

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 23 Αυγούστου 2015 • Έτος 6^ο • Αρ. φύλλου 359

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

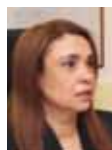
www.kathimerini.com.cy €1,50 (Απλή έκδοση) €2,90 (Βασική) €3,90 (Ενισχυμένη)

ΣΗΜΕΡΑ

Η ΠΡΕΣΒΕΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Η εξαγωγή αερίου κρίσιμη για τις σχέσεις Καΐρου - Λευκωσίας

Ο ενεργειακός τομέας και συγκεκριμένα η εξαγωγή κυπριακού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο είναι κρίσιμης σημασίας ζήτημα για την ανάπτυξη των διμερών μας σχέσεων, επισημαίνει η πρέσβειρα της Αιγύπτου στην Κύπρο δρ Heba Salah Eldin El Marassi. Προσθέτει ότι το Κάιρο είναι έτοιμο, έχει ολοκληρώσει τις μελέτες για τον αγωγό που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από την «Αφροδίτη» στην Αίγυπτο και τώρα περιμένουν τις αναγκαίες αποφάσεις στη Λευκωσία για να ξεκινήσει η παραγωγή και μεταφορά του φυσικού αερίου στη χώρα της. **Σελ. 8**

ΓΡΑΦΟΥΝ

- ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**
200 ψέματα και μία αλήθεια
- ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**
Όταν δέρνεται η εξουσία
- ΕΛΕΝΗ ΞΕΝΟΥ**
Ποιος αμέλησε και γιατί;
- ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ**
Μπορούν καλύτερα οι νέοι
- ΕΡΑΤΩ ΚΟΖ. ΜΑΡΚΟΥΛΛΗ**
Αποστρατικοποίηση της Ομοσπονδιακής Κυπριακής Δημοκρατίας
- ΜΕΛΑΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Ιστορικές αναλογίες και ανατροπές
- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**
Ανεξάρτητη Αρχή Κωλυσιεργίας
- ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ**
Με αρχές και όραμα
- ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ**
Φιλοπαίμονες...

Πολιτικά παίγνια κρύβει η εκταφή στον Τράχωνα

Φτωκά τα αποτελέσματα, ενώ έχουν δαπανηθεί 20.463.000 ευρώ σε 10 χρόνια

Πίσω από την πομπώδη εξαγγελία της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους (ΔΕΑ) της περασμένης Δευτέρας για μεγάλες πιθανότητες εντοπισμού ομαδικού τάφου 40-50 Ε/κ αγνοουμένων στον Τράχωνα, κρύβονται πολλά. Η προσπάθεια εξαπάτησης της κοινής γνώμης για μια εκταφή που επαναλαμβάνεται αναποτελεσματικά

για 12η φορά. Ο εκνευρισμός, σύμφωνα με τ/κ πηγή, της ΔΕΑ για τα φτωκά αποτελέσματα που παρουσιάζει σε αντίθεση με τα δύο και πλέον εκατ. ευρώ που ξοδεύει ετησίως (σ.σ. φέτος μόλις 21 Ε/κ και 10 Τ/κ ταυτοποιήθηκαν σύμφωνα με την ίδια τη ΔΕΑ). Η ΔΕΑ έχει περιπέσει σε τέλμα, λόγω κυρίως των πολιτικών παιγνίων που υπηρετεί η

Τ/κ Εκπρόσωπός της και στα οποία συμ-πράττει και το τρίτο μέλος, ο Ελβετός Ανρί Αρνί, όπως αποκαλύπτει η «Κ». Γι' αυτό και η Επιτροπή όχι μόνο δεν ανταποκρίνεται στα καθήκοντα που πρέπει να επιτελεί βάσει των όρων εντολής της αλλά καταγγέλλεται και για κατασπατάληση πόρων καθώς και για απάτες με ψευδομάρτυρες! **Σελ. 4**

Χιλιάδες πρόσφυγες αναζητούν ασφαλές καταφύγιο

Σαν παρατηρημένη κούκλα μοιάζει το αθώο κορίτσι της φωτογραφίας, που συμπυκνώνει την απελπισία χιλιάδων προσφύγων. Το μόνο που τη συνδέει με την παλιά της ζωή είναι αυτό το λούτρινο αρκουδάκι. Οι εκατόν εξήντα και πλέον χιλιάδες μετανάστες που φτάνουν στην Ελλάδα, ως αποτέλεσμα των πολεμικών συρράξεων, δεν αποτελούν έναν απλό αριθμό, αλλά ακριβώς τόσες χιλιάδες διαφορετικές ιστορίες, που έχουν ως μοναδικό στόχο την εξεύρεση της δικής τους Γης της Επαγγελίας, έστω και αν οι οίμωνι προς ώρας δεν τους ευνοούν. Στοιχημα για την Ευρώπη είναι η δημιουργία των συνθηκών εκείνων που θα διασφαλίζουν διηνεκή ειρήνη και παραμυθία των ανθρώπων αυτών. **Σελ. 20-21**

Κοινοβουλευτικό τέτρις ελέω βουλευτικών

Αλλοι φεύγουν, άλλοι αναμένουν

Ποιοι μένουν, ποιοι φεύγουν, ποιοι αναγκάζονται να αποχωρήσουν και ποιων το όνομα βρίσκεται σε εκκρεμότητα για τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές; Το σίγουρο είναι πως η νέα κοινοβουλευτική θητεία θα δεχτεί λίφτινγκ, καθώς η «παλιά στρατιά» φαίνεται να εγκαταλείπει τα κοινοβουλευτικά έδρανα. **Σελ. 11**

Πολύ κοντά στην άτρακτο του Noratlas

Βρέθηκε φτερό του αεροσκάφους

Στην πιο κρίσιμη φάση τους έχουν εισέλθει οι εργασίες στον Τύμβο της Μακεδονίας. Την περασμένη Πέμπτη εντοπίστηκε ένα από τα δύο φτερά του Noratlas. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις πρόκειται για το δεξιό φτερό του αεροσκάφους, το οποίο, όπως αποκαλύφθηκε, έχει αποκοπεί από την άτρακτο. **Σελ. 7**

Εκλογική περιπέτεια με άδηλη έκβαση

Το νέο μνημόνιο, η διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ και οι τάσεις της κοινής γνώμης

Σε κάλπες με άδηλη έκβαση οδεύει η χώρα, με ευθύνη του κ. Αλ. Τσίπρα, καθώς ο απερχόμενος πρωθυπουργός επέλεξε, μετά την αναμέτρηση της 25ης Ιανουαρίου και το δημοψήφισμα του περασμένου Ιουνίου, να

εμπλέξει την πολιτική ζωή σε μια νέα περιπέτεια, παρά τις προφανείς παρενέργειες στο πεδίο της οικονομίας, που ήδη κινείται στο ναδίρ, λόγω των capital controls και της στάσης πληρωμών του Δημοσίου. **Σελ. 15**

Γενική ανασφάλεια και αβεβαιότητα στην Τουρκία

Ιδιαίτερα κρίσιμες για το μέλλον οι ημέρες που διανύει η Τουρκία, καθώς οι επιπτώσεις του πολιτικού αδιεξόδου αποτυπώνονται σε οικονομική αστάθεια ενώ τα απανωτά κύματα πολιτικής βίας ενισχύουν τη γενική αίσθηση ανασφάλειας των Τούρκων πολιτών, που θα κληθούν σύντομα να προσέλθουν στις κάλπες μετά το «ναυάγιο» των διαβουλεύσεων μεταξύ του κυβερνώντος κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) και των λοιπών τριών κομμάτων του τουρκικού Κοινοβουλίου. **Σελ. 9**

ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ ΕΜΙΝΕ ΤΣΟΛΑΚ

Μπορεί να βρεθεί φόρμουλα στο θέμα των εγγυήσεων

Θα μπορούσαμε να βρούμε μία φόρμουλα, η οποία θα διαφυλάσσει τα δικαιώματα Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων και η οποία θα ανοίξει τον δρόμο την αποχώρηση των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων από το νησί, δηλώνει στην «Καθημερινή» η λεγόμενη υπουργός Εξωτερικών του ψευδοκράτους Εμίνε Τσολάκ. Κάνει λόγο για νέα, ελπιδοφόρα περίοδο στο Κυπριακό, την οποία θα πρέπει να διαφυλάξουν όλοι οι κάτοικοι του νησιού. Τονίζει, επίσης, ότι οι δύο πλευρές θα πρέπει να εγκαταλείψουν τα μαζιμαλιστικά αιτήματά τους, και προσθέτει ότι η ελπίδα πως όλοι οι Ελληνοκύπριοι θα επιστρέψουν στις περιουσίες τους δεν είναι ρεαλιστική. **Σελ. 6**

• ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Νίκου Κατσουρίδη

Χαστούκι στην Ε.Ε. οι εγγυήσεις

Τι νόημα έχει η συμμετοχή μας στην Ε.Ε. αν στρατοπεδεύουν σε μια χώρα-μέλος ξένοι στρατοί για να κάνουν τι; **Σελ. 6**

ΕΥΛΟΔΑΡΜΟΣ

Ο αλεξισφαιρος Ιωνάς Νικολάου

Το βίντεο με ξυλοδαρμό κρατούμενου από αστυνομικούς προκάλεσε σωρεία αντιδράσεων τόσο από κόμματα όσο και από πολίτες. Ταυτόχρονα, διατυπώνονται επικρίσεις κατά του υπ. Δικαιοσύνης. Επικρίσεις εναντίον του κ. Νικολάου είχαν διατυπωθεί και στο παρελθόν για σειρά θεμάτων που αφορούν την Αστυνομία και τις φυλάκες. **Σελ. 3, 10**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Δεν πλανάται η νοημοσύνη

Το περιστατικό αστυνομικής βίας που αποκαλύφθηκε τις τελευταίες ημέρες και έγινε πρώτο θέμα συζήτησης βασίζεται εν πολλοίς στη διαρροή και όχι στη συντεταγμένη πολιτεία. Εχοντας λάβει χώρα πέρυσι τον Φεβρουάριο και με τους υπαίτιους να βρίσκονταν μέχρι πρότινος στο εξωτερικό, θα έπρεπε όχι μόνο να είχαν αποδοθεί ευθύνες αλλά οι έχοντες συνολικά το πρόσταγμα θα έπρεπε να είχαν επιληφθεί του θέματος μήνες πριν. Η καθυστέρηση, για τους όποιους λόγους, θα έπρεπε να αποτελεί παράδειγμα προς αποφυγή σε μια χώρα που γνώριζε την επονειδιστική πλευρά της αποφυγής απόδοσης ευθυνών και τα όσα δεν έγιναν μέχρι τώρα με τις ευθύνες για την οικονομία, δεν δύνανται να επαναλαμβάνονται. Αντ' αυτού διαφαίνεται πως η κωλυσιεργία είναι κραταιά αλλά πλανώνται όσοι νομίζουν πως μπορούν να υποτιμήσουν τη νοημοσύνη του κόσμου και να κρυφτούν πίσω από τον Λεβιάθαν της γραφειοκρατίας.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

Ποια είναι η καλύτερη περιπέτεια του καλοκαιριού;

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Μια νέα εποχή στις κινηματογραφικές κωμωδίες αναδύεται σταδιακά, που γεννήθηκαν από το ανεξάρτητο σινεμά, ωριμάζοντας στον χρόνο. Οι νέες ταινίες αναδεικνύουν σύγχρονες πτυχές της κοινωνίας μας. Μερικές, ωστόσο, από καλύτερες του είδους αξίζει να τις ξαναδούμε.

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Οι σειρές αμερικάνικης προέλευσης έχουν κατακτήσει το κοινό σε όλον τον κόσμο, έτσι οι ηρεμίες του φθινοπώρου αναμένονται από εκατομμύρια τηλεθεατές. Ο δεύτερος κύκλος του «True Detective» οπωσδήποτε συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των περισσότερων.

ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Μια ακόμα φωτεινή ιστορία, η πέμπτη του κύκλου «Φωτεινές ιστορίες», αυτή της Σοφίας Μάτση, μας δείχνει ένα άλλο δρόμο, της αυτάρκειας και της εσωτερικής ισορροπίας. Ο ρόλος της φύσης και οι προσωπικές ανακατατάξεις ενός ανθρώπου που αναπροσδιορίστηκε.

ΚΡΙΤΙΚΗ Μουσική, βιβλίο, διαδίκτυο, τηλεόραση, ταξίδι

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ένα με σένα

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

200 ψέματα
και μία αλήθεια

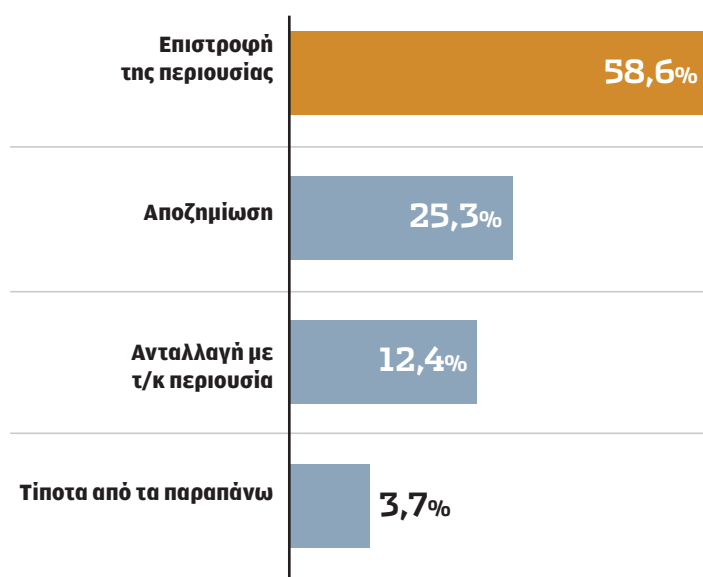
Τούτη την αιματηρή, την σάκητη αμαρτία πόσα χρόνια θα την κουβαλάμε στις πλάτες.

Από το 1964 και εντεύθεν Ε/κ και Τ/κ εκτός από εκατοντάδες νεκρούς κουβαλάμε στην ψυχή και στη συνείδησή μας το δυσβάστακτο βάρος 2000 και πλέον αγνοουμένων. Φτάσαμε πια σε οξύμωρες καταστάσεις. Να βλέπουμε να λέει επικρίδιο ο σαραντάρης σήμερα γιος, σε ένα 20χρονο πατέρα που ποτέ δεν γνώρισε παρά μέσα από μια μαυρόασπρη φωτογραφία. Να ανοίγει ένα κασελάκι που του παράδωσε η απρόσωπη πολιτεία και να βλέπει τις άδειες τρύπες των ματιών, να καρφώνονται βαθιά στην ψυχή σαν πυρακτωμένες ποινές ενός εγκλήματος που άλλοι διέπραξαν κι αυτός είναι καταδικασμένος να εκτίει ισοβίως. Η άλλη πολεμιά να πάρει μια απάντηση στο ερώτημα γιατί της έβαλαν στο κασελάκι εκτός από μερικά οστά του αδικωμένου παππού της και «συμπληρώματα» από άλλα τρία λείψανα. Η κυρία Αντρούλα ζητά απαντήσεις που ποτέ κανείς υπεύθυνος δεν της έδωσε στο ερώτημα, γιατί να μην ενημερωθεί ότι ο άντρας της ήταν θαμμένος στο κοιμητήριο της Λακατάμιας. Να ξέρει, να τον κλάψει, να πενήθει και να πάρει τη ζωή στα χέρια της κι όχι να την αφήνει κρεμασμένη 40 χρόνια στον Γολγοθά της πιο αδυσώπητης αγωνίας. Για όλα αυτά το κράτος υποτίθεται ότι θα έπρεπε να έχει φροντίσει. Δημιούργησε, ως έπρεπε, δομές τις οποίες όμως δεν στελέχωσαν οι κατάλληλοι αλλά βολεύτηκαν οι «ημέτεροι». Κάποιοι που κάθονταν πάνω στους φακέλους των αγνοουμένων αντί να διερευνούν και γι' αυτό ο κατάλογος των αγνοουμένων δημοσιοποιήθηκε επισήμως το έτος 2000! Σε ποιο λογικό άνθρωπο ανά την υφήλιο να το πεις και να σε πιστέψει. Κι όμως παρόλα

paraschos@kathimerini.com.cy

Η άποψή σας

Ποια θα πρέπει να είναι η επιλογή των προσφύγων στο θέμα του περιουσιακού

Σύνολο ψήφων: 941

Εν μέσω έντονων διερροσίων και συζητήσεων για το θέμα του περιουσιακού οι πολίτες τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ της επιστροφής των ε/κ περιουσιών σε μια ενδεχόμενη λύση του πολιτικού προβλήματος. Ποσοστό που αγγίζει το 60% θεωρεί ότι η επιστροφή της περιουσίας θα πρέπει να είναι η πρώτη επιλογή των προσφύγων. Ακολουθεί η αποζημίωση και η ανταλλαγή με τ/κ περιουσία.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι εγγεγραμμένοι χρήστες στο site της «Κ» www.kathimerini.com.cy

Συμμαχία φιλοευρωπαϊκών δυνάμεων

Του ΝΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

Τα φιλοευρωπαϊκά κόμματα να κατεβούν στις εκλογές με την υπόσχεση μετεκλογικής συνεργασίας, ομόνοιας και πίστης στην Ευρώπη, πέρα από ό,τι τα χωρίζει και ανεξάρτητα από το τι θα κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ.

τα 9 δισ. από αυτά, δηλ. το 80% των χρημάτων τους!

Ισως το μεγαλύτερο πρόβλημα στο μέλλον με κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι ο κ. Τσίπρας έχει πει επανειλημμένως ότι θεωρεί τη συμφωνία με την Ε.Ε. αποτέλεσμα εκβιασμού. Προφανώς υπάρχει πρόβλημα εφαρμογής της συμφωνίας από τον κ. Τσίπρα, ιδιαίτερα επειδή περιέχει βαρείς φόρους, ιδιωτικοποιήσεις λιμανιών, αεροδρομίων, σιδηροδρόμου, ενεργείας, κ.ά., άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων και άλλα που αντιτίθενται στις προεκλογικές υποσχέσεις του ΣΥΡΙΖΑ. Όμως όλοι ξέρουμε ότι αυτές οι διαρθρωτικές αλλαγές είναι απαραίτητες. Αν δεν γίνουν, η Ελλάδα θα είναι για πάντα σε μνημόνια και δανεισμό από την Ε.Ε.

Υπάρχει, λοιπόν, δρόμος προς τα μπρος, με αναστροφή της κρίσης και με ανάπτυξη για την Ελλάδα; Ναι, αλλά όχι αυτός που φαίνεται να προτιμά ο πρωθυπουργός. Ο δρόμος της αναστροφής της κρίσης και της ανά-

πτυξης περνά μέσα από τη δημιουργία κυβερνήσεως εθνικής σωτηρίας όλων των φιλοευρωπαϊκών δυνάμεων (Ν.Δ., Ποτάμι, ΠΑΣΟΚ, ευρωπαϊκό κομμάτι του ΣΥΡΙΖΑ) που ψήφισαν τη συμφωνία στη Βουλή.

Μια τέτοια κυβερνητική συμμαχία θα μπορούσε να διαπραγματευτεί καλύτερους όρους με τους Ευρωπαίους. Επιπλέον, θα μπορούσε να εφαρμόσει τη συμφωνία. Θα είναι μια ανόσασ εμπιστοσύνης για τη ρημαγμένη οικονομία.

Το καλύτερο θα είναι να γίνει αυτή η κυβερνητική συμμαχία τώρα και να αποφευχθούν τελικά οι εκλογές. Αν όμως ο ΣΥΡΙΖΑ επιμένει σε εκλογές, οι φιλοευρωπαϊκές δυνάμεις (Ν.Δ., Ποτάμι, ΠΑΣΟΚ) πρέπει να συμφωνήσουν πριν από τις κάλπες ότι θα δημιουργήσουν κυβέρνηση εθνικής σωτηρίας όλων των φιλοευρωπαϊκών δυνάμεων μετά τις εκλογές και ότι θα καλέσουν τον κ. Τσίπρα και όποια άλλη φιλοευρωπαϊκή δύναμη εκλεγεί να συμμετέχει σε αυτή την κυβέρνηση

εθνικής σωτηρίας. Να κατεβούν τα φιλοευρωπαϊκά κόμματα στις εκλογές με αυτή την υπόσχεση μετεκλογικής συνεργασίας, ομόνοιας και πίστης στην Ευρώπη, πέρα από ό,τι τα χωρίζει και ανεξάρτητα από το τι θα κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Και να δεσμευτεί η Ν.Δ. ότι θα συμμετέχει μετεκλογικά σε τέτοια κυβέρνηση εθνικής σωτηρίας ακόμα κι αν εξασφαλίσει αυτοδυναμία. Από την μεριά του, ο κ. Τσίπρας να δεσμευτεί ότι θα συμμετέχει μετεκλογικά σε μια τέτοια κυβέρνηση εθνικής σωτηρίας ακόμα κι αν εξασφαλίσει αυτοδυναμία. Συμφωνώντας σε ένα μίνιμουμ συνεργασίας (που ντε φάκτο ήδη έγινε στη σημερινή Βουλή), οι πολιτικοί ελπίζω να δείξουν ένα μίνιμουμ εθνικής ευθύνης και λίγο οξυγόνο για την οικονομία.

Ο κ. Νίκος Οικονομίδης είναι καθηγητής στο Stern School of Business του New York University.

Ο Ουασάγγρας απουσιάζει σε άδεια.

ΑΡΙΣΤΟΙ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα
το 10

1 Στον Αλέξη. Περίπου 250 μέρες Πρωθυπουργός, δεν έσκισε κανένα μνημόνιο, έφερε καινούργιο, δεν κατήργησε κανέναν ΕΝΦΙΑ, έκλεισε τις τράπεζες, δεν πάταξε τη φοροδιαφυγή, δεν τα έβαλε με τα μεγάλα τζάκια, έκανε ένα δημοψήφισμα και πάει σε εκλογές. Ο μοναδικός κερδισμένος (και δικαιωμένος) η «Κ» που ήταν ξεκάθαρη από την αρχή, διακρίθηκε (δυστυχώς) και απογειώθηκαν και οι πωλήσεις.

2 Στον Μείμαρκα. Προσπάθησε να σκιαγραφήσει τον Έλληνα Πρωθυπουργό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας Βαγγέλης Μείμαρκα και για να γίνει ευρέως κατανοητός, πήγε πολλά βήματα παρακάτω: «Είναι λίγο τακτικιστής, είναι λίγο ψευτάκος και λίγο πονηρούλης ο Αλέξης. Δεν ξέρω πού τα βρήκε αυτά που κάνει. Τον χτύπησε ο ήλιος στο κεφάλι». Είναι και λίγο του έτσι και λίγο του αλλιώς». Ποιον σας θυμίζει στην Κύπρο;

3 Στον Αντί. Καλεσμένος ο υπουργός Δικαιοσύνης στο κεντρικό δεκάτι ειδήσεων και η πρώτη ερώτηση που του έγινε ή μάλλον η πρώτη πλάσα-πλάσε βάλσε σε κενή εστία, δεν αφορούσε το γιατί βγήκε τώρα το βίντεο του ζυλοδαρμού στην επιφάνεια ή αν έχει ο ίδιος ευθύνες (αλίμονο) αλλά το να εξηγήσει στον κόσμο τη διαδικασία που ακολουθείται και που είναι αυτή υπεύθυνη για την καθυστέρηση στην απόδοση ευθυ-

- Από μηδέν ξεκίνησαν στο ένα με πήγε μόνο ο Σπονδοφόρος...

νών και όχι ο υπουργός. Με το βαμβάκι μη χάσουμε τον Ιωνά συνάδελφοι και τι θα γίνουμε χωρίς αυτόν. Με το βαμβάκι...

4 Στον Ιωνά. Είναι η τρανή απόδειξη ότι 409δες της κυβέρνησης τη δουλειά τους, τα αποτελέσματα που δείχνουν και το σχεδιασμό που έχουν, σε αντιδιαστολή με το μονίμως ανοιχτό θέμα του υπουργού Δικαιοσύνης. Νέα μοντέλα με νέα τεχνολογία.

5 Στα meeting. Πέρα των 900 ημερών από την καταστροφή της οικονομίας της χώρας, και ακόμη στη γενική εισαγγελία κάνουν συναντήσεις για το πώς θα κινηθούν εφεξής. Πάρτε το χρόνο σας κύριοι, τα ζώμας αργά, οι ρυθμοί ομοιάζουν των χελωνών που καμαρώνει και ο Αβέρωφ στη Λίμνη.

6 Στα χάπια. Παμπορίδης μαινόμενος τα έβαλε με το καλημέρα με τα «καλίφρατα» της υγείας. Επειδή γίνεται πολλοί χαλίφρες στη θέση του χαλίφη γι' αυτό χαλούνται τώρα που έρχεται ο Πάμπος να καλάσει τη συντεχνιακή σούπα. Ο νέος Χαλίφης βρίσκεται βέβαια στις Μαλδίβες.

7 Στον Χάρη. Πού είναι τώρα τα πριγκιπικά και κουμπουνιστικά (sic) παπαγαλάκια που θέλανε να επαναδιαπραγματευθούμε το μνημόνιο και να κάνουμε ό,τι κάνει ο Τσίπρας οξό; Τι κάνει ο Τσίπρας έτσι κι αλλιώς; Ξέρει κανείς;

8 Στη δουλειά. Η επιστολή Γαλανού στο ΥΠΕΣ πρέπει να έφερε ανατριχίλες στον Χάσικο. Του έγραψε ότι οι δήμαρχοι παίρνουν πιο μικρή σύνταξη από τους βουλευτές

παρόλο που δουλεύουν περισσότερο! Ξεκινάει προφανώς ο κ. Γαλανός ότι το 2011 διπλάσιασαν τις συντάξεις τους οι δήμαρχοι και μάλιστα αναδρομικά. Επίσης ξεκινάει, πόσο χαμηλά είναι τα οικονομικά των περισσότερων Δήμων στην Κύπρο και πόσο από αυτούς είναι απλά χρεωκοπημένοι. Δεν ξεκινάει επί πληρωμή.

9 Στο φαγητό. Ουρανίσκοι ικανοποιημένοι και υπουργοί χορτασμένοι. Κανείς από το Healthy Υπουργικό που έφαγε στο Τρόδος υπό την υψηλή επίβλεψη της κ. Αντρες δεν εξέφρασε παράπονο. Με λουβί, μακαρόνια φούρνου και σουβλάκι στο μενού. Ο νέος Χαλίφης βρίσκεται βέβαια στις Μαλδίβες. Όχι δεν τους έδωσε και βαζάκι με τις περίφημες μαρμελάδες της.

10 Στις χελώνες. Υπέρ το δέον αυξημένα τα οικολογικά συναισθήματα του Αβέρωφ. Στην τελευταία ενημέρωσή του προς τον Τύπο έκανε λόγο αφού τελείωσε με τα του πολιτικού περιεχομένου, και για όσους οδηγούν στη Λίμνη και θέτουν σε κίνδυνο τις χελώνες. Ξέρει τι κάνει ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ. Σιγά-σιγά... όλα γίνονται όπως τα θέλει. Τα ακούει, Σωκράτη Λαγέ;

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ • Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ
Αρχισυντάκτης Οικονομικού: ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΓΙΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ • ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΑΣ

Εν μέσω θύελλας ξανά η Αστυνομία

Το βίντεο με ξυλοδαρμό κρατούμενου
άνοιξε ξανά τον ασκό του Αιόλου

Της **ΦΡΟΣΩΣ ΒΙΟΛΑΡΗ**

Αν το δεκάλεπτο βίντεο που από την περασμένη Τετάρτη κάνει τον γύρο του διαδικτύου και σοκάρει την κυπριακή κοινή γνώμη ήταν παρμένο από κάποια σειρά δράσης ή ακόμα από κάποια φυλακή τριτοκοσμικής χώρας δεν θα προκαλούσε ιδιαίτερη εντύπωση και σίγουρα θα έμοιαζε μακρινό από την κοινωνία μας. Στα δέκα όμως αυτά λεπτά, η κυπριακή κοινή γνώμη παρακολούθησε καθηλωμένη και εν συνεχεία με αποτροπιασμό, τον ανηλεή ξυλοδαρμό ενός Ελληνοκύπριου κρατούμενου από δυο Ελληνοκύπριους αστυνομικούς της Άμεσης Δράσης στα κρατητήρια της Πόλης Χρυσοχούς στην Επαρχία Πάφου. Οι δυο αστυνομικοί, κλήθηκαν από συναδέλφους τους να επέμβουν, αφότου ο συλληφθείς είχε τραυματίσει συνάδελφό τους προηγούμενος. Να σημειωθεί ότι ενώ ο πολίτης συνελήφθη από την ΥΚΑΝ μετά από έλεγχο που του διενεργήθηκε, εντούτοις κατά την προσαγωγή του στα κρατητήρια της Πόλης Χρυσοχούς δεν του έγινε ο απαραίτητος σωματικός έλεγχος, προκειμένου να εντοπιστεί ο μικρός σουγιάς ο οποίος είχε

περιστατικό από την Ανεξάρτητη Αρχή», αποδίδοντας την στον τεράστιο σε όγκο μαρτυρικό υλικό που είχε να μελετήσει η Αρχή σε σχέση με την υπόθεση αυτή αλλά και στο μεγάλο αριθμό των υποθέσεων που έχει ενώπιόν της η Αρχή και οι οποίες ξεπερνούν τις 250. «Είναι αυτό που είπε και ο γενικός εισαγγελέας χθες ότι δυστυχώς είναι χρονοβόρες οι διαδικασίες» πρόσθεσε ο κ. Σπυριδάκης και τόνισε επιπροσθέτως ότι το συγκεκριμένο βίντεο βρέθηκε στα χέρια της Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας μετά την ολοκλήρωση της έρευνας από τον ποινικό ανακριτή, σημειώνοντας ότι υπάρχουν παρόμοια βίντεο και για άλλες περιπτώσεις κακοποιήσεων «όχι όμως αυτές της έντασης».

«Για μερικά δευτερόλεπτα»

Θέση επί του αποτροπιαίου περιστατικού που απασχολεί τις τελευταίες μέρες την κυπριακή και όχι μόνο κοινή γνώμη έλαβε και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου της Αστυνομίας Κύπρου Ανδρέας Συμεού, ο οποίος σηκώνοντας το γάντι τόσο από τον Πρόεδρο της Αρχής Διερεύνησης Παραπόνων κατά της Αστυνομίας όσο και από τον ίδιο τον υπουργό Δικαιοσύνης Ιωάνη Νικολάου, απάντησε στα όσα του καταλόγισαν προσπαθώντας να μετριάσει κατά κάποιο τρόπο τα πνεύματα, καλώντας όλους όσοι επικρίνουν τους δύο αστυνομικούς «να μπουκνουν στη θέση τους», λαμβάνοντας υπόψη και την ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρίσκονταν οι δύο τη δεδομένη στιγμή. Σε δηλώσεις του στους εκπροσώπους των ΜΜΕ την περασμένη Πέμπτη ο κ. Συμεού, μια μέρα δηλαδή μετά τον σάλο που προκάλεσε το δεκάλεπτο βίντεο, χαρακτήρισε ως μη αντικειμενική την παρουσία των γεγονότων, μιας και έλειπε από αυτό σύμφωνα με τον ίδιο, η αφορμή για την επέμβαση των δύο αστυνομικών, ο τραυματισμός δηλαδή άλλου μέλους του σώματος. «Ίσως οι αστυνομικοί να υπέδειξαν υπέρμετρο ζήλο για μερικά δευτερόλεπτα. Πρέπει όμως να μπορούμε και στην ψυχολογία των αστυνομικών», δήλωσε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του Συνδέσμου της Αστυνομίας Κύπρου. Ο κ. Συμεού, τόνισε ακόμη ότι η Αστυνομία Κύπρου αποδέχεται την καλόπιστη κριτική προς τα μέλη της, διαβεβαιώνοντας ότι ο συλληφθείς αντέδρασε στον σωματικό έλεγχο από τους αστυνομικούς και στη συνέχεια τους επιτέθηκε με μαχαίρι, οδηγώντας μάστιχα στο νοσοκομείο τον επί καθήκοντι αστυνομικό. Ως απαρδectes και ακραίες χαρακτήρισε και ο Αρχηγός Αστυνομίας Ζαχαρίας Χρυσοστόμου τις συμπεριφορές αυτές που παρουσιάστηκαν την περασμένη Τετάρτη στο επίμαχο βίντεο του ξυλοδαρμού. Ο κ. Χρυσοστόμου, τόνισε με τη σειρά του ότι η διαθεσιμότητα των δύο αστυνομικών, καθώς επίσης και η διερεύνηση του περιστατικού και ο ρυθμός της, είναι σαφώς επιθυμητή της Αρχής Διερεύνησης Παραπόνων κατά της Αστυνομίας. «Τέτοιες απαρδectes και καταδικαστέες συμπεριφορές αδικούν πρωτίστως τον πολίτη, τον οποίο έχουμε καθήκον και υποχρέωση να υπηρετούμε, αλλά αδικούν και την τεράστια πλειοψηφία των μελών μας που εργάζονται με ευσυνειδησία, αφοσίωση, αυταπαρνήση, πολλές φορές θέτοντας εαυτόν σε κίνδυνο, για την προστασία του πολίτη και της περιουσίας του», ανέφερε ο Αρχηγός Αστυνομίας.

στην κατοχή του και με τον οποίο στην συνέχεια τραυματίστηκε επί καθήκοντι αστυνομικό. Το περιστατικό έλαβε χώρα τον Φεβρουάριο του 2014 για να δει το φως της δημοσιότητας 18 μήνες μετά. Κατά το διάστημα αυτό, η (Ανεξάρτητη) Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας διενήργησε έρευνα, το πόρισμα της οποίας διαβιβάστηκε στον Γενικό Εισαγγελέα στις 19 Μαΐου του 2015, σημειώνοντας ποινικά αδικήματα και κατ' επείγουσα εισηγήτο ποινική δίωξη των δύο αστυνομικών. Το εν λόγω βίντεο ανήρτησε στο διαδίκτυο την περασμένη Τετάρτη ο δικηγόρος του θύματος και σε χρόνο ρεκόρ έκανε τον γύρο του διαδικτύου, προκαλώντας όπως ήταν αναμενόμενο αλυσιδωτές αντιδράσεις αλλά και τοποθετήσεις από όλους τους αρμόδιους φορείς.

«Αμέλεια»

Ως αμέλεια χαρακτήρισε τη μη διαθεσιμότητα των δύο αστυνομικών από την Αρχή της διερεύνησης της υπόθεσης, ο πρόεδρος της Ανδρέας Σπυριδάκης. Σε δηλώσεις του με αφορμή τις αλυσιδωτές αντιδράσεις που προκάλεσε η δημοσιοποίηση του βίντεο, ο κ. Σπυριδάκης τόνισε ότι η «παραλείψη» αυτή δεν έγινε επί σκοπού αλλά από αμέλεια. Ο κ. Σπυριδάκης πρόσθεσε επίσης, ότι «ο ποινικός ανακριτής της υπόθεσης στην έκθεσή του υπέβαλε στην Αρχή διαπίστωση τη διάπραξη ποινικού αδικήματος και εισηγήτο την ποινική δίωξη των εμπλεκόμενων αστυνομικών και την πειθαρχική δίωξη πέντε άλλων». Παραδέχτηκε επίσης ότι «φαίνεται πως υπήρξε κάποια καθυστέρηση στη διερεύνηση του

• Διαβάστε επίσης στη σελ. 10 Ημέρες και έργα του Ιωάνη Νικολάου ως υπουργού Δικαιοσύνης.

Τριγμούς στην Αστυνομία προκάλεσε η διαρροή του βίντεο με τον ξυλοδαρμό.

Η 18μηννη καθυστέρηση φουντώνει την οργή

Το περιστατικό που εκτυλίχθηκε τον χειμώνα του 2014 και είδε το φως της δημοσιότητας ενάμιση χρόνο μετά, προκάλεσε σωρεία αντιδράσεων τόσο από κόμματα όσο και από πολίτες, οι οποίοι καλούν τους αρμόδιους φορείς να λάβουν έστω και την υστάτη τα ανάλογα μέτρα που δεν θα επιτρέπουν στο μέλλον, παρόμοια περιστατικά. Ο ξυλοδαρμός

κρατούμενου από αστυνομικούς, έφερε στη μνήμη πολλών τον ξυλοδαρμό δυο φοιτητών προ δεκαετίας, από αστυνομικούς. Ο εν λόγω ξυλοδαρμός αφού αποκαλύφθηκε από τον τύπο, στη συνέχεια διατάχθηκαν έρευνες οι οποίες ολοκληρώθηκαν το 2009, τέσσερα χρόνια δηλαδή μετά τη δημοσιοποίησή του. Το περιστατικό επανέφερε και

ο υπουργός Δικαιοσύνης σε δηλώσεις του για το περιστατικό στα κρατητήρια της Πόλης Χρυσοχούς, απαντώντας στην ουσία στις επικρίσεις που δέχθηκε ο ίδιος από τα κόμματα, μετά τη δημοσιοποίηση του βίντεο, τονίζοντας κατηγορηματικά ότι τότε δεν είχε γίνει καμιά τοποθέτηση από τον αρμόδιο υπουργό, εν αντιθέσει με τα σημερινά δεδομένα.

Η Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων

Η Αρχή σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 9(Ι) του 2006 έχει αρμοδιότητα να διερευνά ισχυρισμούς και παράπονα που εμπίπτουν σε τρεις γενικές κατηγορίες: **1.** Πράξεις διαφθοράς, δωροδοκίας, αθέμιτου πλουτισμού ή διαπλοκής. **2.** Παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. **3.** Πράξεις οι οποίες συνιστούν ευνοιοκρατική μεταχείριση ή συμπεριφορά κατά την εκτέλεση του καθήκοντος και τείνουν να κλονίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην Αστυνομία ή να δυσφημίσουν το κύρος της. Τα Μέλη της Αρχής εξουσιοδοτούνται από το Νόμο να ενεργούν ως ποινικοί ανακριτές με όλες τις εξουσίες και υποχρεώσεις που παρέχει σε ποινικούς ανακριτές ο Περὶ Ποινικής Δικονομίας Νόμος. Η διερεύνηση ισχυρισμού ή παραπόνου αρχίζει σύμφωνα με το Νόμο, είτε ύστερα από γραπτό παράπονο από μέλους του παραπονούμενου είτε ύστερα από γραπτή ανάθεση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ή του Γενικού Εισαγγελέα ή όταν περιέλθει σε γνώση της Αρχής με οποιοδήποτε τρόπο. Μετά από υποβολή παραπόνου η Αρχή αναθέτει σε Μέλος ή Μέλη της τη διερεύνηση του. Η Αρχή αποτελείται από 5 Μέλη συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και του Αντιπροέδρου, τα οποία διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο 5 ετών. Κάθε πρόσωπο που διορίζεται ως Μέλος της Αρχής θεωρείται δεόντως εξουσιοδοτημένο από το Υπουργικό Συμβούλιο να διεξάγει ανακρίσεις σε σχέση με τις πράξεις μελών της Αστυνομίας που εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου. Ως Πρόεδρος της Αρχής διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ένα από τα Μέλη της Αρχής.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου της Αστυνομίας Ανδρέας Συμεού, απάντησε στα όσα του καταλόγισαν προσπαθώντας να μετριάσει κατά κάποιο τρόπο τα πνεύματα.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ξεκινάει το μέλλον σου!

Βασικά Πλεονεκτήματα και Στοιχεία Προγράμματος

- Πτυχίο (BSc) στην Επιστήμη του Αθλητισμού (4 χρόνια)
- Το πρώτο πτυχίο Αθλητικής Επιστήμης στην Κύπρο, αναγνωρισμένο από το ΚΥΣΑΤΣ
- Καταξιωμένοι καθηγητές και αναβαθμισμένες αθλητικές εγκαταστάσεις
- Δυνατότητα πρακτικής εξάσκησης (internship) σε οργανισμούς της αθλητικής βιομηχανίας
- Δυνατότητα συμμετοχής στα ερευνητικά προγράμματα του Πανεπιστημίου Λευκωσίας
- Δυνατότητα συνέχισης σπουδών σε μεταπτυχιακό (MSc) και διδακτορικό (PhD) επίπεδο, στα αναγνωρισμένα προγράμματα του Πανεπιστημίου Λευκωσίας
- Απαραίτητο εφόδιο για εργοδότηση στην αθλητική βιομηχανία
- Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά

Επιπλέον Προγράμματα Υγείας - Ιατρικής

Φαρμακευτική | Νοσηλευτική | Βιολογία του Ανθρώπου | Ιατρική*
Διατροφολογία & Διαιτολογία | Φυσικοθεραπεία | Επιστήμη του Αθλητισμού | Ορθοπαιδική

* Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του St. George's, University of London

www.unic.ac.cy

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841528
Email: admissions@unic.ac.cy

Εκταφή 200 πτωμάτων ή ταφή 200 ψεμάτων

Η 12η ανασκαφή στον Τράκωνα για εντοπισμό αρχικά 200 και τώρα 40-50 Ε/κ, συνιστά καθαρή εξαπάτηση της κοινής γνώμης

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Σε μια σχεδόν ταυτόχρονη κίνηση, την περασμένη Δευτέρα (17/08/2015), το ε/κ μέλος της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων (ΔΕΑ), Νέστορας Νέστορος και το τ/κ μέλος επίσης της ΔΕΑ Γκιουλντέν Πλουμέρ Κιουτσιούκ ανακοίνωσαν «μια εκσκαφή –στον Τράκωνα– με την προοπτική να εντοπίσουμε ένα μαζικό τάφο», όπως δήλωσε ο κ. Νέστορος. Η κ. Κιουτσιούκ παράλληλα δήλωνε ότι: «Στοχεύουμε στην ανεύρεση των λει-

Στον Τράκωνα, που τον έχουν οργώσει εδώ και πολλά χρόνια, ψάχνουν κι αυτή τη φορά σε λάθος τόπο και μάλλον εσκεμμένα. Θα το δείτε όταν τελειώσει κι αυτή η ανασκαφή.

ψάνων 40 με 50 Ελληνοκυπρίων κατά την εκταφή παρά τις φυλακές». Η εκπρόσωπος της τ/κ πλευράς στη ΔΕΑ πρόσθεσε ότι, «πρόκειται για την τρίτη άδεια που εξασφαλίσαμε φέτος από τους στρατιωτικούς για να προχωρήσουμε σε εκταφή, και την 28η συνολικά». Πρόκειται εξόφθαλμα για εξυπηρέτηση της πολιτικής προπαγάνδας της Τουρκίας

Η ΔΕΑ σε απαρτία. Ο Εκπρόσωπος του γ.γ. του ΟΗΕ Ελβετός Πολ-Ανρί Αρνί, η Τ/κ Γκιουλντέν Πλουμέρ Κιουτσιούκ και ο Ε/κ Νέστορας Νέστορος.

– η οποία και δεν επιτρέπει έρευνες και εκσκαφές σε περιοχές που ο κατοχικός στρατός έχει διαβαθμίσει και ορίζει ως στρατιωτικές. Παράλληλα, πρόκειται για κατ' εξακολούθηση παραβίαση των καθηκόντων της κυρίας Κιουτσιούκ, η οποία προωθεί τη δική της, όπως προκύπτει, πολιτική ατζέντα αντί της εξυπηρέτησης του συμφέροντος των συγγενών των αγνοουμένων και

το ανθρωπιστικό καθήκον που ανέλαβε ως μέλος της ΔΕΑ και προάγει την πολιτική συσκότισης της αλήθειας και αλλοίωσης των στοιχείων που έχει καθιερώσει και παγιώσει ο κατοχικός στρατός. Η κ. Κιουτσιούκ είπε ακόμα ότι αντιμετώπισαν δυσκολίες λόγω κατασκευαστικών έργων που αλλοίωσαν την τοπογραφία της περιοχής ωστόσο εξέφρασε την πίστη ότι θα τελικά η

εκταφή θα αποδώσει τα υπό αναζήτηση λείψανα. Η Τουρκάλα Εκπρόσωπος επανέλαβε τους τουρκοκούς ισχυρισμούς που διατυπώθηκαν από την τουρκική κυβέρνηση το 1977 χωρίς να αναφερθεί όμως σε λεπτομέρειες, καθώς οι πληροφορίες που δόθηκαν διά σχετικές τουρκικές έκθεσης στο Συμβούλιο της Ευρώπης, αποδείχθηκαν πέρα για πέρα ανυπόστατες.

Συγκεκριμένα το 1977, σε τουρκική έκθεση προς την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης διατυπώνονται ισχυρισμοί ότι τον Ιούλη του 1974 και συγκεκριμένα –στην πρώτη εκκευρία, οι τουρκικές δυνάμεις θέλησαν να παραδώσουν στην ε/κ πλευρά τις σωρούς νεκρών Ε/κ στρατιωτών τις οποίες μετέφεραν με τρία φορτηγά στο Λήδρα Πάλας, στην πα-

ρουσία των Η.Ε. Μάλιστα, άνδρες του Καναδικού Αποσπάσματος φέρεται να ειδοποίησαν τις αρχές της Δημοκρατίας «να παραλάβουν τα πτώματα» ωστόσο έλαβαν –σύμφωνα με τους ισχυρισμούς– την απάντηση ότι δεν ενδιαφέρονταν για τις σωρούς, οι οποίες διά το φόβο επιδημιών ετάφησαν από πολίτες, στον χώρο που σήμερα είναι οι «κεντρικές φυλακές» των Κατεχομένων, χωρίς να τηρηθούν οποιεσδήποτε διαδικασίες αναγνώρισης ή συντεταγμένης ταφής. Οι συγκεκριμένοι ισχυρισμοί «μεταφράστηκαν» στα επόμενα χρόνια από την τουρκική πλευρά σε ένα αριθμό γύρω στους 200 νεκρούς. Σταδιακά, ωστόσο, ο αριθμός μειωνόταν από την ίδια την τ/κ πλευρά ώσπου κατέληξε σήμερα να γίνεται λόγος για 40-50. Παράλληλα ουδείς εκ των Η.Ε., Καναδός ή άλλης εθνικότητας κυανόκρανος, επιβεβαίωσε ένα τέτοιο συμβάν μεταξύ της 20ής και 23ης Ιουλίου 1974. Σημειώνουμε ότι κατά τις δηλώσεις της η κ. Κιουτσιούκ, αν και τόνισε την «προθυμία» του κατοχικού στρατού να δώσει για τρίτη φορά άδεια ανασκαφής στον χώρο περίεξ των φυλακών, επιμελώς απέφυγε να πει ότι πρόκειται για τη 12η απόπειρα ανεύρεσης των λειψάνων των «τρίων φορτιγών», πράγμα που έπραξε όμως ο Εκπρόσωπος της ε/κ πλευράς Νέστορας Νέστορος, ο οποίος δήλωσε στο ΚΥΠΕ ότι, «σκάψαμε 11 φορές κι αυτή είναι η 12 για το ίδιο θέμα». Η υπόθεση, είπε ο κ. Νέστορος, συνδέεται με μια περισυλλογή που έγινε το 1974 και πρόσθεσε: «Ήρθαν να μας παραδώσουν 200 πτώματα και δεν τα παραλάβαμε και τα πήραν πίσω και είχαμε πληροφορίες ότι κάπου εκεί τα είχαν θάψει». Χωρίς να αναφέρει οτιδήποτε περί των τουρκικών ισχυρισμών (προφανώς για να μη χαλάσει το κλίμα στη ΔΕΑ) ο κ. Νέστορος πρόσθεσε απλά ότι οι πληροφορίες μιλάνε για περίπου 45 Ε/κ. Ερωτηθείς γιατί είναι αισιόδοξος αυτή τη φορά, απάντησε μεταξύ άλλων ότι κατατέθηκε έγγραφο που «ενισχύει τις υποψίες μας και εκείνοι ενέτειναν περισσότερο τις προσπάθειές τους. Είναι μια τεράστια περιοχή, ευελπιστούμε ότι στο χώρο που μας έχει υποδειχθεί, θα εντοπίσουμε το σημείο ταφής. Ως ΔΕΑ, είμαστε αισιόδοξοι ότι θα το εντοπίσουμε αυτή τη φορά» κατέληξε ο κ. Νέστορος.

Τουρκοκύπριος που γνωρίζει από μέσα πράγματα και καταστάσεις καταγγέλλει στην «Κ» ότι «άνθρωποι που εργάζονται για τη ΔΕΑ στην τ/κ πλευρά πληρώνουν υποτιθέμενους μάρτυρες για να τους υποδείξουν χώρους ταφής που τάχατες γνωρίζουν και μοιράζονται τα λεφτά της απάτης με τους «μάρτυρες».

«Φούσκα η εξαγγελία και απάτη με λεφτά»

Την αισιοδοξία της ΔΕΑ δεν συμμερίζεται τ/κ πηγή που γνωρίζει την περιοχή και πολλές σχετικές λεπτομέρειες, η οποία και είπε στην «Κ» ότι δεν θα είναι η τελευταία εκταφή αυτή, διότι «ψάχνουν σε λάθος τόπο και μάλλον εσκεμμένα. Θα το δείτε ότι έχω δίκαιο, όταν τελειώσει κι αυτή η ανασκαφή», τόνισε.

Η ίδια πηγή που μίλησε στην «Κ» όχι μόνο για το ζήτημα του σιριαλ των εκταφών στον Τράκωνα αλλά και γενικότερα για το ζήτημα των αγνοουμένων, είναι άνθρωπος της τρίτης ηλικίας, τον οποίο γνωρίζουμε χρόνια. Ο συγκεκριμένος άνθρωπος που δουλεύει αθόρυβα πολλά χρόνια προς ουσιαστικό όφελος του προβλήματος των αγνοουμένων και γνωρίζει, «από μέσα κι απέξω τη δουλειά» όπως ο ίδιος λέει, επικοινωνήσει με τον γράφοντα αγανακτισμένος με τη νέα «φούσκα» της ΔΕΑ, όπως χαρακτήρισε την εξαγγελία περί εκταφών 40-50 Ε/κ. Αρχικά εξήγησε προς τη η νομπώδης εξαγγελία της ΔΕΑ: «Ο μικρός αριθμός ανεύρεσης και ταυτοποίησης αγνοουμένων (σ.σ. φέτος μόλις 21 Ε/κ και 10 Τ/κ σύμφωνα με την ίδια τη ΔΕΑ) προκαλεί εκνευρισμό στη ΔΕΑ, διότι ενώ τώρα φαίνεται οι συνομιλίες μεταξύ των δύο ηγετών να δημιουργούν θετικές εξελίξεις, το θέμα της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων μένει στάσιμο.

Γι' αυτό βγήκαν με στόμφο να εξαγγείλουν εκταφή – που εμφανίζονται σίγουροι ότι θα αποδώσει, σε μια τοποθεσία που την έχουν οργώσει στην κυριολεξία εδώ και σχεδόν δέκα χρόνια. Και το κάνουν

για να δείξουν ότι υπάρχει κινητικότητα και για να δικαιολογήσουν τα λεφτά που προσφέρουν οι δωρητές με κύριο δωρητή την Ε.Ε. Δεν θα ήταν υπερβολή να πει κάποιος ότι σε ένα βαθμό τα χρήματα αυτά (σ.σ. 20.463.000 ευρώ σε 10 χρόνια) σπαταλούνται σε άσκοπες ενέργειες, σε γραφειοκρατικές και δυσλειτουργικές πρακτικές και συχνά σε αδικαιολόγητα έξοδα και υπερωρίες αλλά και σε περιέργες κινήσεις». Επιμείναμε να μας εξηγήσει τι εννοεί λέγοντας «περιέργες κινήσεις» και η εκπλήξη που δοκιμάσαμε ήταν μεγάλη όταν μας έδωσε ένα σχετικό παράδειγμα: «Ανθρώποι που εργάζονται για τη ΔΕΑ στη δική μας πλευρά πληρώνουν υποτιθέμενους μάρτυρες για να τους υποδείξουν χώρους ταφής που τάχατες γνωρίζουν, ενώ στην πραγματικότητα, συνεννοημένα, τους διοχετεύουν πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί στο Γραφείο της Κιουτσιούκ. Οι «μάρτυρες» τις καταθέτουν πληρώνονται και μοιράζονται τα χρήματα με τους μαέστρους της απάτης».

Καιρός για κάθαρο

Η ΔΕΑ συστάθηκε στη βάση σχετικής συμφωνίας τον Απρίλιο του 1981, η οποία με τη Συμφωνία Κληρίδη-Ντενκτάς της 31ης Ιουλίου 1997. Από τη συμφωνία Κληρίδη-Ντενκτάς προνοείται ότι, ουδεμία πολιτική εκμετάλλευση του προβλήματος των αγνοουμένων θα πρέπει να γίνεται από την οποιαδήποτε των πλευρών, οι οποίες διαβεβαιώνουν ότι θα εργάζονται για την επίλυση του προβλήματος ώστε να τεθεί τέρμα στην αγωνία

και την αβεβαιότητα των οικογενειών τόσο των Ε/κ όσο και των Τ/κ των αγνοουμένων.

Παρόλα αυτά η τόσο η Τ/κ Εκπρόσωπος στη ΔΕΑ Γκιουλντέν Πλουμέρ Κιουτσιούκ, όσο και το τρίτο Μέλος της ΔΕΑ Εκπρόσωπος του Γ.Γ. του ΟΗΕ Ελβετός Πολ-Ανρί Αρνί συμπράττουν επιχειρώντας με διάφορους αθέμιτους τρόπους

Αν συνεχιστεί η πρακτική και οι μέθοδοι που ακολουθούνται σήμερα θα χρειαστούν άλλα 40 και πλέον χρόνια για να διακριβωθεί η τύχη όλων των αγνοουμένων.

να αυξάνουν τους αριθμούς και τα ποσοστά των ανευρεθέντων οστών και των ταυτοποιήσεων. Η «Κ» κατέχει στοιχεία και θα τα παραθέσει, ότι το συγκεκριμένο δίδυμο, προσθέτει στα στοιχεία που ανακινούνται και δίνονται στη δημοσιότητα ανευρεθέντα οστά που δεν ανήκουν σε αγνοούμενους αλλά σε πεσόντες και ταυτοποιήσεις πεσόντων που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των αγνοουμένων και που ανευρίσκονται στις ανασκαφές για αγνοούμενους. Επιχειρούν έτσι να ωραιοποιούν στην κατάσταση και να δείχνουν ότι η Δ.Ε.Α. λειτουργεί άψογα και εντατικά και διερευνά αποτελεσματικά την τύχη των αγνοουμένων. Εκτός αυτών η «Κ» κατέχει στοιχεία και θα τα δημοσιοποιήσει

Αγνοούμενοι και στοιχεία

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που δημοσιεύονται από τη ΔΕΑ στην ιστοσελίδα της, οι αγνοούμενοι στην Κύπρο είναι 2001, εκ των οποίων 1508 Ε/κ και 493 Τ/κ. Μέχρι σήμερα έχουν ταυτοποιηθεί και επιστράφηκαν στις οικογένειές τους τα οστά 451 Ε/κ και 144 Τ/κ. Από τη ΔΕΑ έχουν εκταφεί τα λείψανα 969 ατόμων σε 999 χώρους εκταφών. Θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι στον κατάλογο των Τ/κ αγνοουμένων περιλαμβάνονται και 126 άτομα που δεν είναι στην πραγματικότητα αγνοούμενοι αλλά «γνωστοί νεκροί». Πρόκειται για τα θύματα –αθώα γυναικόπαιδα και γέροντες των τ/κ χωριών Αλόα, Σανταλάρη και Μαράθας (επαρχίας

Αμμοχώστου) που δολοφονήθηκαν από εγκληματίες παραστρατιωτικούς, γνωστά μέλη της ΕΟΚΑ Β, στις 14 Αυγούστου 1974 και θάφτηκαν πρόχειρα σε δύο ομαδικούς τάφους. Στη συνέχεια ο στρατός κατοχής εντόπισε τους χώρους ταφής, έγινε εκταφή καταγράφηκαν τα θύματα και ετάφησαν σε δύο χώρους στην περιοχή όπου αναγέρθηκαν και δύο μνημεία με τα ονόματα, τις ηλικίες των θυμάτων και σχετικές φωτογραφίες. Ο γράφων έχει κάνει και δημοσιεύσει σχετική έρευνα με δηλώσεις Ε/κ συγχωριανών των δολοφόνων αλλά και μαρτυρίες μερικών από τους διασωθέντες Τ/κ των τριών χωριών.

για άλλες πολιτικές ενέργειες και συμπράξεις των δύο σε βάρος του προβλήματος των αγνοουμένων, που είναι τουλάχιστον επαίσχυντες. Είναι σαφές πλέον ότι εκείνο που ενδιαφέρει πρώτιστα την κ. Κιουτσιούκ είναι η συγκάλυψη των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν από τον στρατό κατοχής το 1974 και η προώθηση ταυτοσήμων πολιτικών θέσεων.

Ο κ. Αρνί παράλληλα, ως VIP διπλωμάτης φροντίζει να φαίνεται ότι η δουλειά που γίνεται είναι υποδειγματική για να συνεχίσει να ζει στο κατ' άλλα όμορφο αυτό νησί σαν τουρίστας πολυτελείας, για να πούμε το ελάχιστο.

Παρόλα αυτά η αλήθεια των πραγμάτων μιλά για πολύ μεγάλη καθυστέρηση στη διαδικασία διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων, για πολιτικά παιχνίδια και μεθόδους που κάθε άλλο παρά συνάδουν στο ήθος, το κύρος και το σεβασμό που πρέπει να χαρακτηρίζει μια Διερευνητική Επιτροπή που ανέλαβε να λύσει το πλέον ευαίσθητο και άκρως ανθρωπιστικό πρόβλημα των αγνοουμένων. Αν δε συνεχιστεί η πρακτική και οι μέθοδοι που ακολουθούνται σήμερα θα χρειαστούν άλλα 40 και πλέον χρόνια για να διακριβωθεί η τύχη όλων των αγνοουμένων.

Πέντε φλέγοντα ερωτήματα

Από τη στιγμή που στον Τράκωνα πραγματοποιείται η 12η εκταφή αυτές τις μέρες, οι ηγέτες των δύο πλευρών, γιατί δεν ρωτούν πόσο καιρό και πόσα λεφτά στοίχισαν αυτές οι ανασκαφές και γιατί είναι αναποτελεσματικές;

Είναι σαφές πλέον ότι εκείνο που ενδιαφέρει πρώτιστα την κ. Κιουτσιούκ είναι η συγκάλυψη των εγκλημάτων που διαπράχθηκαν από τον στρατό κατοχής το 1974 και η προώθηση ταυτοσήμων πολιτικών θέσεων που προφανώς συνάδουν με τη δική της πολιτική ατζέντα.

Αυτοί που τόσα χρόνια εργάζονται συλλέγοντας πληροφορίες πώς είναι δυνατόν να απέτυχαν τόσο οικτρά τόσα χρόνια προσπαθώντας να εντοπίσουν ένα τάφο με 200 λείψανα ή έστω με 50;

Είναι δυνατόν κανείς να μη θυμάται πού ετάφησαν τόσοι νεκροί ή μήπως οι μέθοδοι που ακολουθούνται δεν είναι οι ενδεδειγμένες. Είναι μήπως καιρός να γίνει σο-

βαρή συζήτηση για τη σύσταση μιας Επιτροπής Αλήθειας κατά το πρότυπο της Νοτίου Αφρικής;

Έχουν οι δύο ηγέτες αλλά και οι δύο κοινότητες την πολυτέλεια να κουβαλήσουν μαζί τους, σε ένα νέο κράτος που θα προκύψει από μια ενδεχόμενη λύση, το αίμα, τις εννοχές και 1400 τόσες οικογένειες με ανοιχτές τις πληγές της αγωνίας, της θλίψης και της απόγνωσης;

Crash test για το Κυπριακό ο Σεπτέμβριος

Οι συναντήσεις Νίκου Αναστασιάδη και Μουσταφά Ακιντζί και οι επαφές τους στη Νέα Υόρκη θα καθορίσουν τις επόμενες εξελίξεις

Της ΜΕΛΑΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Καθοριστικός μήνας ο Σεπτέμβριος για το Κυπριακό, αφού τόσο οι δύο συναντήσεις που θα προηγηθούν, του Προέδρου Αναστασιάδη με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί, στις οποίες θα διαφανεί αν οι δύο πλευρές είναι έτοιμες να κάνουν βήματα μπροστά σε δύο κομβικής σημασίας κεφάλαια του Κυπριακού, αυτά του περιουσιακού και του εδαφικού, όσο και οι συζητήσεις για τα θέματα ασφάλειας και εγγυήσεων που θα ακολουθήσουν στη Νέα Υόρκη, εν πολλοίς θα κρίνουν και τις πάρα πέρα εξελίξεις.

Με τη λήξη των θερινών διακοπών, στην πρώτη συνάντηση

Την 1 Σεπτεμβρίου, οι δύο ηγέτες θα θέσουν επί τάπητος το εδαφικό, σε μια προσπάθεια να συμφωνήσουν σε πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές.

τους την 1 Σεπτεμβρίου, οι δύο ηγέτες θα θέσουν επί τάπητος το εδαφικό, σε μια προσπάθεια να συμφωνήσουν σε πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές στη βάση των οποίων θα μπορούν πλέον οι διαπραγματευτικές ομάδες των δύο πλευρών να αρχίσουν τις διαπραγματεύσεις για τα κριτήρια του εδαφικού σε μια δισταγμούμενη διαπραγμάτευση με τα κριτήρια του

Ως ετεροβαρής υπέρ των Τουρκοκυπρίων αξιολογείται η μέχρι στιγμής πρόοδος που έχει καταγραφεί στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, αφού οι μέχρι τώρα νέες συγκλίσεις αφορούν κυρίως τα θέματα της διακυβέρνησης και του διαμοιρασμού των εξουσιών, θέματα από τα οποία έχει να λαμβάνει η τ/κ πλευρά.

περιουσιακού. Όπως ήδη έχει αποκαλύψει η «Κ», η μέχρι αυτή τη στιγμή άρνηση της τουρκοκυπριακής πλευράς να καταθέσει τις προτάσεις της στο εδαφικό, έτσι ώστε αυτές να ενσωματωθούν στα διαπραγματευτικά έγγραφα, καθιστούν ιδιαίτερα δυσχερείς τις συζητήσεις σε αυτό το κεφάλαιο, έστω και στην περιορισμένη έκταση συζήτησης που προβλέπεται

γι' αυτή τη φάση των συνομιλιών, δηλαδή, των κριτηρίων στο εδαφικό. Στην πραγματικότητα, και μετά από τρεις μήνες από την επανέναρξη των συνομιλιών, οι συζητήσεις στο εδαφικό υπολείπονται κατά πολύ αυτών της διακυβέρνησης που έχουν προχωρήσει με καταγραφή νέων συγκλίσεων, όπως και του περιουσιακού, οι διαπραγματεύσεις επί του οποίου έχουν

αρχίσει από τον Ιούλιο μετά και τη σχετική συμφωνία Αναστασιάδη – Ακιντζί.

Σύμφωνα, πάντως, με πληροφορίες της «Κ», τόσο στη συνάντηση της 1ης Σεπτεμβρίου, όσο και σε αυτή της 14ης Σεπτεμβρίου, οι δύο ηγέτες εκτός του εδαφικού θα κληθούν να απαντήσουν και σε μια σειρά άλλων ζητημάτων που θα τους θέσουν οι διαπραγματευτές

τους και τα οποία παραμένουν σε εκκρεμότητα από τα άλλα δύο υπό διαπραγμάτευση κεφάλαια, αυτά της διακυβέρνησης και του περιουσιακού. Ως τέτοια κρίσιμα ζητήματα, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», που θα πρέπει να επιληφθούν οι δύο ηγέτες στις επόμενες συναντήσεις τους είναι και αυτό της ρύθμισης της γενικής μεταβατικής περιόδου, καθώς και των ορ-

γάνων που θα αναλάβουν, αφενός, την ομαλή μετάβαση από την εγκαθίδρυση της νέας τάξης πραγμάτων μέχρι τη λειτουργία των νέων κρατικών θεσμών, και αφετέρου, τη διασφάλιση της υλοποίησης των όσων θα προνοούνται στη μεταβατική περίοδο και θα αφορούν κρίσιμης σημασίας θέματα, όπως εδαφικές αναπροσαρμογές, αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, επανεγκατάσταση προσφύγων κ.λπ. Στα κρίσιμα θέματα που αναμένεται ότι οι διαπραγματευτικές ομάδες θα ζητήσουν περαιτέρω πολιτικές κατευθύνσεις από τους δύο ηγέτες είναι και αυτό της ιθαγένειας δεδομένης της θέσης που έχει καταθέσει η Τουρκοκυπριακή πλευρά και η οποία ουσιαστικά ακυρώνει τη συμφωνημένη αρχή στο Κοινό Ανακοινωθέν της 11ης Φεβρουαρίου 2014 για λύση που θα διασφαλίζει τη μία και μόνη ιθαγένεια.

Παράλληλα, περαιτέρω πολιτικές κατευθύνσεις αναμένεται ότι θα ζητήσουν οι δύο διαπραγματευτές και στις συζητήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη και αφορούν το περιουσιακό. Με την επανέναρξη στις 25 Αυγούστου των συναντήσεων των διαπραγματευτών των δύο κοινοτήτων, Ανδρέα Μαυρογιάννη και Οζντλ Ναμί, αναμένεται η συνέχιση της συζήτησης για την κατηγοριοποίηση των υποθέσεων στη βάση των οποίων θα καταρτιστεί ο κατάλογος των κριτηρίων για το περιουσιακό, μια διαδικασία που αποδεικνύεται εξαιρετικά δύσκολη και επίπονη για τις δύο πλευρές.

Εντονο διπλωματικό παρασκήνιο στη Νέα Υόρκη

Όπως έχει ήδη ανακοινωθεί τέσσερις ημέρες μετά τη δεύτερη συνάντηση του Προέδρου Αναστασιάδη με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί και συγκεκριμένα στις 18 Σεπτεμβρίου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα μεταβεί στη Νέα Υόρκη για να προσφωνήσει τις ετήσιες εργασίες της Γενικής Συνέλευσης των Η.Ε. Κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής του μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θα συναντηθεί με τον γενικό γραμματέα των Η.Ε. Μπαν Κι Μουν, ενώ καταβάλλονται προσπάθειες για συνάντησή του με τον αμερικανό Αντιπρόεδρο Τζο Μπάιντεν, τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών Τζον Κέρι, τον Ρώσο Πρόεδρο, Βλαντιμίρ Πούτιν, καθώς και με άλλους εκπροσώπους από χώρες μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Κατά την ίδια περίοδο, στη Νέα Υόρκη θα μεταβεί και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Μουσταφά Ακιντζί για να συμμετάσχει στις εργασίες της Οργάνωσης Ισλαμικής Συνεργασίας. Στο πλαίσιο της εκεί παραμονής του, ο Μουσταφά Ακιντζί θα συναντηθεί εκ νέου με τον γενικό γραμματέα των Η.Ε., με τον οποίο ήδη συναντήθηκε και τον περασμένο Ιούνιο στο πλαίσιο της εκεί επίσκεψής του μετά τις «προεδρικές εκλογές» στα Κατεχόμενα και την ανάδειξη του στην ηγεσία των Τουρκοκυπρίων. Τόσο στη συνάντηση του Προέδρου Αναστασιάδη με τον αξιωματούχο των Η.Ε., όσο και σε αυτήν με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, στο επίκεντρο της συζήτησης θα βρίσκονται οι πρόσφατες εξελίξεις στο κυπριακό και η μέχρι τώρα πρόοδος που έχει σημειωθεί τους τελευταίους τρεις μήνες στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Ωστόσο, σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, ούτε και σε αυτό το στάδιο αναμένεται από τον Μπαν Κι Μουν η ανακοίνωση για ανάληψη οποιασδήποτε πρωτοβουλίας για ενεργότερη εμπλοκή του στο Κυπριακό, αφού εξακολουθεί να θεωρεί ότι είναι ακόμη πρόωρο για κάτι τέτοιο. Η ελληνοκυπριακή πλευρά κατέστησε πάντως σαφές πως κατά την πάγια πρακτική που ακολουθεί η Λευκωσία δεν θα υπάρξει κοινή συνάντηση του Προέδρου Αναστασιάδη και του Τουρκοκύπριου ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί στην παρουσία του Μπαν Κι Μουν, αφού η επίσκεψή του στη Νέα Υόρκη πραγματοποιείται υπό την ιδιότητα του ως Προέδρου της Δημοκρατίας

για τη συμμετοχή του στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης των Η.Ε. και όχι αυτή του ηγέτη της ελληνοκυπριακής κοινότητας.

Ασχέτως, όμως, των μηνυμάτων που στέλνει η Λευκωσία, στο αρχικό χρονοδιάγραμμα που είχαν σχεδιάσει τα Η.Ε. σε συνεννόηση και με την τουρκοκυπριακή και τουρκική πλευρά, ο Σεπτέμβριος, δεδομένης και της παρουσίας των ηγετών των δύο κοινοτήτων στην Νέα Υόρκη προσφερόταν για μια πολυμερή συνάντηση με τη συμμετοχή και των εγγυητριών δυνάμεων για μια πρώτη συζήτηση των κεφαλαίων εκείνων που εντάσσονται στη διεθνή πτυχή του Κυπριακού και κυρίως των θεμάτων ασφάλειας και εγγυήσεων και του εδαφικού. Η αναβολή της πολυμερούς, όπως αναφέρουν διπλωματικοί κύκλοι στην «Κ», οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η μέχρι τώρα πρόοδος που έχει καταγραφεί στις συνομιλίες Αναστασιάδη – Ακιντζί στα υπό διαπραγμάτευση τρία κεφάλαια, δηλαδή, της διακυβέρνησης, του περιουσιακού και των κριτηρίων στο εδαφικό είναι ετεροβαρής υπέρ της Τουρκοκυπριακής πλευράς, και σε κάθε περίπτωση δεν θα αιτιολογούσε τη μετάβαση σε ένα επόμενο στάδιο διευρυμένων συνομιλιών με τη συμμετοχή και των εγγυητριών δυνάμεων. Όπως διευκρινίζουν οι ίδιες πηγές, ενώ έχει καταγραφεί σημαντική πρόοδος στα θέματα της διακυβέρνησης και του διαμοιρασμού των εξουσιών, οι συζητήσεις στο περιουσιακό βρίσκονται ακόμη σε πολύ προκαταρκτικό στάδιο, ενώ οι συζητήσεις για τα κριτήρια στο εδαφικό ουσιαστικά δεν έχουν καν αρχίσει. Μια εξέλιξη που φέρνει σε ιδιαίτερα δύσκολη θέση την ελληνοκυπριακή πλευρά, η οποία στο πλαίσιο μιας δισταγμούμενης διαπραγμάτευσης επιδιώκει την εξισορρόπηση των πλεονεκτημάτων που αποκτά η τουρκοκυπριακή πλευρά από τα όσα κερδίζει στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης με αυτά που η ίδια προσδοκά να λάβει στο περιουσιακό και το εδαφικό. Να υπενθυμίσουμε πως σε δηλώσεις του ενωρίτερα τον Αύγουστο, ο Μουσταφά Ακιντζί επιβεβαίωσε πως έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στα θέματα της διακυβέρνησης και του διαμοιρασμού των εξουσιών, όχι όμως και στα θέματα του περιουσιακού και των κριτηρίων στο εδαφικό, που βρίσκονται ακόμη σε αρχικά στάδια.

TELIA & PAVLIAMBO

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ξεκινάει το μέλλον σου!

Βασικά Πλεονεκτήματα και Στοιχεία Προγράμματος

- Πτυχίο Φαρμακευτικής εγκεκριμένο από το Συμβούλιο Φαρμακευτικής με δυνατότητα συνέχισης μεταπτυχιακών σπουδών
- Μεγάλη ομάδα καθηγητών που συνδυάζουν υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα και εμπειρία σε όλους τους τομείς της Φαρμακευτικής
- Σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών που ικανοποιεί τις νέες απαιτήσεις της φαρμακευτικής εκπαίδευσης
- Αυστηρά κριτήρια εισδοχής και υψηλό επίπεδο σπουδών
- Υπερσύγχρονα, μοναδικά και ανεξάρτητα εργαστήρια αποκλειστικά για τη Φαρμακευτική, πλήρως εξοπλισμένα με όλα τα όργανα και μηχανήματα
- Δωρεάν το πέμπτο έτος σπουδών
- Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Φαρμακευτικών Σχολών (EAPF, European Association of Pharmacy Faculties)
- Διασύνδεση με τη Βιομηχανία
- Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνικά ή Αγγλικά

Επιπλέον Προγράμματα Υγείας - Ιατρικής

Νοσηλευτική | Βιολογία του Ανθρώπου | Ιατρική* | Διατροφολογία & Διαιτολογία
Φυσικοθεραπεία | Επιστήμη του Αθλητισμού | Ορθοπαιδική

* Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του St. George's, University of London

www.unic.ac.cy

Λεωφ. Μακεδονίτσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841528
 Email: admissions@unic.ac.cy

Η ΕΜΙΝΕ ΤΣΟΛΑΚ ΣΤΗΝ «Κ»

Οι εγγυήσεις να μην καθυστερήσουν τη λύση

Θα μπορούσαμε να βρούμε μία φόρμουλα, η οποία θα ανοίξει τον δρόμο για την αποχώρηση των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΙΑ

Μέχρι σήμερα η Εμινέ Τσολάκ βρέθηκε στο προσκήνιο της επικαιρότητας λόγω της ιδιότητάς της ως νομικού. Τις προηγούμενες εβδομάδες, στο πλαίσιο του σχηματισμού της νέας «κυβέρνησης συνεργασίας», υπό τις κατευθυντήριες γραμμές του Μεχμέτ Αλί Τάλāt, η κ. Τσολάκ ανέλαβε το «αξίωμα» της «υπουργού Εξωτερικών». Λίγο μετά την έναρξη της θητείας της και πριν από την αναχώρησή της για το πρώτο ταξίδι της στην Αγκυρα, η «Κ» συνάντησε την κ. Τσολάκ και θέτει επί τάπητος τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό. Η κ. Τσολάκ κάνει λόγο για μια νέα, ελπιδοφόρα περίοδο στο Κυπριακό, την οποία θα πρέπει να διαφυλάξουν όλοι οι κάτοικοι του νησιού. Τονίζοντας ότι οι δύο πλευρές θα πρέπει να παραιτηθούν από τα μαξιμαλιστικά αιτήματά τους. Ζητά από την ε/κ κοινότητα να προχωρήσει στην αναθεώρηση των αιτημάτων της και αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο για συμβιβαστική λύση στο ζήτημα των εγγυήσεων.

—Θα ήθελα να ζητήσω την άποψή σας για την πορεία του Κυπριακού; Πώς προσεγγίζετε τη νέα περίοδο στις συνομιλίες;

—Είμαστε αντιμέτωποι με μια αργοπορημένη διαδικασία λύσης. Το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις εντατικοποιήθηκαν είναι μια πολύ σημαντική εξέλιξη. Δυστυχώς, στο παρελθόν υπήρξαν περίοδοι που οι δύο πλευρές επιχείρησαν να διασκεδάσουν τις εντυπώσεις σε σχέση με τις συνομιλίες. Επίσης, υπήρξαν περίοδοι κατά τις οποίες διεκόπησαν οι συνομιλίες. Ωστόσο, σήμερα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια διαδικασία, στο επίκεντρο της οποίας βρίσκεται η προοπτική λύσης. Οι δύο πλευρές έχουν επικεντρωμένη την προσοχή τους στη λύση. Αυτή είναι η επικρατέστερη εντύπωση και στις δύο κοινότητες. Οι δύο ηγέτες εκπέμπουν μηνύματα φιλίας και ειρήνης. Θα πρέπει να προσφύλαξουμε αυτή τη νέα διαδικασία λύσης. Δεν πρέπει να την δυναμιτίσουμε.

—Παρά τη θετική ατμόσφαιρα, κάποια σημαντικά προβλήματα παραμένουν στο προσκήνιο. Το περιουσιακό είναι ένα από αυτά τα ζητήματα. Πώς βλέπετε το ζήτημα, με τη διπλή σας ιδιότητα, ως νομικού και ως πολιτικού;

—Πρόκειται για ένα πολύ ευαίσθητο ζήτημα. Επιπλέον, βαθιά τους ανθρώπους. Και στις δύο πλευρές υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι έχασαν τις περιουσίες τους. Υπάρχει και η οικονομική πτυχή του ζητήματος. Από νομικής άποψης, το ζήτημα συσχετίζεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Την προηγούμενη περίοδο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) έλαβε κάποιες σημαντικές αποφάσεις για το περιουσιακό. Προσωπικά πιστεύω ότι αυτές οι απόψεις θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση

Δεν πρέπει να αγνοήσουμε το γεγονός ότι οι Τ/Κ εμπιστεύονται την Τουρκία πολύ περισσότερο από την Ε.Ε. ή τη Βρετανία, δηλώνει η Εμινέ Τσολάκ.

“
Η ελπίδα ότι όλοι οι Ελληνοκύπριοι θα επιστρέψουν στις περιουσίες τους δεν είναι ρεαλιστική.”

ση της λύσης. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσαμε να απευθυνθούμε στους πολίτες μας και να πούμε «κοιτάξτε δεν είναι δυνατόν να ζητάτε εξωφρενικά πράγματα, διότι τα αιτήματά σας δεν συμβαδίζουν με το δίκαιο». Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίσουμε τα δικαιώματα του ιδιοκτήτη δίχως καμία διάκριση. Πρέπει να βρούμε λύσεις για τα προβλήματά του. Την ίδια στιγμή θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας και τα δικαιώματα των ατόμων, τα οποία σήμερα χρησιμοποιούν αυτές τις περιουσίες. Για αυτό τον λόγο θα πρέπει να βρούμε εξισορροπητικές λύσεις. Σε τελική ανάλυση ενδέχεται να μην εξασφαλίσουμε την ιδανική λύση. Όμως σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να παραιτηθούμε από τα μαξιμαλιστικά μας αιτήματα.

—Από τα λόγια σας κατανοώ ότι μια μερίδα της ε/κ κοινότητας θα πρέπει να κατανοήσει ότι δεν πρόκειται ποτέ να επιστρέψει στις περιουσίες της, έτσι δεν είναι;

—Η ελπίδα ότι όλοι οι Ελληνοκύπριοι θα επιστρέψουν στις περιουσίες τους δεν είναι ρεαλιστική.

—Το ίδιο ισχύει και για τους Τουρκοκύπριους. Και εκείνοι θα πρέπει να αποδεχθούν το γεγονός ότι μετά την λύση ένας αριθμός Ελληνοκυπρίων θα επιστρέψει στο βόρειο κομμάτι του νησιού. Έτσι δεν είναι;

—Ακριβώς. Οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι σε θέση να πουν «πήραμε αυτά τα περιουσίες το 1974, σήμερα οι Ελληνοκύπριοι δεν έχουν κανένα δικαίωμα». Τέτοιου είδους τοποθετήσεις είναι μαξιμαλιστικές. Το 2004 οι Τουρκοκύπριοι κατόνοσαν ότι δεν πρόκειται να γίνουν δεκτά όλα τους τα αιτήματα. Τότε αποδέχθηκαν κάποιες πικρές συνταγές. Στη νέα περίοδο, είτε θα πρέπει να επεξηγήσουμε στους Ελληνοκύπριους με σωστό τρόπο τη λύση ή οι Ελληνοκύπριοι θα πρέπει να αναθεωρήσουν τα αιτήματά τους.

—Ποια είναι η άποψή σας για το ζήτημα των εποίκων; Όπως γνωρίζετε αυτό το ζήτημα στην ελληνοκυπριακή πλευρά είναι ένα πολύ ευαίσθητο θέμα. Στο παρελθόν, ο Ντερβίς Έρογλου μου είχε επισημάνει ότι το «κράτος» σας δεν είναι σε θέση να κάνει διακρίσεις ανάμεσα στους «πολίτες» του. Συμμερίζεστε αυτή την άποψη;

—Ο τέως «Πρόεδρος της Δημοκρατίας» προσέγγισε το ζήτημα από τη δική του σκοπιά. Θα μπο-

ρούσαμε να δώσουμε και μια άλλη εξήγηση στο ζήτημα. Κανένας δεν πρέπει να πραγματοποιεί διακρίσεις για τους ανθρώπους. Δεν μπορούμε να χωρίζουμε τους ανθρώπους σε εθνικές κατηγορίες. Τι θα πει έποικος; Τι είδους έκφραση είναι αυτή; Σήμερα σε αυτή την χώρα έχουμε ανθρώπους, οι οποίοι γεννήθηκαν στην Κύπρο, ζουν στο νησί και δεν έχουν άλλη πατρίδα. Πώς είναι δυνατόν να αγνοήσουμε τα δικαιώματά τους; Αυτό είναι όντως ένα πολύ ευαίσθητο ζήτημα. Από τη σκοπιά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είμαι πολύ ευαίσθητη σε αυτό το θέμα. Προσωπικά καταπολέμω κάθε είδους διάκριση. Στο συγκεκριμένο ζήτημα η κάθε πλευρά δεν θα πρέπει να έχει μαξιμαλιστικές θέσεις. Θα πρέπει να δείχνουμε ευελιξία.

—Την προηγούμενη περίοδο το ζήτημα του φυσικού αερίου προκάλεσε προβλήματα στις διμερείς σχέσεις. Ποια είναι η δική σας πρόταση για αυτό το ζήτημα στη νέα περίοδο του Κυπριακού;

—Γνωρίζουμε τις ευαισθησίες των δύο πλευρών σε αυτό το πεδίο. Το σημαντικό στοιχείο σε αυτή τη συζήτηση είναι η ισορροπημένη κατανομή του πλούτου της Κύπρου μεταξύ των πολιτών της. Προσωπικά έχω τη διαίσθηση ότι ο Αναστασιάδης εκπέμπει το μήνυμα ότι επιθυμεί να δει τον πλούτο του νησιού, να μοιράζεται μεταξύ όλων των Κυπρίων. Σε κάθε περίπτωση, το φυσικό αέριο δεν θα πρέπει να

“
Οι δύο πλευρές θα πρέπει να παραιτηθούν από τα μαξιμαλιστικά αιτήματά τους.”

προκαλεί εντάσεις. Επίσης, θα πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας και τις υπόλοιπες κυρίαρχες δυνάμεις, το Ισραήλ, την Τουρκία και την Ελλάδα. Με αυτό τον τρόπο θα διευκολύνουμε τη λύση.

—Όπως γνωρίζετε αυτή την περίοδο η ε/κ πλευρά συνάπτει συμφωνίες και εξασφαλίζει συνεργασία με χώρες όπως το Ισραήλ, την Ελλάδα και τη νέα διοίκηση της Αιγύπτου στο συγκεκριμένο πεδίο. Ως τουρκοκυπριακή πλευρά θα θέλατε να συμμετάσχετε σε αυτή την περιφερειακή συνεργασία;

—Θα ήθελα πολύ να συμμετάσχω σε αυτή τη συνεργασία. Εφόσον θα γίνουμε παρτενέρ στην λύση, ως Τουρκοκύπριοι επιθυμούμε να ακουγεται η φωνή μας σε αυτά τα σημαντικά ζητήματα.

—Αν λ.χ. ο Αναστασιάδης σας καλούσε να λάβετε μέρος στο επόμενο ταξίδι του στο Κάιρο θα συμμετέχετε;

—Εννοείται. Εφόσον με καλέσει ο Αναστασιάδης θα πάω τρέχοντας.

Ωστόσο, πολύ φοβάμαι ότι μέχρι να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος οι δύο πλευρές θα επιμένουν στις πάγιες θέσεις τους. Να σας δώσω το εξής παράδειγμα: Αυτή τη στιγμή δεν είμαστε σε θέση να πούμε στους ανθρώπους μας «εξέλστε την ΤΔΒΚ». Αυτό δεν θα ήταν ένα ρεαλιστικό αίτημα. Μέχρι να συμφωνηθούν όλα στα Κυπριακά οι άνθρωποι θα συνεχίσουν να εμπιστεύονται το κατεστημένο.

—Ένα άλλο ευαίσθητο ζήτημα για τους Ελληνοκύπριους είναι το κεφάλαιο των εγγυήσεων. Ποια η δική σας άποψη γι' αυτό το θέμα;

—Όπως γνωρίζετε στο συγκεκριμένο θέμα εμπλέκονται πέντε πλευρές. Για αυτό τον λόγο βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα περίπλοκο ζήτημα. Προσωπικά, δεν επιθυμώ να εκφράσω άποψη για λογαριασμό της Βρετανίας, της Τουρκίας ή της Ελλάδας. Κατανοώ το γεγονός ότι αποτελεί ένα ευαίσθητο ζήτημα, το οποίο προβληματίζει τους Ελληνοκύπριους. Ωστόσο, η λύση του εν λόγω προβλήματος δεν είναι απίθανη και δεν πρόκειται να καθυστερήσει τη λύση. Θα μπορούσε να λυθεί σταδιακά ή σε βάθος χρόνου. Στο πλαίσιο της λύσης θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τις φοβίες των Ελληνοκυπρίων και την ιστορική εμπειρία των Τουρκοκυπρίων. Επίσης, δεν θα πρέπει να αγνοήσουμε το γεγονός ότι οι Τουρκοκύπριοι εμπιστεύονται την Τουρκία πολύ περισσότερο από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τη Βρετανία.

—Να σας κάνω μια προσωπική ερώτηση. Εσείς, ως Τουρκοκύπρια και όχι ως «Υπουργός Εξωτερικών», για να αισθανθείτε τον εαυτό σας ασφαλή μέσα στα πλαίσια του νέου σχεδίου συνεργασίας χρειάζεστε την παρουσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων στο νησί;

—Η παρουσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων στο νησί μου εμπνέει ένα αίσθημα ασφάλειας. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν πρόκειται να την αρνηθώ. Ωστόσο, πρέπει να ρωτήσουμε το εξής: Δεν υπάρχει εναλλακτική οδός; Δεν θα μπορούσαμε να βρούμε μια φόρμουλα, η οποία θα διαφυλάσσει τόσο τα δικά μου δικαιώματα όσο και των Ελληνοκυπρίων και η οποία θα ανοίξει τον δρόμο για την αποχώρηση των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων από το νησί; Προσωπικά πιστεύω ότι θα μπορούσαμε να εστιάσουμε σε αυτά τα ερωτήματα. Ωστόσο, η προσωπική μου άποψη δεν είναι αρκετή για την λύση. Και η υπόλοιπη κοινωνία θα πρέπει να επιδείξει ομοφωνία για την λύση. Ένα κομμάτι του λαού μπορεί να ζητήσει την παραμονή μιας μονάδας ή ενός συμβολικού αριθμού τουρκικών στρατευμάτων στο νησί. Αν αυτή η φόρμουλα πρόκειται να ανοίξει τον δρόμο της λύσης είμαι πρόθυμη να τη συζητήσω.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗ

Χαστούκι στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το θέμα των εγγυήσεων μετά τη λύση του Κυπριακού αποτελεί ένα από τα τρία συστατικά και θεμελιώδη ζητήματα της διεθνούς πτυχής του Κυπριακού, δηλαδή της ουσίας του. Στρατηγικά, άποιοι και εγγυήσεις είναι η ουσία της ουσίας για μία λύση του Κυπριακού με προοπτική να σταθεί στον χρόνο.

Οι εγγυήσεις το 1960 προέκυψαν ως μέρος ενός ευρύτερου συμβιβασμού που έδωσε πλεονεκτήματα στις «μπότερες πατρίδες» και τη «βασιλομύθορα» Αγγλία. Ουσιαστικά υπήρξαν οι επόπτες, οι κηδεμόνες και οι προστάτες δίκην παρανόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι δυνάμεις εκείνες που θα επέβαλλαν πολιτικές στο νεοσύστατο κράτος. Οι εγγυήσεις της Ανεξαρτησίας και Ασφάλειας της Κ.Δ., τραγική ειρωνεία γιατί οι τρεις σωματοφύλακες την προστατέψαν

τόσον που εκθροίς άλλους δεν χρειαζόταν, ήταν εξ αρχής συνυφασμένες με την παρουσία ξένων στρατευμάτων. Για παράδειγμα πώς θα ασκούσαν άμεσα και αποτελεσματικά τα επεμβατικά τους δικαιώματα χωρίς φυσική στρατιωτική παρουσία; Δυνατότητα που άσκησαν από το 1960 ως το 1974 όχι μόνο μία φορά.

Αλλά και σήμερα τυχόν εγγυήσεις και ειδικά τουρκικές τον ίδιο χαρακτήρα θα έχουν. Την ίδια ανάγκη, με την τουρκική λογική, θα εξυπηρετούν. Και για να την εξυπηρετήσουν θα ζητά η Τουρκία ρόλο και λόγο στρατιωτικό. Άρα και τώρα συνδέονται λογικά με παραμονή στρατευμάτων. Αν πάλι δεν θα υπάρξει και δεν πρέπει να υπάρξει παραμονή ξένων στρατιωτών μετά τη λύση πώς η Τουρκία θα ασκήσει αυτόν τον ρόλο χωρίς στρατό επί τόπου; Θα εισβάλει εκ νέου σε χώ-

ρα-μέλος της Ε.Ε.; Αρά όντως εγγυήσεις και παρουσία ξένων στρατιωτών συμβαδίζουν.

Η ιστορία του Κυπριακού όμως πέραν της όποιας διακοινοτικής διαφοράς που υφίσταται και διαμορφώθηκε ιστορικά είναι ιστορία αμέσων ή έμμεσων ωμών παρεμβάσεων των ξένων και στρατιωτικών επεμβάσεων με αποκορύφωμα την τουρκική εισβολή και κατοχή το 1974.

Κατά συνέπεια η ιστορία διδάσκει ότι η παρουσία ξένων στρατιωτικών δυνάμεων, έστω και μικρών αριθμητικά, υπήρξε πηγή δεινών και τραγωδιών για την Κύπρο.

Λογικά αυτή είναι μια θέση που πρέπει να υιοθετούν και να ασπάζονται όλοι στην Κύπρο, τόσο στην ε/κ κοινότητα όσο και στην τ/κ. Άλλωστε, η νόνημα έχει η συμμετοχή μας στην Ε.Ε. αν στρατοπεδεύουν σε μια χώρα-μέλος ξένοι

στρατοί για να κάνουν τι; Να επιτηρούν την ασφάλειά της από τους τρίτους ή την εσωτερική της ασφάλεια; Αν αυτό χρειάζεται τότε σε τι χρειάζεται η Ε.Ε.;

Η ίδια λογική ισχύει και για το θέμα των εγγυήσεων. Γιατί να χρειάζεται εγγυήσεις από τρίτους η ευρωπαϊκή Κύπρος; Είναι γι' αυτό που ορθά η ελληνική κυβέρνηση απορρίπτει κάτι τέτοιο διά στόματος ΥΠΕΣ Νίκου Κοτζιά. Είναι αυτό που δηλώνει ξεκάθαρα και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θεωρώντας τις εγγυήσεις αχρείαστο αναχρονισμό.

Για τους ίδιους λόγους ξεκάθαρα το ΑΚΕΛ τονίζει απερίφραστα την ανάγκη «της κατάργησης του αναχρονιστικού καθεστώτος των εγγυήσεων και των όποιων επεμβατικών δικαιωμάτων» σημειώνει, άρα και των υφιστάμενων, αναγκία η κατάργηση αλλά και αχρείαστη, και ανεπιθύμητη και απα-

ράδεκτη και η υιοθέτηση των οποίων οδύποτε νέων. Επίσης, πολύ ορθά ζητά την κατάργηση όχι απλώς των υφιστάμενων εγγυήσεων αλλά του αναχρονιστικού καθεστώτος των εγγυήσεων. Συνεπώς, ούτε οι υφιστάμενες ούτε νέες χρειάζονται, ούτε γίνονται αποδεκτές και πρωτίστως βέβαια οι τουρκικές.

Το θέμα εγγυήσεων έχει και μια άλλη πτυχή. Την πτυχή που ακούει στο όνομα ΝΑΤΟ. Κάποιοι προωθούν την ιδέα εγγυήσεων από πλευράς ΝΑΤΟ. Ένα μόνο αξίζει να αναφερθεί για την ώρα. Το 1974 εγγυήτριες υπήρξαν το Ηνωμένο Βασίλειο, η Τουρκία και η Ελλάδα. Το Η.Β. υπήρξε και τότε, όπως και σήμερα και ανέκαθεν, ο κύριος σύμμαχος των ΗΠΑ παντού και ειδικά στο ΝΑΤΟ. Η Τουρκία ανέκαθεν στενός σύμμαχος των ΗΠΑ και εξέχον μέλος του ΝΑΤΟ με ειδική θέση και ρόλο στη συμμαχία, η οποία

της παρέχει τακτικά, όπως και πρόσφατα, στήριξη, ενίσχυση και προστασία. Η δε επίσημη Ελλάδα το 1974; Γνωστό! Τι έκανε η ηγεσία του ΝΑΤΟ, οι ΗΠΑ το 1974; Γνωστό επίσης. Έκανε εκείνο για το οποίο δεκαετίες αργότερα ένωσε την ανάγκη ο εξέχων αμερικάνος διπλωμάτης και υπουργός Ρίτσαρντ Χόλμπρουκ εδώ στη Λευκωσία να ζητήσει συγγνώμη από τον κυπριακό λαό.

Ως κατάληξη θα έλεγα ότι η απαίτηση για ύπαρξη εγγυήσεων αποτελεί ανιστόρητο και αδικαιολόγητο παραλογισμό από τη μία και από την άλλη χαστούκι στην Ε.Ε. και δόλωση αδυναμίας της να προστατεύει τα μέλη της. Αυτοί δε που ζητούν εγγυήσεις του ΝΑΤΟ είναι στην μεν Κύπρο οι μεγαλύτεροι θιασώτες και θαυμαστές της Ε.Ε. και εκτός Κύπρου η Τουρκία που επιθυμεί να ενταχθεί στην Ε.Ε.

Βρέθηκε φτερό και πλησιάζουν την άτρακτο του Noratlas

Θέμα χρόνου οι απαντήσεις που αναζητούνται από τα συντρίμια του «ΝΙΚΗ 4»

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Στην πιο κρίσιμη φάση τους έχουν εισέλθει οι εργασίες που διεξάγονται στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, προκειμένου να αποκαλυφθεί μετά από σαράντα ένα χρόνια μία από τις τραγικές πτυχές της τουρκικής εισβολής του 1974. Η «αποκαθ- λωση» του μνημείου τιμής σε όσους θυσιάστηκαν για την ελευθερία της Κύπρου προχωρά με εντατικούς ρυθμούς και ήδη, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, τα συνεργεία

Σε κομβικό σημείο βρίσκονται οι εργασίες στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, όπου αποκαλύφθηκε, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το ένα από τα δύο φτερά του Noratlas.

που πραγματοποιούν τις εργασίες έχουν γίνει μάρτυρες της πρώτης σοβαρής αποκάλυψης ενός από τα κομμάτια του Noratlas. Σύμφωνα με άριστα ενημερωμένες πηγές, την περασμένη Πέμπτη εντοπίσθηκε στον χώρο των εργασιών ένα από τα δύο φτερά του μεταγωγικού αεροσκάφους. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις των ειδικών, πρόκειται για το δεξιό φτερό του Noratlas, το οποίο, όπως αποκαλύφθηκε, έχει αποκοπεί την άτρακτο του αεροσκάφους. Το φτερό, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», βρέθηκε στο κέντρο του μνημείου στο σημείο, όπου βρίσκεται ο μεγάλος σταυρός και γίνονται οι καταθέσεις στεφάνων. Με βάση τη θέση στην οποία εντοπίστηκε το φτερό του Noratlas, εκιάζεται ότι το μεταγωγικό αεροσκάφος χτυπήμένο από φιλία πυρά πήρε κάθετη τροχιά, για να συγκρουστεί με τη μύτη της ατράκτου στο σημείο όπου αργότερα σκεπάστηκε. Η ανακάλυψη του φτερού -εκτός του ότι θα επιτρέψει την εξαγωγή πολύτι-

Ο εντοπισμός ενός από τα δύο φτερά του ελληνικού Noratlas θα οδηγήσει τις έρευνες στον εντοπισμό της ατράκτου του αεροσκάφους στην οποία με βάση μαρτυρίες που υπάρχουν έχουν ταφεί καταδρομείς και ενδεχομένως αεροπόροι μέλη του πληρώματος.

μων ιστορικών στοιχείων για το τι ακριβώς συνέβη το πρωινό της 22ης Ιουλίου -πιστεύεται ότι είναι ο «προ- το μεταγωγικό αεροσκάφος» που θα οδηγήσει στην άτρακτο του αεροσκάφους. Οι ειδικοί του έργου εκταφής λαμβάνοντας υπόψη τη θέση εντοπισμού του φτερού έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι η άτρακτος του αεροσκάφους θα πρέπει να βρίσκε-

ται σε κοντινό σημείο. Την ώρα που η εφημερίδα πήγαινε τυπογραφείο, υπήρχαν ισχυρές ενδείξεις ότι η άτρακτος του αεροσκάφους μπορούσε να εντοπιστεί και να αποκαλυφθεί μέχρι και την Κυριακή. Πηγές από την ομάδα που διεξάγει τις εργασίες στον Τύμβο λένε ότι δεν αποκλείεται με την άτρακτο να εντοπισθεί συνάμα και το άλλο

φτερό του αεροπλάνου. Στην περιοχή εκταφής, η οποία «χτενίζεται» διαρκώς από τους πυροτεχνουργούς της Εθνικής Φρουράς, έχουν εντοπιστεί επίσης υπολείμματα χειροβομβίδων αλλά και σφαίρες. Με βάση μαρτυρίες που έχουν εξασφαλίσει οι αρμόδιες αρχές, στην περιοχή του μνημείου δεξιά και μπροστά από τον σταυρό πρέπει να

έχουν θαφτεί οι δυο κινητήρες του αεροσκάφους ή ό,τι έχει απομείνει από αυτές. Ένα από τα «θετικά» του όλου έργου είναι ότι από τις μετρήσεις που έχουν γίνει στην περιοχή δεν έχουν προκύψει ενδείξεις για μόλυνση του εδάφους, κάτι που δείχνει ότι τα συντρίμια του Noratlas θα πρέπει να είναι σε «καλή» κατάσταση.

Αγωνία για τον εντοπισμό οστών

Η προσοχή της ομάδας που έχει αναλάβει το έργο εκταφής του Noratlas επικεντρώνεται στον εντοπισμό της ατράκτου, όπου πιστεύεται ότι υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να εντοπιστούν λείψανα καταδρομένων ή των αεροπόρων - μελών του πληρώματος. Οι αρμόδιοι έχουν στα χέρια τους μαρτυρίες που υποστηρίζουν ότι στο κουφάρι του αεροσκάφους αλλά και στο σημείο όπου έγινε η ρίψη κωμάτων υπήρχαν πτώματα τα οποία λόγω της αλλοίωσης που είχαν υποστεί από τη σύγκρουση του αεροσκάφους ή της φωτιάς που είχε ξεσπάσει δεν μετακινήθηκαν στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας ή σε κάποιο άλλο χώρο για να ταφούν. Από τους υπολογισμούς που έχουν γίνει και σε συνδυασμό με το ότι η περιοχή δεν έχει μολυνθεί από τα μεταλλικά μέρη του Noratlas, δημιουργούνται βάσιμες πιθανότητες ότι δεν θα υπάρξουν δυσκολίες στο έργο ταυτοποίησης, εάν εντοπισθούν τελικά οστά. Ανεξαρτήτως του αποτελέσματος των εργασιών στον Τύμβο, οι προσπάθειες εντοπισμού λειψάνων που ανήκουν

σε καταδρομείς του ΝΙΚΗ 4 θα συνεχισθούν. Μετά από πολλά χρόνια θα γίνει προσπάθεια ταυτοποίησης οστών που εντοπίστηκαν στο στρατιωτικό κοιμητήριο Λακατάμιας και φυλάσσονταν σε χώρο παραπλεύρως του Τύμβου. Τα λείψανα, που, όπως είχε αποκαλύψει στο παρελθόν ο ανταποκριτής του Αθηναϊκού Πρακτορείου στη Λευκωσία είχαν ψεκαστεί με χημικά, έχουν δοθεί στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, προκειμένου να διαπιστωθεί επιστημονικά, αν μπορεί να εξαχθεί γενετικό υλικό που θα επιτρέψει την ταυτοποίησή τους. Την όλη προσπάθεια θα συνδράμει και εξειδικευμένο ινστιτούτο των Ηνωμένων Πολιτειών. Λαμβάνοντας υπόψη τον ρυθμό με τον οποίο προχωρούν οι εργασίες στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, οι ειδικοί εκτιμούν ότι πλήρη εικόνα τόσο για τα συντρίμια του αεροσκάφους, όσο και για την ύπαρξη λειψάνων θα έχουν περί τα μέσα Σεπτεμβρίου. Εάν εντοπισθούν οστά, αυτά υπολογίζεται να αποσταλούν στο ανθρωπολογικό εργαστήριο τον Οκτώβριο για ταυτοποίηση.

Η αποκατάσταση του μνημείου θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το ερχόμενο καλοκαίρι και πριν από τις εκδηλώσεις τιμής. Τα συντρίμια του αεροσκάφους θα συντηρηθούν και θα τοποθετηθούν σε κάποιο σημείο στον Τύμβο.

Η αποκατάσταση του μνημείου

Η τρίτη και τελευταία φάση του όλου έργου περιλαμβάνει την αποκατάσταση του μνημείου, με τις εργασίες να υπολογίζονται να ξεκινήσουν τον ερχόμενο Νοέμβριο. Στόχος του Επιτρόπου Ανθρωπιστικών Θεμάτων, Φώτη Φωτίου είναι ο χώρος του Τύμβου να έχει αποκατασταθεί και παραδοθεί πριν από τις εκδηλώσεις μνήμης του ερχόμενου καλοκαιριού. Παρά το γεγονός ότι είναι νωρίς, ένα θέμα που φαίνεται να απασχολεί τους αρμοδίους είναι η διαχείριση των συντριμμιών του

Noratlas. Υπήρχαν σκέψεις για μεταφορά και αποκατάσταση σε κάποιο μουσειακό χώρο. Ωστόσο, φαίνεται να γίνονται δεύτερες σκέψεις παραμονής, ότι έχει απομείνει από το μεταγωγικό αεροσκάφος στον χώρο του Τύμβου της Μακεδονίτισσας. Σε μια τέτοια περίπτωση τα ευρήματα των εκταφών θα συντηρηθούν αρχικά και στην συνέχεια θα γίνει προσπάθεια αποκατάστασης προκειμένου να τοποθετηθεί σε χώρο δίπλα από το σημείο, όπου τάφηκε στις 22 Ιουλίου 1974.

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΤΥΧΙΑ

• Πτυχίο Ναυτιλιακών Σπουδών

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ

- Μάστερ στο Διεθνές Εμπόριο και τη Ναυτιλιακή Διοίκηση
- Μάστερ στο Διεθνές Εμπόριο και τη Ναυτιλιακή Διοίκηση (εξ αποστάσεως)

Από το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 και στη Λευκωσία

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ανοίγει Ορίζοντες!

Ονειρεύεσαι μια καριέρα στα ναυτιλιακά. Καν'το λοιπόν!

Επίλεξε το Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Frederick, στη Λευκωσία ή τη Λεμεσό, του οποίου 98% των αποφοίτων εργοδοτείται σε μόνιμη βάση σε εταιρείες διεθνούς εμβέλειας στη ναυτιλιακή βιομηχανία, για να πετύχεις στο μοναδικό αξιολογημένο Πτυχίο στα Ναυτιλιακά ή στο νέο καινοτόμο Μάστερ στο Διεθνές Εμπόριο και τη Ναυτιλιακή Διοίκηση.

Οι απόφοιτοι του τμήματος Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Frederick εξαιρούνται από σημαντικό αριθμό μαθημάτων στις εξετάσεις του Institute of Chartered Shipbrokers, UK.

Στο τμήμα Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών η γνώση δεν έχει όρια.

Όπως σε όλες τις σχολές και τα τμήματα του Πανεπιστημίου Frederick, επίλεκτοι ακαδημαϊκοί είναι πάντα δίπλα στους φοιτητές στηρίζοντας κάθε τους βήμα.

Το Πανεπιστήμιο Frederick, τιμά την επιλογή των φοιτητών και των φοιτητριών που το διαλέγουν για τις σπουδές τους και προσφέρει το μεγαλύτερο πακέτο υποτροφιών/βοηθημάτων. Υποδέχεται κάθε φοιτητή και κάθε φοιτήτρια ως μοναδικές προσωπικότητες και τις στηρίζει συνεχώς, ακόμα και μετά την αποφοίτηση, ανοίγοντας ορίζοντες.

Διακρίσεις από την ΕΕ

DIPLOMA SUPPLEMENT LABEL

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK

ΛΕΥΚΩΣΙΑ Τ: 22 394 394 ΛΕΜΕΣΟΣ Τ: 25 730 975 E: adminfo@frederick.ac.cy www.frederick.ac.cy

Frederick University Cyprus

Η ΠΡΕΣΒΕΙΡΑ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Η εξαγωγή κυπριακού αερίου στην Αίγυπτο ένα από τα σημαντικότερα πεδία συνεργασίας

Ετοιμες οι μελέτες για κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου μεταξύ Κύπρου - Αιγύπτου, υποστηρίζει η Πρέσβειρα El Marassi

Συνέντευξη στη
ΜΕΛΑΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Αίγο πριν από την αναχώρησή της από την Κύπρο και την επιστροφή της στο Κάιρο, αφού στο τέλος Αυγούστου λήγει η διετής θητεία της στη Λευκωσία, η Πρέσβειρα της Αιγύπτου στην Κύπρο δρ Heba Salah Eldin El Marassi μας υποδέχθηκε στο γραφείο της για μια αποχαιρετιστήρια συνέντευξη στο επίκεντρο της οποίας, με παράκληση της ίδιας, επικεντρώθηκε στα ζητήματα που αφορούν τη χώρα της, τις διμερείς σχέσεις Κύπρου - Αιγύπτου και τις προοπτικές της τριμερούς συνεργασίας Αιγύπτου, Κύπρου, Ελλάδας. Ο ενεργειακός τομέας και συγκεκριμένα η εξαγωγή κυπριακού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο είναι κρίσιμος σημασίας ζήτημα για την ανάπτυξη των διμερών μας σχέσεων,

“
Ο ενεργειακός τομέας και συγκεκριμένα η προοπτική εξαγωγής κυπριακού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο είναι ένα από τα σημαντικότερα πεδία συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών.

επισημαίνει η Πρέσβειρα της Αιγύπτου για να προσθέσει πως το Κάιρο είναι έτοιμο, έχει ολοκληρώσει τις μελέτες για τον αγωγό που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από την «Αφροδίτη» στην Αίγυπτο και τώρα περιμένουν τις αναγκαίες αποφάσεις στη Λευκωσία για να ξεκινήσει η παραγωγή και μεταφορά του φυσικού αερίου στη χώρα της.

—Στις 6 Αυγούστου ο Πρόεδρος Σίσι εγκαινιάσει την επέκταση της διώρυγας του Σουέζ. Τι σημαίνει σε οικονομικούς και πολιτικούς όρους αυτό το νέο έργο για την Αίγυπτο, αλλά και ευρύτερα για το διεθνές εμπόριο;

—Το 2014, ο Πρόεδρος Αμπντέλ Φατάχ Ελ Σίσι ανακοίνωσε το έργο για τη νέα διώρυγα του Σουέζ, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη Γενική Συνέλευση των Η.Ε. στη Νέα Υόρκη. Είχε περιγράψει το έργο ως ένα από τα πλέον σημαντικά στην ιστορία της Αιγύπτου και της Μέσης Ανατολής, ως ένα έργο με παγκόσμιο αντίκτυπο. «Είναι το δώρο του αιγυπτιακού λαού στον κόσμο», είχε αναφέρει ο Πρόεδρος. Ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε την ολοκλήρωση του έργου σε 36 μήνες. Ωστόσο,

ο, ο Πρόεδρος Σίσι ήθελε να δηλώσει τη δύναμη και την αποφασιστικότητα του αιγυπτιακού λαού να προχωρήσει, γι' αυτό και με τη συσπείρωση όλων το έργο ολοκληρώθηκε σε ένα χρόνο. Δημιουργώντας τη νέα διώρυγα παράλληλα με την υφιστάμενη διώρυγα του Σουέζ θα διευκολυνθεί η ναυσιπλοΐα σε δύο κατευθύνσεις. Με τη νέα επέκταση επιτρέπει πλέον ο διπλασιασμός της κυκλοφορίας για την ημερήσια διέλευση από 49 πλοία στα 97 πλοία μέχρι το 2023. Αυτή η αναβάθμιση θα ενισχύσει την αιγυπτιακή οικονομία, διπλασιάζοντας σχεδόν τα έσοδα από το εμπόριο. Η νέα διώρυγα του Σουέζ θα αυξήσει τα κρατικά έσοδα από 5,3 δισ. δολάρια τον χρόνο στα 13,3 δισ. δολάρια μέχρι το 2023. Επίσης, έχει διαμορφωθεί ένα master plan για την ανάπτυξη της περιοχής της διώρυγας, με την ονομασία «Ζώνη της Διώρυγας του Σουέζ». Ολοκληρη η Ζώνη τελικά θα κατασκευαστεί ως ένα νέο, πλήρως αναπτυσσόμενο οικονομικό τοπίο, που θα υποστηρίξει τις βιομηχανίες πολλαπλής εξειδίκευσης, προσφέροντας ένα εκατομμύριο επιπρόσθετες θέσεις εργασίας στους Αιγύπτιους. Η Ζώνη της Διώρυγας του Σουέζ θα αλλάξει το μέλλον της Αιγύπτου κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά και θα αποδείξει σε όλο τον κόσμο ότι η Αίγυπτος είναι στον σωστό δρόμο για να επιτύχει σταθερότητα και ανάπτυξη.

—Μετά τη Διακήρυξη του Καΐρου και την επαναβεβαίωση της λίγους μήνες αργότερα στη Λευκωσία, πώς προχωρεί η υλοποίηση της τριμερούς συνεργασίας Αιγύπτου, Κύπρου, Ελλάδας;

—Η τριμερής συνεργασία συστάθηκε μετά από πρωτοβουλία της αιγυπτιακής πλευράς τον Ιούλιο του 2013 για την έναρξη του πολιτικού διαλόγου μεταξύ των τριών Υπουργείων Εξωτερικών σε επίπεδο υψηλόβαθμων κρατικών λειτουργών, υπό μορφή «Πολιτικής Διαβούλευσης». Εκείνη η πρωτοβουλία αναπτύχθηκε ραγδαία τα τελευταία δύο χρόνια. Αργότερα, οι τρεις υπουργοί Εξωτερικών συμφώνησαν να αναβληθούν τη μορφή των τριμερών διαβουλεύσεων σε υπουργικό επίπεδο. Η πρώτη τριμερής συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία τον Οκτώβριο του 2014, για να ακολουθήσει η τριμερής συνάντηση των ηγετών της 8ης Νοεμβρίου στην Αίγυπτο μετά από πρόσκληση του Προέδρου Σίσι. Η δεύτερη συνάντηση κορυφής πραγματοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2015 στη Λευκωσία, κατά τη διάρκεια της ιστορικής επίσκεψης του Προέδρου Σίσι στην Κύπρο, αφού ήταν η πρώτη επίσκεψη Αιγύπτου Προέδρου από την

Χρησιμοποιώντας τα λόγια του Προέδρου Σίσι, η Αιγύπτια Πρέσβειρα στην Κύπρο τόνισε πως η νέα διώρυγα του Σουέζ αποτελεί το δώρο του αιγυπτιακού λαού προς τον κόσμο.

Τιμή και προνόμιο για μένα να εργαστώ στην Κύπρο

—Τέλος του μήνα ολοκληρώνεται η θητεία σας και αναχωρείτε από την Κύπρο. Με ποιες σκέψεις αφήνετε το νησί;
—Ήταν πραγματικά τιμή και προνόμιο για μένα να εργαστώ για δύο χρόνια στην Κύπρο. Ειλικρινά έχω απολαύσει την εργασία μου σε αυτή τη χώρα, απόλαυσα τη συνεργασία που είχα με τους διάφορους αξιωματούχους εδώ, αλλά και με τους ανθρώπους που συνάντησα παντού στην Κύπρο. Το πιο σημαντικό περιουσιακό στοιχείο που νομίζω ότι διαθέτει αυτή η χώρα είναι οι άνθρωποι της που είναι τόσο ευγενικοί, βοηθητικοί και φιλικοί. Γι' αυτό και νιώθω προ-

νομιούχα που ήμουν πρέσβειρα εδώ για μια πλήρη διετή θητεία. Θα ήθελα να έμεινα εδώ περισσότερο, αλλά, όπως γνωρίζετε, η φύση της δουλειάς μας είναι τέτοια που μετακινούμαστε από χώρα σε χώρα και είμαστε πάντα έτοιμοι να μεταφερθούμε όπου μας ζητηθεί. Όμως, φεύγω νιώθοντας περήφανη για τη δουλειά που έχει επιτευχθεί κατά την περίοδο που εκτελούσα εδώ τα καθήκοντά μου. Έχουμε επιτύχει πολλά τόσο στο διμερές όσο και στο τριμερές επίπεδο με την Ελλάδα. Είμαι περήφανη να πω ότι με πρωτοβουλία της Πρεσβείας αρχίσαμε την τριμερή

συνεργασία Αιγύπτου, Κύπρου, Ελλάδας. Μια συνεργασία που ήταν επιτυχής και εξελίχθηκε σε συναντήσεις σε επίπεδο ηγετών, όπως η τελευταία, με την επίσκεψη του Προέδρου Σίσι. Είμαι επίσης περήφανη για τα όσα έχουμε επιτύχει στο οικονομικό επίπεδο. Αν και οι οικονομικές μας σχέσεις δεν ανταποκρίνονται στις πολύ καλές πολιτικές σχέσεις των δύο χωρών, όμως επιτυγχάνουμε πρόοδο και προσπαθούμε να αναβαθμίσουμε και την οικονομική μας συνεργασία, έτσι που να συμβαδίζει με την πολιτική συνεργασία των δύο χωρών.

εγκαθίδρυση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Αιγύπτου και Κύπρου το 1960. Τόσο στη Διακήρυξη του Καΐρου όσο και σε αυτή της Λευκωσίας, οι τρεις ηγέτες συμφώνησαν να διερευνήσουν τις πιθανότητες ενίσχυσης της μεταξύ τους συνεργασίας σε διάφορους τομείς. Στο πλαίσιο της Διακήρυξης του Καΐρου πραγματοποιήθηκε η πρώτη

τριμερής συνάντηση μεταξύ των Υπουργών Ενέργειας, 24-25 Νοεμβρίου 2014, στην οποία συζητήθηκε η συνεργασία των τριών χωρών στον τομέα της ενέργειας και των υδρογονανθράκων. Θα ακολουθήσει η συνάντηση που θα έχουν οι τρεις Υπουργοί Εξωτερικών στη Νέα Υόρκη στο περιθώριο των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης των Η.Ε.

τον Σεπτέμβριο, προκειμένου να ανασκοπήσουν την πρόοδο που σημειώθηκε στη συνεργασία, καθώς και τρόπους εφαρμογής αυτών που έχουν συμφωνήσει οι τρεις ηγέτες.

—Έχετε προχωρήσει σε επεξεργασία των τρόπων εφαρμογής των συμφωνηθέντων;

—Η τριμερής συνεργασία έχει συσταθεί για την εξυπηρέτηση των

συμφερόντων και το κοινό καλό και των τριών χωρών. Είμαστε τρεις περιφερειακές χώρες στην ίδια περιοχή και γνωρίζουμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει αυτή η περιοχή για αρκετά χρόνια τώρα. Συνεπώς, αυτή η συνεργασία θα αντικατοπτρίζει πάντα τα συμφέροντα και το καλό των ανθρώπων των τριών χωρών ως σύνολο. Κινούμαστε μπροστά, η συνεργασία δεν είναι στάσιμη, συνεχώς αναπτύσσουμε αυτή την τριμερή συνεργασία.

—Ο τομέας της ενέργειας και συγκεκριμένα η προοπτική εξαγωγής κυπριακού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο βρίσκεται στην ατζέντα των διμερών συναντήσεων μεταξύ των δύο χωρών. Θα δούμε κάποια πρακτικά βήματα για ευόδωση αυτού του στόχου στο άμεσο μέλλον, για παράδειγμα την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών;

—Ο ενεργειακός τομέας και συγκεκριμένα η προοπτική εξαγωγής κυπριακού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο είναι ένα από τα σημαντικότερα πεδία συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών. Τον Δεκέμβριο του 2013 κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Προέδρου Αναστασιάδη στην Αίγυπτο, υπογράφηκε ένα πλαίσιο συμφωνίας Μέσης Γραμμής Καταμερισμού των Υδρογονανθράκων. Αυτή η συμφωνία σηματοδοτεί τη θέληση των δύο πλευρών να προχωρήσουν στη βέλτιστη χρήση κοινών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, στην περίπτωση βέβαια που υπάρχουν κοινά κοιτάσματα, προς όφελος και των δύο χωρών. Τον Φεβρουάριο του 2015 υπογράφηκε ένα Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του υπουργού Πετρελαίων της Αιγύπτου και του υπουργού Ενέργειας της Κύπρου για συνεργασία στον τομέα των υδρογονανθράκων. Ακολούθησε τον Μάρτιο του 2015 η υπογραφή του Μνημονίου Συναντίληψης μεταξύ της EGAS και της αντίστοιχης Κυπριακής Εταιρείας Υδρογονανθράκων για τη διεξαγωγή των αναγκαίων τεχνικών μελετών εξαγωγής φυσικού αερίου από την Κύπρο στην Αίγυπτο. Στην Αίγυπτο έχουν ήδη αρχίσει τα πρακτικά βήματα από τον περασμένο μήνα με τη δήλωση που έχει γίνει από την αιγυπτιακή ENPPI (Engineering for the Petroleum and Process Industries) ότι έχει ολοκληρώσει την τεχνική μελέτη και τη μελέτη σκοπιμότητας για την εγκατάσταση αγωγού μεταξύ του κοιτάσματος «Αφροδίτη» και της Αιγύπτου. Τώρα αναμένουμε το κοινό ενδιαφέρον που έχει τα δικαιώματα στο τεμάχιο 12 να δηλώσει την ημερομηνία γεωτρήσεων και την ετοιμότητα να αρχίσει να αντλεί κυπριακό φυσικό αέριο για την Αίγυπτο.

Η Αίγυπτος θα συνεχίσει να μάχεται και θα νικήσει την τρομοκρατία στην περιοχή

—Μετά την ονομαζόμενη Αραβική Άνοιξη, η πολιτική ζωή στην Αίγυπτο παρουσιάζει σοβαρές αναταράξεις, ευρισκόμενη στα όρια του εμφύλιου πολέμου. Πώς επιτυγχάνεται ο εκδημοκρατισμός της χώρας και η διασφάλιση συνθηκών ομαλότητας;

—Μετά την εξέγερση της 30ής Ιουνίου 2013, στην οποία δεκάδες εκατομμύρια Αιγύπτιοι απαίτησαν διόρθωση της πορείας της ιστορικής εξέγερσης της 25ης Ιανουαρίου, ο μεταβατικός οδικός χάρτης, ο οποίος συμφωνήθηκε από τις πολιτικές δυνάμεις, ανακοινώθηκε την 3η Ιουλίου 2013. Στον χάρτη αυτό καταγράφονται με λεπτομέρεια τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθηθούν προκειμένου να τεθούν τα θεμέλια ενός μοντέρνου δημοκρατικού κράτους, συμφωνήθηκε η σύνταξη του νέου συντάγματος και η εκλογή του νέου αρχηγού του κράτους και του νομοθετικού σώματος. Η Αίγυπτος έχει ήδη κάνει δύο θεμελιώδη βήματα που προνοούνται στον οδικό

χάρτη, πρώτον, την έγκριση σε δημοψήφισμα τον Ιανουάριο του 2014 του Συντάγματος με ποσοστό 98,1% και με συμμετοχή 38,6% του εκλογικού σώματος. Στο δημοψήφισμα του 2012 για το σύνταγμα η συμμετοχή ήταν μόλις 32,9%. Οι εκλογικές διαδικασίες που ακολουθήθηκαν στο τελευταίο δημοψήφισμα χαιρετίστηκαν σε διάφορα διεθνή επίπεδα για την τήρηση των κανόνων διαφάνειας και αμεροληψίας. Το νέο Σύνταγμα περιέχει πρωτοφανή άρθρα για τη διατήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, βασικών ελευθεριών, αρχών του πολίτη, κοινωνικών δικαιωμάτων και πάταξης των διακρίσεων. Δεύτερον, η Αίγυπτος πραγματοποιεί προεδρικές εκλογές τον Μάιο του 2014, μια διαδικασία που τελούσε υπό την επιτήρηση περιφερειακών και διεθνών οργανισμών, τοπικών και ξένων μη κυβερνητικών οργανώσεων. Περισσότεροι από 25 εκατομμύρια ψηφοφόροι, το 47% των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων, προσήλθαν στις

κάλπες. Επιπρόσθετα, περισσότεροι από 300.000 Αιγύπτιοι ομογενείς ψήφισαν στο εξωτερικό. Οι εκθέσεις που εκδόθηκαν από τοπικούς και διεθνείς παρατηρητές γενικά συμφωνούσαν ότι η εκλογική διαδικασία ήταν ελεύθερη και διαφανής και σε

“
Παρά την κλιμάκωση της τρομοκρατίας, ο αιγυπτιακός λαός τώρα μπορεί να δει σαφή σημάδια σταθεροποίησης, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

συμφωνία με τα διεθνή πρότυπα. Η Αίγυπτος τώρα βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας των βουλευτικών εκλογών που θα διεξαχθούν στο τέλος του 2015, ως το τελευταίο βήμα που έχει συμφωνηθεί στον οδικό χάρτη. Οι βουλευτικές εκλογές θα είναι ανοικτές για συμμετοχή όλων των πολιτικών κομμάτων και δυνάμεων στην Αίγυπτο. Παρά την κλιμάκωση της τρομοκρατίας, ο αιγυπτιακός λαός τώρα μπορεί να δει σαφή σημάδια σταθεροποίησης, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης μέσω των νέων σχεδίων που λαμβάνει η κυβέρνηση για να επιτύχει οικονομική ανάπτυξη και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για όλους τους Αιγύπτιους.

—Το Ισλαμικό Κράτος εξακολουθεί να απειλεί την περιοχή με τη διεθνή συμμαχία εναντίον του να μη δείχνει ιδιαίτερα αποτελεσματική στην αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου.

—Η Αίγυπτος ήταν ανάμεσα στις πρώτες χώρες που προειδοποίησαν

τη διεθνή κοινότητα για τον αυξανόμενο κίνδυνο της τρομοκρατίας στη δεκαετία του '90 και κάλεσαν για διεθνή συνεργασία για την πάταξη του εξτρεισμού. Η μουσουλμανική αδελφότητα, η οποία ήταν εκτός νόμου για περισσότερο από 80 χρόνια και κρύβτηκε τον τελευταίο χρόνο ως τρομοκρατική οργάνωση, θεωρείται ότι αποτελεί το ιδεολογικό υπόβαθρο όλων των τρομοκρατικών και εξτρεμιστικών ομάδων στην περιοχή. Η ομάδα μαχητών γνωστή ως Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Συρίας συνεχίζει τη βάρβαρη εκστρατεία της στη Μέση Ανατολή, η Αίγυπτος έχει εντείνει τον δικό της πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία τους τελευταίους μήνες, όχι μόνο αντιμετωπίζοντας μια εξτρεμιστική ομάδα στη Χερσόνησο του Σινά, αλλά και καλώντας για στενότερη συνεργασία μεταξύ των συμμάχων της στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην περιοχή ως σύνολο. Υπήρξε μείωση των

τρομοκρατικών γεγονότων στην Αίγυπτο ως σύνολο κατά τον προηγούμενο χρόνο και οι εξτρεμιστές δεν μπόρεσαν να κηρύξουν Ισλαμικό Κράτος στη χώρα ή αλλού στην περιοχή. Ευτυχώς, η Αίγυπτος διαθέτει μία από τις μεγαλύτερες στρατιωτικές δυνάμεις στη Μέση Ανατολή, οι οποίες δεν είναι μόνο ικανές, υπολογίζοντας στην ευρεία εμπειρία της στην αντιμετώπιση μαχητών ανταρτών, αλλά και στην ευρεία υποστήριξη των Αιγυπτίων. Η Αίγυπτος βρίσκεται τώρα στην πορεία επανάνκτησης του παραδοσιακού σταθεροποιητικού της ρόλου στη Μέση Ανατολή ως μια από τις σημαντικότερες οικονομικές και στρατιωτικές δυνάμεις στην περιοχή. Η Αίγυπτος έχει ένα ισχυρό ιστορικό δεδομένο αντιμετώπισης της τρομοκρατίας και αναμφίβολα ως αξιόπιστος σύμμαχος στον παγκόσμιο πόλεμο κατά της τρομοκρατίας. Η Αίγυπτος θα συνεχίσει να μάχεται και θα νικήσει την τρομοκρατία στην περιοχή.

Προς πρόωρες βουλευτικές εκλογές οδεύει η Τουρκία

Ο Ταγίπ Ερντογάν προσπαθεί να επανακτήσει το χαμένο έδαφος για το κόμμα του

Του ανταποκριτή μας στην Κωνσταντινούπολη **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Σε κλίμα πολιτικής αστάθειας και οικονομικής κρίσης και εν μέσω γενικευμένων συγκρούσεων στο κourδικό ζήτημα, η Τουρκία οδεύει προς πρόωρες βουλευτικές εκλογές. Στις αρχές αυτής της εβδομάδας οι συνομιλίες για τον σχηματισμό της νέας κυβέρνησης συνεργασίας κατέρρευσαν. Μετά τον ηγέτη του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (ΡΑΚ), Κεμάλ Κιλιτνιτάρογλου, ο ηγέτης του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), Αχμέτ Νταβούτογλου δεν κατάφερε να έρθει σε συνεννόηση και με τον ηγέτη του Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης (ΜΗΡ). Έτσι, το βράδυ της Τρίτης, ο κ. Νταβούτογλου επέστρεψε την εντολή σχηματισμού της νέας κυβέρνησης στο Προεδρικό.

Μετά την αποτυχία των πρώτων γύρων συνομιλιών και διαπραγματεύσεων για τον σχηματισμό της νέας κυβέρνησης, ο Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ανακοίνωσε ότι η Τουρκία θα διεξαγάγει πρόωρες εκλογές την 1η Νοεμβρίου και ενδιάμεσως θα σχηματιστεί μια προσωρινή κυβέρνηση, με εξωκοινοβουλευτικά μέλη, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Ο Ερντογάν θα ζητήσει από τον πρωθυπουργό Αχμέτ Νταβούτογλου στις αρχές της εβδομάδας να σχηματίσει την προσωρινή κυβέρνηση, η οποία θα αποτελείται από διάφορα κόμματα, δήλωσαν υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι, έπειτα από την αποτυχία των προπραθειών που καταβλήθηκαν επί πολλές εβδομάδες προκειμένου να συμφωνηθεί η δι-

μιοργία ενός συνασπισμού του κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης με αντιπολιτευόμενα κόμματα πριν από την καταληκτική προθεσμία της 23ης Αυγούστου.

Μέχρι τότε, προσελκύοντας το ενδιαφέρον και την υποστήριξη των εθνικιστών και συντηρητικών ψηφοφόρων, ο Πρόεδρος Ερντογάν θα επιχειρήσει να επανακτήσει το χαμένο έδαφος για το κόμμα του

Το Προεδρικό και η απερχόμενη κυβέρνηση ανεβάζουν τους τόνους στο Κουρδικό και εξαπολύουν μετωπική επίθεση κατά των Κούρδων.

και να εξασφαλίσει εκ νέου την πλειοψηφία των εδρών στη νέα Βουλή. Γι' αυτό άλλωστε τον λόγο, το Προεδρικό και η απερχόμενη κυβέρνηση ανεβάζουν τους τόνους στο κουρδικό ζήτημα και εξαπολύουν μετωπική επίθεση κατά των Κούρδων.

Σε αντίθεση με το δυτικό και κεντρικό κομμάτι της Τουρκίας, όπου στο προσκήνιο της επικαιρότητας βρίσκονται οι πρόωρες εκλογές, στο ανατολικό κομμάτι της χώρας επικρατούν συνθήκες πολέμου. Οι δυνάμεις καταστολής βομβαρδίζουν και ισοπεδώνουν αστικά κέντρα και χωριά. Οι συγκρούσεις των δυνάμεων της Άγκυρας με το κουρδικό κίνημα γε-

νικεύονται και εξαπλώνονται σε ολόκληρο το βόρειο Κουρδιστάν, δηλαδή στο νοτιοανατολικό κομμάτι της Τουρκίας. Οι Κούρδοι βάλουν κατά των θέσεων των δυνάμεων ασφαλείας με όλα τα διαθέσιμα μέσα και θα προχωρήσουν στην ανακήρυξη της αυτονομίας μιας σειράς σημαντικών κουρδικών αστικών κέντρων. «Δυστυχώς γι' αυτή τη χαοτική κατάσταση ευθύνεται το Προεδρικό και οι πολιτικοί ηγέτες, οι οποίοι παραγνώρισαν την εθνική βούληση, η οποία εκφράστηκε στις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου». Η συγκεκριμένη άποψη ανήκει στον έμπειρο Τούρκο αναλυτή και δημοσιογράφο Μουράτ Γιετκίν. Σύμφωνα με τον ίδιο, στην πραγματικότητα, ο Πρόεδρος Ερντογάν δεν συμφιλιώθηκε ποτέ με το αποτέλεσμα των εκλογών. Επέλεξε να μην σεβαστεί τη λαϊκή βούληση, κρατώντας με κάθε κόστος το κόμμα του στην εξουσία και «ακροβατώντας» στο περιθώριο του τουρκικού συντάγματος. Με αυτό τον τρόπο ο κ. Ερντογάν επιδίωκε την περιθωριοποίηση και τον αφοπλισμό όλων των πολιτικών δυνάμεων οι οποίες στο εξής δεν θα είναι σε θέση να υψώσουν το ανάστημά τους στο Προεδρικό.

«Παραγνρίζοντας τη λαϊκή δυσάρεσκα και τις πραγματικότητες, ο Πρόεδρος εξακολουθεί να επιθυμεί την δημιουργία ενός προεδρικού συστήματος», τονίζει ο κ. Γιετκίν, ο οποίος προσθέτει: «Ούτε το ΑΚΡ πρόκειται να εξασφαλίσει εκ νέου την πλειοψηφία των εδρών στη νέα Βουλή, ούτε τα κόμματα της αντιπολίτευσης πρόκειται να υποστηρίξουν τα σχέδια του Ερν-

τογάν. Οι Κούρδοι έχουν φτάσει στο σημείο της αποσπίρτσης από την Τουρκία. Ωστόσο, κάποιοι από το περιβάλλον του Ερντογάν και του Νταβούτογλου εξακολουθούν να πιστεύουν ότι ο τουρκικός λαός είναι έτοιμος να τους συγχωρέσει».

Σύμφωνα με τον Τζενγκίλ Τσαντάρ, ο οποίος παρακολουθεί εδώ και δεκαετίες τις εξελίξεις στο κουρδικό ζήτημα, ο τουρκικός λαός δεν πρόκειται να «συγχωρέσει» και να ξεχάσει τα μεγάλα λάθη του Προέδρου Ερντογάν και της απερχόμενης κυβέρνησης. «Το ανατολικό κομμάτι της χώρας βρίσκεται αντιμέτωπο με την απειλή της σφαγής», επισημαίνει γεμάτος προβληματισμό ο κ. Τσαντάρ. Όπως ο κ. Γιετκίν, έτσι και ο κ. Τσαντάρ πιστεύει ότι πίσω από τις νέες αρνητικές εξελίξεις κρύβεται η εμμονή του Προεδρικού σε ότι αφορά τη μη αναγνώριση των αποτελεσμάτων των εκλογών του Ιουνίου. «Μετά τις εκλογές, ο Πρόεδρος εμπόδισε την ομαλή λειτουργία της Βουλής. Έθεσε στο στόχαστρό του το Δημοκρατικό Κόμμα των Λαών. Έδωσε έμφαση στην εθνική ασφάλεια και όχι στα δημοκρατικά δικαιώματα των πολιτών. Τέλος, άνοιξε τον δρόμο για τις πρόωρες εκλογές».

«Στο ανατολικό κομμάτι της χώρας οι Κούρδοι οδεύουν προς την αυτονομία. Η ένοπλη πτέρυγα του κουρδικού κινήματος προειδοποιεί ότι είναι έτοιμο να κατεβεί από τα βουνά στις πόλεις για να υπερασπιστεί την αυτονομία των Κούρδων. Η χώρα παρσύρεται σε περιπέτειες», τονίζει ο κ. Τσαντάρ.

Ο Ερντογάν επέλεξε να μη σεβαστεί τη λαϊκή βούληση και επιχειρεί να κρατήσει, με κάθε κόστος, το κόμμα του στην εξουσία, «ακροβατώντας» στο περιθώριο του τουρκικού συντάγματος.

Τα ρίχνουν στους Γκριζους λύκους

Από τη σκοπιά της απερχόμενης κυβέρνησης, για τις προαναφερμένες δραματικές εξελίξεις δεν ευθύνεται το Προεδρικό, αλλά η αντιπολίτευση και κυρίως το Κίνημα των Γκριζών Λύκων. «Το ΜΗΡ είναι αυτό το οποίο άνοιξε τον δρόμο για την συμμετοχή του ΔΚΛ στη μεταβατική κυβέρνηση», αναφέρει ο Αμπντούραχμάν Ντιλίπακ, ο οποίος διατηρεί προσωπικές σχέσεις με τους δυο τελευταίους Πρόεδρους της Τουρκίας και παρακολουθεί από κοντά την πολιτική γραμμή του ΑΚΡ. «Το ΜΗΡ είναι το κόμμα, το οποίο αυτοκτόνησε και το κόμμα το οποίο έθεσε απαράδεκτους όρους για τον σχηματισμό μιας κυβέρνησης συνεργασίας ΑΚΡ-ΜΗΡ», τονίζει ο κ. Ντιλίπακ.

«Πώς είναι δυνατόν το ΜΗΡ να ζητά από τον Πρόεδρο να μην ασκήσει τα δικαιώματα και κάποια από τα

καθήκοντά του; Ποιος έδωσε το συγκεκριμένο δικαίωμα στο ΜΗΡ; Ποιο είναι το ΜΗΡ, το οποίο θα μας διατάξει να μην τροποποιήσουμε τις πρώτες τέσσερις παραγράφους του συντάγματος; Τι προτείνει το ΜΗΡ για τη λύση του Κουρδικού; Γιατί μιλά μόνο για φαινόμενα διαφθοράς στις διακυβερνήσεις του ΑΚΡ και κρύβει τις δικές του ατασθαλίες;», αναρωτιέται ο κ. Ντιλίπακ. Σύμφωνα με τον κ. Ντιλίπακ, μέχρι τις πρόωρες εκλογές, μέσα από το επερχόμενο μεγάλο συνέδριο, το ΑΚΡ θα επιχειρήσει να ανασυγκροτηθεί και να οικοδομήσει νέες γέφυρες επικοινωνίας με την κοινωνία. Με το ΜΗΡ να γυρίζει την πλάτη στο ενδεχόμενο σχηματισμού μιας συντηρητικής κυβέρνησης συνασπισμού, η συγκεκριμένη επιλογή αποτελεί πλέον μονόδρομο για το ΑΚΡ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΑΥΓ

ΛΑΥΡΕΝΤΗΣ ΜΑΧΑΙΡΙΤΣΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΤΣΙΡΑΣ
ΤΑ...ΣΥΔΙΑ ΑΓΕΛΕΙΩΤΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΑΥΓ

ΕΛΕΝΟΡΑ ΖΟΥΓΑΝΕΛΗ
PROSPECTUS

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΑΥΓ

ΠΑΝΟΣ ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗΣ
PENNY ΜΠΑΛΑΤΑΤΖΗ
GADJO DILO

ΔΕΥΤΕΡΑ 31 ΑΥΓ

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΚΕΔΩΝΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΠΕΤΑ
ΤΑ...ΣΥΔΙΑ ΑΓΕΛΕΙΩΤΑ

ΤΡΙΤΗ 01 ΣΕΠΤ

ΚΩΣΤΗΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ
BIG BAND THEORY

ΤΕΤΑΡΤΗ 02 ΣΕΠΤ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΑΝΤΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ

NICOSIA BEER FEST 2015 ΤΑΦΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΖΑ

Είσοδος €6 (1 Μπίρα Δωρεάν)
Προώληση €15 (3 εισιτήρια)
στα Cafe Pacific

Πληροφορίες 96 700020

Facebook: /NicosiaBeerFest

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

Λογιστική (4 ΧΡΟΝΙΑ, ΠΤΥΧΙΟ)

12 απαλλαγές από το Association of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW)

9 απαλλαγές από το Association of Certified Chartered Accountants (ACCA)

- Πτυχιούχοι του προγράμματος Λογιστικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου απαλλάσσονται 12 από τα 15 μαθήματα του Association of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW) και 9 από τα 14 μαθήματα του Association of Certified Chartered Accountants (ACCA)
- Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου προσφέρει μαθήματα, όπως Business Tax Planning και Tax Compliance με βάση το Κυπριακό Φορολογικό Σύστημα, παρέχοντας εξειδικευμένες γνώσεις στους αποφοίτους, πράγμα που συμβάλλει θετικά στην επαγγελματική τους αποκατάσταση στις Διεθνείς Ελεγκτικές/Λογιστικές Εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο
- Απόφοιτοι του προγράμματος έχουν εργοδοτηθεί από τα μεγαλύτερα ελεγκτικά/λογιστικά γραφεία που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, όπως PWC, KPMG, Deloitte, EY
- Απόφοιτοι μπορούν να συνεχίσουν για την απόκτηση του τίτλου Certified ή Chartered Accountant στη Σχολή Επαγγελματικών Σπουδών που στεγάζεται στην πανεπιστημιούπολη του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Επικοινωνία:

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Διογένηος 6, Έγκωμη, Τ.Θ. 22006, 1516 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ: +357 22713000 / 22713001

Φαξ: +357 22713172

Email: admit@euc.ac.cy

www.euc.ac.cy

Ο αλεξισφαιρος κ. Ιωνάς Νικολάου

Έργα και ημέρες του υπουργού Δικαιοσύνης, που απασχόλησαν επανειλημμένα την κοινή γνώμη

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

«Πολιτική είναι να είσαι κοντά στον πολίτη, να αγωνίζεσαι για τα δικαιώματά και τα συμφέροντά του, όχι για τα δικά σου». Το μόντο αυτό, επελέγη σαν το πλέον χαρακτηριστικό του υπουργού Δικαιοσύνης Ιωνά Νικολάου για να τον συνοδεύσει στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές. Η έννοια του για την πολιτική, τον πολίτη και το δημόσιο συμφέρον, θεωρήθηκε από πολλούς δεδομένη, νοούμενης και της προηγούμενης πορείας του, αλλά τα πολιτικά πινακία σχολιάζουν σήμερα πως «έκανε αστοχίες σε πολλά, σε περισσότερα από όσα έπρεπε».

Ο ίδιος ο υπουργός, δικαίως ή αδικώς, βρέθηκε πολλές φορές στην πρώτη γραμμή της δημοσιότητας, δίνοντας απαντήσεις για σωρεία θεμάτων.

Μέχρι να φτάσει στο σημείο της ενεργούς πολιτικής, ο κ. Νικολάου, ο ένθερμος υποστηρικτής του ποδοσφαιρικού σωματείου του Τριπτόλεμου της Ευρύχου, αποφάσισε να αφήσει πίσω του τη δικηγορία εν έτει 2001 και να πορευτεί με τον ΔΗΣΥ. Πέρασε από όλα σχεδόν τα οργανωτικά πόστα του κόμματος και έθεσε εαυτόν και στη διάθεση του δημοσίου, θητεύοντας στην ΑΗΚ ως αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Άνθρωπος χαμηλών τόνων, χωρίς εξάρσεις και κρατώντας την προσωπική του ζωή μακριά από το προσκήνιο, φρόντισε από νωρίς να αποφυγεί τις όποιες παγίδες, που πιθανόν να του δημιουργούσαν προβλήματα. Σε αυτό το πλαίσιο, προνόησε λίγους μήνες μετά την ανάληψη της Προεδρίας της Δημοκρατίας από τον Νίκο Αναστασιάδη και την τοποθέτησή του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, να δώσει ρητές οδηγίες για να μην υποπέσει στην παγίδα του ασυμβίβαστου, όπως κλείσει εντελώς το δικηγορικό του γραφείο (εκπροσωπούσε κυρίως εταιρίες σε προσφυγές και αγωγές) και να περάσουν οι υποθέσεις και οι πελάτες του σε άλλο οίκο. Στόχος ήταν να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις, όπως έγινε με άλλους

αξιωματούχους της Δημοκρατίας. Σαν μέλος της αντιπολίτευσης πάντως και Επίτροπος τότε Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως του ΔΗΣΥ, επιχειρούσε αρκετά συχνά να παρεμβαίνει στον δημόσιο λόγο, χρησιμοποιώντας και τα κοινωνικά δίκτυα κάτι που σήμερα δεν συμβαίνει εφόσον τόσο η προσωπική του ιστοσελίδα όσο και το blog του παραμένουν ανενεργά. Είχε προλάβει πάντως να τοποθετηθεί για δύο ζητήματα, μόνο, για τη γνωστή υπόθεση Παπασσάβα γράφοντας χαρακτηριστικά «ας μας πουν τουλάχιστον πότε θα τελειώσουν οι έρευνες για τα δόντια Παπασσάβα. Έχουν υποχρέωση να τοποθετηθούν για να συνειδητοποιήσει επιτέλους και ο λαός, ποια είναι η δικαιοσύνη που του υποσχέθηκαν». Το ίδιο είχε κάνει και για την υπόθεση ανεύρεσης κινητών τηλεφώνων στις Κεντρικές Φυλακές, ψέγοντας την προηγούμενη διακυβέρνηση για τις εξαγγελίες χωρίς αντίκρισμα, όπως έλεγε, τις οποίες δεν έκανε πράξη. Με την ανάληψη των καθηκόντων του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ήρθε ωστόσο και ο ίδιος αντιμετώπιος με τα ίδια φαινόμενα και τις ίδιες παθογένειες του συστήματος.

Κόντρες και νομοσχέδια

Πριν από τον διορισμό του κ. Ζαχαρία Χρυσοστόμου στη θέση του κ. Μιχάλη Παπαγεωργίου στο τιμόνι της Αστυνομίας, η κοινή γνώμη είδε και έζησε από κοντά την κόντρα που είχε αναπτυχθεί μεταξύ του τελευταίου και του Υπουργού Δικαιοσύνης για μια σειρά από θέματα. Μήλον της Έριδος αποτέλεσαν οι μεταθέσεις και οι προαγωγές στο σώμα με τον πρώην αρχηγό να χαρακτηρίζεται με πολλούς τρόπους τον Υπουργό Άμυνας, αλλά με τον ΠτΔ να επεμβαίνει και να παίρνει το μέρος του κ. Νικολάου. Δεν συνέβη το ίδιο όμως και με το ζήτημα του νομοσχεδίου για την ΚΥΠ και τις εκεί μεταθέσεις μελών της Αστυνομίας. Αυτές, σύμφωνα με το σκεπτικό του Υπουργού Δικαιοσύνης, θα έπρεπε να γίνονται κατόπιν εισηγήσεως του διοικητή της Υπηρεσίας, συγκατάθεσης του αρχηγού Αστυνομίας και της τελικής εγκρίσεως του υπουργού Δικαιοσύνης. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης ανέδρασαν άμεσα για να προβεί τελικά σε οδηγίες ο ίδιος ο Πρόεδρος

Ο υπουργός Δικαιοσύνης βρήκε μπροστά του πολλά από εκείνα που ταλανίζουν χρόνια το σύστημα.

«Η ισχυριζόμενη αμέλεια από το Υπουργείο και την ηγεσία της Αστυνομίας όπως τεθούν σε διαθεσιμότητα οι αστυνομικοί, δεν συνάδει με τη Νομοθεσία», είπε ο υπουργός Δικαιοσύνης.

της Δημοκρατίας, με σχετική του επιστολή προς την Επιτροπή Θεσμών στην οποία ανέφερε ότι «θέματα που αφορούν τις μεταθέσεις μελών της Αστυνομίας στην ΚΥΠ, θα γίνονται κατόπιν εισηγήσεως του διοικητή της Υπηρεσίας και της τελικής εγκρίσεως του αρχηγού της Αστυνομίας ως οι Κανονισμοί προβλέπουν», δίνοντας διέξοδο στο αδιέξοδο. Δεν θα ήταν το μόνο όμως που θα συναντούσε ο κ. Νικολάου μπροστά στο φόρτο εργασίας και ευθυνών που συνεπικουρούνται ενός πολυσχιδούς Υπουργείου όπως είναι αυτό στο οποίο ηγείται. Εξού και το ότι ο ίδιος ο υπουργός, δικαίως ή αδικώς, βρέθηκε πολλές φορές στην πρώτη γραμμή της δημοσιότητας, δίνοντας απαντήσεις για σωρεία θεμάτων όπως η περίφημη κάρτα φιλάθλου. Το μέτρο αυτό, αναγγέλθηκε μετά τα επεισόδια στο ΓΣΠ τον Απρίλιο του 2014 και τις συμπλοκές μεταξύ οπαδών της ΑΕΛ και του ΑΠΟΕΛ. Το μέτρο αυτό, που έφερε τον υπουργό αντιμετώπις κυρίως με τους οργανωμένους των ομάδων, αναμένεται σύμφωνα και με τις τελευταίες πληροφορίες να τεθεί σε εφαρμογή στο επόμενο ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα και πιο

συγκεκριμένα τον Οκτώβριο. Το πιο σημαντικό όμως από τα ζητήματα που έφεραν σε πραγματικά δυσχερή θέση τον Ιωνά Νικολάου ήταν εκείνο των αυτοκτονιών στις Κεντρικές Φυλακές. Η ένταση των ημερών καταγραφόταν σαν ανεπαλήθηπτα μέσα στα περσινού Ιανουαρίου, με το κλίμα να είναι πραγματικά εκρηκτικό στις Κεντρικές Φυλακές. Σωρεία προβλημάτων και χρόνιες παθογένειες είχαν οδηγήσει την κατάσταση στο μη περαιτέρω, με τον υπουργό να ανακοινώνει μέτρα και σε έντονο τόνο να φέρνει προ των ευθυνών του και το προσωπικό των φυλακών. Την ίδια ώρα, η αντιπολίτευση ζητούσε την παραίτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, υπενθυμίζοντας ότι ο προηγούμενος υπουργός είχε παραιτηθεί για μια απόδραση κρατουμένου, ενώ το κυβερνητικό επιτελείο προέβαινε σε ενέργειες όπως η δημιουργία ψυχιατρικής πτέρυγας φυλακών, στην οποία θα μετακινούνταν άτομα που χρειάζονται ψυχιατρική στήριξη και φροντίδα και η ανακατανομή των φυλακισμένων με βάση το ύψος της ποινής και τον βαθμό επικινδυνότητας, για αποσυμφόρηση της κατάστασης.

Ο νέος ξυλοδαρμός στο κρατητήριο

Μία ακόμη υπόθεση, που αφορά συμπεριφορά μελών της Αστυνομίας, ήρθε στην επικαιρότητα με τον ξυλοδαρμό σε κρατητήριο. Επικοινωνιακά, ο υπουργός Δικαιοσύνης θεώρησε πως αδικήθηκε, όταν και του ζητήθηκε από τα κόμματα της αντιπολίτευσης να παραιτηθεί. Προσέφυγε στην παρελθοντολογία και στο τι έπρατταν πρώην υπουργοί στη θέση του, γεγονός που δεν σχολιάστηκε με θετικό τρόπο εφόσον δεν εξυπηρετεί σε τίποτα η δεδομένη σύγκριση. «Η οποιαδήποτε προσπάθεια δικαιολόγησης της συμπεριφοράς των αστυνομικών είναι όχι μόνο ατυχής, αλλά και επικίνδυνη για την Αστυνομία. Η ισχυριζόμενη αμέλεια από το Υπουργείο και την ηγεσία της Αστυνομίας όπως τεθούν σε διαθεσιμότητα οι αστυνομικοί, δεν συνάδει με τη νομοθεσία», τόνισε μεταξύ άλλων για το συγκεκριμένο περιστατικό για να προσθέσει ότι η καθυστέρηση στην διερεύνηση του εν λόγω σοβαρού και καταδικαστέου περιστατικού, σαφώς και δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του ίδιου.

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

kathimerini.com.cy

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE

Αν δεις καπνό ή φωτιά
κάλεσε

112 ή 1407

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
MINISTRY OF INTERIOR
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Πανεπιστήμιο
Νεάπολις
Πάφου

Προσιτή
Αριστεία !

■ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Τραπεζικά, Λογιστική & Χρηματοοικονομικά
- Νομική
- Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Αρχιτεκτονική
- Αρχιτεκτονική Τοπίου
- Εφαρμοσμένη Πληροφορική
- Εκτίμηση & Ανάπτυξη Ακινήτων
- Ψυχολογία

■ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- MBA
- Τραπεζικά, Επενδυτικά και Χρηματοοικονομικά
- Δημόσια Διοίκηση
- Εκπαιδευτική Διοίκηση
- Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
- Πληροφοριακά Συστήματα
- Αρχιτεκτονική Τοπίου
- Διεθνές Ευρωπαϊκό & Οικονομικό Δίκαιο
- Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση
- Εκπαιδευτική Ψυχολογία
- Συμβουλευτική Ψυχολογία
- Real Estate
- Διαχείριση Κατασκευών
- Ελληνικός Πολιτισμός - Ιστορία
- Θεολογία

ΑΜΕΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗ
10% ΕΚΠΤΩΣΗ

Πρόσθετα κίνητρα οικονομικής ενίσχυσης και υποτροφίες

Προσφέρονται
Διδακτορικά Προγράμματα !

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ
Λεωφόρος Δανάης 2, 8042 Πάφος, Κύπρος
Τηλ: +357 26843300 | info@nup.ac.cy / www.nup.ac.cy

Κοινοβουλευτικό τέτρις ελέω βουλευτικών

Αυτοί που φεύγουν, αυτοί που μάλλον δεν διεκδικούν και αυτοί που αναμένουν - Πολιτικές καραμπόλες αναμένονται στη νέα Βουλή

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Ποιοι μένουν, ποιοι φεύγουν και ποιοι μπαίνουν δυναμικά στον κοινοβουλευτικό στίβο, είναι ένα ζήτημα που απασχολεί εντόνως τα πολιτικά πηγαδάκια. «Να δούμε πώς προχωρούμε με το Κυπριακό και μετά βλέπουμε για τις βουλευτικές και τα ψηφοδέλτια» απαντούν οι πλείστοι πολιτικοί κύκλοι στα περί ονοματολογίας και σύστασης ψηφοδελτίων. Όσο κι αν ισχύει ότι οι ραγδαίες εξελίξεις στο Κυπριακό έχουν εν μέρει επικιάσει τις βουλευτικές

Η κοινοβουλευτική σκακιέρα μπορεί να αλλάξει από τον Μάιο, ωστόσο το οργιώδες παρσκήνιο και οι διαβουλεύσεις αναμένεται να συνεχίσουν.

εκλογές, ο χρόνος μετρά αντίστροφα για την έναρξη της νέας κοινοβουλευτικής χρονιάς και συνεπώς της έναρξης της προεκλογικής περιόδου, επαναφέροντας εκ νέου στο τραπέζι το ποιοι διεκδικούν και ποιοι αποκωρύν από τον κοινοβουλευτικό στίβο. Το σίγουρο είναι ότι η

Η καλοκαιρινή ραστώνη άδειασε για λίγο τα κοινοβουλευτικά έδρανα ωστόσο ο χρόνος μετρά αντίστροφα για το ξαναμείρισμα της τράπουλας στη Βουλή.

Αυτοί που φεύγουν

Ηκπρά ονόματα που έχουν γράψει ιστορία στην πολιτική σκηνή και ιδιαίτερα στο κοινοβούλιο βλέπουν μετά από χρόνια προσφοράς τους την πόρτα εξόδου. Το ζήτημα που μένει ανοικτό είναι κατά πόσο η έξοδος από τα κοινοβουλευτικά έδρανα συνεπάγεται και με το τέλος της πολιτικής τους καριέρας.

● Γιαννάκης Ομήρου

Η αιφνίδια παραίτηση του Γιαννάκη Ομήρου από το πηδάλιο της ΕΔΕΚ κατάφερε να προκαλέσει αναταράξεις και αντιδράσεις σε ένα κίνημα που για χρόνια περιφερόταν στην ασφάλη του ζώνη. Ο άλλοτε μετριοπαθής και συναινετικός πρόεδρος της ΕΔΕΚ, απεγκλωβισμένος

από τα σοσιαλιστικά δόγματα των τελευταίων δεκαετιών κατάφερε έστω και αργοπορημένα να θέσει το δικό του πολιτικό στίγμα με πλούσιο έργο στην κοινοβουλευτική διπλωματία. Φέτος, αποκαίρετά τα κοινοβουλευτικά έδρανα μετά από τριάντα χρόνια κοινοβουλευτικής θητείας. Ο ίδιος εγκαταλείπει σταδιακά τα όσα τον δένουν με την ΕΔΕΚ, διαχωρίζοντας πολλές φορές τη θέση του από την ηγεσία της ΕΔΕΚ εντείνοντας και τις φωνές που αναφέρουν πως ο Γιαννάκης Ομήρου αποκωρεί μεν από τη Βουλή, δεν συνταξιοδοτείται δε από την πολιτική σκηνή. Κάποιοι μάλιστα δεν αποκλείουν τον Γιαννάκη Ομήρου να αποτελεί επιλογή μετριοπαθείας με κομματικές συνηγαίες σε ενδεχόμενες προεδρικές εκλογές του 2018.

● Νίκος Κατσουρίδης

Η καρατόμηση του Νίκου Κατσουρίδη, δευτέρου τη τάξει και άλλοτε κραταιού στελέχους του ΑΚΕΛ προκάλεσε αναμείβηλα αναταράξεις στο πολιτικό σκηνικό. Όχι μόνο για τον τρόπο με τον οποίο έγινε η αποβολή του αλλά και για το γεγονός ότι ο Νίκος Κατσουρίδης είναι ένας από

τους πλέον δημοφιλείς πολιτικούς. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι ο ίδιος στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές κατάφερε να εκλεγεί πρώτος παγκύπρια σε σταυρούς προτίμησης από όλους τους βουλευτές. Μετά από πέντε συνεχόμενες θητείες στα κοινοβουλευτικά έδρανα και κατέχοντας για χρόνια τη θέση του δευτέρου τη τάξει εγκαταλείπει τη Βουλή. Παραμένει ωστόσο ανοικτό το κατά πόσο ο Νίκος Κατσουρίδης μαζί με το κοινοβουλευτικό του έργο, ολοκληρώνει και τον πολιτικό του κύκλο. Ήδη κύκλοι που βρίσκονται στο στενό του περιβάλλον αναφέρουν πως ο ίδιος πέραν από τη συγγραφή βιβλίου για το Κυπριακό, δεν θα σταματήσει να παρεμβαίνει και να έχει ρόλο και λόγο σε καίρια ζητήματα που αφορούν τον τόπο.

● Γιώργος Βαρνάβας

Η απόφαση της νέας ηγεσίας της ΕΔΕΚ να προχωρήσει σε τροποποίηση του καταστατικού περιορίζοντας τις θητείες των πολιτικών πολιτειακών και κομματικών αξιωματούχων, κλείνει ουσιαστικά την πόρτα της Βουλής στον βουλευτή Αμμοχώστου και μέχρι πρότινος πρώτο αντιπρόεδρο της ΕΔΕΚ Γιώργο Βαρνάβα. Ο Αμμοχωστιανός βουλευτής, ο οποίος διασταύρωσε τα ξίφη του με τον Μαρίνο Σιζόπουλο για την προεδρία

στην Επαρχία Αμμοχώστου έχει και μεγάλη πείρα στα κοινοβουλευτικά δρώμενα. Η δημόσια διαφωνία του με τον τρόπο που πολιτεύεται η νέα ηγεσία, η παραίτησή του από την αντιπροεδρία του κόμματος και οι δηλώσεις του ότι θα εξακολουθήσει να βρίσκεται στην πολιτική ζωή εντείναν τις φωνές που τον ήθελαν να αποκωρεί από την ΕΔΕΚ και να ενεργοποιείται πολιτικά σε ένα νέο πολιτικό χώρο μετριοπαθείας. Σοσιαλιστικοί κύκλοι πάντως διαφεύδουν τέτοια σενάρια, καθώς ο ίδιος έχει ξεκαθαρίσει πως μένει πιστός στην ΕΔΕΚ. Το ζήτημα που μένει ανοικτό είναι το πως η ΕΔΕΚ θα αξιοποιήσει την χρόνια πολιτική και κοινοβουλευτική πείρα του Γιώργου Βαρνάβα.

● Φειδίας Σαρίκας

Το όριο θητειών δεσμεύει και τον βουλευτή Πάφου Φειδία Σαρίκα, καθώς εκτός από τις δύο θητείες του στα κοινοβουλευτικά έδρανα έχει διατελέσει και για δύο συνεχόμενες θητείες δήμαρχος Πάφου. Κομματικοί κύκλοι αναφέρουν πως ο ίδιος είναι πλέον αφοσιωμένος στην υπεράσπιση του για την υπόθεση ΣΑΠΙΑ στην οποία φέρεται να εμπλεκείται, και όχι στη συνέχιση της πολιτικής του καριέρας.

Φημολογίες μη επαναδιεκδίκησης

Κάποιοι συνταξιοδοτούνται από την κοινοβουλευτική ζωή μετά από μία μακρά περίοδο κοινοβουλευτικής εισφοράς και εμπλοκής. Υπάρχουν ωστόσο και οι έντονες φημολογίες για πολιτικά πρόσωπα με έντονη προσφορά στα κοινά που φέρεται να κάνουν σκέψεις για εγκατάλειψη της κοινοβουλευτικής τους έδρας.

● Αδάμος Αδάμου

Στα πολιτικά πηγαδάκια εντείνονται οι φωνές που θέλουν τον γιατρό της Βουλής και πρώην ευρωβουλευτή Αδάμο Αδάμου να μη διεκδικεί την επανεκλογή του τον προσεχή Μάιο και να αφοσιώνεται στο ιατρικό του λειτούργημα. Ο ίδιος στην «Κ» αποκλείει τέτοιους ισχυρισμούς επισημαίνοντας πως αν το ΑΚΕΛ -μέσω των Κομματικών Ομάδων Βάσεων (ΚΟΒ) που προτείνουν υποψήφιους σε κάθε επαρχία- του προταθεί να πλαισιώσει το ψηφοδέλτιο του ΑΚΕΛ για το 2016, ο ίδιος είναι πρόθυμος να επαναδιεκδικήσει. Το ενδεχόμενο να μείνει εκτός κρίνεται συνεπώς αμφίβολο καθώς

ο Αδάμος Αδάμου, ο οποίος εκφράζει τις Νέες Δυνάμεις του κόμματος αποτελεί ένα από τα πλέον δημοφιλή πρόσωπα. Αξιοσημείωτο ότι στις προηγούμενες εκλογές είχε εκλεγεί πρώτος σε σταυρούς προτίμησης στην Επαρχία Λεμεσού, αφήνοντας πίσω του το πρωτοκλασάτο στέλεχος του ΑΚΕΛ Γιάννο Λαμάρη.

● Στέλλα Κυριακίδου

Στον ίδιο κύκλο φημολογίας για μη διεκδίκηση επανεκλογής βρίσκεται και το όνομα της βουλευτού του ΔΗΣΥ Στέλλα Κυριακίδου. Η κ. Κυριακίδου θεωρείται ως ένα από τα πιο αποδεκτά πολιτικά πρόσωπα χαίροντας εκτίμησες και στήριξης από όλους τους πολιτικούς χώρους τόσο για το μετριοπαθές προφίλ της όσο και για το κοινωνικό έργο που επιτελεί. Το ενδεχόμενο να μην επαναδιεκδικήσει θα αφήσει ένα τεράστιο κενό στη Βουλή αλλά και στο ίδιο το κόμμα της Δεξιάς σύμφωνα με κομματικά στελέχη. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ήρθε δεύτερη σε σταυρούς προτίμησης στην Επαρχία Λευκωσίας. Κληθείσα να σχολιάσει στην «Κ» τα όσα διαδίδονται επεσήμανε πως προτεραιότητα έχουν οι εξελίξεις στο Κυπριακό και ότι αυτές οι εξελίξεις θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό το ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ. Ξεκαθάρισε πάντως πως η ίδια θα ζυγίσει όλα τα δεδομένα και στη συνέχεια θα αποφασίσει κατά πόσο θα βρίσκεται ή όχι στο ψηφοδέλτιο.

● Ρούλα Μαυρονικόλα

Ανοικτό μένει και το πώς θα κινηθεί η βουλευτής Ρούλα Μαυρονικόλα. Κομματικά στελέχη της ΕΔΕΚ αναφέρουν πως η ίδια σκέφτεται να μην επαναδιεκδικήσει έστω και αν δεν επηρεάζεται από τον περιορισμό του ορίου θητειών. Οι ίδιοι κύκλοι θεωρούν πως στην τελική απόφασή της θα προσμετρήσουν και οι βλέψεις του συζύγου της και πρώην ευρωβουλευτή της ΕΔΕΚ Κούλλη Μαυρονικόλα, ο οποίος φέρεται να σκέφτεται την επιστροφή του στην πολιτική ζωή, διεκδικώντας κοινοβουλευτική έδρα στην Επαρχία Λευκωσίας.

Σε εκκρεμότητα

Κάποιοι αποκωρύν από τη Βουλή, άλλοι κάνουν σκέψεις για μη επαναδιεκδίκηση, υπάρχουν και τα άτομα ωστόσο των οποίων το μέλλον τους στη Βουλή παραμένει ακόμα σε εκκρεμότητα.

● Ευαγόρου-Λαμάρης

Ζήτημα θητείας φαίνεται να προκύπτει για τον βουλευτή Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ Σταύρο Ευαγόρου όπως και για τον δεύτερο τη τάξει του κόμματος και βουλευτή Λεμεσού Γιάννο Λαμάρη, καθώς διανύουν και οι δύο την τρίτη κοινοβουλευτική τους θητεία. Σημειώνεται πως το καταστατικό του ΑΚΕΛ

θέτει όριο θητειών τις τρεις θητείες αφήνοντας ωστόσο ανοικτό το ενδεχόμενο να επεκταθεί εφόσον το αποφασίσουν οι ΚΟΒ και στη συνέχεια οι συνδιασκέψεις του κόμματος. Κάτι το οποίο έγινε άλλωστε και με τον Νίκο Κατσουρίδη στο παρελθόν. Κομματικοί κύκλοι του ΑΚΕΛ ξεκαθαρίζουν πάντως πως τίποτα δεν έχει ξεκαθαρίσει ακόμα για το ποιοι θα διεκδικήσουν, ποιοι όχι και ποιοι μένουν εκτός λόγω ορίου θητειών. Πολιτικά πηγαδάκια, ωστόσο, συζητούν έντονα το σενάριο να μείνει εκτός ψηφοδελτίου ο Σταύρος Ευαγόρου αναφέροντας με νόημα πως η «ουδέτερη» στάση που κράτησε κατά την περίοδο του Μαρτί ενδεχομένως να προσμετρήσει αρνητικά στην επαναδιεκδίκηση του κατά τη διαβούλευση των κομματικών μηχανισμών. Υπάρχουν ωστόσο και οι πολιτικοί κύκλοι που αναφέρουν πως στο ενδεχόμενο απόδοσης του Σταύρου Ευαγόρου από το ψηφοδέλτιο, το ΑΚΕΛ θα πρέπει να δουλέψει σκληρά να καλύψει το κενό που θα δημιουργηθεί στα ζητήματα της οικονομίας.

● Νίκος Νικολαΐδης

Τον χρόνο αντίστροφα φαίνεται να μετρά στη Βουλή ο βουλευτής της ΕΔΕΚ Νίκος Νικολαΐδης. Το ενδεχόμενο μη επανεκλογής του δεν έχει να κάνει με το όριο θητειών αλλά από το γεγονός πως η μάχη για την κοινοβουλευτική έδρα της Λεμεσού της ΕΔΕΚ θα δοθεί απέναντι στον Πρόεδρο της ΕΔΕΚ Μαρίνο Σιζόπουλο ο οποίος εξαιτίας της θέσης του εκλέγεται χωρίς σταυρούς προτίμησης. Η «άνιστη» μάχη στην Επαρχία Λεμεσού θέτει συνεπώς τον Νίκο Νικολαΐδη εκτός Βουλής. Αυτό που προβληματίζει ιδιαίτερα την ηγεσία της ΕΔΕΚ είναι το γεγονός ότι ο βουλευτής Λεμεσού αποτελεί ένα ισχυρό χαρτί για το κόμμα τόσο για τις οικονομικές του γνώσεις όσο και για το θετικό έργο που έχει επιτελέσει από τη σύσταση παραμονή του στην Προεδρία της Επιτροπής Θεσμών. «Ο ίδιος μπορεί να συνεισφέρει χωρίς να είναι αυτοσκοπός το οποιοδήποτε αξίωμα» αναφέρουν χαρακτηριστικά στελέχη. Το ζήτημα που μένει ανοικτό πάντως είναι το πώς θα δράσει ο βουλευτής Λεμεσού. Θα συνεχίσει να εργάζεται έστω και στην αφάνεια για την ΕΔΕΚ ή θα επιβεβαιώσει τις φωνές που τον θέλουν να κάνει σκέψεις για αποκωρήσή του και προσάρτησή του σε έναν νέο μετριοπαθές πολιτικό χώρο;

● Καρογιάν, Κυριακίδου

Ζυμώνονται στο εσωτερικό του ΔΗΚΟ, καθώς η έντονη πλέον φημολογία περί αποκωρήσης της εσωκομματικής αντιπολίτευσης και δημιουργίας νέου πολιτικού χώρου θα αλλάξει άρδην πρώτα την κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ και μετά τη σύσταση του κοινοβουλίου. Κύκλοι που βρίσκονται κοντά στην εσωκομματική αντιπολίτευση του Νικόλα Παπαδόπουλου αναφέρουν πως τόσο ο Μάριος Καρογιάν όσο και η Αθηνά Κυριακίδου δεν πρέπει να βρίσκονται στο ψηφοδέλτιο ενός κόμματος με ακραίο λόγο και ρόλο. Το τι θα πράξουν τελικώς είναι ένα ζήτημα που παραμένει ανοικτό, ωστόσο η ηγεσία του ΔΗΚΟ έχει ξεκαθαρίσει τις προθέσεις της, διαρρώντας πως έστω και αν η μετριοπαθής τάση επιλέξει να μείνει, η Αθηνά Κυριακίδου δεν θα βρίσκεται στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΚΟ.

Να γιατί έχυναν το γάλα στις στράτες οι αγελαδοτρόφοι μας

Άλλη μία κρίση

Αυτή η κρίση θα μας αγγίξει; Φίλος της στήλης που «σκαμπάζει» από οικονομία μας είπε τις προάλλες βλέποντας την κατάσταση με την Κίνα, ότι πρέπει ως χώρα (λέμε τώρα) να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί στα επόμενα βήματα και τους οικονομικούς σχεδιασμούς. Με τους ρυθμούς ανάπτυξης της Κίνας να είναι σε πτώση, σε πτώση βρίσκονται και οι τιμές ενέργειας, πετρελαίου και φυσικού αερίου, όπως και πρώτων υλών. Πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη η παγκόσμια οικονομία, και πώς θα επηρεάσει το κόστος του κρατικού δανεισμού, όπως και τα πιθανά έσοδα από τους υδρογονάνθρακες.

Της δικαιοσύνης ήλπε

Ως χώρα που είμαστε φαίνεται ότι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε την κρίση πριν η Κυπριακή Δικαιοσύνη καταφέρει να εξετάσει τα αίτια της οικονομικής καταστροφής. Φαίνεται ακόμα ότι θα εξέλθει και η Ελλάδα από την κρίση πριν καταφέρουν οι κυπριακές δικαστικές αρχές να εντοπίσουν τους ενόχους. Εκείνο που με τρελαίνει είναι ότι κάποιοι εξ αυτών ετοιμάζονται να καβαλήσουν ξανά στους ώμους του κοσμάκη. Την πάθαμε πολλές φορές λόγω ατιμωρησίας άλλη μια θα μας πειράξει;

Ηξερε από πριν

Είναι ανησυχητικό να διαπιστώνεις ότι ο αντίπαλος είναι εκτός από γιγαντιαίο σε σχέση με το δικό σου μέγεθος, πολύ πιο καλά προετοιμασμένος και βλέπει πολύ πιο μακριά από ό,τι νομίζεις. Η συνάντηση με τον εν λόγω κύριο -εκ των στελεχών του ΑΚΡ, κόμματος του Ταγίπ Ερντογάν- έκρυβε πολλά κι ενδιαφέροντα. Μιλώντας για την κατάσταση στην Τουρκία μάθαμε μεταξύ άλλων ότι οι εκλογές στη γείτονα θα γίνουν την τελευταία βδομάδα Νοεμβρίου! Κι αυτό το μάθαμε πριν ναυαγήσουν οι διαπραγματεύσεις για τον σχηματισμό κυβέρνησης συνασπισμού ανάμεσα στο ΑΚΡ και το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (CHP) του Κεμάλ Κιλισντάρογλου, δηλαδή πριν την Πέμπτη 13 Αυγούστου. Ακολούθησε, θυμίζουμε, συνάντηση του Νταβούτ-γλου με τον αρχηγό του ΜΗΡ, Μπαχσέλι, επίσης χωρίς θετική κατάληξη κι έτσι ο πρωθυπουργός αναγκάστηκε στις 18 Αυγούστου να επιστρέψει την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Πρόεδρο Ερντογάν.

Ηξερε και για την Ελλάδα...

Ο συνομιλητής μας ήξερε όμως ότι τίποτα

Κοιτάζετε τους στα μάτια και διερωτηθείτε αν αυτοί οι άνθρωποι ήθελαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, κινδυνεύοντας να πνιγούν με τα παιδιά τους μέσα σε σαπιοκάραβα για να γλυτώσουν από τον πόλεμο. Διερωτηθείτε ακόμα ποιοι προκάλεσαν τους πολέμους, στη Συρία, το Ιράκ, το Αφγανιστάν και μετά... μετά θυμηθείτε πως κι εμείς κάποτε πήραμε τον δρόμο της προσφυγιάς. Τώρα πίσω στη ραστώνη μας...

δεν θα προέκυπτε από τις διαπραγματεύσεις και ότι θα γίνουν εκλογές την τελευταία βδομάδα Νοεμβρίου. Το εκπληκτικό όμως ήταν ότι στην κουβέντα επάνω ο Τούρκος πολιτικός μας είπε το εξής: «Θα γίνουν εκλογές στην Ελλάδα στις 25 Οκτωβρίου και ένα μήνα αργότερα θα γίνουν εκλογές και στην Τουρκία».

Το τέλος του πρωθυπουργού

Κάτι άλλο που μάθαμε από το στέλεχος του ΑΚΡ ήταν ότι αυτό είναι και το κύκνειο άσμα του κυρίου Νταβούτγλου. Φάνηκε καθαρά ότι δεν μπορεί, λέει, να σηκώνει το βάρος του ηγέτη κυβέρνησης μιας μεγάλης χώρας όπως είναι η Τουρκία... Με αυτό φυσικά και υπονοείται ότι μόνο ο «ηγέτης» Ερντογάν μπορεί να κρατεί στο ώμο του σαν Άτλαντας τη μεγάλη χώρα... πράγμα που μεθοδεύει από την επομένη των τελευταίων εκλογών. Ο συνομιλητής μας προέβλεψε, μάλιστα, ότι ο πιθανότερος αντικαταστάτης του Αχμέτ Νταβούτγλου θα είναι ο νυν υπουργός μεταφορών Μπινάλι Γιλντιρμ.

Το βιβλίο της Αννας

Μια και ο λόγος περί Τουρκίας να σας πούμε

ότι η καλή συνάδελφος Άννα Ανδρέου ανταποκρίτρια του ΡΙΚ και του ΚΥΠΕ στην Τουρκία, εκτός της εξαιρετικής δουλειάς που κάνει καθημερινά συνέγραψε ήδη κι ένα βιβλίο με συγκλονιστικές μαρτυρίες που σχετίζονται με τις τραγικές μέρες της τουρκικής εισβολής στο νησί. Η κυρία Ανδρέου, πνεύμα ανήσυχου γαρ, όργωσε την Τουρκία και βρήκε τους πρωταγωνιστές αξιωματικούς της εισβολής από τον αρχηγό μέχρι και τον τελευταίο υψιλόβαθμο και τους πήρε συνεντεύξεις. Όπως μαθαίνει ο Ιανός υπάρχουν πολλές και ενδιαφέρουσες πληροφορίες στο υπό έκδοση βιβλίο, ενώ υπάρχουν και μαρτυρίες που θα συγκλονίσουν. Η συνάδελφος γράφει αυτές τις μέρες τον επίλογο του βιβλίου το οποίο μέχρι το φθινόπωρο, εκτός απρόοπτου, θα βρίσκεται στα χέρια του κοινού. Η στήλη εύχεται στη συγγραφέα καλοτάξιδο!

Το χρυσό χαλλούμι

Ενώ ψάχνουμε στα βάθη των κυπριακών θαλάσσιων να βρούμε υδρογονάνθρακες και περιμένουμε ξένες εταιρείες να έρθουν να εκμεταλλευτούν τον μαύρο μας χρυσό και το γαζί μας, αφιέρουμε ανεκμετάλλευτο για δεκαετίες τον «λευκό χρυσό» της Κύπρου. Ο λόγος για το χαλλούμι το εδωδίμο που έχει γίνει πλέον το «τυρί της έριδος» σε όλη την υφή-

λιο. Όπως εσχάτως μάθαμε, η προώθηση της διαδικασίας κατοχύρωσης του χαλλουμιού ως κυπριακού τυριού Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) προκάλεσε την αντίδραση Βρετανών παραγωγών και όχι μόνο αφού εκτός των άλλων το χαλλούμι μας έγινε της γαστριμαρικής μοδός. Σε τέτοιο μάλιστα βαθμό που να προτείνεται κι από τους περιβόητους New York Times ως εκλεκτό καλοκαιρινό γεύμα που πρέπει ο καθείς να δοκιμάσει. Ο καθείς πλέον αντιλαμβάνεται ότι και ο τζίρος του «Λευκού μας χρυσού» είναι δισεκατομμύρια ετησίως.

Αλμυρές αντιδράσεις

Εξού και είδαμε να υπάρχουν διεθνώς πολλές αντιδράσεις για το ζήτημα του χαλλουμιού, καθότι με την κατοχύρωσή του θα απαγορευτεί η παραγωγή του εκτός Κύπρου, κάτι που θα επηρεάσει μεγάλες εταιρείες παραγωγής γαλακτοκομικών αλλοογών που έχουν το χαλλούμι πια σαν το χαβίρι της παραγωγής τους. Ορθώς ο φίλτατος Κουγιάλης δήλωσε ότι το γεγονός πως κάποιοι αυτή τη στιγμή έχουν θορυβηθεί δείχνει και την ορθότητα της κατάθεσης του φακέλου για το χαλλούμι, διότι όσο εκκρεμεί ο φάκελος, καμία χώρα δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για να το κατοχυρώσει. Θα προσέ-

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Νίκος Κουγιάλης

Ο υπουργός Γεωργίας Νίκος Κουγιάλης για τις προσπάθειές του να διασώσει το χαλλούμι, διότι όπως πήγαινε η υπόθεση με τους αγελαδοτρόφους μόνο τρίμηνα θα πουλούσαμε κι αυτό αν...

σομε ότι κακώς οι προηγούμενες κυβερνήσεις δεν προχώρησαν με τον φάκελο του χαλλουμιού, υποκύπτοντας στους εκβιασμούς του μπλοκ των αγελαδοτρόφων που ποτίζαν «παχύ γάλα» κόμματα για να κρατούν τον φάκελο στα συρτάρια.

Γιατί έχυναν το γάλα

Τώρα πια αντιλαμβάνεται και ο τελευταίος αδαής πως η τεράστια αντίδραση των «κουβαρντάδων» που έχυναν το γάλα στους δρόμους δεν ήταν τυχαία ούτε ήταν επειδή θα έμεναν τα παιδιά τους ξυπόλυτα. Ήταν ότι τα εκατομμύρια από το αγελαδινό χαλλούμι ήταν πολλά, εκατοντάδες εκατομμύρια τον χρόνο. Τόσα κι ακόμα τα δεκαπλάσια έχανε και χάνει η Κύπρος γιατί κάποια κόμματα υπηρετούσαν τα συγκεκριμένα συμφέροντα με το αζημίωτο. Κι όπως πάντα σε αυτό τον τόπο ουδείς λογοδοτεί και ουδείς τιμωρείται...

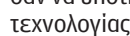
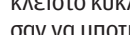
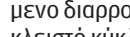
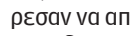
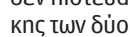
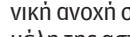
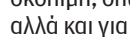
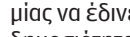
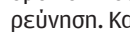
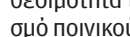
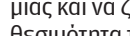
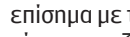
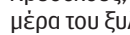
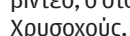
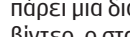
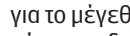
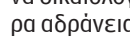
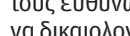
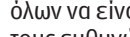
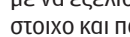
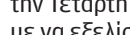
Μας πήραν πρέφα

Σήμερα τυροκομικές βιομηχανίες στο εξωτερικό που εκτός των άλλων παράγουν και πολύ χαλλούμι διακηρύττουν ότι παρασκευάζουν το χαλλούμι τους από πρόβειο ή αιγοπρόβειο γάλα όπως είναι η παραδοσιακή συνταγή και χωρίς την πρόσμιξη αγελαδινού... όπως στην Κύπρο υπονοείται! Τώρα, αν θα υποβάλουν ενστάσεις ουδείς γνωρίζει. Έχουν πάντως περιθώριο μέχρι τις 28 του Οκτώβρη, όταν θα ολοκληρωθεί η διαδικασία υποβολής των ενστάσεων. Αν δεν υποβληθεί ένσταση τότε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί αυτόματα να κατοχυρώσει το χαλλούμι ως προστατευόμενη ονομασία προέλευσης και τότε... τότε θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι για να ανταποκριθούμε στη ζήτηση της αγοράς. Μπορούμε; Ιδού το ερώτημα.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο **ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Ανεξάρτητη Αρχή Κωλυσιεργίας

Δεκαοκτώ μήνες μετά τον ξυλοδαρμό, και συμπεριφέρονται όλοι οι αρμόδιοι λες και είδαν πρώτη φορά το βίντεο μαζί μας την Τετάρτη στο Facebook. Βλέπουμε να εξελίσσεται ένα σκηνικό αντίστοιχο και παρόμοιο με άλλα που ζήσαμε στο παρελθόν: Η έγνοια όλων να είναι η μείωση των δικών τους ευθυνών σε μια προσπάθεια να δικαιολογήσουν τη μέχρι σήμερα αδιαφορία και την προσπάθεια συγκάλυψης του περιστατικού.

Σε μια σοβαρή χώρα, όπου οι εμπλεκόμενοι πέραν του συναδελφικού ζήλου θα είχαν και μια αντίληψη για το μέγεθος που θα μπορούσε να πάρει μια διαρροή του επίμαχου βίντεο, ο σταθμάρχης στην Πόλη Χρυσοχούς, θα έπρεπε την επόμενη μέρα του ξυλοδαρμού, να μιλούσε επίσημα με τον αρχηγό της αστυνομίας και να ζητούσε την άμεση διαθεσιμότητα των δύο και τον διορισμό ποινικού ανακριτή για τη διερεύνηση. Και ο αρχηγός της αστυνομίας να έδινε ο ίδιος το βίντεο στη δημοσιότητα για να προλάβει τυχόν σκόπη, όπως και έγινε, διαρροή αλλά και για να πιστωθεί αυτό που σήμερα λέει και δεν πείθει: «Μηδενική ανοχή σε φαινόμενα βίας από μέλη της αστυνομίας». Ακόμη κι αν δεν πίστευαν στην ανάγκη καταδίκης των δύο αστυνομικών, πώς μπορούσαν να αποκλείσουν το ενδεχόμενο διαρροής του αρχείου από το κλειστό κύκλωμα, και πώς μπορούσαν να υποτιμήσουν την δύναμη της τεχνολογίας και των social media;

Σήμερα, όλοι λένε πως η κωλυσιεργία γίνεται στην Ανεξάρτητη Αρχή

Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας (ΑΑΔΙ-ΠΑ). Πως επειδή η εν λόγω αρχή διερευνά το συμβάν εδώ και δεκατρείς μήνες, δεν μπορεί ο αρχηγός της αστυνομίας να θέσει καν σε διαθεσιμότητα τους δύο αστυνομικούς. Αν λοιπόν η εν λόγω αρχή αντί να βοηθά στη διαδικασία διερεύνησης και απόδοσης της δικαιοσύνης, την παρακωλύει, τότε άμεσα χρειάζεται να βρούμε άλλους μηχανισμούς προστασίας των πολιτών. Αν πάλι η αρχή αυτή χρειάζεται δεκατρείς μήνες για να καταλήξει σε πόρισμα και να μεταβιβάσει τον φάκελο ενώπιον της εισαγγελίας, αλλά

Η ισοπολιτεία και η απόδοση της δικαιοσύνης δεν γίνεται να λειτουργούν αλά καρτ.

μόλις το βίντεο διέρρευσε, αυτό γίνεται σε δύο μέρες, προσωπικά καταβιβάζουν πως για δεκατρείς μήνες προσπαθούσαν να βρουν τον τρόπο για να καλύψουν τους δύο και το πέτυχαν. Μέχρι τη διαρροή. Άρα, ίσως να διερευνήσει κάποιος και τις μεθόδους και τις σκοπιμότητες της ανεξάρτητης αρχής;

Θεωρώ δεδομένο πως οι δύο αστυνομικοί είναι η ισχνή μειοψηφία του σώματος. Ντροπιάζουν όμως και εκθέτουν τον εκατοντάδες ευσυνειδητούς συναδέλφους τους. Αλλά σίγουρα δεν μπορεί να είναι οι μόνοι. Καμία κάλυψη και μηδενική συγκάλυψη λοιπόν τέτοιων συμβάντων. Είναι ο μόνος τρόπος το σώμα που θέλουμε να νιώ-

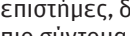
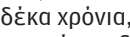
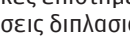
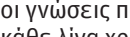
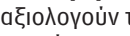
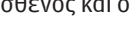
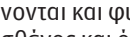
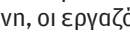
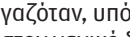
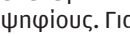
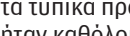
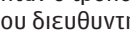
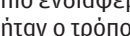
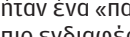
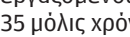
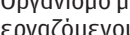
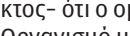
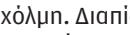
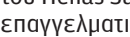
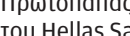
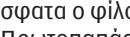
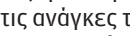
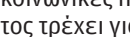
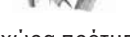
θουμε ότι μας προστατεύει, να πάψουμε να το βλέπουμε ως τιμωρό και εκδικητή. Αν πρέπει να φέρουμε ψυχολόγους, εκπαιδευτές και συμβούλους από το εξωτερικό ως το κάνουμε. Δεν έχουμε την ολότητα της γνώσης. Αν πάλι χρειάζεται να αναβαθμίσουμε το επίπεδο της αστυνομικής ακαδημίας και να γίνει εργαστήριο διά βίου μάθησης για τους αστυνομικούς, ως το κάνουμε. Αν η αυστηρότητα τέλος σε πειθαρχικά παραπτώματα θα πρέπει να αυξηθεί και να κατανοήσουν τα μέλη του σώματος πως δεν μπορούν να λειτουργούν ως θεοί να το κάνουν. Πολιτική απόφαση χρειάζεται και όρεξη για αλλαγή νοοτροπίας.

Τέλος, είναι κρίμα για άλλη μια φορά να τρέχουμε όλοι στους ρυθμούς μιας διαρροής. Είναι κρίμα η επικαιρότητα να καθορίζεται με αυτόν τον τρόπο. Ο καλύτερος τρόπος να πάψουν όλοι να παίζουν κρυφτούλι στο μέλλον, να πάψουν όλοι να καλύπτουν γεγονότα και συμβάντα που δεν σπκνουν κάλυψη, είναι να διωχθούν ποινικά όλοι όσοι γνώριζαν και σφύριζαν αδιάφορα στη συγκεκριμένη ιστορία. Όλοι όσοι κωλυσιεργούσαν, όλοι όσοι σπείριζαν φακέλους πάνω από την ιστορία για δεκατρείς μήνες. Η ισοπολιτεία και η απόδοση της δικαιοσύνης δεν γίνεται να λειτουργούν αλά καρτ. Και όσο οι δηλώσεις των πολιτικών αρμοδίων, δεν είναι πολιτικές, αλλά διαδικαστικές και υπηρεσιακές, το μόνο που καταφέρνουν είναι να βάσουν την μάλα στη δική τους περιοχή και να κινδυνεύουν να φάνε γκολ.

Twitter: @dmdemetriou

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ**

Μπορούν καλύτερα οι νέοι

Η χώρα όνειρο για όλους τους φτωχούς και καταφρονημένους Ευρωπαίους πολίτες είναι σίγουρα η Σουηδία. Η χώρα πρότυπο με τις καλύτερες κοινωνικές παροχές, όπου το κράτος τρέχει για να φροντίσει όλες τις ανάγκες των πολιτών του. Πρόσφατα ο φίλος Χριστόδουλος Πρωτοπαπάς, γενικός διευθυντής του Hellas Sat, επισκέφθηκε για επαγγελματικούς λόγους τη Στοκχόλμη. Διαπίστωσε -όχι έκπληκτος- ότι ο ομολογός του, σε έναν Οργανισμό με τέσσερις χιλιάδες εργαζόμενους, ήταν ένας κύριος 35 μόλις χρόνων, ενώ ο διευθυντής Ανάπτυξης του Οργανισμού, ήταν ένα «παιδαρέλι» 27 ετών. Το πιο ενδιαφέρον στην υπόθεση ήταν ο τρόπος πρόσληψης του νέου διευθυντή. Ο υποψήφιος, αφού διαπιστώθηκε ότι τήρουσε τα τυπικά προσόντα -που δεν ήταν καθόλου τυπικά- επελέγη ανάμεσα σε 2700 υποψηφίους. Για τέσσερα χρόνια εργαζόταν, υπό δοκιμασία, δίπλα στον γενικό διευθυντή, πριν αναλάβει την επίσημη θέση. Φυσικά, η εταιρεία είναι πολύ πετυχημένη, οι εργαζόμενοι μοσχοπληρώνονται και φυσικά δουλεύουν με σθένος και όρεξη.

Στην Αμερική, όπου μετρούν και αξιολογούν τα πάντα, λένε ότι οι γνώσεις πολλαπλασιάζονται κάθε λίγα χρόνια. Για τις θεωρητικές επιστήμες, λένε ότι οι γνώσεις διπλασιάζονται κάθε δέκα χρόνια, ενώ για τις τεχνικές επιστήμες, διπλασιάζονται πολύ πιο σύντομα. Η επιστήμη με τους

ταχύτερους ρυθμούς, είναι η επιστήμη των ηλεκτρονικών υπολογιστών, όπου η γνώση διπλασιάζεται σε μερικούς μήνες. Τα αμερικανικά προχωρούν και λένε ότι η καλύτερη ηλικία για να αναλάβει κάποιος διευθυντική θέση, είναι μεταξύ 27 και 35 χρόνων. Μέχρι τα 25 χρόνια, ο νέος σπουδάζει, ακολούθως για μερικά χρόνια αποκτά πείρα και ακολουθώς μπορεί με όρεξη και σθένος και κυρίως με νέες ιδέες, να εφαρμόσει καινοτομίες και αλλαγές σε μια επιχείρηση, κάτι που είναι απαραίτητο, για να επιβιώσει, στη χώρα του ανταγωνισμού. Ο χρόνος άσκησης της διεύθυνσης είναι και αυτός περιορισμένος και συνήθως δεν ξεπερνά τα 50 χρόνια, αφού θα πρέπει να αναλάβουν οι νέοι. Οι άνθρωποι φυσικά δεν ρίχνονται στην πυρά, αλλά συνήθως αναλαμβάνουν άλλες εποπτικές θέσεις, αλλά σίγουρα όχι από μάχιμες διευθυντικές θέσεις.

Στην Κύπρο, η πρόσληψη νέων ανθρώπων σε θέσεις κλειδιά, σε διευθυντικές θέσεις, θεωρείται ακόμη ταμπού, έστω και αν η πρώτη κυβέρνηση στην ιστορία της Δημοκρατίας, με Πρόεδρο τον 47χρονο τότε Μακάριο, είχε πολλά «παιδαρέλια», μεταξύ των οποίων ένα 24χρονο, τον Τάσσο Παπαδόπουλου. Από τότε, τρέχουμε προς τα πίσω και κατά κανόνα εκλέγουμε συνταξιούχους Προέδρους, οι οποίοι με την σειρά τους, διορίζουν σε θέσεις κλειδιά του Δημοσίου, όχι σπάνια συνταξιούχους. Και το κοινό μυστικό, λέει, ότι πληρώνονται για τις υπηρεσίες που πρόσφεραν κατά τη

διάρκεια της θητείας τους, δηλαδή για το ρουσφέτι που επιτέλεσαν. Οι ιστορίες τρέλας δεν έχουν τελειωμό, από «άμεμπτους» δηθεν πολιτικούς, οι οποίοι την ημέρα κατακεραυνώνωναν το ρουσφέτι και το βράδυ πήγαιναν σε συναντήσεις με ψηφοφόρους, συνοδεία με τους «γραμματικούς» τους, οι οποίοι άκουγαν και εκτελούσαν το ρουσφέτι, εκ μέρους του «άμεμπτου». Για το γράμμα του νόμου ήταν αθώοι, για τη συνείδησή τους όμως ήταν ένοχοι. Παρόμοια είναι η κατάσταση και στον ιδιωτικό τομέα, όπου η οικογενειοκρατία και η παντογνωσία του αφεντικού, μέχρι να μπει στον τάφο, διαλύει επιχειρήσεις και καταστρέφει τους εργαζόμενους.

Η πλάκα, είναι ότι διαχρονικά οι επιτυχημένοι στη δημόσια ζωή, σε θέσεις κλειδιά, είναι από την ηλικία. Κατά κανόνα καταρτώνουν και λύνουν χρονίζοντα προβλήματα, για τα οποία απέτυχαν ή έβαλαν στα συρτάρια, οι «σπουδαίοι» προκάτοχοι τους, οι οποίοι κατά κανόνα είχαν κομματικές περγαμνές και πολλά χρόνια στην πλάτη τους. Πλάκα έχουν και οι «πόλεμοι» στο Δημόσιο, για μύηση του ορίου αφυπηρέτησης, με πρωταγωνιστές ανθρώπους, που συνήθως «επτήθηκαν» σε ό,τι φιλόδοξο ανέλαβαν. Πλάκα έχει και το γεγονός, ότι το διεφθαρμένο σύστημα εξουσίας, το οποίο τη μία μέρα υπόσχεται θέσεις εργασίας στους νέους, την άλλη μέρα κάνει τα στραβά μάτια και πληρώνει χρυσάφι τους λίγους, που επιμένουν να βρίσκονται καρφωμένοι στην καρέκλα τους.

ΑΝΑΔΙΑΤΑΞΕΙΣ / Της ΜΕΛΑΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ιστορικές αναλογίες και ανατροπές

Δεν είναι οπαδός της θεωρίας που παραπέμπει στην κυκλική επανάληψη της ιστορίας για να αποδείξει πως η ιστορία επαναλαμβάνεται, δεδομένης της ανυπαρξίας προόδου στην ανθρώπινη φύση. Αντίθετα. Αντιλαμβάνομαι την ιστορία ως ξεχωριστά γεγονότα που αναπτύσσουν τις δικές τους δυναμικές ανάλογα με τον χώρο και τον χρόνο μέσα στα οποία λαμβάνουν χώρα. Υπό αυτή την οπτική ανάγνωσης της ιστορίας, δεν θεωρώ προβλέψιμη την έκβαση ενός γεγονότος, μεταφέροντας απλώς τις αναλογίες από το παρελθόν.

Το 1919 ο αμερικανός Πρόεδρος Γούντροου Γουίλσον επέστρεψε στην Ουάσινγκτον από το Παρίσι μεταφέροντας στις βαλίτσες του τη Συνθήκη των Βερσαλλιών που σφράγιζε τον τερματισμό του Α' Παγκόσμιου Πολέμου με τη δημιουργία ενός νέου διεθνούς συστήματος, έχοντας ως βασικό πυλώνα του την Κοινωνία των Εθνών. Ο προτεινόμενος αυτός νέος διεθνής οργανισμός, ο πρώτος του είδους του στην ιστορία της ανθρωπότητας, είχε δομηθεί στους άξονες των 14 Σημείων του Γούντροου Γουίλσον, ως εκείνων των αρχών που θα διασφάλιζαν την παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια. Ο βραβευμένος με Νόμπελ Ειρήνης για την καθοριστική συμβολή του στη δημιουργία της Κοινωνίας των Εθνών αμερικανός Πρόεδρος θα έπρεπε, όμως, για να δει το όραμά του να υλοποιείται να πείσει το Κογκρέσο της χώρας του να το επικυρώσει.

Ωστόσο, η επιστροφή του στις ΗΠΑ του επιφύλασσε πολλές δυσάρεστες εκπλήξεις. Μια από αυτές και η αποτυχία του, παρά τις έντονες προσπάθειες του για το αντίθετο, να επικυρωθεί από το Κογκρέσο η Κοινωνία των Εθνών. Από τότε έχουν γραφτεί τόμοι σε μια προσπάθεια να αναλυθούν τα γεγονότα και να επεξηγηθούν τα αίτια της αποτυχίας Γουίλσον να πείσει για την ανάγκη επικύρωσης του διεθνούς εκείνου οργανισμού. Σίγουρα, όμως, τις απαντήσεις θα πρέπει να τις είχε ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ, ο οποίος 25 χρόνια μετά έβαζε τη δική του σφραγίδα στη λήξη του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, με τη δημιουργία ενός νέου διεθνούς συστήματος στη βάση του ΟΗΕ.

Μετά την ιστορική συμφωνία στην οποία κατέληξαν οι Ρ5+1 (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία) με το Ιράν για τη πυρηνική της πρόγραμμα και η οποία έχει ανοίξει τον δρόμο για επιστροφή της Τεχεράνης στη διεθνή κοινότητα, ο νυν αμερικανός Πρόεδρος Μπάρακ Ομπάμα έχει εξαπολύσει εκστρατεία, προκειμένου να πείσει τα μέλη του Κογκρέσου να επικυρώσουν τη συμφωνία.

Οι Ρεπουμπλικάνοι, οι οποίοι διαθέτουν την πλειοψηφία στη Γερουσία, έχουν ήδη ταχθεί εναντίον, συμπαρασύροντας και μερίδα Δημοκρατικών συναδέλφων τους, με αποτέλεσμα η όλη προσπάθεια του Μπάρακ Ομπάμα να μετατρέπεται σε ένα αμφίβολης έκβασης γκεχίρμα.

Η διεκυστική που αναπτύσσεται εντός του αμερικανικού Κογκρέσου διαπερνά και ισχυροποιεί τις ενυπάρχουσες ιδεολογικές αντιπαράθεσεις. Στην παρούσα χρονική συγκυρία, αυτοί που δηλώνουν αποφασισμένοι να «σκοτώσουν» τη συμφωνία των Ρ5+1 με το Ιράν ακολουθούν την καρδιά του αμερικανικού υπερσυντηρητισμού, όπως και στην περίοδο μετά τη λήξη του Α' Παγκόσμιου Πολέμου.

Αξιολογώντας τη συμφωνία που επιτεύχθηκε ως κακή, υποστηρίζουν πως δεν επιτυγχάνεται η ακύρωση του Ιρανικού πυρηνικού προγράμματος, επιτρέποντας έτσι στο Ιράν να συνεχίζει απρόσκοπτα τις προσπάθειες του για την απόκτηση πυρηνικών όπλων, τα οποία θα χρησιμοποιήσει στη συνέχεια εναντίον των αμερικανών και των εβραίων. Ωστόσο, από τη ρητορική των υπερσυντηρητικών, την οποία ενισχύουν τα ισραηλινά και σαουδαρικά συμφέροντα που επίσης αντιμάχονται τη συμφωνία για διαφορετικούς βέβαια λόγους, απουσιάζουν παντελώς οι προοπτικές που ανοίγονται από την επανένταξη της Τεχεράνης στη διεθνή κοινότητα τόσο για την περιφερειακή όσο και για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

Το 1919–1920, ο Γούντροου Γουίλσον έχασε τη μάχη που έδωσε με τους υπερσυντηρητικούς της εποχής του, για να την κερδίσει 25 χρόνια αργότερα ο Φραγκλίνος Ρούσβελτ. Αν ο Μπάρακ Ομπάμα θα κερδίσει ή όχι τη δική του μάχη με τους υπερσυντηρητικούς δεν εντάσσεται σε ιστορικές αναλογίες, αλλά από τη στιγμή που των σημερινών συμφερόντων που συνασπίζονται εναντίον της επανένταξης του Ιράν στη διεθνή κοινότητα και της ενίσχυσης του ρόλου του στις περιφερειακές εξελίξεις.

antonium@kathimerini.com.cy

Φιγούρα από την έκθεση των Lego.

ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Οταν δέρνεται η εξουσία

Κατά τη σύνταξη των συνταγμάτων που λειτούργησαν σαν ραχοκοκαλιά για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες αλλά και φροβερών και πρωτόφαντων ντοκουμέντων όπως είναι η Αμερικανική Διακήρυξη της Ελευθερίας, ένα από τα θέματα που δεσπόζουν είναι αυτό των φυσικών δικαιωμάτων. Φεύγουμε από την πρώτη σκέψη του Λοκ που ήθελε τα φυσικά δικαιώματα να εκπορεύονται από τον Θεό για να φτάσουμε στη σκέψη σύγχρονων φιλοσόφων και όχι μόνο, προσπαθώντας να καταλάβουμε στο τι είναι φυσικό δικαίωμα για τον άνθρωπο και για το κράτος, από πού εκπορεύεται και ποια είναι η χρήση του. Απλά και γιατί όχι απλοϊκά, το κράτος έχει όλα τα νόμιμα δικαιώματα επιβολής της βίας και της εξουσίας για να μην αρπάξει ο καθένας μας και από μια πέτρα, κυνηγώντας τον γείτονά του και προσπαθώντας να επιλύσει με αυτό τον τρόπο τις διαφορές που έχει μαζί του. Αφίσαμε εμείς, σαν άνθρωποι, πίσω το φυσικό μας δικαίωμα, το οποίο κληρονόμησε το κράτος στους ώμους του και από εκεί εκπορεύτηκε νόμοι και συντάγματα για να μην είμαστε μια κοινωνία βαδίζοντας στο πλαίσιο του όλοι εναντίον όλων. Από καιρό σε καιρό όμως, το κράτος φέρει το ίδιο να παραβιάζει τα δικαιώματα που του έχουν δοθεί.

Αν εγώ δείρω κάποιον στον δρόμο είμαι υπόλογος τόσο απέναντι σε αυτόν όσο και στην πολιτεία. Αν η πολιτεία μέσω των οργάνων της υπερβαίνει τα δικαιώματα που της έχουν δοθεί, τότε και εκείνη είναι υπόλογη απέναντι σε εμάς για το τι έπραξε. Αυτή η εξήγηση ότι τα φυσικά δικαιώματα υπάρχουν για να εξυπηρετούν τους σκοπούς των ανθρώπων των οντων είναι τελολογική, η συζήτηση που ακολουθεί είναι μακρά (εξού και η μεγάλη βιβλιογραφία που υπάρχει γύρω από το θέμα) άσχετο εάν η πράξη αυτή καθαυτή έλαβε χώρα περί τον Φεβρουάριο και αν τώρα ανακινείται το ζήτημα της συμπεριφοράς εκ μέρους μελών της αστυνομίας οι οποίοι στιδούνται άλλο κάνουν από το να τιμούν τη στολή και την αποστολή τους με τη συμπεριφορά τους. Το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο από δυο «απλούς» ένστολους οι οποίοι δεν μπορούν να συγκρατηθούν και ξεσπάνε και κάνει λάθος όποιος δεν βλέπει τη μεγαλύτερη εικόνα εφόσον ανάλογα περιστατικά είχαμε και κατά παρελθόντα

έτη. Δεν είναι κάτι διαφορετικό αυτή η φορά από τις προηγούμενες που ασχοληθήκαμε με λανθάνουσες αλλά πανομοιότυπες χρήσεις βίας σε πολίτες από μέλη της Αστυνομίας. Είναι εδώ που πρέπει να εγκύψει το πολιτικό αλλά και το αστυνομικό σώμα το ίδιο και να θέσει στο περιθώριο αυτές τις συμπεριφορές, αποσπαινίζοντας τα πράγματα μια και καλή για όσους από το σώμα τα έχουν παρεξήγησει για δικούς τους λόγους. Μόνο η παραδειγματική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων θα οδηγήσει στην εξάλειψή τους. Αν περιμένει κανείς ότι βάζοντας και αυτό το θέμα κάτω από το χαλί πως τα δεδομένα και ο τρόπος σκέψης ορισμένων θα αλλάξουν, προφανώς πλανάται. Επειδή το ίδιο έργο το έχουμε δει πολλές φορές, με τους υπεύθυνους που εκπροσωπούν την πολιτεία να τη γλυτώνουν όπως-όπως, μαζί με όλα τα άλλα που μας τελείωσαν στην κρίση as τελειώσουν και αυτές οι συγχωρητικές «προς τους δικούς μας» συμπεριφορές. Από την άλλη, όπως θα περίμενε κανείς και πριν ο αλέκτωρ λαλήσει, είχαμε αντεγκλήσεις και παρατράγουδα μεταξύ των αρμόδιων φορέων και επιρριψη ευθυνών από τον έναν στον άλλο. Καμία έκπληξη κανένα απροσδόκητο γεγονός σε αυτό. Κανείς δεν πρόκειται να αναλάβει προσωπική ευθύνη και να πει «παραι-

τούμαι». Πότε συνέβη αυτό για να συμβεί και τώρα; Όπως και το ότι δεν φταίνε όλοι οι αστυνομικοί. Δεν είπε κανείς ότι φταίνε όλοι, αλλά το να φωνάζεις εκ των προτέρων ότι δεν φταίνε όλοι και να αγνοείς τους λόγους για τους οποίους φταίνε όσοι φταίνε, είναι λάθος. Επειδή ακριβώς δεν φταίνε όλοι και για να μην καταλήξει ο κόσμος να τσουβαλιάζει στη συνείδησή του τους αστυνομικούς, τους πολιτικούς, τους δικαστές που κάνουν λάθη, as πάρουμε το μαχαίρι και as κόψουμε τη συμπεριφορά του «αυτός είναι δικός μας» από τη βάση του. Δικαιώματα παραχωρεί ο πολίτης με προστά στον νόμο και ο νόμος οφείλει να ανταποδίδει στον πολίτη το δικαίωμα, πόλο περισσότερο αν ο υπόλογος είναι μέλος ή σώμα του νόμου. Διαφορετικά, ο συγκεκριμένος αστυνομικός δεν δέρνει απλώς έναν πολίτη. Δέρνει όλο το σώμα της Δημοκρατίας για την εξουσία που του έδωσε.

τούμαι». Πότε συνέβη αυτό για να συμβεί και τώρα; Όπως και το ότι δεν φταίνε όλοι οι αστυνομικοί. Δεν είπε κανείς ότι φταίνε όλοι, αλλά το να φωνάζεις εκ των προτέρων ότι δεν φταίνε όλοι και να αγνοείς τους λόγους για τους οποίους φταίνε όσοι φταίνε, είναι λάθος. Επειδή ακριβώς δεν φταίνε όλοι και για να μην καταλήξει ο κόσμος να τσουβαλιάζει στη συνείδησή του τους αστυνομικούς, τους πολιτικούς, τους δικαστές που κάνουν λάθη, as πάρουμε το μαχαίρι και as κόψουμε τη συμπεριφορά του «αυτός είναι δικός μας» από τη βάση του. Δικαιώματα παραχωρεί ο πολίτης με προστά στον νόμο και ο νόμος οφείλει να ανταποδίδει στον πολίτη το δικαίωμα, πόλο περισσότερο αν ο υπόλογος είναι μέλος ή σώμα του νόμου. Διαφορετικά, ο συγκεκριμένος αστυνομικός δεν δέρνει απλώς έναν πολίτη. Δέρνει όλο το σώμα της Δημοκρατίας για την εξουσία που του έδωσε.

tsikalasm@kathimerini.com.cy

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ / Της Δρος ΕΡΑΤΟΥΣ ΚΟΖ. ΜΑΡΚΟΥΛΛΗ

Αποστρατικοποίηση της Ομοσπονδιακής Κυπριακής Δημοκρατίας

Στις 1 Δεκεμβρίου 1948 ο τότε Πρόεδρος της Κόστα Ρίκα Χοζέ Φίγκουερες ανακοίνωσε μια ιστορική απόφαση για τη χώρα του, την πλήρη αποστρατικοποίησή της, ανακοινώνοντας ταυτόχρονα ότι ο προϋπολογισμός του κράτους για την άμυνα θα χρησιμοποιείτο για τις ανάγκες της υγείας, της εκπαίδευσης και της περιβαλλοντικής προστασίας. Η πλήρης αποστρατικοποίηση της Κύπρου αποτελούσε ανέκαθεν στρατηγικό στόχο της κυβέρνησης. Επί Προεδρίας Σπύρου Κυπριανού προτάθηκε από την πλευρά μας στο «Πλαίσιο συνολικής λύσης του κυπριακού προβλήματος» που υποβλήθηκε τον Ιανουάριο του 1984. Στο κείμενο αυτό τονίζεται ότι βασική προϋπόθεση για τη λύση του Κυπριακού είναι η πλήρης αποστρατικοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας με την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων, την αποχώρηση των στρατευμάτων που προσοφύονταν με βάση τη Συνθήκη Συμμαχίας του 1960 και τη διάλυση της Εθνικής Φρουράς και των λεγόμενων «Τουρκοκυπριακών δυναμικών ασφαλείας». Ταυτόχρονα, μια ισχυρή διεθνής δύναμη υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών προτεινόταν να εγκατασταθεί στο νησί για να διασφαλίσει την εξωτερική άμυνα και εσωτερική ασφάλεια.

Επί Προεδρίας Γιώργου Βασιλείου, υποβλήθηκαν οι «Ολοκληρωμένες προτάσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς», στις οποίες τονιζόταν ότι «η ελληνοκυπριακή πλευρά πιστεύει ότι η εξέλιξη, τόσο των εξωτερικών όσο και των εσωτερικών απειλών, μπορεί να επιτευχθεί με την πλήρη αποστρατικοποίηση της Δημοκρατίας» και ότι «οι κίνδυνοι σύγκρουσης θα εκλείψουν με την αποστρατικοποίηση και την ανυπαρξία στρατιωτικών δυνάμεων στην Κύπρο άλλων από εκείνων των Ηνωμένων Εθνών». Σε γενικές γραμμές η προτάσεις κινούνταν στο πλαίσιο και τη φιλοσοφία της προηγουμένης προτάσεως.

Επί Προεδρίας Γλαύκου Κληρίδη η πρόταση για αποστρατικοποίηση επαναλήφθηκε με επιστολή του προς τον γενικό γραμματέα των Η.Ε. στις 17 Δεκεμβρίου 1993. Υπό την προϋπόθεση ότι οι τουρκικές δυνάμεις θα αποχωρήσουν από την Κύπρο, θα διαλυθούν οι ένοπλες τουρκοκυπριακές δυνάμεις και θα παραδώσουν τα όπλα και τον στρατιωτικό τους εξοπλισμό στην Ειρηνευτική Δύναμη, ο Πρόεδρος Κληρίδης πρότεινε τη διάλυση της Εθνικής Φρουράς και την παράδοση του οπλοarmy στην Ειρηνευτική Δύναμη, τη διατήρηση Αστυνομικής Δύναμης με ελαφρά όπλα, την ανάληψη των εξόδων για μια σημαντική αυξημένη αριθμητική Ειρηνευτική Δύναμη των Η.Ε. και τέλος την κατάθεση σε λογαριασμό όλων των χρημάτων που θα εξοικονομηθούν για να χρησιμοποιηθούν προς όφελος και των δύο κοινοτήτων μετά την επίλυση του Κυπριακού.

Οι διαχρονικές προτάσεις της Ελληνοκυπριακής πλευράς για αποστρατικοποίηση έτυχαν ευρείας υποστήριξης από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Η.Ε. (ψηφίσματα 1062, 1092, 1117, 1146, 1178, 1217, 1251) τη Γενική Συνέλευση (37/253), το Κίνημα των Αδελφωμάτων, την Κοινοπολιτεία, το Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών και άλλους διεθνείς οργανισμούς και κυβερνήσεις.

Προκαλεί, επομένως, έκπληξη η διαπίστωση ότι εγκαταλείπεται σήμερα αυτή η σοφή διαχρονική θέση και έχει αντικατασταθεί με την πρόταση για δημιουργία ενός ομοσπονδιακού στρατού μετά τη λύση, με το επιχείρημα ότι αυτό επιβάλλουν δήθεν οι υποχρεώσεις μας προς την Ε.Ε., στην οποία σήμερα ανήκουμε.

Αποτελεί γεγονός ότι η Κοινή Πολιτική Ασφαλείας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) καθορίζεται από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα, των οποίων μπορεί να κάνει χρήση σε αποστολές εκτός της Ένωσης, προκειμένου να διασφαλίσει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφαλείας. Η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στα μέσα που παρέχουν τα κράτη-μέλη, (στρατιωτικές και μη στρατιωτικές δυνατότητες, άρθρο 42 ΣΕΕ).

Παρόλα αυτά, η Κύπρος έχει το κυριαρχικό δικαίωμα να αποφασίσει όσο αφορά την εξουσιοδότηση των δικών της ζωτικών συμφερόντων, με βάση τις ιδιαιτερότητες και τις τραγικές εμπειρίες της χώρας, που κόστισαν πολύ ακριβά σε ανθρώπινες ζωές και υλικές καταστροφές. Είμαι βέβαιη ότι αν η απόφαση του Κυπριακού λαού μέσα από ένα δημοψήφισμα θα είναι η πλήρης αποστρατικοποίηση της Ομοσπονδιακής Κυπριακής Δημοκρατίας και η δημιουργία μιας ισχυρής αστυνομικής δύναμης και ακτοφυλακής για την επιτήρηση των θαλασσίων συνόρων και ενεργειακών της πηγών, η Ε.Ε. θα στηρίξει μια τέτοια απόφαση και θα συνεχίσει να επωφελείται από τη διάθεση των στρατηγικών υποδομών (αεροδρομίων και λιμανιών) της Κύπρου στον πιο ευαίσθητο ίσως γεωγραφικό χώρο της Ε.Ε., αυτό της ανατολικής Μεσογείου, μια ανάσα μόνο από τις πιο επικίνδυνες εστίες ανάφλεξης του πλανήτη.

Καταλήγω με τα σοφά λόγια του βραβευμένου με το Νόμπελ Ειρήνης, πρώην Προέδρου της Κόστα Ρίκα Όσκαρ Αρίας Σάντσες: «Η χώρα που είναι μια χώρα εκπαιδευτικών, και επομένως μια χώρα ειρήνης. Γι' αυτό κλείσαμε τα στρατόπεδα και τα παιδιά μας κυκλοφορούν με βιβλία κάτω από τη μασχάλη, όχι με όπλα στους ώμους τους».

erato@marcoullis.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Ποιος αμέλησε και γιατί;

Τα ερωτήματα που προκύπτουν από τον άγριο ξυλοδαρμό κρατούμενων στα αστυνομικά κρατητήρια της Πόλης Χρυσοχούς δεν εξαντλούνται στο γιατί υπέστη τη βία αυτή μεταχείριση ο κρατούμενος (άοπλος, πεσμένος στο πάτωμα να ξυλοκοπείται με χυδαίο μίσος) ούτε και στο ποια είναι η ψυχική διαταραχή από την οποία πάσχουν οι δύο αστυνομικοί (διότι κανένας άνθρωπος με σώας τα φρένας δεν συμπεριφέρεται με τόσο κτηνωδία). Η δόλωση του κ. Συμεού, πρόεδρου του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου, ότι οι δημοσιογράφοι πρέπει να «εξετάζουν και την ψυχολογία του αστυνομικού που λαμ-

βάνει μέρος σε μια επιχείρηση ακούγοντας ότι μαχαιρώθηκε προηγούμενος συνάδελφός του», είναι τουλάχιστον αστεία. Οι δημοσιογράφοι—όπως και ο οποιοσδήποτε πολίτης—δεν έχουν καμία απολύτως υποχρέωση να εξετάσουν την ψυχολογία κανενός αστυνομικού, όταν αυτός αποφασίζει να παίρνει τον νόμο στα χέρια του. Αν ο αστυνομικός δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του στο πλαίσιο των νόμων, γιατί δεν είναι σε ψυχολογική θέση να το πράξει τότε δεν είναι θέμα που άπτεται των δημοσιογράφων αλλά των ανωτέρων της στολή και την αποστολή τους με τη συμπεριφορά τους. Το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο από δυο «απλούς» ένστολους οι οποίοι δεν μπορούν να συγκρατηθούν και ξεσπάνε και κάνει λάθος όποιος δεν βλέπει τη μεγαλύτερη εικόνα εφόσον ανάλογα περιστατικά είχαμε και κατά παρελθόντα

χ ή μέχρι το τέλος και όχι μόνο αποσπασματικά θα ήταν πιο χρήσιμος τόσο για τον Συνδέσμο του όσο και για το όνομα της Αστυνομίας, αν έθετε εκείνα τα ερωτήματα τα οποία απασχολούν τον κάθε νοήμονα πολίτη. Ποιά είναι αυτά τα ερωτήματα;

Η συγκεκριμένη υπόθεση ερευνάται από την Αρχή Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων από τον Φεβρουάριο του 2014. Ο ίδιος ο πρόεδρος της Αρχής κ. Σπυριδάκης ερωτήθηκε γιατί δεν τέθηκαν οι δύο αστυνομικοί μέχρι σήμερα σε διαθεσιμότητα απέδωσε το γεγονός σε «αμέλεια» προσθέτοντας ότι «δεν πιστεύει ότι έγινε κάτι πηλημένα». Τη συγκεκριμένη ακανόνιστη δόλωση προσέπεσαν όλοι τους, από τον αρμόδιο Υπουρ-

γό μέχρι και τον κ. Συμεού χωρίς κανέναν τους να σχολιάσει ότι δεν μπορεί να Αρχή Διερεύνησης να παραδέχεται πως «αμέλησε». Τι ακριβώς αμέλησε; Και γιατί αμέλησε; Και η αμέλεια και για τέτοια Αρχή δεν συνεπάγεται κάποιο κόστος; Ο κ. Σπυριδάκης δήλωσε επίσης πως θα μπορούσε και η Αρχή αλλά και το Υπουργείο Δικαιοσύνης όπως και η ίδια η ηγεσία της Αστυνομίας να εισηγηθούν όπως τεθούν σε διαθεσιμότητα οι δύο αστυνομικοί. Θα μπορούσαν, είπε ο κ. Σπυριδάκης. Γιατί δεν μπόρεσαν λοιπόν; Πού ακριβώς ήταν το κόλλημα; Ο κ. Ιωνάς Νικολάου εκτός από το να καταδικάζει το περιστατικό και να μας εξηγεί ότι κάτι τέτοια προσβάλλουν τον πολιτισμό μας, δεν έχει κάτι πιο συγκεκριμένο

να μας πει σε ό,τι αφορά την καταστροφή; Και αν πράγματι έπρεπε πρώτα να κατηγορηθούν οι δύο αστυνομικοί από την Ανεξάρτητη Αρχή για να τεθούν σε διαθεσιμότητα τότε πώς ο πρόεδρος αυτής της Αρχής δηλώνει πως θα μπορούσε και το Υπουργείο Δικαιοσύνης να εισηγηθεί τη διαθεσιμότητά τους; Κάποιος από όλους αυτούς δεν γνωρίζει τη νομοθεσία; Κάποιος μας κοροϊδεύει; Τι ακριβώς συμβαίνει; Μήπως θέλει και ο κ. Ιωνάς Νικολάου να ζητήσει από τους δημοσιογράφους να λάβουν υπόψη τους την ψυχολογία του υπουργού που δεν ξέρει τι να πει και ως εκ τούτου παρακαλεί να μην τον «κρίνουμε» αποσπασματικά; Αν οι υποθέσεις ενώπιον της συγκεκριμένης Αρχής είναι τόσες πολλές ώστε να

«δικαιολογείται» η καθυστέρηση στη διερεύνησή τους τότε γιατί αντί να θλιβεται ο κ. Νικολάου δεν προβαίνει στη λήψη κάποιων βοηθητικών μέτρων; Και τέλος γιατί μόλις το συγκεκριμένο βίντεο είδε το φως της δημοσιότητας απέκρινε σαν ξαφνικά οβελτάδα τόσο η Ανεξάρτητη Αρχή όσο και όλοι οι αρμόδιοι για να κινηθούν οι διαδικασίες ποινικής δίωξης των δύο αστυνομικών; Πώς ξαφνικά εξαφανίστηκε και η «αμέλεια» και ο «φόρτος εργασίας»; Υπάρχει κάποιος αρμόδιος να δώσει μια σοβαρή απάντηση ή θα εξαντλήσουμε το θέμα στη λήψη και στη θλίψη του υπουργού και στα μαθήματα δεοντολογίας του κ. Συμεού;

elenixenou1@gmail.com

Οικονομικές αναλύσεις μιας λύσης ΔΔΟ

Του δρος ΓΙΩΡΓΟΥ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ

Τώρα που άρχισε και αναπτύσσεται μια ενεργός διαδικασία για επίτευξη λύσης του χρονίζοντος κυπριακού προβλήματος διάφοροι μελετητές, επιστήμονες οικονομολόγοι, και άλλοι έχουν επισημάνει με άρθρα τους τα οικονομικά προβλήματα που θα έχει να αντιμετωπίσει η Κύπρος, αν η λύση που θα επιτευχθεί θα είναι αυτή της Δικονομικής Διζωνικής Ομοσπονδίας, ΔΔΟ. Συναφώς θα ήθελα να υποδείξω ότι στους αντίποδες του πολιτικού συστήματος της ΔΔΟ ένας θα μπορούσε να τοποθετήσει αφ' ενός το Ενιαιο Κράτος με ευρείες εξουσίες αυτοκυβέρνησης στην καθεμία από τις δύο Κοινότητες και αφ' ετέρου τη Συνομοσπονδία δύο κρατών.

Μερικοί αρθρογράφοι για το θέμα αυτό (π.χ. δρ Ιάκωβος Αριστείδου και δρ Αντρέας Θεοφάνους) επισημαίνουν το σοβαρό οικονομικό πρόβλημα που θα προέλθει από μία πολύ ψηλού κόστους λειτουργική διαδικασία που θα συνεπάγεται ένα πολυμερές κυβερνητικό σύστημα, όπως αυτό της ΔΔΟ με πολιτική ισοτιμία, που θα προνοεί για δύο επιμέρους Βουλές και για μια Κεντρική Γερουσία, καθώς και για δύο αυτόνομα διοικητικά συστήματα ένα για την κάθε Πολιτεία, παράλληλα με ένα εξίσου πολυάριθμο κεντρικό κρατικό όργανο στο οποίο θα διορισθούν δημόσιοι υπάλληλοι και από τις δύο κοινότητες. Οι σχετικές αναλύσεις αναφέρουν ότι το συνεπακόλουθο λειτουργικό κόστος θα επιβαρύνει τα οικονομικά του κράτους της ΔΔΟ σε τέτοιο βαθμό που θα του στερεί τους απαραίτητους πόρους για την επιθυμητή κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη. Συμπερασματικά τους εισήγησι: να υιοθετήσουμε μία πιο «ήπια» μορφή Ομοσπονδία που να στηρίζεται σε μια ισχυρή κεντρική κυβέρνηση όπως περίπου εκείνη που προνοούσε το Σύνταγμα του 1960 όπου είχαμε μία Βουλή και δύο Κοινοτικές Συνελεύσεις που διαχειριζόντουσαν η καθεμία μόνο τα ιδιαίτερα σημασίας κοινοτικά θέματα, όπως την παιδεία, τον αθλητισμό και τον πολιτισμό.

Άλλοι αρθρογράφοι (π.χ. δρ Άρνης Πετράκης και Κώστας Παναγιώτου) επισημαίνουν το μεγάλο χρέος που θα κληρονομήσουμε αν υιοθετήσουμε την επιδιωκόμενη λύση της ΔΔΟ και που θα προέλθει από τα επιμέρους χρέη της νυν Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και εκείνα της «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» συν το κόστος των αποζημιώσεων για το περιουσιακό και που εκτιμάται, ότι μαζί με άλλα, θα ανέλθει συνολικά στο 300% του νέου ΑΕΠ. Αυτό μοιραία, υποδεικνύουν, θα οδηγήσει το νέο μας ομόσπονδο κράτος σε οικονομική κατάρρευση.

Συμπερασματικά τους εισήγησι: είτε «να μείνουμε όπως είμαστε», είτε να επιλέξουμε μια μορφή Συνομοσπονδίας όπου το κάθε μέρος θα έχει ευθύνη για τα δικά του οικονομικά προβλήματα.

Το γενικό συμπέρασμα από τις πιο πάνω αρθρογραφίες θα μπορούσε να συνοψισθεί στα εξής: η πιο οικονομικά «βιώσιμη» λύση θα είναι αυτή της Συνομοσπονδίας δύο ανεξαρτήτων κρατών, ενώ η πιο ακριβή «λειτουργική» λύση θα είναι αυτή της επιδιωκόμενης ΔΔΟ.

Γιατί, όμως, παράλληλα με τις πιο πάνω κοστολογικές αναλύσεις, και πριν να βγάλουμε γενικά συμπεράσματα, να μη βάλουμε στις διάφορες οικονομολογικές εξισώσεις και τη βοήθεια που θα αναμένουμε και από εκείνους που μας στηρίζουν στην εξεύρεση λύσης ΔΔΟ, (έστω μικρή ή μεγάλη), καθώς και τη μεγάλη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη που θα επιφέρει μια λύση που θα προέλθει από μία ειρηνική και μακροπρόθεσμη διευθέτηση, που θα ενώνει τον τόπο, τον λαό και την οικονομία, μια λύση χωρίς την ανάγκη να ξεδεύουμε για εξοπλισμούς, μια «Ελβετία» της ανατολικής Μεσογείου στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Γεννάται, επομένως, το ερώτημα: εν όψει των σοβαρών αυτών οικονομικών προβλημάτων, και μόνο, που αναμένεται να προκύψουν από τη συμφωνημένη στόχευση της Δικονομικής Διζωνικής Ομοσπονδίας, ΔΔΟ, με πολιτική ισοτιμία, επιβάλλεται όντως να αλλάξουμε στόχο και στρατηγική; Και αν ναι, ποια ελπίδα έχουμε να επιτύχουμε την αποδοχή της από τις δύο Κοινότητες και τη στήριξη του διεθνούς παράγοντα όταν το Εθνικό Συμβούλιο έχει ήδη από καιρό αποδεχθεί τη λύση της ΔΔΟ και τα Ηνωμένα Έθνη και η Ευρωπαϊκή Ένωση την επικύρωσαν και τη στηρίζουν;

Συμπερασματικά, επομένως, θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι πιο πάνω διαπιστώσεις των αξιόλογων οικονομολόγων και ερευνητών αντί να μας οδηγήσουν στις αναποτελεσματικές περιπέτειες της αλλαγής της στόχευσης είτε προς μια μορφή Ενιαιο Κράτους είτε προς μια μορφή Συνομοσπονδίας θα ήταν πολιτικά σφοδρότερη αν τις παραπέμπαμε στους δύο διαπραγματευτές που επεξεργάζονται συστηματικά μια μορφή λύσης του τύπου της ΔΔΟ με πολιτική ισοτιμία, με τη σύσταση να επιχειρήσουν να εισαγάγουν σε αυτή τέτοιες πρόνοιες που να μειώνουν κατά το δυνατό τα προβλήματα που επιστομάνθηκαν και που να μεγιστοποιούν τους παράγοντες που θα βοηθούν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

christodoulides.g@cytanet.com.cy

Αρχιτεκτονική ασφάλειας στην επίλυση του Κυπριακού

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Το θέμα της ασφάλειας στην επίλυση του Κυπριακού αναμφίβολα βρίσκεται στην κορυφή κάθε προσέγγισης. Πολίτες, ειδικοί και πολιτική ηγεσία το γνωρίζουν καλά. Η αντίθεση είναι πραγματική και οι προσεγγίσεις εδράζονται πάνω σε διαφορετικές ιστορικές εμπειρίες. Η ρεαλιστική ανάγνωση της κατάστασης οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η επανάλληψη του συστήματος του 1960 ισοδυναμεί με καμιά λύση και η πλήρης κατάργηση κάθε μορφής «συστήματος ασφαλείας» ισοδυναμεί επίσης με καμιά λύση. Τι μπορεί να γίνει;

Οι Τ/κ στη μεγάλη τους πλειοψηφία ζητούν ένα είδος από τουρκικές εγγυήσεις. Κανένας φορέας πολιτικής δεν ζητά πλήρη κατάργησή τους, ακόμα και οι δυνάμεις που εκφράζουν τον μη ντενκταϊκό τόξο. Ο Μ. Ακιντζί στις 19 Απριλίου 2015 επεσήμανε ότι «χωρίς αμφιβολία, οι ανάγκες ασφαλείας που σήμερα είναι πολύ διαφορετικές από το πλαίσιο ασφαλείας που σχεδιάστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις το 1959-1960. Πιστεύω ότι εάν φτάσουμε σε μια μορφή λύσης του τύπου της ΔΔΟ με πολιτική ισοτιμία, με τη σύσταση να επιχειρήσουν να εισαγάγουν σε αυτή τέτοιες πρόνοιες που να μειώνουν κατά το δυνατό τα προβλήματα που επιστομάνθηκαν και που να μεγιστοποιούν τους παράγοντες που θα βοηθούν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

εκπρόσωπος του Μ. Ακιντζί Μπαρίς Μπουρτσού δήλωσε στην «Cyprus Weekly» ότι «οι εγγυήσεις δεν είναι ταμπού. Πρέπει να τις αγγίζουμε, να τις συζητήσουμε, να διαπραγματευθούμε επ' αυτόν». Στις 3 Αυγούστου η Εμίνε Τσολάκ «ΥΠΕΣ» των Τ/κ δήλωσε στη «Χουρίετ» σχετικά με τις εγγυήσεις ότι «συζητάμε κάτι ενδιάμεσο».

Επί της ουσίας, είναι πολιτικά αναγκαίο, και εφικτό, να αλλάξει η βάση της αναζήτησης λύσης στο ζήτημα της ασφάλειας. Το δικαίωμα της μονομερούς επέμβασης –μη αποκλεισμένης της στρατιωτικής– στα εσωτερικά ενός κράτους-μέλους της Ε.Ε. αντίκειται σε όλες τις συνθήκες πάνω στις οποίες οικοδομήθηκε η Ε.Ε. από το 1957 έως σήμερα. Χρειάζεται μια διαφορετική ανάλυση που θα οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα. Είναι αναγκαία η επεξεργασία μιας νέας αρχιτεκτονικής ασφαλείας για την επανενωμένη Κύπρο. Η Ε.Ε. μπορεί να συμβάλει ώστε να ξεπεραστεί η συγκρουσιακή κατάσταση συμφωνία του '60, με μια νέα που θα προωθήσει τη θεσμική διαβούλευση και την πολιτική συνεννόηση με στόχο την ειρηνική και με διπλωματικά μέσα επίλυση προβλημάτων, έτσι που το ξεπέρασμά τους να συντελείται σε ένα περιβάλλον ασφαλείας στο οποίο απαγορεύεται η χρήση ή η απειλή χρήσης βίας. Σήμερα η Ε.Ε. στο πιο υψηλό επίπεδο και ο ΟΗΕ –άρθρο 7 του Καταστατικού Χάρτη– μπορεί να παράσχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις προωθώντας ένα νέο περιβάλλον ασφαλείας σε μια ενδεχο-

μενη τελική διευθέτηση του Κυπριακού. Η Ε.Ε. μπορεί να εγγυηθεί την εφαρμογή της λύσης μέχρι το τελικό της στάδιο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, την Επιτροπή, το Συμβούλιο Υπουργών, και, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Συνθήκη της Λισσαβόνας επιτρέπει στην Κύπρο να αξιοποιήσει την πρόνοια της «Ρήτρας αμοιβαίας συνδρομής», η οποία στο άρθρο 28α, παρ. 7, του Τίτλου V, προβλέπει ότι «σε περίπτωση κατά την οποία κράτος-μέλος της Ε.Ε. δεχθεί ένοπλη επίθεση στο έδαφός του, τα άλλα κράτη-μέλη οφείλουν να του παράσχουν βοήθεια και συνδρομή με όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών».

Μια νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας για την επανενωμένη Κύπρο είναι σκόπιμο να διασυνδεθεί με τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας όπως προνοεί το κείμενο της 3ης Οκτωβρίου 2005. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με κύκλους πολιτικής που ευνοούν μια διασύνδεση συμφερόντων μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Εφόσον επιτευχθεί συμφωνία στο Κυπριακό, η Λευκωσία λ.χ. να ανοίξει τα κλειστά κεφάλαια της διαπραγματεύσεως Ε.Ε.-Τουρκίας, συνεπώς να δώσει ισχυρή ώθηση στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας και, υπό το φως της τελικής τους εξέλιξης, –ένταξη «λίγο μέσα, λίγο έξω», η Ειδική Σχέση –νέα ανάγνωση του ζητήματος ασφαλείας στο τρίγωνο Ε.Ε.-Τουρκία-Κύπρος.

Ο Γ. Κρανιδιώτης υπογράμμιζε στις 2 Μαρτίου 1999 ότι «η Ε.Ε. μπορεί να παίξει ρόλο και να συμβάλει στον αφοπλισμό και την αποστρατικοποίηση του νησιού». Μέσα στο πλαίσιο της σημερινής αναζήτησης λύσεων, είναι εφικτό στρατιωτικές δυνάμεις από την Ε.Ε. και τον ΟΗΕ να εμποτεύσουν τη διαδικασία αποχώρησης των δυνάμεων του στρατού κατοχής. Επίσης, ένας αριθμός από αστυνομικές δυνάμεις από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία (Europolice) μπορεί να αναλάβει μέρος της ευθύνης για εποπτεία «σημείων διέλευσης» μέχρι την πλήρη κατάργησή τους, ενώ αν συμφωνηθεί να παραμείνει μικρός αριθμός από δυνάμεις, όπως το ανάλογο με την ΕΛΔΥΚ και την ΤΟΥΡΔΥΚ, να «συντονίζονται» από στρατιωτικό που θα ορίσει η Ε.Ε.

Η πολιτική να αναδειχθεί η Ε.Ε. ως κατάλυτης στην αρχιτεκτονική ασφαλείας στην επίλυση του Κυπριακού στηρίζεται από μεγάλες πλειοψηφίες ανάμεσα σε Ε/κ και Τ/κ. Έρευνα της κοινής γνώμης στο πλαίσιο του προγράμματος «Κύπρος 2015: Έρευνα για Διάλογος για ένα Βιώσιμο Μέλλον» δείχνει ότι θετικές παράγοντες για την επίλυση είναι η επιθυμία να εισέλθει η Κύπρος σε «νέα εποχή μακροπρόθεσμης βιώσιμης ειρήνης» (98% Ε/κ, 73% Τ/κ), όπως και το «να καταστεί η Κύπρος ένα φυσιολογικό κράτος πλήρως ενταγμένο στην Ε.Ε., χωρίς το κυπριακό πρόβλημα να το κρατάει καθηλωμένο (86% Ε/κ, 65% Τ/κ)».

www.larkoslarkou.org.cy

Το σιωπηλό 1954

Του ΜΑΡΙΟΥ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ

Οδημόσιος διάλογος για την ιστορία περιστρέφεται συνήθως γύρω από εμβληματικές χρονολογίες κατά τις οποίες επισημειώθηκαν γεγονότα που προσλαμβάνονται ως ηρωικά, δραματικά, τραγικά, κτλ. Οι χρονιές που ακολουθούν ή έπονται φαντάζουν ιστορικά ουδέτερες ή ακόμα και «ανυπαρκτές». Το 1954, δίπλα στο «εκκωφαντικό» 1955, φαίνεται ως να είναι «ιστορικά σιωπηλό». Εντούτοις, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού ήταν χρονιά έντονων πολιτικών ζυμώσεων, καθοριστικών μάλιστα για την Κύπρο. Κομβικό γεγονός ήταν η απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης να καταθέσει αίτημα για τη συμπερίληψη του ζητήματος της Κύπρου στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής των 9ης συνόδου της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Σκοπός της ήταν να «διεθνοποιήσει» το Κυπριακό και να αποσπάσει ψήφισμα που να υποστήριζε το δικαίωμα αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού, κάτι που θα επέτρεπε συνεπακόλουθα την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα μέσω π.χ. ενός δημοψηφίσματος.

Η απόφαση για διεθνοποίηση του Κυπριακού, έθετε τέρμα στη μέχρι τότε πολιτική της Ελλάδας, ανα-

φορικά με την Κύπρο και βασιζόταν στις παρακαταθήκες του Βενιζέλου. Το «δόγμα Βενιζέλου» υποστήριζε ότι καμία προσπάθεια για μεταβολή στο καθεστώς της Κύπρου δεν θα έπρεπε να επιδιωχθεί χωρίς την πρότερη σύμφωνη γνώμη του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο με βάση το δικαίωμα σύστημα της εποχής, ήταν κυρίαρχος του νησιού. Σύμφωνα με αυτή την πολιτική αντίληψη, μια «μονομερής» ενέργεια της Ελλάδας θα είχε ελάχιστες πιθανότητες να αποφέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα, δεδομένης της ισχύς της Μ. Βρετανίας στο διεθνές διπλωματικό πεδίο. Επιπλέον, θα διατάραζε τις σχέσεις Ελλάδας-Ηνωμένου Βασιλείου, τις οποίες είχε σχεδόν απειλησμένη ανάγκη, η καθημαγμένη από τον εμφύλιο και πολιτικοοικονομικά εξαρτώμενη από το δυτικό μπλοκ, Ελλάδα.

Προς την κατεύθυνση της διεθνοποίησης του Κυπριακού επιπλέον τόσο γενικότερες ιστορικές δυνάμεις όσο και οι ενέργειες σημαντικών προσωπικοτήτων της εποχής. Στις γενικότερες δυνάμεις μπορεί να περιληφθεί η χειμαρρώδης επιθυμία των Ελλήνοκυπρίων για Ένωση με τη Ελλάδα, η οποία ασκούσε πίεση προς τις ελληνικές κυβερ-

νήσεις να εκπληρώσουν το «ιστορικό τους χρέος προς την Κύπρο», καθώς και η συστηματική άρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να συζητήσει το ενδεχόμενο της παραχώρησης αυτής της επιδιωκθείς χωρίς την πρότερη σύμφωνη γνώμη του Ηνωμένου Βασιλείου. Ίσως αυτές οι δυνάμεις να μην ήταν αρκετές για την λήψη της απόφασης διεθνοποίησης του Κυπριακού από την κυβέρνηση Παπάγου το 1954, αν δεν συνέτρεχαν και οι ενέργειες συγκεκριμένων σημαντικών προσωπικοτήτων, όπως 41χρονο τότε Αρχιεπίσκοπος Μακάριου Γ'. Ο Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης Μακάριος Γ', αντιλαμβανόμενος τους διαταγμούς του Έλλην Πρωθυπουργού, να προχωρήσει στη διεθνοποίηση του Κυπριακού, του άσκησε σχεδόν εκβιαστική πολιτική πίεση αναφέροντας ότι θα μπορούσε να ζητήσει από άλλες χώρες να εγείρουν το θέμα της Κύπρου στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, αν η Ελλάδα δεν ήταν διατεθειμένη να το κάνει. Τελικά ο Παπάγος «πείθεται» και η ελληνική κυβέρνηση αποφασίζει να καταθέσει το αίτημά της στις 20 Αυγούστου το 1954.

Εν όψει της επικείμενης εγγραφής του ζητήματος της Κύπρου από την Ελλάδα, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος

προσκάλεσε τον «ευσεβή και φιλόθρησκο Ελληνικό Κυπριακό Λαό» να παραστεί σε πάνδημο δέηση στον Ιερό Ναό Φανερωμένων την Κυριακή 22 Αυγούστου 1954. Η πρόκληση σε δέηση και όχι σε συλλαλητήριο είναι επιβεβλημένη από το γεγονός ότι τα ανελεύθερα «αντιστασιακά μέτρα» που εφαρμόζαν οι βρετανικές αρχές, απαγόρευαν τη διεξαγωγή πολιτικών συγκεντρώσεων. Στις 22 Αυγούστου 1954, ενώπιον χιλιάδων κόσμου, ο Μακάριος θα εκφωνήσει τον πιο εμβληματικό, τόσο από πλευράς τεκμηρίωσης, όσο και από πλευράς συναισθηματικής φόρτισης, λόγο υπέρ της Ένωσης. Έμεινε γνωστός ως «Ο Όρκος της Φανερωμένης», αφού στην κορύφωσή του, ο Μακάριος καλεί τον λαό να δώσουν από κοινού όρκο ότι θα παραμείνουν πιστοί έως θανάτου εις το εθνικό αίτημα για «Ένωση και μόνο Ένωση».

Στο διάστημα που μεσολάβησε από την εγγραφή του θέματος τον Αύγουστο μέχρι το Δεκέμβριο, παρατηρήθηκε έντονη πολιτική κινητικότητα τόσο από ελληνικής πλευράς όσο και από πλευράς των δυνάμεων που έβλεπαν αρνητικά το ελληνικό αίτημα. Αντιπροσωπείες τουρκοκυπριακών οργανώσεων δια-

κήρυσσαν προς κάθε κατεύθυνση την αντίθεσή τους προς την προοπτική Ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα. Η τουρκική κυβέρνηση άφηνε καθαρά να εννοηθεί ότι δεν θα έμενε απαθής σε περίπτωση που γίνονταν προσπάθειες για αλλαγή του καθεστώτος στην Κύπρο. Τέλος, η βρετανική κυβέρνηση, εκτός από του να ενθαρρύνει τις αντιδράσεις της τουρκικής πλευράς, προέβλεπε σε μια σειρά από διπλωματικές κινήσεις που θα απέτρεπαν δυσμενείς προς τα συμφέροντά της εξελίξεις σε επίπεδο ΟΗΕ. Εν τέλει, τον Δεκέμβριο 1954 η ελληνική κυβέρνηση, αντιλαμβανόμενη την ασυμμετρία δυνάμεων, συμφώνησε σε πρόταση που προέβλεπε τη «μη συζήτηση θέματος προς το παρόν». Έτσι, το 1954 τελειώνει αφήνοντας ως παρακαταθήκη –μεταξύ άλλων– το γεγονός ότι ο ΟΗΕ δεν έβλεπε το θέμα του δικαιώματος αυτοδιάθεσης του κυπριακού λαού με τον τρόπο που το έβλεπε η ελληνική πλευρά και δίνοντας τη δυνατότητα στην Τουρκία να εμφανίζεται από τούδε στο στο εξής ως ενδιαφερόμενο μέρος στις συζητήσεις για το Κυπριακό.

Ανασκοπώντας τα γεγονότα του 1954 εκ των υστέρων, θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να αμφισβητηθεί

το ότι η κατάληξη της προσπάθειας διεθνοποίησης του Κυπριακού είχε άλλα αποτελέσματα απ' αυτά που επιδιώκαν οι εμπνευστές της. Μάλιστα, θα μπορούσε να υποστηριχθεί η θέση ότι εκείνη η πολιτική επιλογή δημιουργήσει δυνάμεις που ωθούσαν στη μετεξέλιξη του κυπριακού ζητήματος με τρόπο δυσμενή προς τα συμφέροντα των ελληνικών κυπριακού λαού, τουλάχιστον όπως αυτά γίνονταν αντιληπτά κατά την υπό εξέταση εποχή. Σε ένα άλλο επίπεδο, θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί αν υπήρχε δυνατότητα να αντληθούν συμπεράσματα από την εμπειρία του 1954 που να αποβούν «χρήσιμα» σήμερα. Εναπομένει στον καθένα να το αποφασίσει. Ενδεχομένως, πάντως, η μελέτη του 1954 να αποτελέσει έναυσμα για προβληματισμό σχετικά με την ευθύνη που έχουν οι φορείς πολιτικής δράσης, ηγετες και πολίτες, να σταθμίζουν με υπευθυνότητα τη τη θεωρούν επιθυμητό ή δίκαιο να συμβεί με αυτό που πραγματικά συμβαίνει στο κόσμο, πριν παίρουν τις αποφάσεις τους.

Ο κ. Μάριος Επαμεινώνδας είναι εκπαιδευτικός-ιστορικός.

Εκλογική περιπέτεια με άδηλη έκβαση

Το μνημόνιο, η διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ και η έλλειψη καταγραφής των τάσεων της κοινής γνώμης οδηγούν σε αναμέτρηση εκπλήξεων

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Σε κόλπε με άδηλη έκβαση οδεύει η χώρα, με ευθύνη του κ. Αλ. Τσίπρα, καθώς ο απερχόμενος πρωθυπουργός επέλεξε, μετά την αναμέτρηση της 25ης Ιανουαρίου και το δημοψήφισμα των capital controls και τις πολυμηνυστάσεις πληρωμών του Δημοσίου. Οι εκλογές, που, σύμφωνα με τα υφιστάμενα δεδομένα, θα πραγματοποιηθούν στις 20 Σεπτεμβρίου, ήλθαν ως απότοκες των εσωτερικών αδιεξόδων και της διάσπασης του ΣΥΡΙΖΑ, και έχουν κρίσιμες διαφορές από τις προηγούμενες αναμετρήσεις της περιόδου των μνημονίων. Για πρώτη

φορά τα κόμματα οδηγούνται σε εκλογές-εξίπρες, χωρίς να υπάρχει καταγραφή των τάσεων της κοινής γνώμης, με βάση τα νέα πολιτικά δεδομένα τα οποία δημιούργησαν η υπερψήφιση του τρίτου—και πλέον επιδυνού—μνημονίου από τον κ. Αλ. Τσίπρα, αλλά και η δημιουργία νέου πολιτικού φορέα από τον κ. Π. Λαφαζάνη. Επίσης, για πρώτη φορά, η οποία κυβέρνηση προκύψει από τις κάλπες, είτε με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ, είτε τη Ν.Δ., η κυβερνητική οχλή μεγαλού συνασπισμού, δεν θα κληθεί να διαπραγματευτεί με τους εταίρους, αλλά να υλοποιήσει μια ήδη διαμορφωμένη συμφωνία, η οποία μάλιστα υπερψηφίστηκε με μεγάλη πλειοψηφία από τη Βουλή. Τέλος, μετά την παραιτήση Σαμαρά στον απόηχο του δημοψηφίσματος, η Ν.Δ. προσέρχεται στην εκλογική μάχη με

νέο αρχηγό τον κ. Ευ. Μείμαράκη.

Το πρωτόγνωρο αυτό σκηνικό οδηγεί έμπειρα στελέχη από όλους τους πολιτικούς χώρους στην εκτίμηση πως πιθανότατα οδεύουμε σε μια αναμέτρηση εκπλήξεων, με βασικότερο ερώτημα εάν το σώμα των ψηφοφόρων θα κινηθεί στο λογικό του υψηλού δικομματισμού, όπως τον περασμένο Ιανουάριο και τον Ιούνιο του 2012, ή θα υπάρξει κατακερματισμός της ψήφου, όπως είχε συμβεί τον Μάιο του ίδιου χρόνου. Είναι σαφές πως ο κ. Αλ. Τσίπρας και ο κ. Ευ. Μείμαράκης θα αναπτύξουν τη στρατηγική τους με στόχο την ενίσχυση του δικομματισμού και τη συμπίεση των μικρότερων πολιτικών σχηματισμών, εκμεταλλευόμενοι και το μπόιους των 50 εδρών που δίδει ο υφιστάμενος εκλογικός νόμος στο πρώτο κόμμα, εξέλιξη που

προοιωνίζεται μια σύνοψη μεν, αλλά έντονης πόλωσης προεκλογική περίοδο. Ήδη ο κ. Τσίπρας επικρίνει με σφοδρότητα το «παλιό πολιτικό σύστημα», και το Μέγαρο Μαξίμου επιτίθεται σε καθημερινή βάση στον κ. Μείμαράκη, ενώ ο πρόεδρος της Ν.Δ. στοχοποιεί προσωπικά τον απερχόμενο πρωθυπουργό, που είναι σαφές ότι θα επιχειρήσει, όπως και στο δημοψήφισμα, να σπρώξει προσωπικά το βάρος της προεκλογικής εκστρατείας του διασπασμένου πλέον ΣΥΡΙΖΑ. Εάν η απ' ευθείας σύγκρουση μεταξύ ΣΥΡΙΖΑ και Ν.Δ. είναι μία από τις βασικότερες παραμέτρους που θα κρίνουν την έκβαση της επερχόμενης εκλογικής αναμέτρησης, δεν είναι η μόνη. Καθοριστικά θα επιδράσουν επίσης:

• **Η προοπτική των μετεκλογικών συνεργασιών.** Ο κ. Τσίπρας θα κληθεί

να δώσει δύσκολες απαντήσεις, ειδικά εάν από τις δημοσκοπήσεις προκύπτει πως οι ΑΝΕΛ δεν εισέρχονται στη νέα Βουλή, καθώς απέρριψε το ενδεχόμενο συνεργασίας με τη Ν.Δ., το Ποτάμι και το ΠΑΣΟΚ σε ένα κυβερνητικό σχήμα ευρύτερης νομιμοποιητικής βάσης.

• **Ο βαθμός στον οποίο η κρίση** των πολιτών θα επηρεαστεί από μέτρα όπως η διατήρηση του ΕΝΦΙΑ, η αύξηση της φορολογίας, η απελευθέρωση επαγγελματιών και οι αλλαγές στο ασφαλιστικό που δεν έχουν μεν εφαρμοστεί, αλλά περιγράφονται σε πολύ μεγάλο βαθμό στο μνημόνιο που υπέγραψε ο κ. Τσίπρας και θα αναδειχθούν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης.

• **Η προσαρμογή του ΣΥΡΙΖΑ** σε μιαν εντελώς διαφορετικού τύπου προεκλογική εκστρατεία: Από το 2011

και μετά, ο κ. Τσίπρας και το κόμμα του ακολουθούσαν επιθετική στρατηγική και ρητορική. Όμως, πλέον, για πρώτη φορά θα πρέπει να «δοκιμαστούν» ως αμυνόμενοι και, μάλιστα, έναντι του συνόλου των άλλων πολιτικών δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένων της Λαϊκής Ενότητας του κ. Π. Λαφαζάνη.

• **Η ισχύς της λεγόμενης αντιμνημονιακής ψήφου,** μετά και το 62% του ΟΧΙ στο δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου. Είναι προφανές ότι το εύρος των διαρροών του ΣΥΡΙΖΑ θα δραματίσει καθοριστικό ρόλο στο τελικό αποτέλεσμα των εκλογών.

• **Η εκλογική συμπεριφορά των αγροτών,** που στην τελευταία εκλογική αναμέτρηση είχαν στραφεί προς τον κ. Τσίπρα, αλλά μπορεί να αναθεωρήσουν υπό το βάρος επερχόμενων μεγάλων φορολογικών επιβαρύνσεων.

Σε νέα περιδίνηση η ήδη ευάλωτη ελληνική οικονομία

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Στιδών της πολιτικής αστάθειας και των προεκλογικών σκοπιμοτήτων βρίσκεται εκ νέου η οικονομία, πιο ευάλωτη από ποτέ λόγω των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων. Η διάρκεια της προεκλογικής περιόδου θα είναι, όπως φαίνεται, η μικρότερη δυνατή, αλλά είναι αρκετή για να προκαλέσει σημαντικές καθυστερήσεις και να επηρεάσει κρίσιμα χρονοδιαγράμματα για την υλοποι-

Καθυστερήσεις στην υλοποίηση της συμφωνίας και στην εκταμίευση των επόμενων δόσεων—Δεκάπεντε μέτρα που πρέπει να ολοκληρωθούν το επόμενο δίμηνο.

ποη της συμφωνίας με τους πιστωτές, που αποτελεί προϋπόθεση για την επιστροφή της οικονομίας σε μια στοιχειώδη ομαλότητα.

Ακόμη κι αν από τις κάλπες προκύψει μια κυβέρνηση με ισχυρή βούληση να εφαρμόσει τη συμφωνία, είναι βέβαιο ότι θα καθυστερήσει η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του νέου μνημονίου από την τρόικα, η εκταμίευση των επόμενων δόσεων (3 δισ. ευρώ τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο με τα οποία θα μειώνονταν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα) και η έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ελάφρυνση του χρέους.

Επίσης, αναβάλλεται μέχρι τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης η επιστροφή των τραπεζών στην απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,

παρά το γεγονός ότι έχουν πλέον αρθεί οι λόγοι που οδήγησαν στη διακοπή της και στη χρηματοδότηση από τον ακριβότερο έκτακτο μηχανισμό της Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΛΑ).

Στον πάγο μπαίνουν οι διαδικασίες υλοποίησης μιας σειράς ιδιωτικοποιήσεων, που έχουν ήδη επιτραπεί αρνητικά από τον τρόπο που τις χειρίστηκε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ το προηγούμενο 7μηνο. Χαρακτηριστικότερη περίπτωση είναι αυτή της παραχώρησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων. Όταν η κυβέρνηση αποφάσισε—υπό την πίεση των πιστωτών—να εγκρίνει τη συμφωνία, εμφανίστηκε να ζητάει περαιτέρω διαπραγματεύσεις η πλευρά της αναδόχου κοινοπραξίας (επικεφαλής της οποίας είναι η γερμανική Fraport), με το επιχείρημα ότι στο διάστημα από την ολοκλήρωση του διαγωνισμού (τον περασμένο Νοέμβριο) έως την έγκριση της συμφωνίας από την κυβέρνηση (στις 14 Αυγούστου) οι οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα έχουν αλλάξει σημαντικά. Σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιοποίησης Περιουσιακών Στοιχείων (Asset Development Plan) του ΤΑΙ-ΠΕΔ υπάρχουν περισσότερες από 70 εκκρεμότητες σε όλα τα σχέδια αποκρατικοποιήσεων και θα παραμείνουν ως τέτοιες μέχρι να σχηματιστεί νέα κυβέρνηση.

Τι έχει συμφωνηθεί

Επίσης, στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου δεν πρόκειται να προχωρήσει η επεξεργασία νομοθετημάτων και μέτρων που είχαν συμφωνηθεί να υλοποιηθούν τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο. Με βάση το τρίτο μνημόνιο, τον Σεπτέμβριο θα έπρεπε:

1. Να θεσπιστούν νέες ποινές για

Στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου και με κλειστή τη Βουλή δεν πρόκειται να προχωρήσει η επεξεργασία νομοθετημάτων που είχε συμφωνηθεί να υλοποιηθούν τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο.

τη φοροδιαφυγή και για τα πρόστιμα.

2. Να διαμορφωθεί ένα σχέδιο για την εκκαθάριση των καθυστερούμενων οφειλών του Δημοσίου προς τους ιδιώτες, καθώς και των αιτήσεων επιστροφών φόρου και συνταξιοδότησης.

3. Να εκπονηθεί ένας οδικός χάρτης για την ταχύτερη αδειοδότηση επιχειρήσεων.

4. Να συμφωνηθούν με την τρόικα οι αλλαγές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Τον Οκτώβριο, σύμφωνα με το μνημόνιο, η κυβέρνηση πρέπει:

1. Να παρουσιάσει τις προτάσεις της για τη συνολική μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος καθώς και τα μέτρα περικοπών δαπανών που συνταχίστηκαν για να αντισταθμίσουν εκείνες τις περικοπές που έκρινε αντισυνταγματικές το ΣΤΕ.

2. Να καταθέσει (έως τις 15 του

μήνα) το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2016, καθώς και νέο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής για την περίοδο 2015-2019. Σε αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνονται δημοσιονομικά μέτρα 4% του ΑΕΠ έως το 2018. Πέραν αυτών που έχουν ήδη συμφωνηθεί και αναφέρονται παρακάτω, η κυβέρνηση θα πρέπει να προσδιορίσει επιπλέον μέτρα ύψους 0,75% του ΑΕΠ ή 1,3 δισ. ευρώ για το 2017 και 450 εκατ. ευρώ για το 2018, προκειμένου να επιτευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι του τρίτου μνημονίου.

3. Να καταργήσει τον μειωμένο φόρο στο αγροτικό πετρέλαιο, σε δύο δόσεις, η πρώτη φέτος τον Οκτώβριο και η δεύτερη τον Οκτώβριο του 2016.

4. Να αυξήσει τον συντελεστή φορολογίας των αγροτών στο 20% το 2016 και στο 26% το 2017.

5. Να αυξήσει τον συντελεστή φορολόγησης των εισοδημάτων από

ενοίκια στο 15% (από 11%) για ποσά έως 12.000 ευρώ και στο 35% (από 33%) για μεγαλύτερα ποσά.

6. Να μονιμοποιήσει την κατ' ευφημισμόν έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης με την ενσωμάτωσή της στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος.

7. Να μειώσει τη δαπάνη για την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης.

8. Να καταργήσει πλήρως τον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στα νησιά.

9. Να επαναφέρει το ειστήριο των 5 ευρώ για εξετάσεις στα νοσοκομεία ή να προτείνει ισοδύναμο δημοσιονομικά μέτρα.

10. Να προχωρήσει στην περαιτέρω απελευθέρωση κλειστών επαγγελματιών κατ' εφαρμογή των συστάσεων του ΟΟΣΑ.

11. Να παρουσιάσει τις αλλαγές στο ενιαίο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Οι τακτικισμοί Τσίπρα και η διελκυστίνδα με τις διερευνητικές

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

Μια μάχη πολιτικών τακτικισμών με αποκλειστική ευθύνη του Αλ. Τσίπρα βιώνει η χώρα τις τελευταίες τρεις μέρες, αφότου ο πρωθυπουργός επέλεξε να οδηγήσει τη χώρα στις κάλπες, για να προλάβει να μην φτάσει στους πολίτες ο λογαριασμός του μνημονίου που υπέγραψε, αλλά και να επικριστεί να μην ενδυναμωθεί περαιτέρω η αριστερή πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ.

Το γεγονός ότι ο κ. Τσίπρας φέρει ακέραια την ευθύνη που η χώρα βρίσκεται και πάλι εκκρεμής και ακυβέρνητη επιβεβαιώνεται, άλλωστε, και από τις προσωπικές του παλινωδίες μέχρι να λάβει τη σχετική απόφαση: Στην πρόσφατη Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ πρότεινε και απέσπασε έκτακτο συνέδριο τον Σεπτέμβριο, θέλοντας να κερδίσει χρόνο για να βρει τον πιο ανώδυνο—για τον ίδιο—τρόπο

διάσπασης του κόμματός του. Όταν συνεδριοποίησε ότι ένα συνέδριο τον Σεπτέμβριο θα τον ζημίωνε πολιτικά, γιατί θα μεσολαβούσαν νέοι εφαρμοστικοί μνημονιακοί νόμοι, σκαρφίστηκε την ιδέα της ψήφου εμπιστοσύνης, με σκοπό να πέσει «πρωκώς» και να εκθίσει την Αριστερή Πλατφόρμα ότι εκείνη έριξε την πρώτη αριστερή κυβέρνηση. Κι όταν αντελήφθη την πιθανότητα να κερδίσει τελικώς την εμπιστοσύνη της Βουλής από τους παρόντες βουλευτές (καθώς οι «λαφαζανιστές» υπονόησαν ότι θα απέχουν), πρότιμψε να οδηγήσει άρον άρον τη χώρα στις κάλπες. Υποτιμώντας τις συνταγματικές διαδικασίες που προβλέπονται, την αξιοποίησή τους από την αντιπολίτευση, και κυρίως εξευτελίζοντας κάθε εσωκομματική διαδικασία στο ίδιο του το κόμμα, που κατ' εξοχήν επιαιρείτο για τη διαφανή δημοκρατική του λειτουργία.

Τις πολιτικές αμφιταλαντεύσεις του πρωθυπουργού αντιμετώπισε άμεσα ο πρόεδρος της Ν.Δ., που φάνηκε πιο προετοιμασμένος όλων.

Το πόσο βιαστικά και απροετοίμαστα ελήφθη η απόφαση για εκλογές φάνηκε, εξάλλου, από το γεγονός ότι αρκετοί συνεργάτες του μέχρι την τελευταία στιγμή διοχέτευαν στον Τύπο ως επικρατέστερο το σενάριο οι εκλογές να γίνουν αφού ο κ. Τσίπρας διασφαλίσει την απομείωση του χρέους, τον προσεχή Οκτώβριο. Ενδεικτικό είναι επίσης ότι ο πρωθυπουργός στις τηλεφωνικές συνομιλίες που είχε την Πέμπτη με την κ. Φώφη Γεννημάτα και τον κ. Στ. Θεοδωράκη (για να τους ενημε-

ρώσει για την οριστική του απόφαση) προσπάθησε να τους πείσει για την αναγκαιότητα οι εκλογές να γίνουν το ταχύτερον δυνατόν—«εί δυνατόν στις 13 Σεπτεμβρίου», τους είπε—επικαλούμενος τον κίνδυνο να υπάρξει μεγάλο πρόβλημα με την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Γεγονός που έκανε τον κ. Θεοδωράκη να του επισημαίνει ότι «το πρόβλημα αυτό μόνος του το προκαλεί», αλλά και συνεργάτες της κ. Γεννημάτας να αποδίδουν τη σπουδή του κ. Τσίπρα «στην αγωνία του πρωθυπουργού ότι οι εκλογές να γίνουν πριν ανοίξουν τα... σχολεία και αναδειχθούν οι τεράστιες ελλείψεις στο διδακτικό προσωπικό λόγω των ανευθύνων επιλογών του κ. Μπαλτά».

Τις παλινωδίες και τις πολιτικές αμφιταλαντεύσεις του κ. Τσίπρα τις παρακολουθούσε καθημερινά και ο εμπειροτάτος πολιτικός Ευ. Μείμαράκης, ο οποίος φάνηκε πιο προετοιμασμένος όλων. Είναι χα-

ρακτηριστικό ότι, με το που έγινε γνωστό ότι ο κ. Τσίπρας θα απευθύνει διάγγελμα, ανακοίνωσε αμέσως μετά συνέντευξη Τύπου (χωρίς να γνωρίζει την επιχειρηματολογία που θα επικαλείτο ο πρωθυπουργός για τις εκλογές), ενώ στη Συγκλήτου είχαν ήδη μελετήσει και προαποφασίσει και τον τρόπο αντίδρασης της Ν.Δ. για καθεμιά από τις επιλογές του. Έτσι εξηγείται, άλλωστε, ότι ο κ. Μείμαράκης ανακοίνωσε αμέσως ότι θα λάβει τη διερευνητική εντολή, όπως προβλέπει το Σύνταγμα.

Ο στόχος του έχει ήδη διαφανεί: να εκθίσει ως ακατανόητη, ανεύθυνη και εθνικά επιζήμια την επιλογή του κ. Τσίπρα να σύρει τη χώρα στις εκλογές, με το εύλογο επιχείρημα ότι, αφού ούτως ή άλλως τα μνημονιακά κόμματα (δηλαδή και... ο ΣΥΡΙΖΑ) θα κληθούν να συνεργηθούν μετά τις εκλογές, μπορούν κάλλιστα να το κάνουν

από σήμερα, και η χώρα να αποφυγεί έναν μήνα ακυβερνησίας.

Η προεληλημένη απόφαση του κ. Μείμαράκη να λάβει τη διερευνητική εντολή, ξέροντας ότι δεν θα τελεσφορήσει, εξυπηρετούσε βέβαια και μια ανομολόγητη στόχευση. Καθώς ήξερε ότι σκοπός του κ. Τσίπρα ήταν να αιφνιδιάσει τον κ. Λαφαζάνη, σκέφτηκε να του δώσει εκείνος τον αναγκαίο χρόνο που θέλησε να του στερείσει ο πρωθυπουργός. Και τα κατάφερε και με το παραπάνω, αν αναλογιστεί κανείς ότι οι βουλευτές της Αριστερής Πλατφόρμας όχι μόνον ανακοίνωσαν το κόμμα τους, αλλά πρόλαβαν να μετεβληθούν και σε συγκροτημένη Κ.Ο. για να λάβουν εκείνοι πλέον την τρίτη διερευνητική εντολή, προετοιμαζόμενοι καλύτερα τις επόμενες κινήσεις τους και εκθέτοντας παράλληλα τον κ. Τσίπρα για τη μνημονιακή μετεξέλιξη του.

Με αρχές και όραμα

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Το ελληνικό «σύστημα» συμπεριφέρεται συχνά σαν κοπάδι. Είναι και αυτό ίσως χαρακτηριστικό ενός ψευτοκατεστημένου που δεν έχει όραμα, αρχές και πυξίδα. Πάει με το ρεύμα, αρκεί να έχει την αίσθηση πως τα συμφερνόντα του είναι καλά φυλαγμένα. Τώρα λοιπόν η μόδα είναι ο «τσιπρισμός». Πριν από τις τελευταίες εκλογές, ήταν ήδη διαδεδομένη η πεποίθηση σε πολλά αθηναϊκά σαλόνια πως ο κ. Τσίπρας θα μετακινείτο πολύ γρήγορα στο κέντρο, θα έκλεινε ακόμη πιο γρήγορα μια συμφωνία με τους δανειστές και η χώρα θα απογειωνόταν. Τίποτα από όλα αυτά δεν συνέβη. Ο κ. Τσίπρας πατούσε συνεχώς σε δύο βάρκες και κατέληξε σε μια συμφωνία αφού η χώρα υπέστη τις συνέπειες ενός οικονομικού ολοκαυτώματος.

«Εντάξει», θα πει κάποιος, «αλλά ο κ. Τσίπρας υπέγραψε ένα βαρύ μνημόνιο και διάσπασε το κόμμα του, πληρώνοντας βαρύ πολιτικό τίμημα». Οντως. Το ερώτημα, όμως, είναι προφανές: μπορεί αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ να αλλάξει πραγματικά, να μετασχηματίσει το κόμμα του και να κυβερνήσει με ικανούς τεχνوکράτες και μν; Μπορεί να πάρει δύσκολες αποφάσεις, αγνοώντας προσωπικές και κομματικές ισορροπίες; Τα σημάδια μέχρι τώρα ήταν άκρως αποθαρρυντικά. Ο κ. Τσίπρας βασίστηκε στην πρώτη του διακυβέρνηση σε έναν στενό, οξυδών «οικογενειακό», κύκλο συνεργατών. Απέδειξε, όμως, ότι δεν έχει κανένα ταλέντο στην επιλογή συνεργατών πέρα από αυτόν τον κύκλο. Οποτε ανοίχθηκε τα έκανε θαλάσσια, με ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως στην περίπτωση του κ. Πανούση και λίγων ακόμη. Μας έδειξε, επίσης, ότι το κόμμα μετράει πολύ. Όλος ο κρατικός μηχανισμός επανδρώθηκε από κοιματικούς και φίλους, ούτε ένα βιογραφικό δεν ζητήθηκε για τις εκατοντάδες θέσεις του ευνότερου Δημοσίου.

Υπάρχουν έμπειροι πολιτικοί οι οποίοι πιστεύουν ότι ο άνθρωπος δύσκολα αλλάζει μετά τα 40, όποιος και να είναι οι συνθήκες γύρω του. Κατά την αποψη τους, δύσκολα ο κ. Τσίπρας θα μεταλλαχθεί σε έναν ικανό CEO της χώρας, γιατί δεν διαθέτει την εμπειρία και την ικανότητα χειρισμού δύσκολων υποθέσεων που απαιτείται. Ας πούμε, όμως, ότι θα διαψευστούν. Το επόμενο ερώτημα είναι κατά πόσον γνωρίζουμε σε τι ακριβώς πιστεύει ο κ. Τσίπρας. Νομίζω η απάντηση είναι «σε όλα και

σε τίποτα». Δεν έχει ίχνος πραγματικού οράματος για τη χώρα και, δυστυχώς, αντιμετωπίζει την εξουσία ως προϊόν μικρών και μεγάλων πάρε-δωσε. Πάντα έτσι είναι η πολιτική, αλλά χρειάζεται και μια, επίφαση έστω, οράματος και «ρομαντισμού».

Λένε κάποιποι ότι αυτό είναι το μεγάλο προσόν του, ότι δεν είναι εγκλωβισμένος σε αρχές και οράματα, αλλά, αντιθέτως, είναι πολύ πρακτικός και ευέλικτος. Μάλιστα. Αυτή είναι η κληρονομιά που μας άφησε ο Ανδρέας, καθώς ακόμη και σοβαροί άνθρωποι θαυμάζουν την κενότητα στόχων και αρχών εφ' όσον συνοδεύεται από ένα άγριο ένστικτο εξουσιομανίας. Θαυμάζουμε στη νεοελληνική πολιτική μας κουλτούρα την ικανότητα κάποιου να λέει ψέματα χωρίς συνέπειες, να κοροϊδεύει συνομιλητές του κατ' εξακολούθησιν και να είναι αυτό που λέμε killer (στιγνός «δολοφόνος»).

Ακόμη όμως και να δεχθούμε την ανάγκη ενός μετασυνδρεϊκού ηγέτη, αυτές οι ικανότητες είναι πολύ χρήσιμες και για τον πολιτικό και για τη χώρα, όταν αποτελούν εργαλεία για να πάει κάπου ο τόπος. Ίσως χρειάζομαστε έναν ηγέτη που άλλα να λέει κι άλλα να κάνει, αλλού να υπόσχεται ότι θα μας πάει και αλλού να μας βγάζει. Ναι, θα ήταν τέλειο να είχαμε έναν λαοπάτρι «αριστερό» πρωθυπουργό που θα προχωρούσε τις ιδιωτικοποιήσεις, θα αναμόρφωνε το κράτος και την παιδεία, θα «τα έβαζε» με την πραγματική διαπλοκή κατά μη επιλεκτικό τρόπο κ.λπ., κ.λπ. Θα ήταν υπέροχο. Οι ψηφοφόροι του μεσαίου κόφου θα σπύριζαν μια τέτοια εξέλιξη. Φόβουμαι, όμως, πως ζητάμε πολλά από έναν άνθρωπο που στο τέλος της ημέρας είναι το απόλυτο πολιτικό και πολιτισμικό προϊόν της μεταπολίτευσης. Ο κ. Τοιπάρας θα είναι η ενδεχόμενη λύση όταν μας δείξει τους ανθρώπους, το σχέδιο και το όραμα βάσει των οποίων θα κυβερνήσει. Υπάρχει βέβαια και η αστική... κυνική εκδοχή, όπως την εξέφρασε προ καιρού παλαιός, πολύ έμπειρος πολιτικός. Εξηγούσε στην ομιλία του ότι «είναι ανάγκη να μείνει ο Τοιπάρας για λίγο στην εξουσία». Όταν –έκπληκτοι– τον ρώτησαν οι συνδαιτημένους του «μα, τι εννοείτε ακριβώς;», έλαβαν την απάντηση: «Κύριοι, για να υπογράψει τον θέλετε, όχι για να κυβερνήσει»...

Το «Ελευθέριος Βενιζέλος» πηγαινόερχεται από το ανατολικό Αιγαίο στον Πειραιά, μεταφέροντας πρόσφυγες που ξέρουν πολύ καλά από πού έρχονται αλλά όχι από πού πάνε. Κατά χιλιάδες αποβιβάζονται και στρέφονται σε αναζήτηση του βορρά, ξεκινώντας το επόμενο στάδιο της δύσκολης πορείας τους. Το ποτάμι φόβου και ελπίδας ρέει ακατάπαυστα, σε αναζήτηση ασφάλειας και ευημερίας μακριά από την πατρίδα, ρέει ανάμεσά μας αυτό το καλοκαίρι της δικής μας μεγάλης ασάφειας. Τι θα θυμούνται αυτοί οι άνθρωποι από το πέρασμά τους από την Ελλάδα; Τι θα θυμόμαστε εμείς γι' αυτούς; Η ζωή, διαφορώντας για τα ανθρώπινα σχέδια, έφερε τα πράγματα έτσι που οι πρόσφυγες κατέφθασαν σε μια εποχή που το κράτος ήταν ακόμη πιο αποδιοργανωμένο, οι πολίτες εξαντλημένοι και οι διεθνείς οργανισμοί αμύχανοι και απόμακροι. Ετσι, θα θυμόμαστε ότι ήμασταν παρόντες σε μια κρίση που απείδειξε την ανάγκη να αλλάξει ριζικά ο τρόπος με τον οποίο ο κόσμος αντιμετωπίζει τις συνθήκες μιας μαζικής καταστροφής.

Η έξοδος των Σύρων είναι τραγωδία διεθνών και διαχρονικών διαστάσεων. Θέτει σε αμφισβήτηση όσα θεωρούσαμε δεδομένα στην εποχή των εθνών-κρατών και δοκιμάζει εντονότατα την αυ-

ταρέσκεια των πολιτών και των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αίσθηση ότι η Ενωση τους είναι μια υπερδύναμη που προσφέρει σιτορρή και ελπίδα στους καταταργμένους της Γης. Από τους 22 εκατ. κατοίκους της Συρίας πριν από λίγα χρόνια, πάνω από 4 εκατ. είναι σήμερα πρόσφυγες, με 1,8 εκατ. από αυτούς να βρίσκονται στην Τουρκία, ενώ άλλοι 2,2 εκατ. είναι μοιρασμένοι μεταξύ Λιβάνου, Ιορδανίας, Ιράκ και Αιγύπτου. Με την καταστροφή της Συρίας και τη σφαγή του λαού της να συνεχίζεται χωρίς τέλος, με την παγίωση της δυστυχίας στα στρατόπεδα προσφύγων στη Μέση Ανατολή, επόμενο ήταν να αρχίσει η μεγάλη εξοδος προς τη Δύση. Η γεωπολιτική αστάθεια, το απρόβλεπτο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας και οι επιπτώσεις από τη ραγδαία αλλαγή του κλίματος συνωμοτούν στην ολοένα μεγαλύτερη συχνότητα τέτοιων μαζικών εξόδων.

Στην Ελλάδα ζούμε τις συνέπειες της ελλιπέστατης προετοιμασίας για αυτό το μέλλον – και όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο. Κι αλλού υπάρχουν μέτωπα – όπως στο Καλάι της Γαλλίας, στα σύνορα ΗΠΑ-Μεξικού, κ.α. – αλλά στη χώρα μας είναι ίσως πιο ορατή η ανάγκη για αλλαγή νοοτροπίας σε διεθνές επίπεδο. Η Ελλάδα είναι μια χώρα σε «ανηρώ-

πινη κλίμακα». Οι εκτάσεις μας δεν είναι αχανείς, οι πόλεις είναι μικρές, τα νησιά έχουν περιορισμένες δυνατότητες φιλοξενίας. Οι πρόσφυγες και μετανάστες μοιράζονται τον ίδιο, μικρό χώρο στον οποίο κυκλοφορούν οι ντόπιοι και οι τουρίστες, δεν απομονώνονται σε συνοριακά στρατόπεδα μακριά από τους πολίτες. Αφού κατακλύστηκαν τα νησιά και εντάχθηκαν σε επικίνδυνο βαθμό η σχέση μεταξύ κατοίκων και προσφύγων, η ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε να μεταφέρει χιλιάδες ανθρώπους από τα νησιά στον Πειραιά. Για να αποφύγει εκρήξεις στον τοπικό επίπεδο, αναγκάστηκε να διευκολύνει την πορεία των προσφύγων. Κάτι παρόμοιο συνέβη στα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και της ΠΓΑΜ τις τελευταίες μέρες. Ενώ την Πέμπτη οι Αρχές των Σκοπίων διέταξαν να κλείσουν των συνόρων στους πρόσφυγες που διασχίζουν τη χώρα τους, καθώς και προς τη Σερβία και την Ουγγαρία, την Παρασκευή εγκατέλειψαν την προσπάθεια αφού άνθρωποι τραυματίστηκαν σε συγκρούσεις με την Αστυνομία. Είναι αδιανόητο να παραμείνει πλήθος χιλιάδων ανθρώπων εγκλωβισμένο σε σύνορα χωρίς να γίνει εκρήξη.

Στόχος αυτών των ανθρώπων είναι η Γερμανία, η Σουηδία, η Βρετανία και άλλες από τις πιο πλούσιες

χώρες της Ευρώπης. Αλλά και αυτοί οι προορισμοί δεν είναι παράδεισοι, ενώ οι αντιδράσεις εναντίον των ξένων ενθαρρύνουν ακραίες δυνάμεις και αλλάζουν ριζικά το πολιτικό τοπίο. Ούτε τα ελληνικά νησιά, ούτε μεθοριακά χωριά στα Βαλκάνια, ούτε πόλεις της βόρειας και δυτικής Ευρώπης μπορούν να αφήνονται στην τύχη τους. Είναι αδιανόητο να συνεχιστεί μια κατάσταση όπου οι διεθνείς οργανισμοί απλώς προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις μιας μεγάλης σφυγής. Τέτοια έξοδοι πρέπει να οργανωθεί από την αρχή, από τα σύνορα της πληγωμένης περιοχής. Πρέπει να σιπεί ένας επιβλέπων οργανισμός – με μοντέλο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο –, όπου όλες οι χώρες του κόσμου θα συνεισφέρουν και έτσι θα υπάρχει το χρήμα εκ των προτέρων για την άμεση παροχή βοήθειας σε χώρες που θα φιλοξενούν πρόσφυγες, προσφέροντάς τους ασφάλεια και προοπτικές για εκπαίδευση και ανάπτυξη. Ο οργανισμός αυτός δεν θα είναι παθητικός, θα εργάζεται συντεταγμένα και για την έξοδο, για την ασφαλή διαμονή στο εξωτερικό αλλά και για την επιβολή της ειρήνης στην πατρίδα των προσφύγων ώστε να μπορέσουν να ελπίζουν στην επιστροφή. Ο κόσμος άλλαξε. Δεν μπορούμε να βλέπουμε τα προβλήματα και να μην τα λύσουμε.

Η Εξοδος των Σύρων

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Σημάδια ετοιμότητας για αλλαγή

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Ο **ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ** που διαμορφώνουν την ιστορία ενός λαού δεν διαφέρουν σημαντικά από αυτούς που διαμορφώνουν τη ζωή ενός ατόμου. Καίριο ρόλο και στις δύο περιπτώσεις παίζουν μάλλον οι συγκυρίες, οι συμπτώσεις, οι επιπολαιές επιλογές, η βραδυπαιτία των επιγνώσεων – «άργησα να καταλάβω», είναι η συχνή αιτιολόγηση δραματικών σφαλμάτων με ισόβιες επιπτώσεις. Πολύ συχνά, επίσης, τη ζωή των ατόμων, όπως και την εξέλιξη των κοινωνιών, την καθορίζουν όχι τα πραγματικά δεδομένα και γεγονότα, αλλά «το κοινωνικό φαντασιακό»: η ισχύς των υποκειμενικών και γενικευμένων εντυπώσεων. Πόσες συγγραφές έχουν αποτύχει βασισμένες σε λάθος αρχικές εντυπώσεις, πόσοι διανοητικά μειονεκτικοί ή αδιέσκατα ανήθικοι έχουν ανεβεί σε θώκους ηγετικών, επειδή το οικογενειακό τους όνομα εντυπωσιάζει τις μάζες. Αυτό το τελευταίο, η ισχύς των εντυπώσεων, έχει εξελιχθεί σήμερα σε θεμελιώδη, πρωταρχικό παράγοντα για τη διαμόρφωση του ατομικού και του συλλογικού βίου. Ενισχύει την κυριαρχία των εντυπώσεων και η καταπιεστική πρόοδος της τεχνολογίας στην αρίστη και επιβολή της γλώσσας των εικόνων. Είτσι, στον παγκοσμιοποιημένο σήμερα πολιτισμό του Διαδικτύου, της πίστης στον ορθολογισμό, στην «αντικειμενικότητα», στην επιστημονική απόδειξη, στην πειραματική επαλήθευση, στην κριτική ανάλυση, οι τύψεις των ατόμων και των λαών κρίνονται, σχεδόν αποκλειστικά, από την εμπορία (την επί χρήσει εξασφάλιση) της τηλεοπτικής ποδηγότησής τους, της διαβουλοποίησής τους μέσω πλασματικών εικόνων της πραγματικότητας, μέσω «εντυπώσεων».

Γνωστές καταστάσεις: Τις εκλογές κερδίζουν και στους ηγετικούς θώκους αναρριχούνται όσοι διαθέτουν τα μεγαλύτερα ποσά για την προεκλογική τους διαφήμιση, ασχέτως ευφυΐας. Περιζήτητοι γίνονται δημοσιογράφοι που με χυδαίο λαϊκισμό καθιστούν ευπρόσδεκτα ψυχολογικά και την πιο διαστορεφική παραποίηση της πραγματικότητας, προκειμένου να εξυπηρετήσουν διαπλεκόμενα με την εξουσία συμφέροντα. Κάθε τηλεοπτικό κανάλι μεταδίδει και διαφορετικό Δελτίο Ειδήσεων – από το ίδιο γεγονός κόβουν και ραβδούν εικόνας, για να κατασκευάσουν κατά παραγγελίαν εντυπώσεις. Ακόμα και στην Τέχνη, το κριτήριο αξιολόγησης σήμερα δεν είναι να κατέχει κάποιος την γλώσσα των χρωμάτων ή των ήχων ή της θεατρικής πράξης ή της κινηματογραφικής εικονολογίας, αλλά αν είναι επιδέξιος να φαμπρικάρει καμψη με όρους αποκλειστικά και μυωπικά οικονομικούς. Θεωρούμε «σωτηρία» το να ξαναγυρίσουμε (θαυματουργικά, φακρικά) στους πακτωλούς των θανέλων που καταναλώνουμε ξέφρενοι ως το 2009.

Αλλά είναι περισσότερο κι από φανερό, ακόμα και τα στεννά, χρησιμοθηρικά κριτήρια του «διαφοπιστικού» ορθολογισμού (αφού την παράδοση της ελληνικής εμπειρίας την έχουμε φτύσει από καιρό), ότι ανάκαμψη στη χώρα μας θα υπάρξει μόνο αν τα κριτήριά μας για την ανάκαμψη πάθουν να είναι αποκλειστικά οικονομικά. Κάποια σημάδια ετοιμότητας για τη μεγάλη αυτή αλλαγή ίσως έχει αρχίσει να δίνει η ελλαδική κοινωνία. Τόλμησε το απονενομημένο ρίσκο να ψηφίσει την ποικιλοφώνια του ΣΥΡΙΖΑ, τον ώρα που ο κ. Σαμαράς θριαμβολογούσε εισπραχτός για τα «πρωτογενή πλε-

ονόματά» του. Έκανε την απίστευτη έκπληξη η ελληνική κοινωνία να ψηφίσει «όχι», με 62%, στο δημοψήφισμα, ζώντας κυριολεκτικό πηνιμό κλεισμού: τις τράπεζες κλειστές, διακοπή των ρευστότητας, τους ηγέτες των «εταιριών» διευθυντηρίων να καταλύουν απροσχημάτιστα κάθε σεβασμό της δημοκρατίας και της συλλογικής βούλησης απαιτώντας από τους Έλληνες στανική συγκατάθεση στην απαιτήσεις των «Αγορών». Αν υπάρχουν σποδιάς ετοιμότητας για αλλαγή στην ελλαδική κοινωνία (για άρνηση του καταναλωτικού μονόδρομου και αναζήτηση διαφορετικών ιεραρχήσεων ποιότητας της ζωής), σίγουρα συνυπάρχουν με κυρίαρχα ακόμα συμπτώματα παρακμής. Ο κ. Τσίπρας τόλμισε να αρνηθεί την απάρεσκη εμμονή στην ιδεολογική συνέπεια, προκρίνοντας να υπηρετήσει το κοινό συμφέρον. Ο κ. Βαρουφάκης, αντίθετα, ενέμεινε στην παρακμαϊκό ενδομυτολογικό (και όχι μόνο) ναρκισσισμό του αδιαφορώντας για την πολιτική του αυτοαχρήστευση. Με την ψυχραιμία της χρονικής απόστασης οφείλουμε να ξαναδοούμε την περίπτωση Βαρουφάκη σαν καθρέφτης της παρακμής μας: Ήταν μάλλον ο μόνος που τόλμισε, ως φορές πολιτικής ευθύνης, να αμφισβητήσει την κυρίαρχη σήμερα λογική υποταγών των κοινωνιών στην αυθαιρεσία των «Αγορών». Ζήτησε να συζητήσει με τους «δανειστές», πριν από τα επιμέρους μέτρα που απαιτούσαν να μας επιβάλουν, τη λογική των μέτρων, τη λογική των συνθηκών (μνημονίων) του δανεισμού. Επέμεινε ότι το συμφέρον και των δανειστών (προκειμένου να πάρουν κάποτε πίσω αυτά που δάνεισαν)

ήταν, να μην υπηρετεί αυτή η λογική την ώρεση της ελληνικής οικονομίας, αλλά να θεμελιώνει δυνατότητες ανάπτυξης.

Φρούδα το «ιερατείο» των «Αγορών» απλώς και μόνο με την «αναιδώς» αμφισβήτση των στρατηγικών τους. Απροσχημάτιστα βάλθηκαν να εξουδετερώσουν με οποιοδήποτε τρόπο τον τολμητή. Κραυγάζαν, με διατεταγμένη ομοφωνία (όπως γίνεται και στο ΚΚΕ) ότι ο Βαρουφάκης ρητορείει ιδεολογίες, δεν είχε την παραμικρή «προετοιμασία» για διαπραγματεύσεις – και με τη λέξη «προετοιμασία» εννοούσαν αποκλειστικά και μόνο νούμερα χρηματικών ποσών «ισοδυνάμων» με τα προϊόντα του πνιγμού των Ελλήνων που αυτοί επιδίδον. Ο παρακμιακός καταλύτης που εξουδετέρωσε τη διεθνοποιημένη μέσα σε εικοστήετάρωρα δυναμική του Βαρουφάκη, ήταν η αδυναμία του να θυσιάσει τα ενδυματολογικά του βίτσια και τον αυτοπυρπολισμό της ναρκισσοειδούς συμπεριφοράς για χάρη του κοινωνικού λειτουργήματος που είχε αναλάβει. Μια εκπληκτική σε προόδου, συμπτωματική παρουσία στην ελληνική πολιτική σκηνή «κάνκερ» από μόνη της. Προηγήθηκαν και πολλές άλλες, μικρότερες βελπνευκός και γι' αυτό αδιάφορες. Και θα ακολουθήσουν, σίγουρα, πολυάριθμες. Γιατί στο σύνολό του το πολιτικό μας προσωπικό παραμένει ο κύριος συντελεστής της παρακμής μας: καταλαβαίνουν την πολιτική, αντόντοπα, μόνο με κίνητρα αυτοπυρπολισμού - ναρκισσοισμού, όχι χάραξ για την προσφορά και το κοινωνικό λειτουργήμα.

Δεν είναι ηθικολογικό το πρόβλημα, είναι ρεαλιστικότερα συνταγματικό.

Φιλοπαίγμονες...

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Μέσα σε ένα επιτάμνο εκλήθησαν οι Έλληνες πολίτες τρεις φορές να αποφασίσουν με την ψήφο τους για την πορεία της χώρας. Λίγο απέχει η Ελλάδα να καταστεί η Ελβετία των νοτίου Ευρώπης, θα έλεγαν οι ευθυμογράφοι μίας άλλης εποχής. Δεν πρόκειται ωστόσο περί «θαύματος», περί θεσπίσεως συστήματος αμεσού δημοκρατίας. Δεν πρόκειται καν για «εφιάλτη», όπως θα σπεύσουν να υποστηρίξουν ενδοχόμενος κάποιος – ερκεκιώθηκε το έθνος των Ελλήνων με κάθε είδους «εφιάλτες» την τελευταία πενταετία. Πρόκειται απλώς για νέα περιπέτεια, που είναι αμφίβολο εάν θα μεταβάλει την εικόνα της πολιτικής σκηνής, όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά τις εκλογές του παρασμένου Ιανουαρίου.

Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξης Τσίπρας φαίνεται να προεξοφλεί νίκη στις εκλογές που προκαλεί μετά τη διάσπαση του κόμματός του. Αντίστοιχα, ο πρόεδρος της Ν.Δ. Ευάγγελος Μεϊμαράκης πιστεύει ότι η κεντροδεξιά μπορεί και τελικά ως θα εξασφαλίσει πλειοψηφία στη νέα Βουλή. Αυτές τις συμπεριφορές επιβάλλει η κρατούσα πολιτική και κομματική τάξη προανύτων.

Κατανοούμε ασφαλώς τη δύναμη της συνθήκης, την αδυναμία διατυπώσεων νέου πολιτικού «αφηγήματος». Μόνο που το ζητούμενο την επομένει των εκλογών δεν είναι αυτοδυναμία, διότι κανένα κόμμα να αυτοδυναμώσεν δεν είναι δυνατόν να διαχειρισθεί την εφαρμογή του νέου μνημονίου· δεν είναι καν ζητούμενο η συνεργασία του οποίου πλειοψηφούντος κόμματος με κάποιο άλλο μικρότερο. Η ανάγκη δημιουργίας μιας κυβερνήσεως «μεγάλου συνασπισμού» καθίσταται αδήριτη.

Ο λόγος είναι ότι η ευφορία που δημιουργήθηκε με την υπογραφή της νέας συμφωνίας δεν εγγυάται την

επιτυχία έξοδο από την κρίση. Αισιοδοξία διακατέχει το ευρωπαϊκό σύστημα κάθε φορά που η Αθήνα υπέγραφε νέο μνημόνιο, που αναίρειτο όμως, με τις ευθύνες να επιρρίπτονται αποκλειστικώς στην ελληνική πλευρά. Πέρα όμως από την αναμφισβήτητη ελληνική παθολογία, το ευρώ είναι εκτεθειμένο σε ουσιαστικότερους κινδύνους. Το θέμα της εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη τετέθη από τον υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, με τρόπο αυταρχικό και βίαιο, αλλά το ουσιώδες είναι πως παραμένει στο τραπέζι και, φυσικά, δεν θα αφορά μόνον τον κόρωνα μας. Η αναθεώρηση των συνθηκών θα αρχίσει επισήμως το 2017 και η έξοδος από το ευρώ, που δεν προβλέπεται από την υφιστάμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία, θα θεσμοθετηθεί. Πολλά έχουν αλλάξει από την εποχή της ανταπάρτης μίας ανείδωτο ανάπτυξης και ευμερείας που είχε συνεπάρει την Ευρώπη μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου. Τριετή αναστολή έχει απλώς εξασφαλίσει η Ελλάς για την παραμονή ή την έξοδο της από το ευρώ. Τίποτε περισσότερο ή λιγότερο. Και οι εκλογές με την οξύτητα και τη μετωπική ανταπαράθεση, που με ασφάλεια μπορεί κανείς να προεξοφλήσει, υπονομεύουν την πιθανότητα δημιουργίας μίας κυβερνήσεως «μεγάλο συνασπισμού» μακρόχρονης προοπτικής.

Καμία παράταξη δεν είναι σε θέση να διαχειριστεί τη σημερινή κατάσταση. Ούτε το πρόβλημα είναι μία εκλογική διόγκωση της Χρυσής Αυγής ή της άκρας Αριστεράς, που αναμένεται ως συνέπεια μίας κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας με τον ΣΥΡΙΖΑ. Διότι εάν επέλθαι η ολική καταστροφή, το αντιπροσωπευτικό σύστημα θα έχει καταρρεύσει ούτως ή άλλως. Φιλοπαίμονες εν ου παικτοίς, με άλλα λόγια. Τόσο απλά.

Τα μνημόνια, ο μεγάλος επιταχυντής του πολιτικού χρόνου

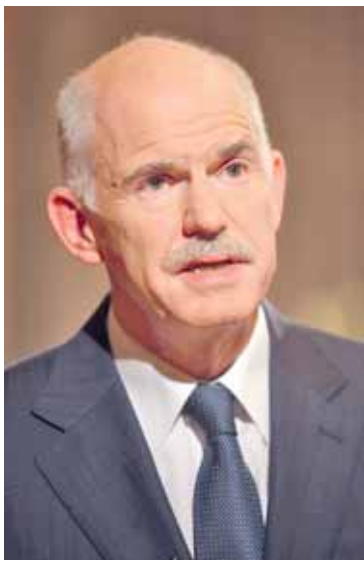
Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Αν υπάρχει μία αγορά που πραγματικά άνοιξε στα χρόνια των μνημονίων, ένας κλάδος όπου παρατηρείται δημιουργική καταστροφή και συνεχής καινοτομία, είναι σίγουρα ο πολιτικός στίβος. Μαγαζιά που δεν μπόρεσαν να προσαρμοστούν στις ανάγκες των καιρών και τις νέες απαιτήσεις των ψηφοφόρων - καταναλωτών, οδηγήθηκαν στο περιθώριο ή τον αφανισμό. Νεοφείς πολιτικές επιχειρήσεις, συχνά με αθέμιτες ως και (σε μία περίπτωση) εγκληματικές πρακτικές, βρέθηκαν στο προσκήνιο διεκδικώντας μερίδιο της εξουσίας.

Μία σύντομη αναδρομή αρκεί για του λόγου το αληθές. Τον Οκτώβριο του 2009, στις πρώτες εκλογές που προκήρυξε ο κ. Κώστας Καραμανλής, θριάμβησε το ΠΑΣΟΚ υπό την ηγεσία του πολιτικά αλπομόντου Γιώργου Παπανδρέου, με 43,9%. Η Ν.Δ. σημείωσε τη χειρότερη επίδοση της ιστορίας της, με 33,5%. Ο ΛΑΟΣ, του δικαστικά βαλλόμενου σήμερα Γιώργου Καρατζαφέρη, κατετάγη τέταρτος, με 5,6%. Ο ΣΥΡΙΖΑ, στις πρώτες βουλευτικές εκλογές υπό την ηγεσία του Αλέξη Τσίπρα, μπήκε με δυσκολία στη Βουλή, με 4,6%. Η Χρυσή Αυγή παρέμεινε στο βαθύ πολιτικό περιθώριο, με λιγότερες από 20.000 ψήφους (0,29%).

«Η πιο δύσκολη δουλειά»

Η νίκη Παπανδρέου είχε ως αποτέλεσμα ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου να αναλάβει τη «πιο δύσκολη δουλειά στην Ευρώπη», όπως θα τη χαρακτήριζε κάποιους μήνες αργότερα σε συννομιλία που θα είχε μαζί του στο Οβάλ Γραφείο ο προσωπάρχης του Λευκού Οίκου Ραμ Εμπάνιουελ. Ο κ. Παπακωνσταντίνου παρέμεινε στη θέση του υπουργού Οικονομικών για 17 πολυτάραχους μήνες. Θα έμεινε

Η υπογραφή του πρώτου μνημονίου καταδίκασε τον Γιώργο Παπανδρέου, αλλά και τον υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησής του Γιώργο Παπακωνσταντίνου, σε πρόωγο πολιτικό θάνατο.

Η συνεργασία του Αντώνη Σαμαρά με τον Γκίκα Χαρδούβελη δεν ευδοκίμησε. Οι επτά μήνες της θητείας του δεύτερου έληξαν χωρίς να κλείσει η πέμπτη αξιολόγηση και με ήττα της Ν.Δ. στις εκλογές.

Ο Αλέξης Τσίπρας επέμεινε στη στρατηγική ακραίου ρίσκου του Γιάνη Βαρουφάκη έως το δημοψήφισμα και το κλείσιμο των τραπεζών. Ευτυχώς δεν τον ακολούθησε περαιτέρω...

καταγόμενος στη συλλογική μνήμη ως «ο άνθρωπος που μας έβαλε στο μνημόνιο» (ίσως ακόμα περισσότερο από τον Γ. Παπανδρέου). Η κατοπινή δικαστική του περιπέτεια δεν είναι εντελώς ασύνδετη με αυτήν την αντίληψή του στα μάτια της κοινής γνώμης.

Ο πολιτικός του προϊστάμενος δεν θα άντεχε πολύ παραπάνω. Σε ένα δεκαπενθήμερο ραγδαίων εξελίξεων από τα τέλη Οκτωβρίου ως τις αρχές Νοεμβρίου, θα ολοκληρωνόταν η συμφωνία για το «κούρεμα» του ελληνικού χρέους, ο κ. Παπανδρέου θα προκήρυσσε το δημοψήφισμα που δεν θα γινόταν ποτέ, το ελληνικό ζήτημα θα επισκίαζε τη σύνοδο των G20 στις Κάννες και ο θριαμβευτής του Οκτωβρίου του 2009 θα εξαναγκάζονταν σε παραίτηση, υπέρ μιας μεταβατικής κυβέρνησης υπό τον Λουκά Παπαδήμο.

Στους επόμενους μήνες, ο κ. Παπαδήμος, μαζί με τον υπουργό Οικονομικών Ευάγγελο Βενιζέλο (που ήταν υπέρ του δημοψηφίσματος πριν να ταχθεί κατά), με την ανυπόμονη στήριξη του όψιμα μνημονιακού Αντώνη Σαμαρά και την

πρόσκαιρη στήριξη του ΛΑΟΣ, θα ολοκληρώνονταν την επίπονη διαπραγμάτευση για το PSI. Στη συνέχεια ο κ. Βενιζέλος ανέλαβε την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, παραδίδοντας τα κλειδιά του υπουργείου στον Φίλιππο Σακινιδή.

Κάπως έτσι φτάσαμε στις εκλογές - ορόσημο του Μαΐου του 2012, τις πρώτες της μνημονιακής περιόδου. Η Νέα Δημοκρατία κατέκτησε μεν τα πρωτεία, αλλά με μόλις 18,9% των ψήφων — ποσοστό λίγο πάνω από το μισό από αυτό του 2009, που ήταν τα 3/4 του εκλογικού του ποσοστού. Στη δεύτερη θέση εκτοξεύθηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, ως εκφραστής μιας επιθετικής, αριστερόστροφης αντιμνημονιακής ρητορικής. Στη Βουλή εισήλθαν επίσης οι δυνάμεις του δεξιού και ακροδεξιού αντιμνημονιακού λαϊκισμού: οι Ανεξάρτητοι Έλληνες του Πάνου Καμμένου, ένα κόμμα μόλις δύο μηνών τότε, έλαβε 10,6% των ψήφων και την τέταρτη θέση· η Χρυσή Αυγή βρέθηκε κι αυτή για πρώτη φορά στο κοινοβούλιο με το ανατριχια-

στικό 7%. Αξιοσημείωτη ήταν και η πρώτη εκλογική επίδοση της Δημοκρατικής Αριστεράς του Φώτη Κουβέλη, που είχε αποσιχστεί από τον ΣΥΡΙΖΑ δύο χρόνια νωρίτερα. Εν τω μεταξύ, ο ΛΑΟΣ έμεινε οριακά εκτός Βουλής.

Οι δεύτερες εκλογές του '12

Μετά την αποτυχία σχηματισμού κυβέρνησης, προκηρύχθηκαν νέες εκλογές και διορίσθηκε υπηρεσιακή κυβέρνηση υπό τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας Παναγιώτη Πικραμμένο. Ο κ. Πικραμμένος, μαζί με τον υπηρεσιακό υπουργό Οικονομικών Γιώργο Ζαυιά και τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Γιώργο Προβόπουλο, κράτησαν τη χώρα όρθια σε συνθήκες μαζικής απόσυρσης καταθέσεων εν μέσω φόβων Grexit σε περίπτωση νίκης του κ. Τσίπρα.

Τελικά επικράτησε — με μικρή διαφορά — ο κ. Σαμαράς. Οι εκλογές του Ιουνίου όμως επιβεβαίωσαν το νέο πολιτικό σκηνικό: την άνοδο του ΣΥΡΙΖΑ, την περιθωριοποίηση του ΠΑΣΟΚ, την εδραίωση της φασιστικής ακροδεξιότητας εντός του κοινοβουλίου. Η τρικομματική κυβέρ-

νηση Ν.Δ.-ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ θα γινόταν δικομματική ύστερα από ένα χρόνο, με την αποχώρηση - πολιτική αυτοκτονία του κ. Κουβέλη για το κλείσιμο της ΕΡΤ. Εν τω μεταξύ, ο Γιάννης Στουρνάρας, ο μακροβιότερος υπουργός Οικονομικών των μνημονίων (23 μήνες), θα πετύχαινε την ανάκτηση της δημοσιονομικής αξιοπιστίας της χώρας και τον πρωτογενή ισοσκελισμό του προϋπολογισμού.

Οι διαρθρωτικές παθογένειες παρέμειναν, ωστόσο, με εμφανιζόμενο σύμπτωμα τον εξαναγκασμό σε αποχώρηση του Χ. Θεοδάρη από τη ΓΓΔΕ τον Ιούνιο του 2014. Η σύντομη θητεία του Γκίκα Χαρδούβελη στο υπουργείο (επτά μήνες) δεν συνοδεύθηκε από επιτυχή ολοκλήρωση της πέμπτης αξιολόγησης. Υπό τη διαρκή πίεση του κ. Τσίπρα, ο κ. Σαμαράς προκήρυξε πρόωρες εκλογές, στις οποίες ο ΣΥΡΙΖΑ, με το δόγμα της δημιουργικής προεκλογικής ασάφειας μεταξύ μετριοπάθειας και Λαφαζανισμού, επικράτησε. Δυναμική είσοδο στη Βουλή πέτυχε τότε το Ποτάμι του Σταύρου Θεοδωράκη, κηρύττοντας μία πιο νηφάλια στά-

ση απέναντι στην κρίση σε σύγκριση με τον αντιμνημονιακό στρατόπεδο.

Οι εσωτερικές αντιθέσεις στη στρατηγική του κ. Τσίπρα (και του Γ. Βαρουφάκη), ωστόσο, ήταν υπερβολικά μεγάλες. Υπό την ασφυκτική πίεση των πιστωτών, ο νέος και άπειρος πρωθυπουργός οδήγησε τη χώρα σε ένα ολέθριο δημοψήφισμα και σε κλείσιμο των τραπεζών, για να υπογράψει στη συνέχεια μια συμφωνία χειρότερη από αυτήν που ώθησε τον κόσμο να απορρίψει. Η πλευρά Λαφαζάνη δεν μπόρεσε να καταπεί το τρίτο μνημόνιο, με αποτέλεσμα να σφραγίσει τη ρήξη εντός του ΣΥΡΙΖΑ με την καθοδότης ως αυτόνομη δύναμη στις επικείμενες εκλογές, με το — ερωτικό, σίγουρα — όνομα «Λαϊκή Ενότητα».

Κι έτσι, η επιτάχυνση του πολιτικού χρόνου συνεχίζεται, η οικονομική ρευστότητα εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά της πολιτικής, και η χώρα αναζητά, σχεδόν απελπισμένα πλέον, μία νέα κανονικότητα.

Ο Φαληρέας απουσιάζει σε άδεια.

ΠΑΤΑΤΕΣ 11

Από το Φθινόπωρο ξανά κοντά σας **ΠΕΜΠΤΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9:50μ.μ.**

ΟΙ ΠΑΤΑΤΕΣ ΑΝΤΙΝΑΧΤΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΙΣ **ΠΑΤΑΤΕΣ 11**

ΛΟΥΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΩΗ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΠΕΤΡΟΣ ΓΙΩΡΚΑΤΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΡΚΟΥ ΜΑΡΙΝΑ ΒΡΟΝΤΗ ΕΛΕΝΗ ΣΙΑΕΡΑ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ **ΑΚΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ** ΑΛΕΞΙΑ ΜΟΥΤΑΦΙΔΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ **ΧΑΡΗΣ ΜΥΛΩΝΑΣ** ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΗ **ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ**

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ **ΣΑΒΒΑΣ ΛΩΒΑΡΙΑΝΗΣ** ΒΟΗΘΟΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ **ΑΝΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ** ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΟΣ **ΕΛΕΝΑ ΚΑΤΣΟΥΡΗ** ART DIRECTOR **ΒΙΚΥ ΧΡΗΣΤΟΥ**

ΜΟΝΤΑΖ **ΚΩΣΤΑΣ Χ' ΣΤΑΥΡΟΥ** ΗΧΟΨΗΦΙΑ **ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ** ΜΑΚΙΓΙΑΖ **ΣΤΑΥΡΗ ΠΑΦΙΤΗ** ΕΠΙΔΗΜΑΤΟΛΟΓΟΣ **ΘΕΛΑΜΑ ΚΑΣΟΥΛΙΔΟΥ**

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΡΙΚ 2015-16

RIK www.rik.com.cy **Addicted to PATATES ANTINACHTES** **#patatesantinachtes**

Concord
Rent a Car
www.concord.gr

Safe and free of care

BRANCHES IN GREECE

Crete	Mytilini
Corfu	Zakynthos
Thessaloniki	Mykonos
Rhodes	Paros
Santorini	Xios
Samos	Andros
Kefalonia	Alexandroupolis
Kalamata	Kavala
Kos	Komotini
Xalkidiki	Nafpaktos
Patra	Igoumenitsa
Ioannina	Cyprus

Ανδρέας Μιχαήλ
Τηλ: +30 210 92 15 267
+30 210 9225 001
Κιν: +30 6932 207172
Φαξ: +30 210 92 39 605
Λεωφ. Συγγρού 40-42, 11742 Αθήνα, Ελλάδα

www.concord.gr
email: carhire@concord.gr

Ο τριπλός στόχος του Ευ. Μειμαράκη μέχρι τις κάλπες

Αποδόμηση του Αλέξη Τσίπρα και της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Χαρακτήρα** προσωπικής αντιπαράθεσης με τον παραιτηθέντα πρωθυπουργό Αλ. Τσίπρα προσδίδει στις επερχόμενες εκλογές ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης Ευ. Μειμαράκης, ο οποίος εισέρχεται στην τελική ευθεία της εκλογικής μάχης με τρεις κεντρικούς στόχους: Πρώτον, να αποδομήσει το ηγετικό προφίλ του κ. Τσίπρα, καθιστώντας τον αποκλειστικά υπεύθυνο για το γεγονός ότι η χώρα οδηγείται σε μία ακόμη εκλογική αναμέτρηση, την τρίτη εντός οκτώ μηνών, αλλά και για το «βαρύ νέο αριστερό μνημόνιο», αποτέλεσμα της εξάμηνης διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ. Δεύτερον, να προσελκύσει μέσω ενός κεντρικού, φιλελεύθερου πολιτικού λόγου όσο δυνατόν μεγαλύτερο τμήμα των ψηφοφόρων του ΝΑΙ στο πρόσφατο δημοψήφισμα. Και...

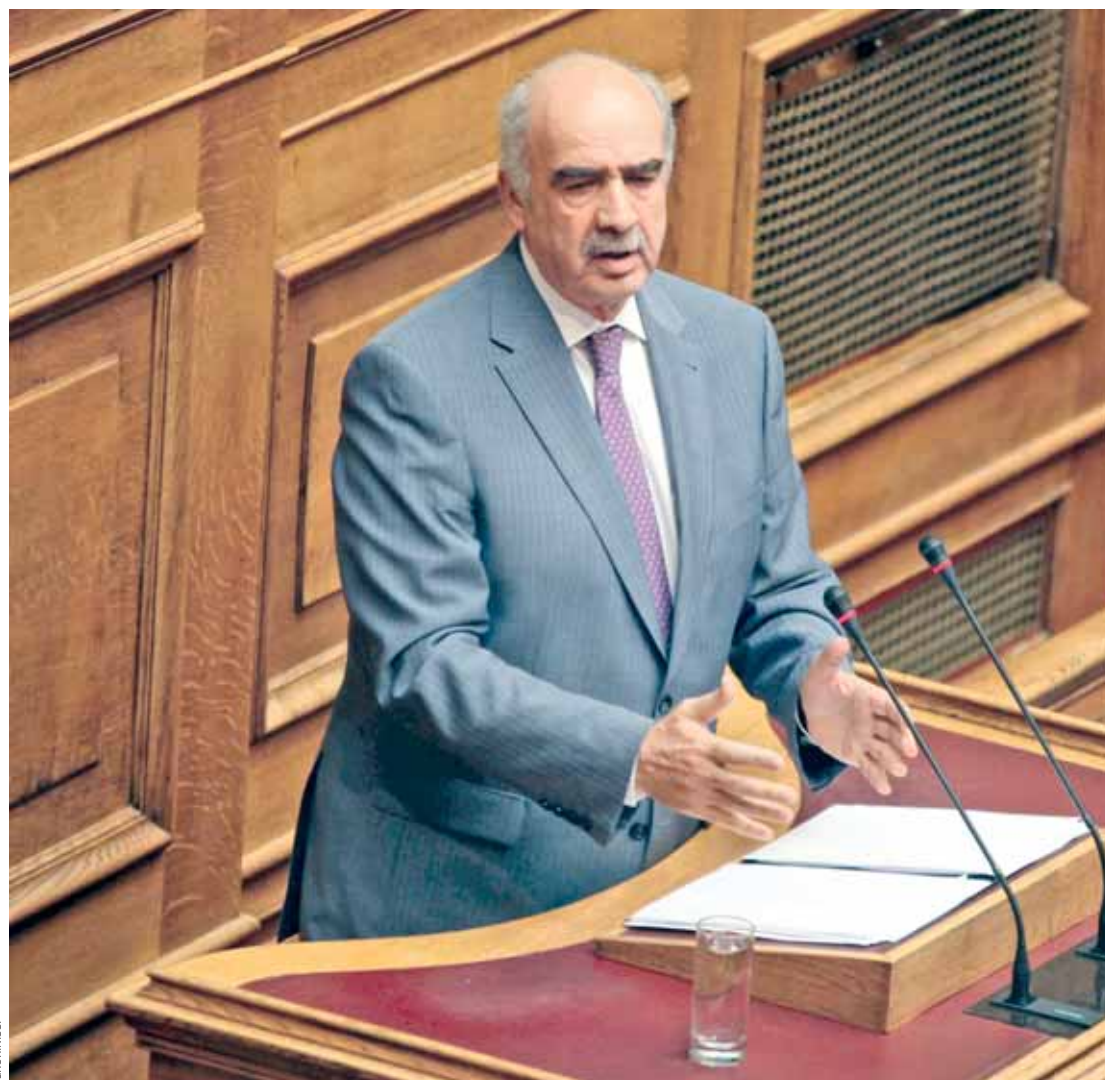

Στη Ν.Δ. ανέμεναν τη διενέργεια εκλογών και έχουν ήδη σχεδιάσει τους κεντρικούς άξονες της προεκλογικής εκστρατείας.

Η αποδοχή της διερευνητικής εντολής «ήταν μια πρόβα τζενεράλε και ήταν επιτυχής», λένε στελέχη της Συγγρού.

ο πρωθυπουργός με το σχέδιο για εκλογές-εξπρές, να μεταβάλει τους όρους του παιχνιδιού που επικύρωσε να επιβάλει ο παραιτηθείς πρωθυπουργός, αλλά κυρίως να μπει στο κάδρο των διαβουλεύσεων που κατά γενική εκτίμηση θα απαιτηθούν μετά τις εκλογές για τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης. «Ήταν μια πρόβα τζενεράλε και ήταν επιτυχής», λένε στελέχη της Συγγρού, σχολιάζοντας τον απόηχο από τη διαχείριση της διερευνητικής εντολής, την οποία έλαβε προχθές το πρωί και πιθανότατα θα παραδώσει σήμερα, νωρίτερα του προβλεπόμενου, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Στο μεσοδιάστημα, από την ψήφιση της νέας δανειακής σύμβασης στη Βουλή μέχρι την παρτίτση του κ. Τσίπρα, ο κ. Μειμαράκης και οι συνεργάτες του ενέτειναν τους ρυθμούς προετοιμασίας

της Νέας Δημοκρατίας προεξοφλώντας ότι ο κ. Τσίπρας θα επιλέξει «να δραπετεύσει από τις ευθύνες μέσω της κάλπης». Σε αυτό το πλαίσιο έχουν ήδη σχεδιάσει τους κεντρικούς άξονες της προεκλογικής εκστρατείας του κόμματος, με σποτάκια στα οποία «θα παρελαύνουν» όλες οι προεκλογικές και μετεκλογικές δηλώσεις Τσίπρα, ενώ θα αναδειχθούν κρίσιμα ζητήματα, όπως αυτά της παιδείας και του μεταναστευτικού, στα οποία εκτιμάται ότι υπάρχει σημαντικό περιθώριο ιδεολογικής αντιπαράθεσης με τον ΣΥΡΙΖΑ. Οι συνεργάτες του κ. Μειμαράκη αφήνουν να εννοηθεί ότι από τις δημοσκοπήσεις του τελευταίου διαστήματος υπάρχει μία σαφέστατη αλλαγή συσχετισμών τόσο στην παράσταση νίκης όσο κυρίως στη σύγκριση των ηγετικών προφίλ του πρωθυπουργού και του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης. «Πριν από δύο μήνες, η μάχη φαινόταν να έχει κριθεί πριν ξεκινήσει. Τώρα υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τίποτα δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο», σημειώνουν οι ίδιοι κύκλοι. Όπως φάνηκε και από τις δηλώσεις του, κατά τη διάρκεια των διερευνητικών επαφών του με τους ηγέτες της αντιπολίτευσης για τον σχηματισμό κυβέρνησης από την παρούσα Βουλή, ο αρχηγός της Ν.Δ. επιδιώκει να πετύχει τη μέγιστη δυνατή πολιτική φθορά και αποδυνάμωση του κ. Τσίπρα, την επιστροφή στη Ν.Δ. ψηφοφόρων που είχαν ψηφίσει ΣΥΡΙΖΑ και πλέον είναι απογοητευμένοι και να τον ακυρώσει πολιτικά και στο τμήμα της κοινής γνώμης που κινείται στο φιλοευρωπαϊκό τόξο και ενδεχομένως τον βλέπει θετικά μετά την πολιτική του στροφή και την υπογραφή και ψήφιση του τρίτου μνημονίου. Το πρώτο συνολικό δείγμα του νέου αφηγήματος της Ν.Δ., το οποίο, πάντως, δεν παραβιάζει να ολοκληρωθεί, όπως παραδέχθηκε και ο ίδιος ο κ. Μειμαράκης, θα δοθεί από του βήματος της ΔΕΘ στη Θεσσαλονίκη. Κεντρικό σύνθημα θα είναι η συνέπεια, η σταθερότητα και η σοβαρότητα και το κάλεσμα στους πολίτες να πουν όχι στην αστάθεια, στην ακυβερνησία, στην απειρία, στην ανεπάρκεια και στην ανευθυνότητα.

Ο κ. Ευ. Μειμαράκης επιδιώκει να διατηρήσει αργαγές και χωρίς ρωγμές το εσωκομματικό μέτωπο εν όψει της αναμέτρησης με τον ΣΥΡΙΖΑ, γι' αυτό θα κατέλθουν όλοι οι εν ενεργεία βουλευτές στη σειρά εκλογής τους.

Η Ν.Δ. θα δώσει τη μάχη ενωμένη

Με όλους τους εν ενεργεία βουλευτές στη σειρά εκλογής τους θα κατέλθει η Ν.Δ. στις εκλογές, καθώς ο κ. Ευ. Μειμαράκης επιδιώκει να διατηρήσει αργαγές και χωρίς ρωγμές το εσωκομματικό μέτωπο εν όψει της αναμέτρησης με τον ΣΥΡΙΖΑ. Επιπρόσθετα, προτίθεται να πραγματοποιήσει με κάθε τρόπο τη βούλησή του για εσωκομματική ενότητα, την οποία έχει γνωστοποιήσει τόσο στους δύο πρώην πρωθυπουργούς κ. Αντ. Σαμαρά και Κων. Καραμανλή όσο και στα κορυφαία στελέχη του κόμματος, τα οποία στο σύνολό τους θα μετέχουν στην Επιτροπή Εκλογικού Αγώνα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη το σύνολο των μελών της Κ.Ο. έχει ενημερωθεί σχετικά με την απόφαση του κ. Μειμαράκη, προκειμένου να ξεκινήσουν άμεσα την εκστρατεία στις εκλογικές τους περιφέρειες. Κατά τις ίδιες πηγές, το ηγετικό επιτελείο εξετάζει την πιθανότητα να υπάρξουν περιορισμένες αλλαγές στη σειρά κατάταξης των επιλαρόντων σε ορισμένες εκλογικές περιφέρειες, πλην των μεγάλων, όπως η Β' Αθηνών, στην οποία περιλαμβάνονται και ονόματα πρώην υπουργών. «Δεν είναι δυ-

νατόν όσοι έχουν διατελέσει υπουργοί να μην περιλαμβάνονται στο δυναμικό της μάχης. Δεν μας διαφέρει αν είναι σαμαρικοί, καραμανλικοί ή ό,τι άλλο. Η Ν.Δ. θα δώσει τη μάχη ενωμένη», λένε οι συνεργάτες του κ. Μειμαράκη. Εξαιρεση από τον παραπάνω κανόνα αποτελεί παραδοσιακά το ψηφοδέλτιο Επικρατείας, η σύνθεση του οποίου είναι αποκλειστικά ευθύνη της ηγεσίας. Ο κ. Μειμαράκης θα ασχοληθεί από την ερχόμενη εβδομάδα με τη σύνθεσή του, αν και ήδη, σύμφωνα με πληροφορίες, γίνονται κάποιες πρώτες σκέψεις. Κατά τις ίδιες πηγές, δεν θα πρέπει να αποκλείονται αλλαγές στα πρόσωπα που είχε επιλέξει ο κ. Σαμαράς. Όχι τόσο για τη στενή πολιτική σχέση ορισμένων με το προηγούμενο σύστημα εξουσίας στη Ν.Δ., αλλά κυρίως διότι η νέα ηγεσία θα θελήσει να σηματοδοτήσει, έστω στα περιορισμένα όρια του ψηφοδελτίου Επικρατείας, ένα νέο προφίλ. Τα ισχύοντα περιθώρια χρόνου δεν δίνουν την ευχέρεια στην ηγεσία της Ν.Δ. για ριζικό επανασχεδιασμό της στρατηγικής και για λίφτινγκ στο προφίλ της, καθώς λόγω και της λίστας τα χέρια του κ. Μει-

μαράκη είναι σε μεγάλο βαθμό «δεμένα». Ο τελευταίος όμως ξέρε καλά ότι πρώτο στοίχημα της Ν.Δ. είναι να κατορθώσει να αξιοποιήσει το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού της. Η εγκατάστασή του στη Συγγρού επέφερε σειρά αλλαγών στην ηγετική ομάδα, την οποία πλέον συγκροτούν οι δύο πολύ στενοί του συνεργάτες, οι κ. Σωτ. Κορομάντζος και Νικ. Καραχάλιος, και οι κ. Πελοπίδας Καλλιρπς, Γιάννης Χατζής, Τάσος Ευαγγελίου, Θόδωρος Αμπατζόγλου, Κώστας Δόλογλου κ.ά. Ο πρώτος έχει αναλάβει τη διεύθυνση του κόμματος και ο δεύτερος την εκπόνηση της στρατηγικής, στην οποία συνδράμουν πρώην υπουργοί και βουλευτές, όπως οι κ. Νικ. Δένδιας, Ευρ. Στυλιανίδης, Χρ. Σταϊκούρας, Ι. Τζαμτζής. Τον συντονισμό της Εκτελεστικής Γραμματείας και της Πολιτικής Επιτροπής έχει ο κ. Δημ. Καλογερόπουλος, ενώ τα προβλεπόμενα στελέχη της παράταξης, μεταξύ αυτών και η κ. Ντόρα Μπακογιάννη, θα συμμετέχουν στην Επιτροπή Εκλογικού Αγώνα, η σύνθεση της οποίας αναμένεται να ανακοινωθεί τις επόμενες ημέρες. **ΕΛΛΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Οι 199 ημέρες, το διάστημα από την ημέρα που η κ. Κωνσταντοπούλου εξελέγη πρόεδρος της Βουλής, αποδείχθηκαν υπεραρκετές για να αποτελέσουν πλούσιο υλικό συγγραφής μιας «Γκρίζας Βίβλου» για την Προεδρία της.

Η «Γκρίζα Βίβλος» του ΣΥΡΙΖΑ στη Βουλή

Το μικρών διαστάσεων βιβλίο των 144 σελίδων, την έκδοση του οποίου επιμελήθηκε η κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου τον Μάιο 2014, είχε τον τίτλο «Η μαύρη βίβλος της ντροπής» και επικριρούσε να αναδείξει «ρυθμίσεις και μεθοδεύσεις, πρακτικές και τακτικές με τις οποίες η κυβέρνηση Σαμαρά», όπως υποστηριζόταν, απαξίωνε την πολιτική μέσω του Κοινοβουλίου. Οι 199 ημέρες, που σήμερα συμπληρώνονται από την ημέρα που η κ. Κωνσταντοπούλου εξελέγη πρόεδρος της Βουλής, αποδείχθηκαν υπεραρκετές για να αποτελέσουν πλούσιο υλικό συγγραφής μιας «Γκρίζας Βίβλου» για το περιεχόμενο της οποίας λογικά ουδείς θα αισθανόταν υπερηφάνεια. Το υλικό αυτό όχι μόνο καταδεικνύει «αναλογίες» ρυθμίσεων και μεθοδεύσεων, πρακτικών και τακτικών ανάμεσα σε εκείνες των κυβερνήσεων Σαμαρά και Τσίπρα, ως προς το νομοθετικό έργο. Αλλά αναδεικνύει σε όλο το νηφελώδες εύρος του το φαινόμενο της κακής χρήσης-κατάχρησης εξουσίας από την απερχόμενη πρόεδρο. Όλα όσα καταγγέλλονταν από τον ΣΥΡΙΖΑ και προσωπικά την κ. Κωνσταντοπούλου, όταν βρισκόταν στις θέσεις της αντιπολίτευσης, υιοθετήθηκαν, συχνά σε ακραία αντικεινο βουλευτικό πλαίσιο, από τους ίδιους, όταν ανέλαβαν θέσεις εξουσίας: κατεπι-

Σε μικρό χρονικό διάστημα η κ. Κωνσταντοπούλου υιοθέτησε όσα κατήγγελλε για την προηγούμενη κυβέρνηση και χάραξε προσωπική πολιτική.

γοντα νομοσχέδια, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, αποδοχή άσχετων με τα σχέδια νόμου ή εκπρόθεσμων τροπολογιών της τελευταίας στιγμής, παραβιάσεις του Κανονισμού της Βουλής από την ίδια την πρόεδρο ή με την ανοχή της είναι, συνοπτικά, ορισμένες από τις πτυχές του προαναφερθέντος υλικού της νέας «Βίβλου της ντροπής».

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την κυβέρνηση, η κακή συνέχεια φάνηκε «με το καλημέρα»: Το πρώτο νομοσχέδιο της νέας κυβέρνησης με τα μέτρα «για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης» (3/3/2015) έμπεριείχε πληθώρα άσχετων διατάξεων, μέσω των οποίων ρυθμιζόταν έως και υποθέσεις οργάνωσης υπουργικών κρατικών γραφείων. Δεν άργησαν και οι ΠΙΝΠ να κάνουν την εμφάνισή τους: Την 1η Απριλίου κατατέθηκε η πρώτη για τη Βιομηχανία Ζάχαρης και τις ληξιπρόθεσμες

οφειλές, ενώ 19 ημέρες αργότερα ερχόταν και άλλη για τη μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς επένδυση στην Τράπεζα της Ελλάδος. Ακολούθησαν «βροχή» τα κατεπιγόντα σχέδια νόμου. Ως πρόεδρος της Βουλής, η κ. Κωνσταντοπούλου απέναντι σε αυτά μπορεί να εξέφραζε ενστάσεις, αλλά η αντίδρασή της απείχε πολύ εκείνης που τηρούσε όταν ως βουλευτής αντιπολίτευσης στεκόταν «απέναντι» στα ανάλογα χαρακτηρισμένα νομοθετήματα των προηγούμενων κυβερνήσεων. Η καυστικότητα και η ένταση εκείνων των παλαιών αντιδράσεών της, όπως έδειξαν οι μήνες της Προεδρίας της, εμφανίστηκαν μόνο στις περιπτώσεις που η ίδια θεωρούσε ότι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, την αφορούσαν προσωπικά ή δεν εξυπηρετούσαν πολιτικούς της σχεδιασμούς. Ενδεικτικό παράδειγμα: Τα ξημερώματα της ψήφισης του τρίτου μνημονίου άπαντες είδαν την κ. Κωνσταντοπούλου να εγείρει σοβαρότατες ενστάσεις για την κανονικότητα της ψηφοφορίας «επί του συνόλου», καθώς τόνιζε ότι δεν ήταν παρόντες στην Ολομέλεια όσοι προβλέπονται από τον Κανονισμό, προκειμένου το αποτέλεσμα να θεωρηθεί έγκυρο. Με δυσκολία βρίσκει κάποιος ανάλογη αντίδραση ανάμεσα στα

15 άλλα νομοσχέδια που επίσης ψηφίστηκαν με τον ίδιο τρόπο. Αλλη περίπτωση «επιλεκτικότητας» ως προς τις αντιδράσεις της: Ενώ επιτέθηκε έντονα στον κ. Α. Σαμαρά όταν αυτός χρησιμοποίησε εντός Βουλής τον όρο «λαθρομετανάστες», επέδειξε επί μακρόν πλήρη ανοχή όταν φορείς της εν λόγω έκφρασης ήταν βουλευτές της Χρυσής Αυγής. Σε άλλο επίπεδο αποφάσισε τη ζωντανή τηλεοπτική μετάδοση από το Κανάλι της Βουλής συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων, που πολιτικά την ενδιέφερε, ενώ (και αν είχε δεσμευθεί προς τούτο) δεν τη διάρκεια των οποίων είχε μεριμνήσει να υπάρχουν μεταξύ των εκπροσώπων του Τύπου και χειροκροτήτες των όσων έλεγαν! Ως τελευταία αλλά όχι έσοχα αναφέρονται επίσης: οι εκτός Κανονισμού παρεμβάσεις της σε ομιλίες βουλευτών και πολιτικών αρχηγών για να κάνει σχόλια, αλλά και η αρνητική για την καθημερινότητα εργαζομένων στη Βουλή λειτουργία της.

Το σχέδιο Frontex για φύλαξη του Αιγαίου

Ο γενικός διευθυντής της Fabrice Leggeri καλεί την Ευρώπη να συνδράμει την Ελλάδα

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Χερσαίες, όχι μόνο θαλάσσιες περιπολίες στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου προβλέπει, μεταξύ άλλων, το σχέδιο δράσης που κατάρτισε από κοινού με την Αστυνομία και το Λιμενικό ο ευρωπαϊκός οργανισμός «Frontex» για την ανασχεση των μεταναστευτικών ροών.

Αποστολή των Ευρωπαίων συνοριοφυλάκων (περιορισμένος αριθμός βρίσκεται ήδη σε νησιά, όπως η Κως και η Λέσβος) είναι να εντοπίζουν πλωτά σκάφη με παράνομους μετανάστες πριν αυτά καταλήξουν στα εθνικά χωρικά ύδατα ή ακόμα περισσότερο στις ελληνικές ακτές και να ενημερώνουν την τουρκική ακτοφυλακή.

Αποστολή των Ευρωπαίων συνοριοφυλάκων είναι να εντοπίζουν πλωτά σκάφη με παράνομους μετανάστες προτού αυτά καταλήξουν στα εθνικά χωρικά ύδατα.

Παρά την ένταση του προβλήματος ωστόσο, και το ενδιαφέρον του διεθνούς τύπου για όσα διαδραματίζονται σε Κω, Λέσβο και στην ελληνοσκοπιανή μεθόριο, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. παραμένουν απρόθυμα να συνδράμουν με τεχνικά μέσα και εξοπλισμό την επιχείρηση του οργανισμού στην Ελλάδα, η οποία σημειωτέον έχει κωδική ονομασία «Ποσειδώνας». Αυτό παραδόξως μιλώντας στην «Κ» ο γενικός διευθυντής Frontex κ. Fabrice Leggeri, επισμαίνοντας ότι

ο ίδιος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλίσει επιπλέον πόρους για τη διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης στη χώρα.

Φειδωλή συνεισφορά

«Έχουμε ήδη στείλει Ευρωπαίους συνοριοφύλακες στα νησιά και έχουμε απευθύνει πρόσκληση στα κράτη-μέλη να συνδράμουν, ωστόσο πρέπει να παραδεχτώ ότι η συνεισφορά δεν είναι η αναμενόμενη. Η Ε.Ε. πρέπει να σταθεί αλληλέγγυα στην Ελλάδα», σημείωσε και πρόσθεσε ότι ο προϋπολογισμός για τις επιχειρήσεις του οργανισμού στη χώρα με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τριπλασιάστηκε και ανήλθε στα 18 εκατ. ευρώ. Ερωτηθείς σχετικά, ο κ. Leggeri απέδωσε τη φειδωλή συνεισφορά των χωρών-μελών της Ζώνης Σένγκεν στην έλλειψη εξοπλισμού και μέσων, σημειώνοντας χαρακτηριστικά: «Από την αρχή του έτους έχουμε καταγράψει συνολικά 340.000 παράνομες εισόδους στην Ε.Ε. Πρόκειται για αριθμό-ρεκόρ που επιβαρύνει την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ουγγαρία και δευτερευόντως χώρες όπως η Ισπανία. Η αισθητή μου είναι ότι υπάρχει έλλειψη πόρων και τεχνικού εξοπλισμού» σχολίασε, ενώ πάντως σε άλλο σημείο της συνέντευξης του επισήμανε ότι η επιχείρηση της Frontex στην Ιταλία με κωδική ονομασία «Τρίτον» είναι η μεγαλύτερη στην ιστορία του οργανισμού.

Πάντως, την προσεχή εβδομάδα είναι προγραμματισμένη συνάντηση στο γραφείο της Frontex στον Πειραιά με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ευρωπαϊκής αστυνομίας Europol, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Ασύλου (EASO) και αξιωματι-

Συνοριοφύλακες της Frontex βρίσκονται ήδη στην Κω συμμετέχοντας στο σχέδιο «Ποσειδώνας», στο οποίο περιλαμβάνονται χερσαίες και θαλάσσιες περιπολίες στα νησιά του Αν. Αιγαίου με τη συνδρομή της ΕΛ.ΑΣ. και του Λιμενικού.

κών ΕΛ.ΑΣ. και Λιμενικού για τον συντονισμό της κοινής δράσης τους. Ο γενικός διευθυντής της Frontex απέδωσε την εκτίναξη του αριθμού των μεταναστών και προσφύγων που φτάνουν στη χώρα στον πόλεμο στη Συρία και στη μετατόπιση των ροών από τον άξονα Λιβύης - Ιταλίας στον άξονα Τουρκίας - Ελλάδας. «Ορισμένες βορειοαφρικανικές χώρες απαιτούν πλέον βίζα από τους πολίτες της Συρίας, με συνέπεια αυτοί να αδυνατούν να ταξιδέψουν αεροπορικά από

τη Μέση Ανατολή στη Βόρεια Αφρική και από εκεί με πλοίο να διασχίσουν τη Μεσόγειο. Επιπλέον, η κατάσταση ασφαλείας στη Λιβύη επιδεινώθηκε και επομένως, το ταξίδι για οικογένειες Σύρων προσφύγων μέσω Λιβύης έγινε επικίνδυνο. Αντ' αυτού επιλέγουν την είσοδο στην Ε.Ε. μέσω Ελλάδας».

Ο Γάλλος επικεφαλής της Frontex επισήμανε ότι τα κυκλώματα δουλεμπόρων που εδρεύουν κατά κύριο λόγο σε Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη και Αλικαρνασός προμηθεύουν

με πιαστές συριακές διαβατήρια παράνομους μετανάστες που φτάνουν στην Ελλάδα, ενώ κληθείς να σχολιάσει όσα διαδραματίστηκαν το προηγούμενο διάστημα έξω από αστυνομικές υπηρεσίες σε Κω, Λέσβο, Κάλυμνο και αλλού, είπε: «Με δεδομένο ότι φτάνουν στο νησί 1.000 ή 2.000 παράνομοι μετανάστες και πρόσφυγες, κανείς δεν μπορεί να περιμένει ότι η διαδικασία καταγραφής μπορεί να κυλήσει ομαλά και γρήγορα» και πρόσθεσε ότι καταβάλλει προσπάθεια για να

εξασφαλίσει επιπλέον συσκευές δακτυλοσκόπησης (scanners), πάγιο αίτημα των αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ.

Ενδιαφέρον έχει, τέλος, η αναφορά του κ. Leggeri ότι οι Σύροι πρόσφυγες χρησιμοποιούν τα social media προκειμένου να αντλήσουν πληροφορίες για τη λειτουργία των δουλεμπωρικών κυκλωμάτων και τους εναλλακτικούς τρόπους που υπάρχουν προκειμένου να ταξιδέψουν από την Τουρκία στην Ελλάδα και στις χώρες της Κεντρικής και της Δυτικής Ευρώπης.

Πρακτορεία στο Αφγανιστάν οργανώνουν το «ταξίδι» για Ελλάδα

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

«Δεν ξέρω τίποτε για τη χώρα σας, μην το πάρετε άσχημα, απλώς δεν ήθελα ποτέ να φτάσω εδώ. Εγώ, στη Γερμανία πάω», λέει ο Καμπίρ. Η Ελλάδα δεν υπήρχε καν στα σχέδιά του, ήταν σαν την Τουρκία: μια χώρα - πέρασμα προς τα όνειρά του. Μοιάζει με Ελλάδα ή με Ισπανία. Εκεί σκουλαρίκι στο αυτί, σαν τουρίστας του Αυγούστου, και μιλάει αγγλικά πιο καλά από μένα.

Ο Καμπίρ λέει πως η γλώσσα που μιλάει ακόμα πιο καλά, είναι εκείνη των υπολογιστών, μόνο που το λάτρεται που είναι κάπου στο Αφγανιστάν, κι εκείνος έχει κολλήσει στην Αθήνα. Ξέρει καλά πως το πτυχίο προγραμματιστή από τη χώρα που γεννήθηκε ίσως μοιάζει με ανέκδοτο για τους εργοδότες στην Ευρώπη. Ακόμα κι έτσι, το ταξίδι ήταν μονόδρομος γι' αυτόν τον νεαρό απ' την Καμπούλ.

Μέσω Facebook

«Μπήκα στο Facebook, πάτησα μια διαφήμιση ενός πρακτορείου, και ξεκίνησα», λέει όταν τον ρωτάω πώς αποφάσισε να φύγει. Ο Καμπίρ μου εξηγεί πως στο Αφγανιστάν είναι άπειρα τα πρακτορεία που στέλνουν ανθρώπους στην Ευρώπη. «Έχει διαφημίσεις παντού. Σου λένε πως είναι εύκολο όμα έχεις λεφτά, σου το παρουσιάζουν σαν ταξίδι αναψυχής. Θα μπεις στο αεροπλάνο, μια πτήση, ή ένα λεωφορείο για την Τουρκία, και μετά τα ελληνικά νησιά είναι δίπλα σου». Όταν στην πόλη σου δεν υπάρχει καμιά προοπτική επιβίωσης, είναι

«Στο νησί, τάισα τον γιο μου φαγιτό για σκυλιά. Εγώ έμεινα τρεις μέρες νηστικός. Ήξερα για τους αρχαίους Έλληνες, αλλά τώρα έμαθα πολλά για τους τωρινούς Έλληνες».

εύκολο να πιστέψεις σε τέτοιες υποσχέσεις. Με το που ξεκινάς, καταλαβαίνεις πως τίποτε στο ταξίδι αυτό δεν είναι εύκολο.

Ο Καμπίρ λέει πως τον είχαν διαβεβαιώσει ότι θα του έδιναν πιαστές χαρτιά, όμως δεν του τα έδωσαν ποτέ. Εως την Τουρκία έφτασε χωρίς πολύ κόπο, αλλά μετά όλα άλλαξαν. Σε μια ακτή του Αιγαίου, απ' την τουρκική πλευρά, το εύκολο μέρος του ταξιδιού τέλειωσε. «Όταν μπήκαμε στη βάρκα κατάλαβα πως με γέλασαν, αλλά ήταν πια αργά», λέει. «Δεν υπήρχε καν διακινητής μεταναστών μαζί μας. Είχαν δείξει ο' ένα παιδί, ένα μετανάστη πώς να πηγαίνει το πηδάλιο, του είχαν δώσει κι ένα μαχαίρι να σκίσει τη βάρκα. Είδαμε το Λιμενικό, και μετά ούτε κατάλαβα τι έγινε. Πρώτα βρέθηκαν στο νερό, και μετά στο τμήμα».

Κι ύστερα, η Αθήνα. Το τηλέφωνο που του είχε δώσει στην αρχή ο διακινητής να πάρει μόλις φτάσει στην Ελλάδα, δεν λειτουργεί και με εκπλήσσει λέγοντας ξερά: «Εδώ μοιάζει να μη λειτουργεί ούτε η ίδια

«Το να ζητήσεις άσυλο στην Ελλάδα μοιάζει με κακό αστείο», λέει στην «Κ» ένας νεαρός πρόσφυγας από το Αφγανιστάν.

η Ελλάδα... Οι άλλοι Αφγανοί που βρήκε στην Αθήνα είναι στην ίδια κατάσταση μ' αυτόν, κι όσο για τις ελληνικές αρχές... «Το να ζητήσεις άσυλο στην Ελλάδα μοιάζει με κακό αστείο», μου λέει ο νεαρός. Στο «και τώρα τι;» που τον ρωτάω, ο Καμπίρ χαμογελά. «Πού να ξέρω τι γράφει παρακάτω η μοίρα μου;» κάνει. «Το ταξίδι ήταν ζαριά. Τι με ρωτάτε; Όταν βλέπετε κάποιον σαν εμένα να πετάει τη ζωή του στη θάλασσα, δεν το καταλαβαίνετε; Δεν υπάρχει τίποτε εκεί πίσω. Μόνο μπροστά».

Εξαθλίωση

Κάπως έτσι, άλλωστε, ξεκινούν όλοι. Ο Κασίμ απ' το Ιράκ, που τον βρίσκω ο' ένα στενό της Ομόνοιας,

ψάχνει τρόπο να πάει στα Σκόπια, να μπει στο τρένο για τη Σερβία, κι από εκεί, σιγά σιγά, να βρει τον δρόμο για τη Σουηδία. Τον ρωτάω πώς του φαίνεται η Ελλάδα. Το πέραςμα απ' τη θάλασσα ήταν δύσκολο, μου λέει, «αλλά ύστερα από επτά μέρες στην Κω, κατάλαβα πως υπάρχει πάντα ένα ακόμα σκαλί στην εξαθλίωση». Μου λέει για τους νησιώτες που τον κοιτάζαν καχύποπτα, για τους τουρίστες που τον έβλεπαν σαν αξιοθέατο, και για τους δημοσιογράφους, που τον αντιμετωπίζουν σαν είδηση. «Κανείς δεν με βοήθησε», λέει. «Στο νησί, τάισα τον γιο μου φαγιτό για σκυλιά. Εγώ έμεινα τρεις μέρες νηστικός».

Κάπου εκεί, ο Κασίμ σταμάτησε να ελπίζει στην καλοσύνη των ξένων. Όταν πια έφτασε στο Πεδίο του Άρεως, αποφάσισε να πάρει την οικογένειά του και να χαθεί στην πόλη. Τρώει στα συσσίτια, τριγυρνά όλη μέρα, και το βράδυ ζει ο' ένα γιαπί μαζί μ' άλλους οκτώ στο Μεταξουργείο. «Η Αθήνα δεν είναι καθόλου αυτό που νόμιζα», λέει. Ο Κασίμ στη χώρα του ήταν δάσκαλος: «Ήξερα για τους αρχαίους Έλληνες, αλλά τώρα έμαθα πολλά για τους τωρινούς Έλληνες. Όταν πήρα τηλέφωνο τον Έλληνα που θα μας περνούσε στα Σκόπια, με ρώτησε “λεφτά έχεις;”. “Μα έδωσα τα λεφτά στον φίλο σου, στα σύνορα”, του απάντησα. “Ασ’ τα αυτά. Αυτά τα πήρε το κύμα”, μου είπε. “Αμα βρεις άλλα λεφτά, ξαναπάρε με”».

Άλλη διαδρομή, ίδια μοίρα. Ο Σαϊντ απ' τη Συρία δεν δυσκολεύτηκε να περάσει τα σύνορα για την Τουρκία. «Επειδή έφτασε πότε, μας δέχονται χωρίς βίζα», λέει «κι ύστερα είναι εύκολο να φτάσεις στις ακτές της Ευρώπης». Το δύσκολο είναι να επιβιώσεις μετά. Ο Σαϊντ λέει πως περίμενε μήνες σε λίστα αναμονής μέχρι να μαζέψει χρήματα να τον περάσουν οι δουλεμπωρικοί απ' τη θάλασσα. Του είχαν πει πως θα μπει ο' ένα μεγάλο πλοίο, και σε 40 λεπτά θα είναι στην Ελλάδα. Και πως γι' αυτό κοστίζει τόσο το ταξίδι, για να είναι ασφαλές. Ο νεαρός που κάθεται δίπλα του στο παγκάκι στην πλατεία Κουμουνδούρου γελάει που τον ακούει. «Κι εσύ τους πιστεύεις;» λέει και γελάει ακόμα πιο πολύ. Ο Σαϊντ κουνάει το κε-

φάλι – «μα δεν μπορούσα να γυρίσω και πίσω», λέει. «Πού να πάω; Στις βόμβες;».

«Θα πνιγούμε»

Ο Σαϊντ δανείστηκε απ' όποιον ήξερε, δούλεψε στην Τουρκία, και ύστερα απ' μερικους μήνες, μαζέψε επιτέλους τα χρήματα. «Πίστευα πως άξιζε τον κόπο. Πίστευα πως όλα θα πάνε καλά», λέει. Η γυναίκα του, η Λεϊλά έλεγε πως οι Έλληνες είναι καλοί και φιλόξενοι, και πως δεν μπορεί, εκείνοι θα τους δώσουν χαρτιά και βοήθεια. Ο Σαϊντ έδωσε τα λεφτά στους διακινητές, και εκείνοι τους οδήγησαν στο πλοίο, που υποτίθεται πως ήταν «απολύτως ασφαλές». Στην ακτή όμως υπήρχε μόνο ένα μπαλωμένο φουσκωτό.

Ο Σαϊντ αντέδρασε, «θα πνιγούμε» έλεγε, αλλά οι διακινητές τον απειλόναν πως αν συνεχίσει να πανικοβάλλει τους υπόλοιπους, θα τον πυροβολήσουν. Η γυναίκα του για να τον πρημώσει μπήκε γρήγορα στη βάρκα. «Η Λεϊλά μου είπε “ό,τι είναι να γίνει θα γίνει. Στην Ελλάδα θα είναι όλα πιο καλά, θα δεις”», λέει ο Σαϊντ. Κι έτσι μπήκα κι εγώ.

Στο ταξίδι δεν είχε καν κύματα. Ίσως έφτανε που σκώθηκαν όλοι με το που είδαν τα φώτα του Λιμενικού. Όταν η βάρκα πλάγιασε, τη Λεϊλά την πήρε η θάλασσα. Ο Σαϊντ έπεσε στο νερό, αλλά δεν μπόρεσε να τη βρει και κανείς δεν έβγαζε να τη βρει. «Έλληνες και Σύροι είμαστε ίδιοι», λέει ο Σαϊντ. «Καλοί και φιλόξενοι, κυρίως εάν ο' έχουν ανάγκη».

Κοινωνική βόμβα για τις χώρες «τράνζιτ»

Εφιάλτης από το προσφυγικό τσουνάμι σε ΠΓΔΜ, Σερβία και Ουγγαρία, η οποία υψώνει σιδερένιο φράκτη 180 χλμ.

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Σε μια μετακινούμενη ανθρώπινη «βόμβα» που απειλεί την κοινωνική συνοχή και τη σταθερότητα τους εξελίσσονται για τις χώρες του «βαλκανικού διαδρόμου» οι ολοένα διογκούμενες προσφυγικές ροές των δυστυχούντων. Το ορατό ενδεχόμενο να εγκλωβιστούν στα εδάφη τους δεκάδες ή και εκατοντάδες χιλιάδες Σύριοι, Ιρακίνοι, Αφγανοί και Ιρανοί και να αναγκαστούν σε μακρόχρονη παραμονή σήμανε συναγερμό στις κυβερνήσεις όμορων κρατών, ενώ εκτιμάται ότι είναι θέμα χρόνου να εκδηλωθούν αντιδράσεις στις κοινωνίες.

Επί του παρόντος, η κατάσταση εμφανίζεται ελεγχόμενη, μολονότι τα καραβάνια των προσφύγων καταφθάνουν με συνεχή, αυξανόμενη συχνότητα.

Η κοινή γνώμη στις χώρες «τράνζιτ» των ροών, όπως η ΠΓΔΜ, η Σερβία (κυρίως αυτή), η Ουγγαρία, τις οποίες διασχίζουν, δείχνει μέχρι στιγμής ανοχή και ανθρώπινη συμπάθεια στα προσφυγικά κύματα. Η ευαισθησία για τους κατατρεγμένους καταγράφεται υψηλή, δεδομένου ότι

Το μεγαλύτερο πρόβλημα αντιμετωπίζει το Βελιγράδι, όπου χιλιάδες έχουν κατακλύσει τα πάρκα και τις πλατείες.

οι μνήμες από τους διωγμούς και τον ξεριζωμό αμάχων στον γιουγκοσλαβικό εμφύλιο παραμένουν νωπές, ενώ και η Ουγγαρία βρέθηκε στα δίλημα των προσφύγων «κατακλυσμού» το 1989, όταν λίγο πριν από την πτώση του Τείχους του Βερολίνου δεκάδες χιλιάδες Ανατολικογερμανοί εισέβαλαν αιφνιδιαστικά στο έδαφος της εγκαταλειπόμενης χώρας τους.

Τώρα, όμως, τα πράγματα είναι διαφορετικά. Οι πρόσφυγες δεν είναι ούτε ομοεθνείς τους, ούτε ομόθρησκοι, ούτε μοιράζονται τις ίδιες αγωνίες με τους ντόπιους. Μεταφέρουν δικές τους νοοτροπίες και συνήθειες, κουβαλούν έναν εντελώς διαφορετικό, σε όλα τα επίπεδα, πολιτισμό και δύσκολα θα γίνουν αποδεκτοί σε βάθος χρόνου από κοινωνίες που βιώνουν συνθήκες φτώχειας, ανέχειας, έχουν τα δικά τους βασάνα και ζουν πια και με τον φόβο εξάπλωσης του ισλαμικού εξτρεμισμού.

Μα, θα πει κανείς, ελάχιστοι είναι εκείνοι που έκαναν ένα τόσο μακριά, δύσκολο, ταξίδι παίζοντας κορώνα-γράμματα τη ζωή τους για να εγκατασταθούν στα Σκόπια, στη Σερβία, στη Βοσνία ή και στη Βουλγαρία, προορισμούς τους είναι η κεντρική και βόρεια Ευρώπη.

Ετσι είναι, υπό την προϋπόθεση

ότι θα μπορέσουν να φτάσουν στις χώρες που επιθυμούν και ότι εκεί τους θέλουν. Περνώντας εύκολα τα σύνορα από την Τουρκία στην Ελλάδα, συνεχίζουν στην ΠΓΔΜ, όπως και στη Σερβία, περνώντας κατόπιν με δυσκολία και καταβάλλοντας υπέρογκα ποσά σε κυκλώματα διακινητών στην Ουγγαρία, απ' όπου οι τυχεροί, ανεξέλεγκτα πλέον λόγω Σένγκεν, μπορούν να συνεχίσουν...

Καθώς όμως οι ροές τείνουν να μετατραπούν σε ανθρώπινο τσουνάμι, οι Ευρωπαίοι ενδιαφερόμενοι, ανήσυχτοι για την έκταση του φαινομένου και ελλείψει κεντρικού σχεδιασμού για διασπορά και περίθαλψη εκατοντάδων χιλιάδων –ίσως εκατομμυρίων αύριο– ψυχών, στην αυλή τους, επιχειρούν ανασχεσθ' τους στην Ουγγαρία, χώρα στην οποία «εκβάλλει» ο «βαλκανικός διάδρομος».

Τι θα γίνουν όμως όλοι αυτοί που δεν θα μπορέσουν να περάσουν στη Δύση ή θα αναγκαστούν να παραμείνουν περιμένοντας μια δεύτερη ευκαιρία που μπορεί να μην τους δοθεί ποτέ;

Φρούριο

Η ουγγρική κυβέρνηση έχει μετατρέψει σε φρούριο τη μεθόριο με τη Σερβία, αναπτύσσοντας χιλιάδες αστυνομικούς, τους οποίους συνδράμουν γερμανικές και αυστριακές περιπόλοι, ενώ ολοκληρώνει σύντομα την ανέγερση ενός σιδερένιου φράκτα μήκους 180 χιλιομέτρων και ύψους τεσσάρων μέτρων.

Η προοπτική να κλείσει οριστικά η βαλβίδα εκτόνωσης των προσφυγικών κυμάτων μέσω της Ουγγαρίας προκαλεί πανικό στους Σέρβους, που ίσως χρειαστεί να περιθάλψουν μέσα πλήθος πεινασμένων και ταλαιπωρημένων ανθρώπων, σε συνθήκες δύσκολες ενόψει, μάλιστα, και του χειμώνα που στον βορρά ενσκήπτει βαρύς.

Ηδη χιλιάδες εξ αυτών έχουν κατακλύσει τα πάρκα και τις πλατείες του Βελιγραδίου, της Σουμι-πόττιτσα και της Κάνιζα στη Βοϊβοδίνη, καθώς ο κλοιός βορείωτερα στα σύνορα σφίγγει και αδυνατούν να φύγουν, ενώ από τον νότο καταφθάνουν κατά χιλιάδες και άλλοι. Η κυβέρνηση καταβάλλει προσπάθειες να βοηθήσει με τρόφιμα, ρουκισμό, φάρμακα και σκηνές όσους εγκαθίστανται προσωρινά, όμως δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα μπορέσει να ανταποκριθεί σε περίπτωση που η χώρα μετατραπεί σε απέραντο καταυλισμό απελπισμένων ανθρώπων που θα αισθάνονται ότι βρίσκονται εκεί «ελεύθεροι-φυλακισμένοι», δίχως καμία προοπτική.

Ίσως το σημαντικότερο και πλέον «επικίνδυνο»: πώς θα αντιδράσει η κοινωνία, με τα δικά της προβλήματα, στην ιδέα μια τέτοιας συμβίωσης που δεν θα έχει ημερομηνία λήξης;

Στην Ειδομένη, χιλιάδες πρόσφυγες περιμένουν κάτω από τον καυτό ήλιο πότε η πλευρά της ΠΓΔΜ θα ανοίξει τις διαβάσεις που κρατούσε κλειστές κοντά 24 ώρες, ενώ συνεχώς καταφθάνουν οι άλλοι με λεωφορεία, πούλμαν και ταξί.

Νοικιάζουν τις αυλές τους για έναν ύπνο

Τον απεσταλμένο μας στην ΕΛΛΑΔΗ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Ο ήλιος καίει και τα νεύρα δοκιμάζονται στην ουδέτερη ζώνη, στην Ειδομένη, στα σύνορα με την ΠΓΔΜ. Ένας νεαρός πρόσφυγας πλησιάζει στο συρματόπλεγμα και ρωτάει στα αγγλικά τον βαριά οπλισμένο αστυνομικό της ΠΓΔΜ εάν υπάρχει κάποιο νέο. Εκείνος, βλοσυρός, κουνάει το κεφάλι με τρόπο που δείχνει ότι δεν καταλάβαινε. Εκνευρισμένος, ο νεαρός κάτι λέει στους συμπατριώτες του, Σύριοι θα πρέπει να ήταν, και εκείνοι ομαδόν ρουκιάζουν και χειρονομούν προς τον φρουρό.

Το νέο που ανέμενε ο ξερακινός πρόσφυγας δεν ήταν άλλο από το πότε η πλευρά της ΠΓΔΜ θα ανοίξει τις διαβάσεις που κρατούσε κλειστές κοντά 24 ώρες. Και δεν ήταν ο μόνος που αγωνιούσε. Μερικές ώρες πριν, μια ομάδα προσφύγων είχε επιχειρήσει να εισβάλει βίαια σπάζοντας τον κλοιό των αστυνομικών στο έδαφος της ΠΓΔΜ, αλλά αντιμετωπίστηκε με δακρυγόνα, χειροβομβίδες κρότου-λάμψης και λαστιχένιες σφαίρες. Δέκα τραυματίες, από τους οποίους τέσσερις διακομίσθηκαν στο νοσοκομείο

του Κιλκίς, ήταν ο απολογισμός. «Σκεφτείτε να κρατήσουν οι απέναντι τα σύνορα κλειστά τι έχει να γίνει εδώ, όπου, όπως βλέπετε, καταφθάνουν συνέχεια άλλοι με λεωφορεία του ΚΤΕΑ, τουριστικά πούλμαν, ταξί, είμαστε ένα βήμα πριν από την ανθρωπιστική καταστροφή», μου λέει αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ. που παρακολουθεί με άλλους συναδέλφους του την τραγωδία που εκτυλίσσεται στα γύρω χωράφια. «Τι σκέφτεστε να κάνετε όταν η πεδιάδα θα μετατραπεί σε ανθρωποθάλασσα;» ρωτάω. «Τι να κάνουμε, να τους διώξουμε; Δεν μπορούμε, θα κυθεί αίμα, ποιος θα πάρει την ευθύνη να καθαρίσει την περιοχή, δεν έχουμε καμία εντολή για τίποτα και απλώς επιβλέπουμε μήπως γίνει κανένα επεισόδιο...», απαντάει.

Ο Πέτρος Μάστορας, που εργάζεται για την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, επισμαίνει την ανυπαρξία κεντρικού σχεδιασμού και τονίζει την ανάγκη να δημιουργηθούν υποδομές που θα επιτρέψουν ενδεχόμενη μακροπρόθεσμη παραμονή των προσφύγων στα σύνορα. Ο δήμαρχος Πολυκάστρου Χρήστος Γκαντανούδης αντιδρά σε μια τέτοια

προοπτική. «Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να δεχθούμε τη δημιουργία καταυλισμών, θα είναι καταστροφή για τον τόπο μας», λέει. Με όσους συζητάμε το πρώτο που επισμαίνει είναι η παντελής απουσία κεντρικού σχεδιασμού. «Δεν υπάρχει καμία καθοδήγηση από πουθενά. Η κυβέρνηση απουσιάζει παντελώς, όλοι αυτοσχεδιάζουμε και να δώσει ο Θεός να μην δημιουργηθούν ανεξέλεγκτες καταστάσεις», λέει η πρόεδρος του τοπικού διαμερίσματος Ειδομένης Ξανθήπη Σουπλά. «Όσοι φορές και αν προσπάθησα να βρω την υπουργό Μετανάστευσης, δεν βγήκε ούτε μία φορά στο τηλέφωνο», προσθέτει.

Στα χωράφια

Ένα μικρό οδοιπορικό στα χωράφια, στα ρέματα και στους χωματόδρομους, που έχουν κατακλυστεί από γυναίκοι και νέους, αποκαλύπτει άθλιες συνθήκες διαβίωσης των οδοιπόρων. Άνθρωποι αποκλιμακωμένοι κοιμούνται ανάμεσα σε καλαμιές ή στις ράγες του τρένου, εμποδίζοντας έτσι τη διέλευση αμαρτωσίων! Ελλείψει φαγητού, τρώνε ξερά καλαμπόκια ή πλιόσπορους που κόβουν από τα χωράφια, πετούν

Κατάσταση έκτακτης ανάγκης στα Σκόπια

Οι φωνές για ανέγερση σιδερένιου φράκτα στα σύνορα της Σερβίας με τη FYROM ακούγονται ήδη και προσωράς απορρίπτονται από την κυβέρνηση του Βελιγραδίου, ενώ ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου υπηρεσιών ασφαλείας της σερβικής Βουλής, Μόμιρ Στογιάνοβιτς, δήλωσε ότι η Ε.Ε., έχοντας αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να λύσει το πρόβλημα της μετανάστευσης στην επικράτειά της, εξετάζει το ενδεχόμενο χρηματοδότησης ανέγερσης τεράστιου κέντρου υποδοχής στη νότια Σερβία, που θα μπορούσε να δεχθεί έως και 400.000 (!) ανθρώπους, προκαλώντας εντονότερες αντιδράσεις.

Στα Σκόπια, η κυβέρνηση κήρυξε τη χώρα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης αναπτύσσοντας στρατό στα σύνορα με την Ελλάδα, αδυνατώντας να ελέγξει την ανθρώπινη πλημμυρίδα που κατακλύζει καθημερινά τη Γευγελή. Η προοπτική «διόνοξης» παράπλευρου δρόμου προς την Ευρώπη μέσω Βοσνίας-Ερζεγοβίνης προκαλεί έντονη ανησυχία στις αρχές του Σερράγεβο αλλά και τις αντιτρομοκρατικές υπηρεσίες στη Δύση. Εκφράζουν φόβους ότι εξτρεμιστές από εμπόλεμες περιοχές της Μ. Ανατολής υπό τον μανδύα των προσφύγων θα φτάσουν εύκολα και θα εγκατασταθούν σε μια χώρα με τους περισσότερους από κάθε άλλη ευρωπαϊκή χώρα τζιχαντιστές να μάχονται σε Ιράκ και Συρία.

Πρόβλεψη - σοκ για 800.000 μετανάστες στη Γερμανία φέτος

Οι προβλέψεις του Γερμανού υπουργού Εσωτερικών Τόμας ντε Μεζιέρ ότι μπορεί να υπάρξει έως και τετραπλασιασμός των αφίξεων προσφύγων φέτος στη Γερμανία σε σχέση με πέρυσι, έχουν φέρει το ζήτημα στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας. Η γερμανική πολιτική, όπως και η στάση των απλών ανθρώπων απέναντι στους πρόσφυγες, έχει πολλά πρόσωπα.

Η υπουργός Εργασίας της Γερμανίας, Αντρέα Νάλες, χαρακτήρισε την προστασία των προσφύγων «συνταγματικό και χριστιανικό καθήκον», που παραμένει ακόμη και αν η εκπληρωσή του συνδέεται με δυσκολίες. Σε άρθρο της στο περιοδικό Spiegel, η Νάλες σημειώνει το αυτονόητο. «Φυσικά η θέση των δήμων δεν είναι εύκολη και χρειάζονται στήριξη από την κεντρική κυβέρνηση. Αλλά αν το θέλουμε, θα το καταφέρου-

με. Ποιος μπορεί να επωμισθεί το έργο αυτό αν όχι εμείς;».

Από τα Βαλκάνια

Αν οι πρόσφυγες στη Γερμανία φθάσουν πράγματι φέτος τους 800.000, όπως προέβλεψε ο Ντε Μεζιέρ, μέρος αυτών θα προέρχεται από βαλκανικές χώρες όπως η Αλβανία, η Βοσνία ή το Κόσοβο. Ρεπορτάζ της FAZ ενημερώνει ότι συχνά, οι Αλβανοί που φθάνουν στη Γερμανία ήταν έως τώρα εγκατεστημένοι στην Ελλάδα και, ελλείψει νόμιμης οδού για να μεταναστεύσουν, υποβάλλουν αιτήσεις ασύλου. Στη Γερμανία μάλιστα συζητήση για το πώς χώρες καταγωγής μπορούν να χαρακτηριστούν «ασφαλείς» και άρα οι αιτήσεις ασύλου να απορρίπτονται, με τους Χριστιανοδημοκράτες να υποστηρίζουν ότι εφόσον οι πόλημοι στα Βαλκάνια έχουν τελειώσει, δεν μπορεί η Γερμανία να

αναγνωρίζει Αλβανούς, ή Κοσοβάρους ή Βόσνιους πρόσφυγες.

Η Νάλες παρεμβαίνει στη συζήτηση λέγοντας ότι «φυσικά δεν μπορούν να μείνουν εδώ όλοι όσοι έρχονται. Αλλά πολλοί τελικά θα μείνουν και εμείς δεν πρέπει να επαναλάβουμε τα σφάλματα του παρελθόντος και να τους διαχειριστούμε ως προσωρινούς επισκέπτες. Χρειάζομαστε μια σύγχρονη νομοθεσία για τη μετανάστευση, που να προσφέρει άσυλο σε αυτούς που βρίσκονται σε ανάγκη και να ανοίγει έναν νόμιμο δρόμο μετανάστευσης σε όσους επιθυμούν μια καλύτερη ζωή στη Γερμανία. Αυτό ισχύει και για όσους έρχονται από τα Βαλκάνια».

Στη Γερμανία κάθε χρόνο οι θάνατοι υπερβαίνουν τις γεννήσεις κατά 200.000, ενώ το ισοζύγιο θα γίνει ακόμη πιο αρνητικό τα χρόνια που έρχονται. Η Νάλες αντιμετωπίζει τους πρόσφυγες ως δημογραφική ένεση με δυνητικά θετικές παραμέτρους στην αγορά εργασίας και στο ασφαλιστικό σύστημα. «Πρέπει να προσφέρουμε κατευθυνόμενη είσοδο στην αγορά εργασίας μας. Η επιτυχής ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας πρέπει να επαίνετείται και όσοι ολοκληρώνουν με επιτυχία την εκπαίδευσή τους πρέπει να έχουν το δικαίωμα να μείνουν».

Ωστόσο, η Γερμανίδα υπ. Εργασίας Αντρέα Νάλες αντιμετωπίζει τους πρόσφυγες σαν δημογραφική ένεση, με θετικές παραμέτρους σε αγορά εργασίας και ασφαλιστικό σύστημα.

Μια μερίδα Γερμανών, που εκφράζονται πολιτικά από τη νέα ισχυρή γυναίκα του κόμματος AfD Φράνκε Πέτρι και από τη ρητορική περί «εξισλαμισμού» της Γερμανίας και «κινδύνου για την πατρίδα», επιδεικνύει όλο και πιο εκθροικές συμπεριφορές έναντι των νεοεισερχομένων. Στον αντίποδα, υπάρχουν οργανώσεις, εθελοντές και απλοί πολίτες που καταβάλλουν συγκινητικές προσπάθειες για να καλωσορίσουν τους πρόσφυγες. Οι αντικειμενικές δυσκολίες είναι μεγάλες, με δεδομένη την υποχρηματοδότηση των γερμανικών δήμων, αλλά η Νάλες τονίζει ότι όλα είναι θέμα πολιτικής βούλησης.

«Είναι ώρα να δράσουμε. Πρέπει να συγκεντρώσουμε όλες μας τις δυνάμεις ώστε να δώσουμε σε αυτούς τους ανθρώπους ένα νέο σπίτι και την ελπίδα ότι θα μπορέσουν να ορίσουν το μέλλον τους. Γι' αυτό

πρέπει να τους ενσωματώσουμε με τον καλύτερο τρόπο στην αγορά εργασίας. Πρέπει να μάθουμε τι εκπαίδευση διαθέτουν οι άνθρωποι αυτοί, πώς θα μπορούσαν το ταχύτερο να μάθουν γερμανικά, πώς μπορεί να επισπευσθεί η ανανέωση των τυπικών προσόντων και πώς μπορούν να αποκτήσουν νέα», σημειώνει η Γερμανίδα υπουργός Εργασίας, συμπληρώνοντας: «Είναι μία καλή ετιένδυση».

Δεν είναι βέβαιο αν η γερμανική νομοθεσία και πρακτική θα αλλάξει προς την κατεύθυνση που περιγράφει η Νάλες. Για την ώρα, «καλή επένδυση» χαρακτηρίζουν τους πρόσφυγες μόνο οι διακινητές, οι «αμοιβάδες» των οποίων ανεβαίνουν αστρονομικά, καθώς η Ουγγαρία ολοκληρώνει τον φράκτη που εμποδίζει όσους προσπαθούν να την διασχίσουν για να φθάσουν στη Γερμανία.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΜΠΕΡΣΗ

Επικίνδυνη αναζωπύρωση συγκρούσεων στην Ουκρανία

Η Ουάσινγκτον κατηγορεί το Κρεμλίνο για υπονόμευση της κυβέρνησης του Κιέβου

Του **ANDREW E. KRAMER**
THE NEW YORK TIMES

Κλιμακώθηκαν απότομα την εβδομάδα που πέρασε οι αιματηρές συγκρούσεις μεταξύ του κυβερνητικού στρατού και των υποστηριζόμενων από τη Ρωσία αυτονομιστών ανταρτών στην Ανατολική Ουκρανία. Ήταν οι χειρότερες συγκρούσεις που έχουν σημειωθεί από τη συμφωνία εκκευρίας που επετεύχθη στο Μινσκ της Λευκορωσίας τον περασμένο Φεβρουάριο.

Οι δύο πλευρές αντάλλαξαν κατηγορίες για παραβίαση της εκκευρίας, χωρίς καμία από τις δύο να αμφισβητεί ανοιχτά τη συμφωνία. Ωστόσο, σε πολλές δυτικές πρωτεύουσες εκφράζονται φόβοι για το ενδεχόμενο κατάρρευσης της εκκευρίας και επιστροφής στον ανοιχτό εμφύλιο πόλεμο. Ευρωπαίοι παρατηρητές, που επι-

Τόσο ο κυβερνητικός στρατός όσο και οι ρωσόφωνοι αυτονομιστές μετέφεραν τα βαρέα όπλα τους εκ νέου στην πρώτη γραμμή του μετώπου.

βλέπουν την εφαρμογή της συμφωνίας, αναφέρουν ότι τόσο ο κυβερνητικός στρατός όσο και οι ρωσόφωνοι αυτονομιστές έβγαλαν βαρέα όπλα από τις αποθήκες τους και τα μετέφεραν εκ νέου στην πρώτη γραμμή του μετώπου.

Το αμερικανικό υπουργείο Εξωτερικών εννοχολοεί για την κλιμάκωση της βίας τη Ρωσία και τους αντάρτες. Αμερικανοί αξιωματούχοι εκτιμούν πως η αναζωπύρωση των συγκρούσεων, λίγες ημέρες πριν από την ουκρανική Ημέρα της Ανεξαρτησίας, στις 24 Αυγούστου, συνδέεται, κατά πάσα πιθανότητα, όχι με πρόθεση του Ρώσου προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν να αποσπάσει από την Ουκρανία και νέα εδάφη, μετά την προσάρτηση της Κριμαίας, αλλά με την προσπάθειά του να υπονομεύσει την κυβέρνηση του Κιέβου.

«Η Ρωσία και οι αυτονομιστές εξαπολύουν αυτές τις επιθέσεις ακολουθώντας το ίδιο πρότυπο κλιμάκωσης της σύγκρουσης που είδαμε τον περασμένο Αύγουστο», εκτιμά ο εκπρόσωπος Τύπου του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, Τζον Κίρμπι.

ανοιχτά της Κριμαίας, με βαθυσκάφος, ο Ρώσος πρόεδρος ισχυρίστηκε ότι «η ευθύνη ανήκει όχι στις πολιτοφυλάκες του Ντονμπάς (Ντονέτσκ και Λουγκάνσκ), αλλά στην άλλη πλευρά», δηλαδή τον ουκρανικό στρατό.

Σύμφωνα με τον Ρώσο υπουργό Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ, τα πολιτικά αίτια της νέας κρίσης εντοπίζονται στην άρνηση της ουκρανικής κυβέρνησης να υλοποιήσει κρίσιμα σημεία της συμφωνίας του Μινσκ, αναφορικά με την παραχώρηση εξουσιών στις δύο περιοχές που ελέγχουν οι αυτονομιστές. Κατά τον επικεφαλής της ρωσικής διπλωματίας, η κυβέρνηση του Κιέβου «ασχολείται περισσότερο με το να συντηρεί τη ρωσοφοβία στη Δύση και να συνδαυλίζει τεχνητά την ένταση στο Ντονμπάς», παρά με την πολιτική επίλυση της κρίσης.

Πριν από την πρόσφατη κλιμάκωση των συγκρούσεων, τέσσερα οχήματα του Οργανισμού για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) πυρπολήθηκαν έξω από κεντρικό ξενοδοχείο του Ντονέτσκ, πρωτεύουσας της ομώνυμης περιοχής. Ο ΟΑΣΕ έχει αναλάβει την επίβλεψη της εκκευρίας και ο πρόεδρος του διεθνούς οργανισμού, Ιβίτσα Ντάτοσιτς, υπουργός Εξωτερικών της Σερβίας, καταδίκασε το συμβάν, που περιορίζει τις δυνατότητες των διεθνών παρατηρητών να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους.

Τις επόμενες ημέρες, οι παρατηρητές του ΟΑΣΕ κατέγραψαν εκατοντάδες εκρήξεις βλημάτων πυροβολικού στην περιοχή του Ντονέτσκ και από τις δύο πλευρές του ποταμού που χωρίζει, σε γενικές γραμμές, τα δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα. Εκτοτε, οι συγκρούσεις των δύο πλευρών αναβιώνονται επί καθημερινής βάσεως. Παρατηρητές του ΟΑΣΕ ανέφεραν ότι μονάδες του κυβερνητικού στρατού έβγαλαν από στρατιωτικές αποθήκες οκτώ φορτηγά που μεταφέρουν και μπορούν να εκτοξεύουν πυραύλους Grad, παραβιάζοντας τη συμφωνία εκκευρίας. Ουκρανοί στρατιώτες και άμαχοι ήρθαν να προστεθούν στους νεκρούς του εμφύλιου πολέμου, που έχει στοιχίσει μέχρι σήμερα τη ζωή περισσότερων των 6.800 ανθρώπων. Ανάμεσα στα τραγικά θύματα της σύγκρουσης, μια μητέρα και η δεκάχρονη κόρη της, που βρέθηκαν ανάμεσα σε αντιπάλους πυρά, στα περίχωρα της Μαριούπολης.

Οι χειρότερες συγκρούσεις από τη συμφωνία εκκευρίας του Μινσκ σημειώθηκαν την περασμένη εβδομάδα στην Ανατολική Ουκρανία μεταξύ του κυβερνητικού στρατού και των υποστηριζόμενων από τη Ρωσία αυτονομιστών ανταρτών.

Ο Αμερικανός αξιωματούχος προειδοποίησε το Κρεμλίνο ότι ενδεχόμενη απόπειρα απόσπασης και νέων εδαφών θα προκαλέσει πρόσθετες, αυστηρότερες κυρώσεις σε βάρος της Ρωσίας. Μια προειδοποίηση που αφορά πρωτίστως ενδεχόμενη απόπειρα των αυτονομιστών να καταλάβουν το στρατηγικής σημασίας λιμάνι της Μαριούπολης, κάτι που θα τους χάριζε τον καθολικό έλεγχο της

Αζοφικής Θάλασσας και εδαφική σύνδεση της κερσονήσου της Κριμαίας με τα εδάφη που ελέγχουν οι ρωσόφωνοι αντάρτες, στις περιοχές του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ.

Σε διαμετρική αντίθεση με την Ουάσινγκτον, ο Βλαντιμίρ Πούτιν έριξε τις ευθύνες για την αναζωπύρωση των συγκρούσεων στο Κιέβο. Αφού καταδύθηκε στον βυθό της Μαύρης Θάλασσας, στα

Η ρητορική Τραμπ σαρώνει Χίλαρι, Ρεπουμπλικανούς

Στις 6 μονάδες, από 16, πλέον η διαφορά

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Ξεκίνησε κάπως σαν αστείο. Ο Ντόναλντ Τραμπ να ανεμίζει ρυθμικά την εμβληματική κόμη του κατεβαίνοντας τις κυλιόμενες σκάλες ξενοδοχείου του στη Νέα Υόρκη και να κατευθύνεται προς το βήμα προκειμένου να ανακοινώσει την υποψηφιότητά του για το χρίσμα των Ρεπουμπλικανών. Οι «κτηνώδεις» δηλώσεις του, ξενοφοβικές, σεξιστικές και περήφανα πολιτικά μη ορθές, χάριζαν καθημερινά πηχυαίους τίτλους στα αμερικανικά τηλεοπτικά δίκτυα και άφθονο υλικό για τα σατιρικά σόου του Τζον Ολίβερ και του Τζον Στιούαρτ.

Εσχάτως όμως, οι πολιτικοί αναλυτές στις ΗΠΑ έχουν αρχίσει να χάνουν το χιούμορ τους. Όχι μόνο επειδή ο Τραμπ έχει πλυσίσει επικίνδυνα την επικρατέστερη για το χρίσμα των Δημοκρατικών, Χίλαρι Κλίντον, από την οποία υπολείπεται μόλις 6% (έναντι 16% τον περασμένο μήνα), αλλά κυρίως επειδή θέτει την ατζέντα στην κατάμεστη προεκλογική κούρσα των Ρεπουμπλικανών και φαίνεται ότι επηρεάζει τη ρητορική των συνυποψηφίων του. Για παράδειγμα, ο Ρικ Σαντόρουμ, ο Ραντ Πολ, ο Μπεν Κάρσον, ο Κρις Κρίστι, ακόμη και η Λίντσεϊ Γκρέιχαμ συμφωνούν μαζί του στη βασικότερη πρόταση για την επίλυση του μεταναστευτικού: την αφαίρεση της αυτόματης ιθαγένειας στα παιδιά παράνομων μεταναστών που γεννιούνται στις ΗΠΑ. Από την πλευρά τους, οι Τζεμπί Μπους και Μάρκο Ρούμπιο, οι οποίοι χρειάζονται τον ψήφο των ισπανόφωνων, δυσκολεύονται να εκφράσουν την αντίθεσή τους, εξαιτίας της απληξίας που έχουν αυτές οι εμπρηστικές προτάσεις στη βαθιά συντηρητική εκλογική βάση του κόμματος. Πολλές δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι η πλειοψηφία των Ρεπουμπλικανών ψηφοφόρων συμφωνεί με τα απαξιοτικά σχόλια του Τραμπ για τους Μεξικανούς μετανάστες, του έχουν επιδοθούν στον χειρισμό του μεταναστευτικού ζητήματος και γενικά θεωρούν ότι η απέλαση των παράνομων μεταναστών θα πρέπει να αποτελέσει κεντρικό πυλώνα της κυβερνητικής πολιτικής.

«Ο κίνδυνος είναι πως μόλις ολοκληρωθεί η προεκλογική εκ-

στρατεία και ανεξάρτητα από την τύχη της υποψηφιότητας του Τραμπ, θα έχει δηλητηριάσει και άλλο τη συζήτηση με τις τοξικές του θέσεις, θα έχει νομιμοποιήσει τον εξτρεισμό, που αμβλύνεται μέσα από την εξοικείωση μαζί του, και θα έχει επικυρωθεί από ένα αναξίλοπο κόμμα», έγραψε η αμερικανική εφημερίδα New York Times αυτήν την εβδομάδα. Στην ιστοσελίδα γνωριμιών Ashley Madison, που έχει στόχο την ανεύρεση εξωσυζυγικών εραστών, οι Ρεπουμπλικανοί μοιάζουν πάντως να ξεχνούν τον πορτιναισμό τους και την προσήλωσή τους στις οικογενειακές αξίες. «Βρώμικο ρεπουμπλικανικό μυαλό», «Οι Ρεπουμπλικανοί είναι οι καλύτεροι εραστές» και «είμαι ένας

Στο παιχνίδι για το χρίσμα των Δημοκρατικών μπαίνει και η υποψηφιότητα του αντιπροέδρου Τζο Μπάιντεν.

Ρεπουμπλικανός κραδαινών όπλο», είναι μερικοί από τους αυτοπροσδιορισμούς που φιλοξενοούνται στο σάιτ.

Την ίδια στιγμή, η αναποφασιστικότητα της Κλίντον στον χειρισμό απόρρητων email που εστάλησαν από τον προσωπικό της λογαριασμό όσο ήταν υπουργός Εξωτερικών έχουν αρχίσει να ροκανίζουν το προβάδισμά της στις δημοσκοπήσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα κενό, το οποίο θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί ο αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν. Ο τελευταίος είτε έχει το ίδιο ποσοστό είτε καλύτερο από της Κλίντον στις δημοσκοπήσεις μονομαχίας με Ρεπουμπλικανούς υποψηφίους σε κρίσιμες πολιτείες όπως η Φλόριδα, το Οχάιο και η Πενσιλβάνια. Ο Μπάιντεν δεν έχει ακόμη αποκλείσει ότι θα κατέλθει υποψήφιος το 2016. Δημοσκοπήσεις του CNN ανέφεραν πρόσφατα πως το 53% των εγγεγραμμένων Δημοκρατικών ψηφοφόρων θέλει μια υποψηφιότητα Μπάιντεν, ιδίως όσο εννεννίζονται οι αμφιβολίες κατά πόσο η Κλίντον είναι σε θέση να κερδίσει την επόμενη αναμέτρηση.

Σκληρή γλώσσα από τον Λεπέν κατά της κόρης του, Μαρίν

Για «βρώμικο παιχνίδι» κατηγορήσε την κόρη του, Μαρίν Λεπέν, ο ιδρυτής του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου της Γαλλίας, Ζαν-Μαρί Λεπέν, την Παρασκευή, μία ημέρα αφότου η εκτελεστική επιτροπή του Μετώπου αποφάσισε την αφαίρεση της κομματικής του ταυτότητας. Ο 87χρονος ιστορικός ηγέτης του κόμματος δεσμεύθηκε να «κατακτήσει εκ νέου» το κόμμα, χαρακτηρίζοντας τη διαδικασία που οδήγησε

στην αποπομπή του «φάρσα» και «ενέδρα». Ο γερλόκος της γαλλικής ακροδεξιάς είπε: «Εδωσα τις διαταγές στο εκτελεστικό απόσπασμα από μακριά. Δεν ήθελε να εμφανιστεί ότι εκτελεί τον πατέρα της και έτσι έβαλε τους δήμιούς της να το κάνουν». Ο Λεπέν αποπέμφθηκε εξαιτίας επανειλημμένων εμμηροτικών δηλώσεών του, στις οποίες υποβάθμιζε το Ολοκαύτωμα των Εβραίων κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Καίγεται ακόμη το λιμάνι Τσαντζίν

Τέσσερις πυρκαγιές μαίνονταν και την Παρασκευή στη ζώνη του λιμανιού του Τσαντζίν, όπου πριν από μία εβδομάδα η έκρηξη σε αποθήκη χημικών προκάλεσε τον θάνατο 116 ανθρώπων. Οι νέες πυρκαγιές ξέσπασαν σε υπαίθριο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων και άλλες τρεις τοποθεσίες του λιμανιού και σε περιοχή από την οποία κάτοικοι και εργαζόμενοι έχουν απομακρυνθεί από την περασμένη εβδομάδα. Στο μεταξύ, οι κρατικές υπηρεσίες Περιβάλλοντος διαπίστωσαν ότι στην ευρύτερη ζώνη, τα επίπεδα κυανίου βρίσκονται 356 φορές πάνω από το επιτρεπόμενο όριο, αν και η μόλυνση έχει περιορι-

στεί στην εκκενωθείσα ζώνη της έκρηξης. Εργάτες, φορώντας ειδικές στολές προστασίας, έχουν αρχίσει το δύσκολο έργο του καθαρισμού της περιοχής, ενώ σύμφωνα με το κρατικό ειδησιογραφικό πρακτορείο «Νέα Κίνα», εκατοντάδες μηχανήματα αφαιρούν το χώμα από τη ζώνη της έκρηξης, μεταφέροντάς το σε χώρους υγειονομικής ταφής. Σε άρθρο στην ιστοσελίδα του «Νέα Κίνα», οι Αρχές αποκάλυψαν ότι οι ιδιοκτήτες των αποθηκών εκμεταλλεύθηκαν τις γνωριμίες τους στην αστυνομία, την πυροσβεστική και την επιθεώρηση εργασίας για να εξασφαλίσουν άδεια λειτουργίας.

Πέντε σενάρια για το μακελειό στην Μπανγκόκ

Μακάβριος ο απολογισμός. Σκοτώθηκαν 21 άτομα και δεκάδες τραυματίστηκαν από τον ισχυρότατο εκρηκτικό μηχανισμό που είχε τοποθετηθεί σε ινδουιστικό ναό στο κέντρο της πρωτεύουσας της Ταϊλάνδης, Μπανγκόκ. Δεν είναι η πρώτη φορά που οι δρόμοι της Μπανγκόκ βάφονται με αίμα. Η επίθεση αυτή, όμως, έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό: ουδείς ανέλαβε την ευθύνη. Οι βομβιστικές επιθέσεις δεν είναι κάτι άγνωστο στην Ταϊλάνδη. Η άνευ προηγουμένου κλιμάκωση της βομβιστικής επίθεσης και η προφανής στόχευση των ξένων τουριστών υποδεικνύουν, βέβαια, είτε ότι το «παιχνίδι» τρώου έχει αλλάξει είτε ότι η Ταϊλάνδη βρίσκεται αντιμέτωπη με μία νέα απειλή. Σε βίντεο κλειστού κυκλώματος, σύμφωνα με την ταϊλανδική αστυνομία, εμφανίζεται ένας νεαρός αλλοδαπός να μεταφέρει το σακίδιο με τον εκρηκτικό μηχανισμό στον ινδουιστικό ναό Ερασιάν. Για ποιόν, λοιπόν, δρα ο βομβιστής; Ας δούμε μερικά ενδεχόμενα:

1. Αντίπαλες πολιτικές δυνάμεις. Η

Ο ισχυρότατος εκρηκτικός μηχανισμός που είχε τοποθετηθεί σε ινδουιστικό ναό στην πρωτεύουσα της Ταϊλάνδης, αφαίρεσε τη ζωή σε 21 ανθρώπους.

Μπανγκόκ άντεξε μία δεκαετία πολιτικών αναταραχών ενώ πολεμούσαν για την εξουσία ο στρατός, ο οποίος υποστηρίζεται από τη μεσαία τάξη της πρωτεύουσας και την ελίτ, και οι φτωχοί της υπαίθρου και των αστικών κέν-

Κανείς δεν έχει αναλάβει την ευθύνη της βομβιστικής επίθεσης στον ινδουιστικό ναό.

τρων, που παραμένουν πιστοί στους πρώην πρωθυπουργούς Γινγκλάκ και Τακσίν Σιναουάτρα. Οι διεθνείς παρατηρητές, πάντως, επισημαίνουν ότι καμία πλευρά δεν έχει να κερδίσει από την αιματηρή επίθεση.

2. Μουσουλμάνοι αυτονομιστές. Οι μουσουλμάνοι των τριών επαρχιών του ταϊλανδικού Νότου αναζητούν μεγαλύτερη αυτονομία και οραματίζονται τη δημιουργία του σουλτανάτου του Πατανί. Οι μουσουλμάνοι αυτονομιστές, υποκινούμενοι από τη Μαλαισία, πραγματοποιούν επιθέσεις κατά των τοπικών αξιωματούχων και βουδιστών, αλλά είναι περιορισμένης κλίμακας. Μία τέτοια ισχυρή επίθεση δεν ταιριάζει στον τρόπο δράσης των ανταρτικών ομάδων. Πάντως, πιθανολογείται ότι θα μπορούσε η «καταδρομική»

επίθεση να είναι «δείγμα γραφής» μιας νέας γενιάς ανταρτών.

3. Ουιγούροι. Κάποιοι εκτιμούν πως οι μουσουλμάνοι της Κίνας θα μπορούσαν να οργανώσουν ένα τέτοιο πλήγμα για να στηρίξουν τους ομοθρήσκους τους, ιδιαίτερα μετά τον «επαναπαρισμό» 100 Ουιγούρων προσφύγων στην Κίνα.

4. ISIS. Το «Ισλαμικό Κράτος» θα μπορούσε να κρύβεται πίσω από την επίθεση καθώς τα μέλη του έχουν επανειλημμένως αναφερθεί στην ανάγκη εξαγωγής «τζιχάντ». Όμως, η αλήθεια είναι ότι οι τζιχαντιστές πάντα επαίρονται για τις φρικώδεις ενέργειές τους και μάλλον θα έσπευδαν να αναλάβουν την ευθύνη.

5. Άλλες ανταρτικές ομάδες της Νοτιοανατολικής Ασίας. Πολλές ισλαμικές ομάδες δραστηριοποιούνται στην περιοχή και έχουν εξαπολύσει πολύνεκρες επιθέσεις, όπως στο Μπαλί το 2002. Ωστόσο, οι πιο επικίνδυνες, όπως η Τζεμά Ισλαμιάγια, έχουν απολέσει την ισχύ τους. Αλλάστε, ουδέποτε στόχευαν κατά της Ταϊλάνδης.

AFP, A.P., REUTERS

Η ένταξη κοριτσιών στο Ισλαμικό Κράτος

Η προετοιμασία, η χρηματοδότηση, η διαδρομή μέχρι τη Συρία και ο γάμος τριών εφήβων με δυτικούς τζιχαντιστές

Της **KATRIN BENNHOLD**
THE NEW YORK TIMES

Τη νύκτα προτού η Καντίζα Σουλτάνα φύγει για τη Συρία χόρευε με την ανιψιά και κοντινή της φίλη στο υπνοδωμάτιό της. Ήταν Δευτέρα κατά τη διάρκεια των σχολικών διακοπών του Φεβρουαρίου. Τα δύο κορίτσια φορούσαν ασορτί πιτζάμες και χαχάνιζαν, ενώ ταυτόχρονα χόρευαν υπό τον ήχο ενός επαναλαμβανόμενου ρυθμού. Όπως απεδείχθη, αυτή η στιγμή ήταν ένα προσεκτικά σχεδιασμένο αντίο, μιας αποφασισμένης και εξαιρετικά έξυπνης εφήβου, η οποία είχε περάσει τους τελευταίους μήνες προετοιμάζοντας μεθοδικά τη φυγή της από το σπίτι της στο ανατολικό Λονδίνο, μαζί με δύο άλλες συμμαθήτριάς της. Ακολούθησε έτσι τον δρόμο μιας άλλης φίλης τους, η οποία είχε ήδη αποχωρήσει για τις περιοχές που ελέγχει το «Ισλαμικό Κράτος» (Ι.Κ.).

Την επόμενη μέρα το πρωί, η Καντίζα σκώθηκε νωρίς και είπε στη μητέρα της ότι πηγαίνει στη βιβλιοθήκη του σχολείου και ότι θα έμενε εκεί μέχρι τις 4.30 το απόγευμα. Ωστόσο, όταν η Καντίζα δεν είχε επιστρέψει στις 5.30, οι γονείς της κατάλαβαν ότι κάτι δεν πάει καλά. Η μητέρα της είπε στη μεγαλύτερη αδελφή της να της στείλει ένα μήνυμα, ωστόσο δεν έλαβε απάντηση. Η μητέρα της έψαξε την ντουλάπα της, ανακαλύπτοντας ότι, εκτός από κάποια ρούχα, τα οποία ήταν στρατηγικά τοποθετημένα, ήταν άδεια.

«Τότε άρχισα να πανικοβάλλομαι», είπε η κυρία Κανόμ σε πρόσφατη συνέντευξη της. Την επόμενη μέρα το πρωί η οικογένεια δήλωσε την εξαφάνισή του κοριτσιού στο τοπικό αστυνομικό τμήμα. Μία ώρα μετά, τρεις αξιωματικοί από την Αντιτρομοκρατική τους χτύπησαν την πόρτα. «Πιστεύουμε ότι η κόρη σας μαζί με δύο φίλες της ταξίδεψαν στην Τουρκία», τους είπε ο ένας από αυτούς. «Ακόμη και τότε η Συρία

Οι τρεις φίλες όπως τις «συνέλαβε» ο φακός την ώρα που επιβιβάζονται σε λεωφορείο για τη Συρία.

Περίπου 4.000 άνθρωποι από τον δυτικό κόσμο έχουν προσχωρήσει στο «Ισλαμικό Κράτος», εκ των οποίων οι 550 είναι γυναίκες.

δεν πέρασε από το μυαλό μου», είπε η κυρία Κανόμ. «Μόνο όταν είδα το βίντεο (στο οποίο τα τρία κορίτσια φαίνεται να επιβιβάζονται σε ένα λεωφορείο για να περάσουν τα σύνορα Τουρκίας - Συρίας) κατάλαβα», προσέθεσε.

Τα τρία κορίτσια αυτά είναι χαρακτηριστικό δείγμα ενός νέου, ανησυχητικού φαινομένου – αυτό

το οποίο κάποιοι αποκαλούν τζιχαντιστική - φεμινιστική υποκουλτούρα. Υπολογίζεται ότι περίπου 4.000 άνθρωποι από τον δυτικό κόσμο έχουν προσχωρήσει στο «Ισλαμικό Κράτος», εκ των οποίων οι 550 είναι γυναίκες. Οι άντρες γίνονται πολεμιστές, όπως άλλωστε και σε όλες τις προηγούμενες οργανώσεις τζιχαντιστών. Ωστόσο, γνωρίζουμε πολύ λιγότερα για τον ρόλο των γυναικών. Μακριά από το πεδίο της μάχης, βοηθούν το Ι.Κ. ως σύζυγοι, μητέρες και στρατολογητές στην προσπάθεια του ΙΚ να γίνει πραγματικό κράτος.

Τα τρία αυτά κορίτσια ήταν τόσο καλές μαθήτρες, όσο και δημοφιλείς στο σχολείο. «Ήταν τα κορίτσια στα οποία ήθελες να μιλάσεις», σχολιάζει μια μικρότερη συμμαθήτριά τους. Μάλλον γι' αυτόν τον λόγο κανείς δεν αναγνώρισε τα σημάδια τα οποία

προοικονομούσαν τη στρόφη αυτή στον χαρακτήρα τους. Οι οικογένειες, οι οποίες παρατήρησαν ότι η συμπεριφορά τους είχε αλλάξει, το απέδιδαν στην εφηβεία. Στον κόσμο στον οποίο ζούσαν η υποκουλτούρα είναι συντηρητική, το Ισλάμ είναι πανκ-ροκ, η μαντίλα απελευθερωτική και τα μούσια σέξι. Ρωτήστε μια Λονδρέζα μουσουλμάνα ποια αγόρια είναι δημοφιλή στο σχολείο της και θα αρχίσει να μιλάει «για τους αδελφούς οι οποίοι προσεύχονται».

Την απόφαση αυτή των κοριτσιών να οδηγηθούν στο «Ισλαμικό Κράτος» θεωρείται ότι επηρέασε και μια στενή τους φίλη. Τον Ιανουάριο του 2014 η Σαρμίνα Μπέγκουμ, μία από τις καλύτερες φίλες της Καντίζα, έχασε τη μητέρα της από καρκίνο. Ούσα μοναχοπαίδι επηρεάστηκε πολύ από αυτό το γεγονός. Μέχρι

Ρωτήστε μια Λονδρέζα μουσουλμάνα ποια αγόρια είναι δημοφιλή στο σχολείο της και θα αρχίσει να μιλάει «για τους αδελφούς οι οποίοι προσεύχονται».

τότε δεν ήταν ιδιαίτερος θρησκευόμενη. Αφού όμως πέθανε η μητέρα της άρχισε να προσεύχεται περισσότερο και να περνάει περισσότερο χρόνο στο τζαμί. Ξεκίνησε ακόμα να καλύπτει και τα μαλλιά της, σε πρώτη φάση μόνο στο σχολείο αλλά στη συνέχεια και στο σπίτι. Όταν ο πατέρας της Σαρμίνα ξαναπαρτρεύτηκε, η Καντίζα τη συνόδευσε

στον γάμο. Λίγο αργότερα, στις 6 Δεκεμβρίου, έφυγε από το σπίτι.

Σε ένα χαρτί το οποίο βρέθηκε μετά την αποχώρησή των κοριτσιών, φαίνεται να υπάρχουν σημειώσεις γι' αυτά που χρειάζονταν: ζεστά ρούχα, κινητό τηλέφωνο, μείκαπ και άλλα καθημερινά αντικείμενα. Σε αυτήν τη λίστα υπάρχουν τα γράμματα και μιας τέταρτης κοπέλας, η οποία όμως τελικά δεν ταξίδεψε επειδή ο πατέρας της έπαθε έμφραγμα. Από τότε, ένας δικαστής της έχει κατασχέσει το διαβατήριό, αν και η ίδια αρνείται ότι σχεδίαζε κάτι τέτοιο. Ένα άλλο ενδιαφέρον γεγονός είναι ότι ο πατέρας της Αμίρα (του ενός κοριτσιού) φαίνεται σε βίντεο μιας εκδήλωσης του 2012, στην οποία μιλούσε ο διαβόητος φανατικός μουσουλμάνος Αντζέμ Χουντάρι και στην οποία παρευρέθηκε επίσης ο Μάικαλ Αντεμπούαλε, ο ένας από τους δύο οι οποίοι μαχαίρωσαν μέχρι θανάτου ένα Βρετανό στρατιώτη το 2013. Στο βίντεο ο πατέρας της κοπέλας, ο οποίος τον Μάρτιο εμφανίστηκε στη βρετανική τηλεόραση κρατώντας ένα ακουδάκι της κόρης του εκλιπαρώντας την να γυρίσει πίσω, εικονίζεται να φωνάζει μαζί με άλλους «Αλλάχου Ακμπαρ» (ο Θεός είναι μεγάλος) ενώ μια αμερικανική σημαία πυρπολείται δίπλα του. Ακόμη υπάρχει το ερώτημα εάν οι τρεις κοπέλες είχαν κάποια εξωτερική πηγή χρηματοδότησης, εφόσον θεωρείται απίθανο να κατάφεραν να συγκεντρώσουν τα χρήματα που απαιτούνται μόνες τους.

Από τότε που πήγαν πάντως τα κορίτσια στο «Ισλαμικό Κράτος» έχουν και οι τρεις παντρευτεί. Είχαν να επιλέξουν ανάμεσα σε διάφορους συζύγους. Η μία διάλεξε έναν Καναδό, η άλλη έναν Αμερικανό. Η Αμίρα διάλεξε έναν Αυστραλό πρώην κασάπη, ο οποίος εμφανίζεται και σε διάφορα βίντεο του «Ισλαμικού Κράτους» και αποκαλείται «τζίντζερ τζιχάντι» επειδή έχει κόκκινα μαλλιά.

Τα αιρκοντίσιον ρυθμίζουν την... ανισότητα των φύλων

Σύμφωνα με έρευνα, η θερμοκρασία στα περισσότερα κτίρια γραφείων καθορίζεται με βάση τον μεταβολικό ρυθμό των ανδρών

Της **PAM BELLUCK**
THE NEW YORK TIMES

Τα καλοκαίρια στην Ομάχα είναι ζεστά και οι θερμοκρασίες μπορεί να φτάσουν τους 40 βαθμούς Κελσίου. Η Μόλι Μαχάνα είναι προετοιμασμένη. Στο γραφείο ζώνεται με ζακέτες ή φαρδιά φούτερ που κρύβει στο συρτάρι της. «Εχω μία τεράστια κουβέρτα στο γραφείο μου με την οποία τυλίγομαι σαν μπουρίτο», λέει. Πρόσφατα, «κρύωνα τόσο πολύ, που ήμουν έτοιμη να πάω να καθίσω στο αυτοκίνητό μου, στους 40 βαθμούς, για πέντε λεπτά και να ψιθώ».

Η 24χρονη Μαχάνα, η οποία πόσταρε στο Τουίτερ ότι στη δουλειά της νιώθει σαν τον παγωμένο White Walker από την τηλεοπτική σειρά

Οι γυναίκες προτιμούν μία θερμοκρασία δωματίου γύρω στους 24 βαθμούς, ενώ οι άνδρες γύρω στους 21 βαθμούς Κελσίου.

Game of Thrones, είπε ότι μία συνάδελφός της στην εταιρεία ψηφιακού μάρκετινγκ όπου εργάζεται τυλίγεται επίσης με πουλόβερ. Αλλά οι άντρες; «Ερχονται με σορτς».

Πράγματι. Αυτό είναι κάτι που συμβαίνει κάθε καλοκαίρι: Τα γραφεία ανοίγουν τον κλιματισμό και οι γυναίκες παγώνουν σαν γρανίτες. Τελικά, οι επιστήμονες (να σημειωθεί ότι είναι και οι δύο άντρες) παροτρύνουν να δοθεί ένα τέλος στη «Μεγάλη Αρκτική Συνωμοσία του Γραφείου». Η μελέτη τους, που δημοσιεύθηκε στις 3 Αυγούστου

στο επιστημονικό περιοδικό Nature Climate Change, αναφέρει ότι τα περισσότερα κτίρια γραφείων ρυθμίζουν τη θερμοκρασία με βάση μία φόρμουλα που σχεδιάστηκε πριν από δεκαετίες και στηρίζεται στον μεταβολικό ρυθμό των ανδρών. Η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα κτίρια πρέπει να «μειώσουν τη μεροληψία τους προς το ένα φύλο σχετικά με τη θερμική άνεση», διότι θέτοντας τη θερμοκρασία σε ελαφρώς θερμότερα επίπεδα βοηθά στη μάχη κατά της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

«Σε πολλά κτίρια, βλέπεις ότι η κατανάλωση ενέργειας είναι πολύ υψηλότερη επειδή τα πρότυπα είναι σύμφωνα με την παραγωγή θερμότητας του ανδρικού σώματος» λέει ο Μπόρις Κίνγκμα, ένας από τους συγγραφείς της μελέτης και βιοφυσιολόγος στο Πανεπιστημιακό Ιατρικό Κέντρο του Μάαστριχτ στην Ολλανδία. «Εάν έχεις μία πιο ακριβή εικόνα της θερμικής ανάγκης των ανθρώπων που βρίσκονται μέσα σε αυτό, τότε μπορείς να σχεδιάσεις το κτίριο έτσι ώστε να σπαταλά πολύ λιγότερη ενέργεια, και κατά συνέπεια να επιτυγχάνεις και χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα», λέει ο ίδιος.

Οι ερευνητές έκαναν πειράματα σε 16 εικοσάχρονα φοιτήτριες, που έκαναν καθιστική δουλειά φορώντας ελαφριά ρούχα σε δωμάτια, που αποκαλούν αναπνευστικούς θαλάμους, και τα οποία καταγράφουν το εισπνεόμενο οξυγόνο και το εκπνεόμενο διοξείδιο του άνθρακα. Η θερμοκρασία του δέρματος μετρήθηκε στα χέρια, την κοιλιά και σε άλλα σημεία. Η εσωτερική θερμοκρασία του σώματος καταγράφηκε με ένα θερμόμετρο σε μορφή χαπιού που λάμβαναν οι γυναίκες από το στόμα.

Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι ο

Οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι «εάν έχεις μία ακριβέστερη εικόνα της θερμικής ανάγκης των ανθρώπων που βρίσκονται μέσα σε ένα κτίριο, τότε μπορείς να το σχεδιάσεις έτσι ώστε να καταναλώνει πολύ λιγότερη ενέργεια».

μέσος μεταβολικός ρυθμός των γυναικών ήταν 20-32% χαμηλότερος από τις τιμές στα διαγράμματα των μοντέλων που χρησιμοποιούνταν για να καθοριστούν οι θερμοκρασίες των κτιρίων. Έτσι προτείνουν να προσαρμοστεί το μοντέλο ώστε να περιλαμβάνει τους πραγματικούς μεταβολικούς ρυθμούς γυναικών και ανδρών, καθώς και παράγοντες όπως η μόνωση που προσφέρει ο σωματικός ιστός, και όχι μόνο τα ρούχα. Για παράδειγμα, άνθρωποι

με περισσότερα κιλά ζεσταίνονται γρηγορότερα, και άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας έχουν χαμηλότερους μεταβολικούς ρυθμούς, τονίζουν.

Το πόσο θερμότερο πρέπει να γίνει ένα γραφείο, βεβαίως, θα ποικίλλει. Η έρευνα όμως διαπίστωσε μία διαφορά μέχρι και τριών βαθμών Κελσίου μεταξύ των προτιμήσεων των ανδρών και των γυναικών. Ο δρ Κίνγκμα λέει ότι μία γυναίκα προτιμά μία θερμοκρασία δωματίου

γύρω στους 24 βαθμούς, ενώ ένας άνδρας γύρω στους 21 βαθμούς, η οποία, όπως λέει ο δρ Κίνγκμα, είναι η συννηθισμένη θερμοκρασία ενός γραφείου σήμερα.

Εξοικονόμηση ενέργειας

Κάποιοι ειδικοί εκφράζουν τις αμφιβολίες τους σχετικά με το εάν η προτεινόμενη φόρμουλα μπορεί εύκολα να υιοθετηθεί. Ο Κι Πόου Λαμ, καθηγητής αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο Κάρνεγκι, λέει

ότι ακόμα και εάν η βιομηχανία δεχτεί μία αλλαγή στο μακρόχρονο μοντέλο, τα κτίρια συχνά στεγάζουν διαφορετικές επιχειρήσεις ή «στριμώχνουν μέσα περισσότερους ανθρώπους» από ό,τι έχουν σχεδιαστεί και χωρίζουν τα γραφεία με αποτέλεσμα θερμοστάτες και εξαερισμοί να βρίσκονται σε διαφορετικά δωμάτια. Δεδομένων αυτών των αυτοσχεδιασμών, ο δρ Λαμ αμφισβάζει για το κατά πόσο αυτές οι αλλαγές θα συμβάλλουν τελικά στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ωστόσο, λέει, «χρειάζεται να συνεχίσουμε να πιέζουμε» για βελτιώσεις επειδή «το φαινόμενο των γυναικών που κρύνουν είναι πάρα πολύ εμφανές» και εργαζόμενοι που κρύνουν ή ζεσταίνονται είναι λιγότερο παραγωγικοί.

Η επακόλουθη απάντηση είναι ο εξατομικευμένος θερμοκρασιακός έλεγχος, λέει ο δρ Λαμ, ο οποίος τη δεκαετία του 1990 βοήθησε στον σχεδιασμό ενός «προσωπικού περιβαλλοντικού προτύπου» που θεωρήθηκε πολύ ακριβό για εμπορική ανάπτυξη. Σήμερα, άλλοι προσπαθούν να αναπτύξουν συστήματα που επιτρέπουν στους εργαζόμενους να θερμαίνουν ή να ψύχουν τους θαλάμους εργασίας τους.

Η 31χρονη Κίμπερλι Μαρκ, θα το εκτιμούσε πολύ. Αυτό το καλοκαίρι, σε μία εταιρεία λογιστικού στο Νάτικ της Μασαχουσέτης, η ίδια και οι συναδέλφισές της χρησιμοποιούν θερμόλογος στο Ρέστον της Βιρτζίνιας. «Μία φορά είχα φορέσει φόρεμα χοντρό καλσόν, μακρμάνικη μπλούζα, φούτερ και μπότες μοτοσυκλέτας για να δουλέψω σε μία νεοφυή επιχείρηση ιατρικής τεχνολογίας στο Ρέστον της Βιρτζίνιας. «Μία φορά είχα φορέσει φόρεμα και αναγκάστηκα να πάω να αλλάξω ρούχα», λέει η Μακ-Φέρσον.

Ημέρα διανομής
24/8/15

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

παρουσιάζει

5

ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

**Δέκα ιστορίες καθημερινών ανθρώπων που βρίσκουν
τον δρόμο τους κόντρα στη μιζέρια της εποχής**

«... μεγάλο δώρο να μπορέσω να συνειδητοποιήσω
τον τρόπο για να βρω κάποιες λύσεις..»

Σοφία Μάτση
Μόνιμες Καλλιέργειες

ΔΕΙΤΕ ΤΟ
FOTINES ISTORIES

Έρευνα/ Συνεντεύξεις Ελένη Ξένου
Κινηματογράφηση/ Μοντάζ Χριστόφορος Ροδίτης

Μεταβολές εβδομάδας

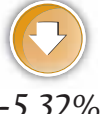
X.A.K.
-1,28%X.A.
-6,7%

Dow Jones

-4,19%

Nasdaq

-5,32%

Nikkei

-5,75%

Dax

-5,41%

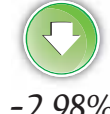
FTSE 100

-4,57%

ΔΙΕΘΝΗ
Αναμένεται
περαιτέρω
υποχώρηση
του γιούλν
Σελ. 11

Πετρέλαιο

-2,98%

€/€

2,05%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ξεκινά η δεύτερη φάση της αποκρατικοποίησης

Στους **δυννητικούς** επενδυτές του λιμανιού Λεμεσού αναμένεται να σταλούν εντός της εβδομάδας τόσο το έγγραφο προσφοράς όσο και το προσχέδιο συμφωνίας, σηματοδοτώντας την έναρξη της τρίτης φάσης της διαδικασίας αποκρατικοποίησης. **Σελ. 5**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Κοντά σε συμφωνία για ιδιωτική εταιρεία

Σε **προχωρημένο** στάδιο βρίσκονται οι διαπραγματεύσεις μεταξύ του Υπουργείου Μεταφορών με τους εργαζόμενους στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, με στόχο την κατάληξη σε συμφωνία για τη δημιουργία νέας εταιρείας. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Οι πολιτικές εξελίξεις φρενάρουν την οικονομία

Στον **αυτόματο** πιλότο μπαίνει για μια ακόμη φορά η οικονομία λόγω των πολιτικών εξελίξεων, με τη διαφορά ότι πλέον εξαιτίας των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων είναι πολύ πιο ευάλωτη απ' ό,τι στο παρελθόν, ενώ υπάρχουν και δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα. **Σελ. 9**

Real Estate

Ανοδικά κινούνται οι εγγραφές υποθηκών

Η **παροχή** νέων δανειοδοτήσεων και οι αναδιρθρώσεις υφιστάμενων δανείων, οι οποίες επιτυγχάνονται μεταξύ δανειολήπτη και τράπεζας, κατάφεραν να αναθερμάνουν την αγορά ακινήτων, γεγονός που αποδεικνύεται και από τη σταδιακή άνοδο στις εγγραφές υποθηκών. **Σελ. 12**

Μακρύς ο δρόμος για το χαλλούμι

Η κατάθεση του φακέλου αποτελεί μόνο το πρώτο βήμα για το βασικό εξαγωγικό μας προϊόν

Σε μία από τις κυριότερες εξαγωγικές βιομηχανίες εξελίσσεται το χαλλούμι, την ώρα που η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται ολοένα και πιο κοντά στην κατοχύρωσή του ως κυπριακού προϊόντος, μετά και την επίσημη δημοσίευση του σχετικού φακέλου προς την Ευρωπαϊκή

● **Πρόστιμα** σε εταιρείες για μη κάλυψη της ποσότητας 20%

● **Η εταιρεία** των αγελαδοτρόφων δεν φαίνεται να συμμορφώνεται **Σελ. 7**

Επιτροπή. Ενώ αφενός εταιρείες από χώρες του εξωτερικού, οι οποίες προσπάθησαν κατά καιρούς να αποκτήσουν την κηδεμονία του χαλλουμιού, συνεχίζουν να αντιδρούν και να θορυβούνται από την κίνηση της Κύπρου, αφετέρου η αποτελεσματική στήριξη της αι-

γοπροβατοτροφίας καθίσταται απαραίτητη ούτως ώστε η εγχώρια παραγωγή να είναι σε θέση να συμβαδίσει με την ποσότητα αιγινού και πρόβειου γάλακτος, που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι υφιστάμενοι αριθμοί πίσω από το προϊόν καταδεικνύουν τη ση-

μασία του και τη συνεισφορά του στην κυπριακή οικονομία. Οι εξαγωγές χαλλουμιού ανήλθαν στα 7.101.442 κιλά, σε σύγκριση με 6.091.687 κιλά την αντίστοιχη περίοδο του 2014, καταγράφοντας έτσι σημαντική αύξηση σε ποσοστό 16,57%. **Σελ. 6**

Καθίζηση του ελληνικού χρηματιστηρίου

Απομειώνεται καθημερινά η αξία του ελληνικού χρηματιστηρίου. Η κατάρρευση των τραπεζικών μετοχών και της πλειοψηφίας των 229 εισηγμένων έχει οδηγήσει τη σημερινή κεφαλαιοποίηση της αγοράς να αντιπροσωπεύει μόλις το 22,80% επί του φετινού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της χώρας. Στα υπόλοιπα 27 χρηματιστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο μέσος όρος της κεφαλαιοποίησης έναντι του ΑΕΠ της κάθε χώρας προσδιορίζεται στο 75%. Μάλιστα, το ελληνικό χρηματιστήριο υπολείπεται σημαντικά και από τις χώρες που εφάρμοσαν μνημόνια τα προηγούμενα χρόνια και κατάφεραν να εξέλθουν από τις ειδικές οικονομικές συνθήκες όπως είναι η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιρλανδία.

Μ. Κληρίδης: Να μη διαγράψουμε τη δημιουργία bad bank

Το θέμα της δημιουργίας εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή της λεγόμενης bad bank επαναφέρει στο προσκήνιο ο αποχωρών γενικός διευθυντής της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας Μάριος Κληρίδης.

Με αφορμή το νομοσχέδιο που θα επιτρέψει την πώληση δανείων σε ξένα Ταμεία και εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης, ο κ. Κληρίδης σχολιάζει στην «Κ» πως δεν αναμένει πως η συγκεκριμένη πρακτική θα συμβάλει στη σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο τραπεζικό σύστημα, αφού φαίνεται πως στο παρόν στάδιο οι τιμές στις οποίες θέλουν να αγοράσουν οι ενδιαφερόμενοι είναι ασύμφορες για τις τράπεζες. **Σελ. 5**

Η Κύπρος αναζητά τους δρόμους του μεταξιού

Αίτηση για συμμετοχή στην Asia Infrastructure Investment Bank της οποίας ηγείται η Κίνα και μέσω της οποίας προγραμματίζεται να υλοποιηθεί το μεγαλεπήβολο έργο One belt, one road υπέβαλε η Κύπρος. «Θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα μας αν κατορθώσουμε να γίνουμε μέλη της τράπεζας και να αποτελέσουμε μέρος της νέας διαδρομής του μεταξιού», σχολίασε χαρακτηριστικά ο Πανίκος Κασουράς πρόεδρος του κυπριακού Συνδέσμου. **Σελ. 3**

ΑΠΟΨΗ / Του ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Το κόστος προσγείωσης του Αλέξη Τσίπρα

Μία συγγνώμη να ακούσω μία φορά από Έλληνα πολιτικό (συμπεριλαμβανονται και οι δικοί μας) και τίποτε άλλο. Ένα συγγνώμη ρε παιδί μου. Αλλά άμα ακούς διαγγέλματα όπως το τελευταίο του Τσίπρα αντιλαμβάνεσαι πως η συγγνώμη είναι το τελευταίο που πρέπει να αναμένεις να ακούσεις. Μερικές φορές μία μόνο φράση είναι αρκετή παρά τα επικοινωνιακά τεχνάσματα και ελέγχους που γίνονται πριν από κάθε βαρυσήμαντη εξαγγελία ή διάγγελμα (παρακαλώ όχι χειρονομίες). Τι μας είπε λοιπόν ο Τσίπρας το βράδυ της Πέμπτης; Ανάμεσα στο πολλά του διέφυγε και το αμίμητο «οι τράπεζες σιγά-σιγά βρίσκουν τα πόδια τους». Και διερωτάσαι: Ζει σε κάποιο παράλληλο σύμπαν; Ξέρει άραγε τι είναι τράπεζες και πώς λειτουργούν; Ξέρει αλλά προσπαθεί να μας πείσει ότι όσα ξέραμε μέχρι σήμερα είναι λά-

θος; Και τι δεν θα έδινε να ήμουν σε μία γωνιά και να έβλεπα τα μούτρα του Ross, του Loeb και των άλλων ξένων επενδυτών που πριν από μερικούς μήνες έριξαν μερικά δισεκατομμύρια στις ελληνικές τράπεζες τα οποία σήμερα έχουν εξαφανιστεί. Όπως χαρακτηριστικά έγραψε η Stockwatch, η χρηματιστηριακή αξία Eurobank, Πειραιώς και Alpha είναι μικρότερη από αυτήν της σχετικά μικρότερης Τράπεζας Κύπρου. Σύντομα δε, ακόμα και η Εθνική μπορεί να έχει μικρότερη αξία. Πολλοί βλέπουν την κατάντια των ελληνικών τραπεζών ως κίνητρο ή πλεονέκτημα για να επενδύσει κάποιος εκ νέου. Με όλο το σεβασμό, αλλά με όσα προηγήθηκαν και όσα προβλέπεται να ακολουθήσουν τους επόμενους μήνες αμφιβάλω αν θα βρεθεί κάποιος αρκετά τρελός για να επενδύσει σύντομα σε ελληνικές τράπεζες.

Και τι δεν θα έδινε να ήμουν σε μία γωνιά και να έβλεπα τα μούτρα του Ross, του Loeb και των άλλων ξένων επενδυτών που πριν από μερικούς μήνες έριξαν μερικά δισεκατομμύρια στις ελληνικές τράπεζες.

Εξάντλησα τα όρια της λαϊκής εντολής, είπα σε κάποιο άλλο σημείο του διαγγέλματος και διερωτάσαι: Είχε λαϊκή εντολή να φέρει τρίτο μνημόνιο; Είχε λαϊκή εντολή ναβάλει τον Βαρουφάκη υπουργό Οικονομικών; Αν είχε μία λαϊκή εντολή την οποία μπορούσε να υλο-

ποιήσει αυτή ήταν να βγάλει τη χώρα από το ευρώ. Αυτό το μήνυμα έστειλε και η εκλογή του στις 25 Ιανουαρίου και το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος. Ο λαός μπόυχτισε και ήθελε κάτι άλλο, κάτι διαφορετικό. Τραγικά λανθασμένο μὲν αλλά σεβαστό και κατανοητό μετά από πέντε χρόνια ανεργίας, αυτοκτονιών και χαμένων αξιοπρέπειας.

Σώσαμε τη μικρή ΔΕΗ, προσλάβαμε 4.500 άτομα μέσω ΑΣΕΠ, επαναφέραμε την ΕΡΤ, μερικά από τα επιτεύγματα στα οποία αναφέρθηκε ο παραιτηθείς Έλληνας πρωθυπουργός. Ήταν les και άκουγα τον Χριστόφια να λέει πως σώσαμε την ΑΤΑ. «Πιο έμπειροι, πιο έτοιμοι, πιο προσγειωμένοι, προσπλωμένοι στο στόχο μιας ελεύθερης και κοινωνικά δίκαιης Ελλάδας», ένα από τα συνθήματα που ξεστόμισε στο τέλος του διαγγέλματος ο Αλέξης Τσίπρας. Αλήθεια όμως, πόσο κόστισε στη

χώρα αυτή η περιόδος προετοιμασίας του νεαρού πολιτικού για να γίνει πιο έμπειρος, πιο έτοιμος και πιο προσγειωμένος;

Το κυριότερο ερώτημα όμως είναι πού οδεύει η χώρα απ' εδώ και πέρα. Οι πολιτικοί αναλυτές μιλούν για μία ιδιαίτερη μπερδεμένη κατάσταση. Η διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ ακόμα δεν είναι ξεκάθαρο ποιες δυναμικές θα δημιουργήσει. Θα καταφέρει ο Τσίπρας και η ΑΝΕΛ να εκλεγούν και να υλοποιήσουν το μνημόνιο που έφεραν; Θα γίνει ξανά πρώτη δύναμη η Νέα Δημοκρατία και εάν ναι, τι θα κάνει; Θα σκίσει το μνημόνιο ΣΥΡΙΖΑ ή θα σκοτωθεί να το υλοποιήσει; Τα ποσοστά της Χρυσής Αυγής πού θα βρεθούν; Ενδεικτικό το ρεπορτάζ της «Κ» Ελλάδος. Παραθέτω μόνο ένα απόσπασμα: «Με πολιτικό λαβυρινθό προσομοιάζουν οι διαδρομές τις οποίες δρομολόγησε η απόφαση

του πρωθυπουργού για παραίτηση της κυβέρνησης και προσφυγή στις κάλπες: η σπουδή του κ. Αλ. Τσίπρα για εκλογές-εξπρές ακόμη και στις 13 Σεπτεμβρίου, η επιλογή του κ. Ευ. Μείμαρκα για απόλυτο και ουσιαστικό σεβασμό των συνταγματικών διαδικασιών, αλλά και του κ. Στ. Θεοδωράκη, η βαριά σκιά που ρίχνει στο πολιτικό σύστημα η προοπτική να εμφανιστεί με την ιδιότητα του εντολοδόχου πρωθυπουργού ο αρχηγός της Χρυσής Αυγής, σε συνδυασμό με τις ρητές πρόνοιες του Συντάγματος (για διερευνητικές εντολές), συνθέτουν ένα περιεπλεγμένο σκηνικό λαβυρινθού».

Αυτά, λοιπόν, για την Ελλάδα και ως λέει ο Αλέξης πως «η δύσκολη για την ελληνική οικονομία φάση έχει τελειώσει με την εκταμίευση των 23 δισ.». Μάλλον ξέχασε πόσες εικοσάδες δισ. εκταμιεύθηκαν μέχρι τώρα για την Ελλάδα.

www.pwc.com.cy

Expertise Solutions Value

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ

Νευρική ενόψει νέων εκλογών

Η αγορά δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το άγνωστο που φέρνει η δεύτερη κατά σειράν προσφυγή στις κάλπες για το 2015, με αποτέλεσμα την Παρασκευή να υποστεί νέο σφυροκόπημα.

Ο Γενικός Δείκτης έφθασε να υποχωρεί πάνω από 3,5% και να καταγράφει νέο χαμηλό έτους στις 630,63 μονάδες. Παρά το γεγονός ότι στην αρχή της συνεδρίασης οι τραπεζικές μετοχές ξεκίνησαν με άνοδο, όσο διαρκούσε η συνεδρίαση λύγισαν υπό το βάρος νέου κύματος πωλήσεων που ξέσπασε μετά τις 14.30 το μεσημέρι. Η αξία των συναλλαγών μέχρι και τις 14.00 το μεσημέρι δεν ξεπερνούσε τα 15 εκατ. ευρώ, θέτοντας σοβαρή υποψηφιότητα για νέο αρνητικό ρεκόρ τζίρου το 2015.

Βαρύ τίμημα πληρώνει η χρηματιστηριακή αγορά, έχοντας συμπληρώσει 15 συνεδριάσεις από τις 3 Αυγούστου 2015 που επαναλειτοούργησε, μετά την αργία των 25 ημερών εξαιτίας των capital controls.

Πιο συγκεκριμένα, από τις 3 Αυγούστου 2015 μέχρι και την Πέμπτη 20 Αυγούστου 2015 η πτώση του Γενικού Δείκτη φθάνει το 18,31%, το οποίο μεταφράζεται σε μείωση της κεφαλαιοποίησης κατά 10,272 δισ. ευρώ.

Συντριβή έχουν υποστεί οι τραπεζικοί τίτλοι που διαπραγματεύονται σε ιστορικά χαμηλά. Από την άλλη πλευρά έχει αναδειχθεί μία ομάδα 10 μετοχών της υψηλής κεφαλαιοποίησης με ισχυρό δείκτη εξωστρέφειας που δείχνει να αυτονομείται από την απαξιωτική πορεία της αγοράς.

Ταυτόχρονα η επάνοδος της αβεβαιότητας με την παραίτηση της κυβέρνησης και την προκήρυξη των δεύτερων πρώτων εκλογών μέσα στο 2015 προκαλεί ανησυχία στους επενδυτές. Το μόνο στοιχείο ίσως που σώζει την αγορά από ακόμη μεγαλύτερη κατάρρευση είναι ο περιορισμός του ημερήσιου τζίρου χαμηλότερα των 30 εκατ. ευρώ που επαναφέρουν το Χρηματιστήριο στις συνεδριάσεις της δεκαετίας του '90. Η εξήγηση του πενιχρού όγκου συναλλαγών αποδίδεται στην απουσία των εγχωρίων επενδυτών. Να υπενθυμίσουμε ότι λόγω των περιο-

ρισμών στη διακίνηση κεφαλαίων, οι ημεδαποί επενδυτές μπορούν να συμμετάσχουν στις συναλλαγές μόνο μέσω των καταβολής μετρητών είτε από εμβάσματα του εξωτερικού είτε από την πώληση υφιστάμενων μετοχών, αφού απαγορεύεται να χρησιμοποιήσουν κεφάλαια που διαθέτουν πριν από την επιβολή των capital controls στις 28 Ιουνίου 2015. Η προτελευταία χρηματιστηριακή εβδομάδα ξεκίνησε με κέρδη 1,04% και κλείσιμο του Γενικού Δείκτη στις 680,94 μονάδες. Ωστόσο η αξία των συναλλαγών κινήθηκε σε μέτρια επίπεδα. Το σφυροκόπημα των τραπεζικών μετοχών συνεχίσθηκε και αυτή την εβδομάδα κυρίως από τους αλλοδαπούς επενδυτές. Την Τρίτη επικράτησαν οι πωλητές με διευρυμένες απώλειες για τις μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς (-14,17%) και της Eurobank (-12,07%). Το αποτέλεσμα των ρευστοποιήσεων ήταν ο Γενικός Δείκτης να απολέσει τα κέρδη της Δευτέρας και να διολισθήσει στις 673,18 μονάδες.

Την Τετάρτη επανήλθε σε θετική τροχιά το χρηματιστήριο, με τον Γενικό Δείκτη να ενισχύεται οριακά 0,32% και να κλείνει στις 675,33 μονάδες. Ο τζίρος που πραγματοποιήθηκε ήταν της τάξεως των 29,317 εκατ. ευρώ και ήταν ο δεύτερος χειρότερος της χρονιάς.

Η παραίτηση της κυβέρνησης και η είσοδος της χώρας σε νέα προεκλογική περίοδο προκάλεσε νευρικότητα και κλυδωνισμούς στο χρηματιστήριο στη συνεδρίαση της Πέμπτης. Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε 3,52% και διολίσθησε στις 651,56 μονάδες.

Η τελευταία εβδομάδα του Αυγούστου περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των εξαμηνιαίων αποτελεσμάτων για τις 229 εισηγμένες. Μέχρι και τη μεθεπόμενη Δευτέρα 31 Αυγούστου θα πρέπει να έχουν δημοσιοποιηθεί τις οικονομικές τους επιδόσεις σχεδόν 170 εταιρείες. Η γενική εικόνα των αποτελεσμάτων θα δείχνει κάμψη πωλήσεων και καθαρή κερδοφορία με ευνοημένες τις εξαγωγικές εταιρείες, τις πετρελαϊκές και όσες αντλούν έσοδα από τον τουρισμό.

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Παιδιά γράφουν οι κάμερες. Διαβάζουμε τώρα. Διαβάζουμε!

Κληρίδης

Θεωρητικά, απομένει ακόμα ένας μήνας για τον Μάριο Κληρίδη προτού αποχωρήσει τελείως από το τιμόνι του Συνεργατισμού. Στις 20 Σεπτεμβρίου ολοκληρώνεται η τρίμηνη προειδοποίηση που συνόδευε την παραίτησή του από τη θέση του γενικού διευθυντή αλλά όπως πληροφορείται ο ΔΗΚΤΗΣ, ο κ. Κληρίδης αναχωρεί για Ελλάδα στις 10 Σεπτεμβρίου οπότε κι αδειάζει και επίσημα η θέση, με τον Νικόλα Χατζηγιάννη να αναμένει το πρόσιο φως από την Κεντρική Τράπεζα και τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Εκστρατεία Ρωσία

Με πολλά φορολογικά... βέλη στη φαρέτρα τους λογιστές και δικηγόροι ετοιμάζουν εκστρατεία σε πολλές χώρες με πρώτη και καλύτερη τη Ρωσία θέλοντας να επιδείξουν τα νέα μέτρα που ψηφίστηκαν. Αναμένουν μάλιστα από τη Βουλή να ψηφίσει τάχιστα και τα εκκρεμούντα νομοσχέδια ώστε να έχουν περισσότερα όπλα στα χέρια τους για να πείσουν τους Ρώσους να παραμείνουν στο νησί ή ακόμα και να ενισχύσουν την παρουσία τους. Για να δούμε τι θα προκύψει. Οι επόμενοι μήνες θα είναι καθοριστικοί, αφού οι σύντροφοι αρχίζουν να κατασταλάζουν στις επιλογές τους και αναμένεται να λάβουν αποφάσεις.

Τα επιτόκια των mall

Με επιτόκιο 4,25% και 4,50% δανείστηκε η Aterbury 102 εκατ. ευρώ από την Τράπεζα Κύπρου για να αποπληρώσει υφιστάμενο χρέος που έληγε το 2017 με καινούργια που λήγει το 2030. Τον Ιούνιο, το επιτόκιο που αφορά δάνεια προς μη χρηματοδοτικές εταιρείες για πο-

σά άνω του 1 εκατ. ευρώ αυξήθηκε στο 4,57% σε σύγκριση με 4,31% τον προηγούμενο μήνα σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής. Εκ πρώτης όψεως αρκετά λογικό ακούγεται το επιτόκιο που δόθηκε στους Νοτιοαφρικανούς.

Το φως στα μάτια του

Μεγαλούργησε πάλι ο Αλέξης μέσω διαγγέλματος. Εγώ όμως ψάχνω εκείνο τον τύπο που ένα βράδυ από τους δείκτες της ΕΡΤ αναψώθηκε το αμίμητο πως «στα μάτια του ηρωθουρουργού βλέπει το φως». Κι όλα αυτά μέσα από τους τηλεοπτικούς δέκτες και μετά από

μία πολύωρη Σύνοδο. Όποιος έχει πληροφορίες για την ταυτότητά του να βοηθήσει.

Η πολλή Δημοκρατία βλάπτει

Άντε εμείς εδώ είμαστε μία ιδιαίτερη κατάσταση και δεν μπορούμε εύκολα να κάνουμε αλλαγές στο Σύνταγμα. Εκεί στη μπέρε πατρίδα δεν αντιλήφθηκαν ακόμα πως κάτι δεν πάει καλά; Πόσες εκλογικές διαδικασίες δηλαδή πρέπει να γίνουν σε ένα χρόνο για να σκεφτούν μήπως κάτι πρέπει να αλλάξει;

Γύρος πρώτος

«Το θετικό όταν σου κάνουν πόλεμο είναι ότι αποκαλύπτονται οι πραγματικοί εχθροί: Αρχικά δι' αντιπροσώπων στο βάθος όμως φαίνονται οι αληθινοί». Αυτό έγραψε στο Twitter ο νέος υπουργός Υγείας Γιώργος Παμπορίδης ο οποίος είναι γνωστός για το οξύθυμο του χαρακτήρα του. Πληροφορίες λένε πως αν τα προβλήματα δεν επιλύονται με πολιτισμένο τρόπο, ο υπουργός θα προσκαλέσει την άλλη πλευρά σε αγώνα μποξ που θα στήσει στην αυλή του υπουργείου. Εισιτήριο δεν θα υπάρχει.

Τελικά πάει καλά ο τουρισμός;

Μας μπερδεύουν εκεί στον ΚΟΤ. Τι μία μας δικαιολογούνται γιατί τα τουριστικά έσοδα είναι μειωμένα επικαλούμενοι τη μικρή περίοδο παραμονής του τουριστών και την άλλη πανηγυρίζουν γιατί κάναμε ρεκόρ δεκαετίας (ή κάπου εκεί) στις αφίξεις τουριστών. Τελικά το 2015 θα είναι μία καλή χρονιά για τον τουρισμό ή όχι; Και μην μου πείτε το γνωστό «δεδομένων των συνθηκών είμαστε ικανοποιημένοι».

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του HUGO DIXON / REUTERS

Η θετική πλευρά των εκλογών

Κάθε φορά που κατά τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα προσέφυγε στις κάλπες και ζητούσε από τους Έλληνες ψηφοφόρους να λάβουν θέση και να αποφασίσουν ποιοι θα κυβερνήσουν τη χώρα, οι διεισθείς κεφαλαιαγορές είχαν πολύ σοβαρούς λόγους για να ανησυχούν. Στη διάρκεια της προαναφερθείσας περιόδου έλαβαν χώρα τρεις εκλογικές αναμετρήσεις. Επιπλέον, στις αρχές Ιουλίου διεξήχθη και ένα δημοψήφισμα. Αξίζει να σημειωθεί πως όλες αυτές οι εκλογικές διαδικασίες, που δημοψηφίσματος συμπεριλαμβανόμενου, λίγο έλειψε να οδηγήσουν τη χώρα σε χρεοκοπία και να προκαλέσουν τον εξοστρακισμό της από τη Ζώνη του Ευρώ. Παρά ταύτα, οι νέες βουλευτικές εκλογές, οι οποίες είναι πρόωγες, δεν αποτελούν πηγή σοβαρής ανησυχίας.

Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από αναλυτές και πολιτικούς παρατηρητές, ο παρατηρητής πλέον πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας είναι πιθανόν μετά τις εκλογές να λάβει τη λαϊκή εντολή, με τους εκλογείς να αποδέχονται τη στροφή των 180 μοιρών που έκανε. Η τεράστια μεταστροφή αυτή έχει να κάνει με το ότι αποδέχθηκε ένα σκληρό πρόγραμμα

Ο Αλ. Τσίπρας θα μπορέσει να σχηματίσει μια πιο μετριοπαθή κυβέρνηση με πιο αποτελεσματικούς υπουργούς.

στηρίξης της Ελλάδας από τους διεθνείς πιστωτές, το οποίο ανέρχεται σε 86 δισ. ευρώ.

Με αυτήν την προοπτική είναι πιθανόν ο κ. Τσίπρας και πάλι να αναδειχθεί επικεφαλής της νέας κυβέρνησης, η οποία, όμως, θα είναι πιο μετριοπαθής από την προηγούμενη.

Οι επτά μήνες κατά τους οποίους άσκησε την πρωθυπουργία αποδείχθηκαν καταστροφικοί. Η ελληνική οικονομία περιέπεσε σε μια βαθύτατη ύφεση, με τις τράπεζες της χώρας να παραμένουν εκτός λειτουργίας επί τρεις εβδομάδες, όταν επιβλήθηκαν περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων. Παρ' όλη την κατάσταση αυτή, ο Αλέξης Τσίπρας αποφάσισε να συνάψει συμφωνία στή-

ριξης με τους πιστωτές της χώρας, ουσιαστικά εγκαταλείποντας όλες τις υποσχέσεις τις οποίες είχε δώσει στις εκλογές του Ιανουαρίου.

Εκοντας κατά νου όλα αυτά τα δεδομένα και την πορεία του, πιθανώς και να προκαλεί έκπληξη η προοπτική της επανεκλογής του. Παραμένει, εντούτοις, ο Αλέξης Τσίπρας δημοφιλής στο εκλογικό σώμα, επειδή δεν έχει στιγματιστεί από κρούσματα διαφθοράς και κακοδιοίκησης, τους δύο παράγοντες οι οποίοι γέννησαν την κρίση. Επιπροσθέτως, θεωρείται πως έδωσε γενναία μάχη με τους διεθνείς πιστωτές, ακόμη και εάν αυτή η μάχη στο τέλος δεν απέβη νικηφόρος.

Υπάρχει, επιπλέον, και ένα άλλο στοιχείο. Ο Αλέξης Τσίπρας είναι ευνοημένος από την τύχη, επειδή απέναντί του έχει μια διαχασμένη αντιπολίτευση. Το δικό του κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ θα διασπαστεί. Πιθανώς το ένα τρίτο της κοινοβουλευτικής του ομάδας να ενταχθεί σε ένα νέο αριστερό κόμμα. Ούτε το νέο μόρφωμα ούτε κάποιο από τα υφιστάμενα κόμματα του Κέντρου ή της Δεξιάς έχει πιθανότητες να αντιπαραστήσει τον ΣΥΡΙΖΑ ως το μεγαλύτερο κόμμα στην Ελλάδα.

Ως εκ τούτου, ο Αλέξης Τσίπρας έχει πιθανότητες να εξασφαλίσει μια πλειοψηφία ή να είναι σε θέση να συγκροτήσει την επόμενη κυβέρνηση της χώρας, προχωρώντας σε μια συμμαχία με ένα από τα κεντρώα κόμματα και να σχηματίσει κυβερνητικό συνασπισμό.

Πέρα ταύτα, ο βασικός κίνδυνος δεν παύει να υφίσταται. Εχει δε να κάνει με το εάν η Ελλάδα θα εφαρμόσει το νέο πρόγραμμα στήριξης. Προς το παρόν, θα υπάρξει κάποια διάρκεια ενός μηνός, αφότου η υπηρεσιακή κυβέρνηση αναλάβει τον έλεγχο και στο διάστημα αυτό λίγα πράγματα θα μπορέσουν να γίνουν. Εντούτοις, ύστερα από αυτό, ο Αλέξης Τσίπρας, ο οποίος έχει επαναλάβει τη δέσμευσή του για τη συμφωνία στήριξης με τους δανειστές, θα έχει την ευκαιρία να σχηματίσει κυβέρνηση και να φέρει υπουργούς οι οποίοι θα είναι περισσότερο αποτελεσματικοί στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ισως, τελικά, η επικείμενη εκλογική δοκιμασία να αποδειχθεί μία από αυτές που οι διεθνείς πιστωτές της Ελλάδας και οι επενδυτές της θα έχουν λόγο να επιδοκιμάσουν.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2015

Κέντρο Φορολογικές Πληροφορίες 2015

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε για τα φορολογικά 2015

Όλες οι νέες αλλαγές που επήλθαν στη φορολογική νομοθεσία

Το φορολογικό ημερολόγιο 2015

Η σημαντική αυτή έκδοση της Deloitte εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής της για πλήρη, έγκυρη και λεπτομερή ενημέρωση του επιχειρηματικού κόσμου, αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα.

Την ηλεκτρονική έκδοση του Φορολογικού Οδηγού 2015 της Deloitte μπορείτε να την βρείτε στην ιστοσελίδα www.deloitte.com/cy

Η Κύπρος αναζητά τους δρόμους του μεταξιού

Παρά τις διαχρονικά καλές σχέσεις των δύο χωρών σε πολιτικό επίπεδο, σε οικονομικό επίπεδο δεν επετεύχθη κάτι ιδιαίτερο

Του ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η χρηματιστηριακή κρίση στην Κίνα δεν αναμένεται να επηρεάσει άμεσα τις οικονομικές και διπλωματικές σχέσεις με την Κύπρο, οι οποίες αν και ιδιαίτερα θετικές από οικονομικής πλευράς δεν κατάφεραν να εξελιχθούν ιδιαίτερα.

Σχολιάζοντας τη μεγάλη μείωση που καταγράφεται τις τελευταίες βδομάδες στην αξία των μετοχών στα κινεζικά χρηματιστήρια και τις προσπάθειες της κινεζικής κυβέρνησης για συγκράτησή τους, ο πρόεδρος του Κυπριο-κινεζικού Συνδέσμου Πανίκος Καουρής σχολίασε πως ήταν κάτι αναμενόμενο, αφού τα τελευταία χρόνια οι επενδύσεις σε κινεζικές εταιρείες εκτοξεύτηκαν σε πολύ υψηλά επίπεδα. Χαρακτη-

Την ανάγκη επίτευξης συνεργασίας με μία κρατική κινεζική εταιρεία, τονίζει ο πρόεδρος του κυπριο-κινεζικού Συνδέσμου Π. Καουρής.

ριστικά ανέφερε πως παρά τη μείωση που καταγράφεται το τελευταίο διάστημα η αξία των μετοχών εξακολουθεί να είναι μεγαλύτερη από ό,τι ήταν την 1η Ιανουαρίου του 2015.

Σχολιάζοντας κατά πόσο μπορεί να επηρεαστούν οι εμπορικές σχέσεις των δύο χωρών από τις εξελίξεις και ευρύτερα η κυπριακή οικονομία, σημείωσε πως κάτι τέτοιο είναι πολύ απομακρυσμένο, αφού από τη μία η κρίση αφορά μόνο στα Χρηματιστήρια και από την άλλη,

Εάν επιτευχθεί συμμετοχή στο μεγαλεπήβολο έργο One belt, one road αλλάζουν άρδην τα γεωπολιτικά δεδομένα.

οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών δεν είναι τόσο ισχυρές.

Αν και διαχρονικά οι διπλωματικές σχέσεις με την Κίνα χαρακτηρίζονται ως εξαιρετικές εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έγινε κατορθωτό να επιτευχθεί κάποια σημαντική εμπορική συμφωνία είτε με τον ιδιωτικό τομέα είτε με τον κρατικό τομέα, της αναπτυσσόμενης χώρας. «Πρέπει να προσπαθήσουμε να επιτύχουμε συμφωνία με κάποια κρατική εταιρεία της Κίνας ώστε να ανοίξει ο δρόμος και για άλλες

επενδύσεις», σχολίασε χαρακτηριστικά ο κ. Καουρής την ώρα που πληροφορίες θέλουν τον κινεζικό κολοσσό Cosco να έχει επιδείξει ενδιαφέρον για τις διαδικασίες παραχώρησης του λιμανιού Λεμεσού σε ιδιώτες επενδυτές.

Αξίζει να σημειωθεί πως στο παρελθόν δύο μεγάλες επενδυτικές προσπάθειες που έγιναν, η μία σε σχέση με το παλιό αεροδρόμιο και η άλλη σε σχέση με το έργο της Aristo Venus Rock στο τέλος της μέρας δεν ευδοκίμησαν.

Ο κ. Καουρής έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην πρωτοβουλία που ανέλαβε το κράτος της Κίνας με την ονομασία «One belt one road», η οποία έχει στόχο να ενώσει εμπορικά τη δυτική Ασία με τη Μέση Ανατολή και την Ευρώπη μέσω της Κεντρικής Ασίας. Η πρωτοβουλία εξαγγέλθηκε το 2013 και αποτελείται από δύο κύρια στοιχεία με τις χαρακτηριστικές ονομασίες «Silk Road Economic Belt» (SREB) και «Maritime Silk Road» που παραπέμπουν αμφότερες στους «Δρό-

μους του Μεταξιού» όπως επικράτησε να ονομάζεται το δίκτυο των εμπορικών δρόμων που λειτουργούσε πριν αιώνες προς τα δυτικά και νότια της μακρινής χώρας. Ο στόχος είναι να δημιουργηθεί ένας βόρειος οδικός άξονας και ένας νότιος παραθαλάσσιος διάδρομος που να συνδέει την Κίνα με την Ευρώπη. Πρόκειται ουσιαστικά για μία προσπάθεια της Κίνας να δημιουργήσει νέους δρόμους, μέσω νέων έργων υποδομής για να εξάγει τα προϊόντα της σε άλλες χώρες.

Το τελευταίο διάστημα πάντως το εγχείρημα τέθηκε σε αμφιβολία από αρκετούς που το χαρακτηρίζουν ως ιδιαίτερο δύσκολο και προκλητικό.

Ο κ. Καουρής εξήγησε πως η Κύπρος θέλοντας να αποτελέσει μέρος του μεγαλεπήκολου αυτού έργου έχει υποβάλει αίτηση για συμμετοχή στην Asia Infrastructure Investment Bank της οποίας ηγείται η Κίνα και μέσω της οποίας προγραμματίζεται να υλοποιηθεί το μεγαλεπήβολο έργο. «Θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα μας, αν κατορθώσουμε να γίνουμε μέλη της τράπεζας και να αποτελέσουμε μέρος της νέας διαδρομής του μεταξιού», σχολίασε χαρακτηριστικά ο κ. Καουρής.

Περιορισμένες οι σχέσεις
Οι εμπορικές σχέσεις της Κύπρου με την Κίνα κατέγραψαν άνοδο το 2014, αφού σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Εμπορίου οι εισαγωγές από Κίνα ανήλθαν σε 226 εκατ. ευρώ, 10% περισσότερες από πέρσι. Σε σύγκριση με συνολικές εισαγωγές 5,1δισ. ευρώ το 2014 οι εισαγωγές από τη χώρα της Ασίας αντιστοιχούσαν στο 4%.

Άνοδο παρουσίασαν και οι εξαγωγές εγχώριων προϊόντων οι οποίες ανήλθαν σε 38,7 εκατ. ευρώ το 2014 26% περισσότερες από το 2013. Οι εξαγωγές σε Κίνα αντιστοιχούσαν στο 5% των συνολικών εξαγωγών εγχώριων προϊόντων.

Όσον αφορά τον τομέα των υπηρεσιών, στελέχη του κλάδου σημειώνουν πως οι σχέσεις των δύο χωρών είναι περιορισμένες και αφορούν κυρίως εταιρείες με έδρα το Χονγκ Κονγκ.

Οι εισαγωγές υπηρεσιών από Κίνα ανέρχονταν το 2013 σε 43εκατ. ευρώ ενώ οι εξαγωγές της Κύπρου προς Κίνα σε 6 εκατ. ευρώ.

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Λογοπαθολογίας στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μετά την επιτυχημένη πορεία του προγράμματος Λογοθεραπείας και τη λειτουργία της Κλινικής Λόγου, Ομιλίας και Ακοής, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου λειτούργησε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Λογοπαθολογίας στην ελληνική γλώσσα.

- Ποια η σημασία του μεταπτυχιακού προγράμματος στη Λογοπαθολογία;

- Η ειδικότητα της Λογοθεραπείας/Λογοπαθολογίας παρουσιάζει ραγδαία εξέλιξη, καθώς οι ανάγκες για εξειδικευμένο προσωπικό αυξάνονται. Η αύξηση του προσδόκιμου ορίου ζωής αυξάνει τη συχνότητα διαταραχών επικοινωνίας στον

ΔΡ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΘΩΔΗ*, CCC-A, FAHA
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

ενήλικο πληθυσμό και την ανάγκη υπηρεσιών αποκατάστασης, επικοινωνίας και στίσις. Οι αποδεδειγμένες μέθοδοι παρέμβασης σε διαταραχές λόγου και ομιλίας στην παιδική ηλικία, προσελκύουν όλο και περισσότερες οικογένειες να αναζητήσουν παρέμβαση, για να βελτιώσουν τις δεξιότητες επικοινωνίας και τις προοπτικές ακαδημαϊκής εξέλιξης των παιδιών τους. Εξειδικευμένοι κλινικοί επιστήμονες μπορούν να προσφέρουν θεραπείες βασισμένες στις τελευταίες εξελίξεις της κλινικής επιστήμης και σε

δοκιμασμένες μεθόδους που αποφέρουν επιτυχή αποτελέσματα.

- Τι γνώσεις προσφέρει το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Λογοπαθολογίας;

- Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Λογοπαθολογίας του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, προσφέρει επιστημονική γνώση ανώτατου επιπέδου και εξειδίκευση στη Λογοπαθολογία. Οι φοιτητές μας μπορούν να επιλέξουν γνωστική περιοχή, ανάμεσα σε διαταραχές επικοινωνίας και στίσις παιδιών και ενηλίκων. Τα μαθήματα επικεντρώνονται στις τελευταίες εξελίξεις, σε κάθε τομέα, με αποτέλεσμα την πιο επίκαιρη και εξελιγμένη παρουσίαση των γνωστικών αντικειμένων. Οι φοιτητές εμπλέκονται σε ερευνητικές δραστηριότητες μέσα από μαθήματα μεθοδολογίας έρευνας, τεκμηρίωσης κλινικών πρακτικών, και κατ' επιλογήν ολοκλήρωσης διπλωματικών εργασιών.

- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του προγράμματος Λογοπαθολογίας;

- Το πρόγραμμα διαρκεί τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα, και οι φοιτητές έχουν την επιλογή εκπόνησης διπλωματικής εργασίας ή εγγραφής σε δύο μαθήματα

επιλογής. Κατά τη διάρκεια του τρίτου εξαμήνου, οι φοιτητές ολοκληρώνουν πρακτική κλινική άσκηση.

- Πού εκπαιδεύονται οι φοιτητές του προγράμματος Λογοπαθολογίας;

- Η κλινική άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται στην πρώτη αναγνωρισμένη Πανεπιστημιακή Κλινική Λόγου, Ομιλίας και Ακοής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου και σε συμβεβλημένα εξωτερικά πλαίσια, υπό την επίβλεψη εμπειρών Λογοπαθολόγων. Η κλινική άσκηση ανταποκρίνεται στην εξειδίκευση και τις ανάγκες κλινικής πρακτικής του φοιτητή.

- Ποιες άλλες δραστηριότητες είναι διαθέσιμες για τους φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος Λογοπαθολογίας;

- Οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν στα ερευνητικά προγράμματα των εργαστηρίων του προγράμματος, καθώς και στις δραστηριότητες κοινωνικής προσφοράς της Πανεπιστημιακής Κλινικής Λόγου, Ομιλίας και Ακοής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

- Υπάρχουν ιδιαίτερες προβλέψεις για εργαζόμενους φοιτητές;

- Το πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως, σε εργαζόμενους Λογοθεραπευτές. Τα μαθήματα προσφέρονται σε προκαθορισμένες ημερομηνίες συγκεντρωτικής διδασκαλίας, για διευκόλυνση των εργαζόμενων φοιτητών.

- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του συγκεκριμένου μεταπτυχιακού προγράμματος Λογοπαθολογίας;

- Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή άλλο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Λογοπαθολογία, στην ελληνική γλώσσα. Στους φοιτητές παρέχεται κάθε υποστήριξη, ώστε να βελτιστοποιήσουν τις επιστημονικές και κλινικές τους γνώσεις. Η Κλινική Λόγου, Ομιλίας και Ακοής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, αποτελεί θεσμό παροχής ποιοτικών υπηρεσιών Λογοθεραπείας, σε όλες τις ηλικίες. Θα τόνιζα ότι η λειτουργία της κλινικής προσφέρει στους σπουδαστές την ευκαιρία για πρακτική άσκηση σε συνεχόμενη βάση, πράγμα που συμβάλλει στην εμπειρία των σπουδαστών και στην επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Σημαντικά κίνητρα για την ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος Λογοπαθολογίας, αποτελούν η δομή του

προγράμματος, ώστε ο φοιτητής που ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του να αποφοιτά σε 3 εξάμηνα, η κλινική εμπειρία στην Κλινική Λογοθεραπείας του Πανεπιστημίου όπως έχει αναφερθεί, η αμέριστη υποστήριξη των φοιτητών, η υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων στο σύντομο διάστημα που παρουσιάζονται οι διαλέξεις, οι υποχρεωτικές εργασίες για απόκτηση βαθύτερης γνώσης και τέλος, η συμμετοχή των φοιτητών σε κλινική έρευνα.

- Ποια μαθήματα περιλαμβάνει το πρόγραμμα;

- Το πρόγραμμα Λογοπαθολογίας προσφέρει μαθήματα όπως, Ερευνητικές Μέθοδοι στη Λογοπαθολογία, Εφαρμοσμένες Επιστήμες Ομιλίας, Φωνητικές και Φωνολογικές Διαταραχές, Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές, Νευροπαθολογία Επικοινωνίας, Νευροπαθολογία Κινητικού Λόγου, Πρώιμες Διαταραχές Επικοινωνίας, Λογοπαθολογία στην Εκπαίδευση, Νευροπαθολογία της Φώνησης, Νευροπαθολογία της Κατάποσης, Ακουσολογία, Αξιολόγηση Έρευνας στη Λογοθεραπεία.

- Οι μεταπτυχιακές σπουδές στη Λογοπαθολογία είναι μια επένδυση που δημιουργεί ευκαιρίες εργοδότησης;

- Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο προσφέρει όλα τα προσόντα για μια επιτυχημένη καριέρα στη Λογοπαθολογία. Οι εξειδικευμένοι Λογοπαθολόγοι, μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και αποτελεσματικότητας, με σημαντική κλινική υποεροχή. Οι εξειδικευμένοι επαγγελματίες, έχουν εξαιρετικές προοπτικές επαγγελματικές αποκατάστασης.

- Πώς μπορεί κάποιος να βρει περισσότερες πληροφορίες;

- Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Γραφείο Εισδοχών Φοιτητών τηλ. 00357-22713000 ή email: admfit@euc.ac.cy

* Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ακουσολογίας, Συντονίστρια, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Λογοπαθολογίας, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

Προ των πυλών για νέα ιδιωτική Πολιτική Αεροπορία

Εντός Σεπτεμβρίου αναμένεται να ολοκληρωθεί ο διάλογος Υπουργείου Μεταφορών και συντεχνιών

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ένα βήμα πριν από την κατάληξη σε συμφωνία με τους εργαζομένους για τη δημιουργία νέας εταιρείας ιδιωτικού δικαίου, που θα παρέχει υπηρεσίες αεροναυτιλίας, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και της αναδιάρθρωσης του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας (ΤΠΑ) φαίνεται να βρίσκεται η Κυβέρνηση. Ηδη το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων πραγματοποίησε στις αρχές της εβδομάδας συνάντηση με το Eurocontrol, το οποίο συστήνει εδώ και αρκετά χρόνια τη βελτίωση της λειτουργίας του Τμήματος.

Την ίδια ώρα, οι διαπραγματεύσεις του αρμόδιου Υπουργείου με τις συντεχνίες των εργαζομένων του ΤΠΑ βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο, με στόχο την εξεύρεση κοινής συνισταμένης και εν τέλει την κατάληξη σε συμφωνία για τις προωθούμενες αλλαγές στο Τμήμα.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι το Υπουργείο Μεταφορών αναμένει την επίτευξη συμφωνίας με τους εργαζομένους εντός Σεπτεμβρίου, διαπιστώνοντας παράλληλα θετικό κλίμα και φως στον ορίζοντα όσον αφορά στις επαφές που πραγματοποιούνται με τις συντεχνίες, με τους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας να βρίσκονται κοντά στο να συναινέσουν για τη δημιουργία νέας εταιρείας, στην οποία αναμένεται να μεταφερθούν. Την ώρα που η αυτοχρηματοδοτούμενη εταιρεία που θα δημιουργηθεί θα είναι ιδιωτικού δικαίου με 100%

Κρατική εταιρεία στη βάση ιδιωτικού δικαίου αναμένεται να δημιουργηθεί εντός της χρονιάς.

μέτοχο το κράτος, το κρίσιμο νομοσχέδιο που σχετίζεται με το μέλλον του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας βρίσκεται για έλεγχο ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας, ενώ εκτιμάται ότι θα κατατεθεί λίγες μέρες ή εβδομάδες μετά την επαναλειτουργία της Βουλής, μετά το θερινό κλείσιμο που έχει προηγηθεί.

Παράλληλα, στόχος είναι η λειτουργία της εταιρείας εντός του 2015, καθώς και η αναδιοργάνωση του ΤΠΑ εντός της επόμενης χρονιάς. Η δημιουργία της εταιρείας αναμένεται να αποτελέσει το κλείσιμο μίας από τις πιο σημαντικές εκκρεμότητες στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς το Eurocontrol προτείνει επιτακτικά τόσο την αναδιοργάνωση του Τμήματος όσο και τη δημιουργία κρατικής εταιρείας, η οποία θα παρέχει τις υπηρεσίες αεροναυτιλίας, όπως και σε άλλες χώρες μέλη του ευρωπαϊκού οργανισμού αρμόδιου για την ασφάλεια της αεροναυτιλίας.

Στοιχείμα η αεροπορική

Σε ρυθμούς των ριζικών αλλαγών στην Πολιτική Αεροπορία κινείται η Κυβέρνηση, εξουσιοδοτώντας

τους αρμόδιους Υπουργούς, Μεταφορών και Οικονομικών να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να γίνουν, βάσει της έκθεσης του Eurocontrol. Όσον αφορά στη δημιουργία κρατικής εταιρείας ιδιωτικού δικαίου παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και την αναδιάρθρωση του ΤΠΑ υπενθυμίζεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 3 Ιουνίου 2015 αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να υποβάλει την έκθεση του Eurocontrol στα αρμόδια όργανα της Δημόσιας Υπηρεσίας για αξιολόγηση της νέας προτεινόμενης δομής του ΤΠΑ.

Παράλληλα, εξουσιοδότησε τον αρμόδιο υπουργό να προχωρήσει στο διορισμό Διευθυντή Έργου από τη δημόσια υπηρεσία και σε περίπτωση μη εξεύρεσης κατάλληλου προσώπου από τον ιδιωτικό τομέα, με αγορά υπηρεσιών, για την επίβλεψη πιστής και έγκαιρης εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης του Τμήματος και να ενημερώσει σχετικά το Υπουργικό Συμβούλιο το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών.

Εν τω μεταξύ, το Υπουργικό αποφάσισε επίσης να εξουσιοδοτήσει τον υπουργό Οικονομικών να εξούρει τις τυχόν πιστώσεις που θα απαιτηθούν για τον διορισμό Διευθυντή Έργου. Ανάμεσα στις προκλήσεις, στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί τους επόμενους μήνες το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας είναι οι αιτήσεις τριών εταιρειών σχετικά με έκδοση κυπρια-

Το κρίσιμο νομοσχέδιο που σχετίζεται με το μέλλον του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας βρίσκεται για έλεγχο ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας, ενώ εκτιμάται ότι θα κατατεθεί λίγες μέρες ή εβδομάδες μετά την επαναλειτουργία της Βουλής.

κού πιστοποιητικού αερομεταφορέα (Air Operator Certificate-AOC) για λειτουργία αεροπορικής εταιρείας με βάση την Κύπρο.

Εκτός από την Cobalt Air, η

οποία αναμένει την έκδοση του πιστοποιητικού από το αρμόδιο τμήμα εντός των αμέσως επόμενων μηνών, επιδιώκοντας την έναρξη των πτήσεων πριν το τέλος της

χρονιάς, στην ουρά για παραχώρηση AOC και αδειοδότηση για αεροπορική εταιρεία, βρίσκονται άλλες δύο εταιρείες, η Tous Air και η Orion.

Προς ανάκαμψη της παραθεριστικής κατοικίας

Σε επιστροφή των Βρετανών αγοραστών ακινήτων και όχι μόνο προσβλέπουν οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης

Του ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Θετικές ενδείξεις από το εξωτερικό διαβλέπει ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης Παντελής Λεπτός προβλέποντας πως οι πωλήσεις σε ξένους θα αυξηθούν το επόμενο διάστημα.

Το 2012 πωλήθηκαν 1476 ακίνητα σε αλλοδαπούς εκ των οποίων τα 542 αφορούσαν την επαρχία Πάφου και τα 354 την επαρχία Λεμεσού. Το 2013 πωλήθηκαν συνολικά 1017 ακίνητα παγκύπρια σε ξένους, με τις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου να έχουν τη μερίδα του λέοντος. Πέρσι οι πωλήσεις σε ξένους ανήλθαν σε 1193 και εκτός από την Πάφο και τη Λεμεσό σημαντικούς αριθμούς πράξεων έγιναν και στη Λάρνακα. Για τους πρώτους επτά μήνες του 2015 τα πωλητήρια έγγραφα με αγοραστές ξένους ανήλθαν σε 775 με τις τρεις προαναφερθείσες πόλεις να εκλύουν και πάλι τους περισσότερους ξένους.

Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, όπως σχολίασε ο κ. Λεπτός, προέρχεται από Ρώσους και υπηκόους χωρών

Οι πωλήσεις σε Κινέζους θα συνεχιστούν, εκτιμά ο Π. Λεπτός, διαβλέποντας έντονο ενδιαφέρον κι από άλλες χώρες.

της Μέσης Ανατολής, ενώ ευελπιστούν πως θα επανέλθει το ενδιαφέρον από τη βρετανική αγορά λόγω της χρηματιστηριακής κρίσης στην ασιατική χώρα, ο κ. Λεπτός σχολίασε πως δεν αναμένει μεγάλη μείωση και πως οι αγορές ακινήτων από Κινέζους αγοραστές θα συνεχίσουν αλλά όχι στα επίπεδα του 2012, όταν έφτασαν σε πρωτοφανή

επίπεδα. Η κινέζικη αγορά παρουσίασε μία μεγάλη κάμψη το 2013 και άρχισε να επανέρχεται σταδιακά το 2014 και το 2015, εξήγησε ο πρόεδρος του Συνδέσμου.

Κληθείς να σχολιάσει τη νομοθεσία για εκποιήσεις, ανέφερε πως δεν αναμένεται να επηρεάσει τις εργασίες στον τομέα, αφού το κοινό που θα επιδείξει ενδιαφέρον για

επίπεδα. Η κινέζικη αγορά παρουσίασε μία μεγάλη κάμψη το 2013 και άρχισε να επανέρχεται σταδιακά το 2014 και το 2015, εξήγησε ο πρόεδρος του Συνδέσμου.

Κληθείς να σχολιάσει τη νομοθεσία για εκποιήσεις, ανέφερε πως δεν αναμένεται να επηρεάσει τις εργασίες στον τομέα, αφού το κοινό που θα επιδείξει ενδιαφέρον για

Οι εκποιήσεις δεν θα επηρεάσουν τον τομέα.

τα ακίνητα που θα εκποιηθούν είναι διαφορετικό από εκείνο που στοχεύουν οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης. Γενικότερα, στάθηκε ιδιαίτερα στο θέμα της διατήρησης της ομαλότητας, δηλώνοντας πως τυχόν προβλέψεις εξελίξεις μπορεί να επηρεάσουν τη θετική πορεία της οικονομίας που παρατηρείται. Έδωσε το παράδειγμα της Ελλάδας, η οποία τους τελευταίους μήνες έχασε το οποίο επενδυτικό ενδιαφέρον υπήρχε με αποτέλεσμα μέρος αυτών των επενδύσεων να στρέψει την προσοχή του στην Κύπρο. «Γίνονται επενδύσεις στην Κύπρο και μικρές και μεγαλύτερες επενδύσεις και αναμένουμε πως το επόμενο διάστημα θα γίνουν ακόμα περισσότερες». Εκφράζοντας την αισιοδοξία του για το μέλλον, χαρακτήρισε απίστευτο τον τρόπο που η κυπριακή οικονομία εξήλθε της

κρίσης μετά τα γεγονότα του 2013, υποδεικνύοντας πως αυτό που χρειάζεται είναι μερικές επενδυτικές κινήσεις και ακόμα κάποιο χρονικό διάστημα για να υπάρξει πλήρης αναστροφή του κλίματος.

Καλές πωλήσεις από Όμιλο Σχολιάζοντας τα δεδομένα για τον Όμιλο Λεπτός, ανέφερε πως οι τζίροι του Ομίλου είναι αρκετά μεγάλοι και τα δύο τελευταία χρόνια (2014-2015) παρουσιάζουν ανοδική τάση. «Ο Όμιλος προχωρά συνεχώς σε νέες πωλήσεις, τόσο λιανικές όσο και μεγαλύτερου μεγέθους στο πλαίσιο κινήσεων που έκαναν πολλοί επιχειρηματικοί όμιλοι στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια».

Τον Απρίλιο ο Όμιλος είχε ανακοινώσει πως από τον Αύγουστο του 2014 υπάρχει σε εκκρεμότητα κατ' αρχήν συμφωνία με την Τράπεζα Κύπρου για αναδιάρθρωση όλων των δανείων του, η οποία ήταν υπό την έγκριση του Συμβουλίου της τράπεζας και συμβουλίων εταιρειών του Ομίλου. Σύμφωνα με τον Όμιλο, ο συνολικός δανεισμός από την Τράπεζα Κύπρου ανέρχεται σε 308 εκατ. ευρώ.

One Stop Solutions.

Ολοκληρωμένες λύσεις ICT για την επιχείρησή σας.

Η MTN Business είναι ο πρώτος **“One Stop Solutions” πάροχος ολοκληρωμένων λύσεων ICT** στην Κύπρο και την εμπιστεύονται περισσότερες από **6.500 επιχειρήσεις**. Παρέχει προηγμένες και αξιόπιστες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής, cloud και μετεγκατάστασης, σε συνδυασμό με τα πιο κάτω:

- Ασύλληπτες ταχύτητες δεδομένων του δικτύου MTN 4G
- Δύο εξειδικευμένα MTN Business Centers
- Προσωπικό Σύμβουλο για κάθε επιχείρησης
- 800χλμ ιδιόκτητο δίκτυο οπτικών ινών
- Αποκλειστική Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών: 131
- Ανταγωνιστικές τιμές

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο mtnbusiness@mtn.com.cy ή επισκεφθείτε το www.mtnbusiness.com.cy

«Να σκεφτούμε ξανά το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας κακής τράπεζας»

Θα υπάρξουν πολλαπλά οφέλη από μία τέτοια εξέλιξη λέει ο Μάριος Κληρίδης

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Το θέμα της δημιουργίας εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή της λεγόμενης bad bank επαναφέρει στο προσκήνιο ο αποχώρων γενικός διευθυντής της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας Μάριος Κληρίδης.

Με αφορμή το νομοσχέδιο που θα επιτρέψει την πώληση δανείων σε ξένα Ταμεία και εξειδικευμένες εταιρείες διαχείρισης, ο κ. Κληρίδης σχολιάζει στην «Κ» πως δεν αναμένει πως η συγκεκριμένη πρακτική θα συμβάλει στη σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο τραπεζικό σύστημα, αφού φαίνεται

Ιδανικό σενάριο θα ήταν η δημιουργία μιας εταιρείας στην οποία θα συμμετείχαν κυβερνητικά και ευρωπαϊκά κεφάλαια αλλά και μακροχρόνιοι επενδυτές.

πως στο παρόν στάδιο οι τιμές στις οποίες θέλουν να αγοράσουν οι ενδιαφερόμενοι είναι ασύμφορες για τις τράπεζες.

Πληροφορίες από τραπεζικά στελέχη, αναφέρουν πως οργανισμοί από το εξωτερικό έχουν προσεγγίσει εδώ και κάποιο διάστημα τις εγκώριες τράπεζες και ήδη γίνονται ασκήσεις επί χάρτου για τυχόν πακέτα δανείων που θα μπορούσαν να πωληθούν.

Σε παρατήρηση ότι το θέμα της δημιουργίας μιας bad bank κολλούσε σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο χρηματοδότησης του επιχειρήματος, ο κ. Κληρίδης παρατήρησε πως είτε με αυτό τον τρόπο είτε με πώληση δανείων οι χρηματοδοτικές ανάγκες είναι

Το κράτος θα μπορούσε μέσω ενός τέτοιου σχήματος να ασκήσει και κοινωνική πολιτική.

δεδομένες. Πηγαίνοντας ένα βήμα παραπέρα, εξήγησε πως αν εφαρμόζονταν αυτή η λύση, το κράτος θα μπορούσε να ασκεί καλύτερα τη κοινωνική του πολιτική σε θέματα προστασίας της πρώτης κατοικίας. «Το ιδανικό σενάριο θα ήταν η δημιουργία μιας εταιρείας στην οποία θα συμμετείχαν κυβερνητικά και ευρωπαϊκά κεφάλαια αλλά και μακροχρόνιοι επενδυτές, αποκλείοντας τα hedge funds».

Το θέμα απασχόλησε τους τραπεζικούς κύκλους κατά διαστήματα και διαφάνηκε πως επικρατούσαν διαφορετικές απόψεις ανάμεσα στους τραπεζίτες με κάποιους να τάσσονται υπέρ και κάποιους κατά.

«Πιστεύω πως είναι ένα θέμα που πρέπει να επανέλθει στο τραπέζι», πρόσθεσε χαρακτηριστικά ο Μ. Κληρίδης που διαγεί τις τελευταίες μέρες του στο τιμόνι του Συνεργατισμού, αφού η αποχώρησή του έχει οριστεί για τις 20 Σεπτεμβρίου, τρεις μήνες μετά που υπέβαλε παραίτηση.

Υψηλές εξασφαλίσεις

Πάντως, ακόμα κι αν δεν μειωθούν δραστηκά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια το επόμενο διάστημα ο κ. Κληρίδης εκτιμά πως τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα δεν θα χρειαστούν επιπρόσθετα κεφάλαια, αφού σε αντίθεση με άλλες

ευρωπαϊκές χώρες, έχουν πολύ υψηλές εξασφαλίσεις. «Το γεγονός ότι για χρόνια οι τράπεζες δάνειζαν με κύριο γνώμονα την εξασφάλιση που λάμβαναν, παρά τα προβλήματα που δημιουργήσε, αποτελεί σήμερα κάτι θετικό, αφού παρέχει μία επιπλέον κάλυψη για τις μη προβληματικές χορηγήσεις». Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνέχισαν το μοτίβο των προηγούμενων μηνών αφού ανήλθαν στο 46,37% του συνολικού δανεισμού των 58,3 δισ. ευρώ τον Ιούνιο, ενώ το ποσοστό των δανείων που αναδιαρθρώθηκαν αλλά θεωρούνται εκ νέου μη εξυπηρετούμενα ανήλθε στο 71,25%. Τα μη εξυπηρετούμενα για επιχειρήσεις ανήλθαν στο 55,73% από σύνολο 24,2 δισ. ευρώ και για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις στο 64,82% των 13,5 δισ. ευρώ. Όσον αφορά τα νοικοκυριά, πλησίασε το 55% σε σύνολο 22,9 δισ. ευρώ δανείων.

Από τον Δεκέμβριο του 2014 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια κυμαίνονται γύρω στα 27 δισ. ευρώ, ένδειξη ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής δεν αποδίδουν τα αναμενόμενα.

Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό των προβλέψεων στο κυπριακό σύστημα είναι σημαντικά χαμηλότερα από το αντίστοιχο σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης, εντούτοις από το αποτελεσματικά των τραπεζών διαφαίνεται πως λαμβανομένων υπόψη και των εξασφαλίσεων, τα προβληματικά δάνεια είναι πλήρως καλυμμένα.

Σε σχέση με τη διαδικασία των εκποιήσεων, ο κ. Κληρίδης εξέφρασε την άποψη ότι δεν πρόκειται να γίνουν μαζικές εκποιήσεις, αφού στόχος είναι να λάβουν το μήνυμα όσοι μπορούν αλλά αρνούνται να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα. Έφερε το παράδειγμα της Ιρλανδίας όπου κι εκεί όταν εφαρμόστηκε ο νόμος δεν υπήρξαν μαζικές εκποιήσεις ακινήτων.

Ολοταχώς για δεύτερη φάση στο λιμάνι Λεμεσού

Την επίσημη έναρξη της δεύτερης φάσης της διαδικασίας αποκρατικοποίησης του λιμανιού Λεμεσού πρόκειται να σηματοδοτήσει εντός της επόμενης εβδομάδας η αποστολή του έγγραφου προσφοράς και του προσχεδίου συμφωνίας παραχώρησης και εμπορικής αξιοποίησης του λιμανιού. Από τους προεπιλεγέντες οικονομικούς φορείς, τελικά επιλέγησαν 12 εταιρείες ή κοινοπραξίες για τον σταθμό εμπορευματοκιβωτίων, 10 για τη διαχείριση των θαλάσσιων υπηρεσιών, όπως επίσης και 13 για τον σταθμό γενικού φορτίου. Οι ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι εκτιμάται ότι θα λάβουν τα σχετικά έγγραφα εντός των επόμενων 24ωρων, υπολογίζεται ότι εντός του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Σεπτεμβρίου θα επισκεφθούν τις εγκαταστάσεις του λιμανιού. Όσον αφορά στις διαπραγματεύσεις με τους εργαζομένους, παρόλο που η πρόσφατη συνάντηση του υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων δεν έφερε, σύμφωνα με τις συντεχνίες

Οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές εκτιμάται ότι θα λάβουν τα σχετικά έγγραφα εντός των επόμενων 24ωρων.

της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) τα αναμενόμενα αποτελέσματα, εντούτοις φαίνεται να υπάρχει φως για κατάρτιση σε συμφωνία και αποτροπή της εξαγγελθείσας για τις 27 και 28 Αυγούστου 48ωρης απεργίας. Όσον αφορά στο σχέδιο εθελούσιας αφυπηρέτησης, το οποίο αποτέλεσε ένα από τα βασικότερα σημεία της συνάντησης, πραγματοποιήθηκε επίσης την περασμένη Πέμπτη συνάντηση με την υποεπιτροπή που εξετάζει το σχέδιο και τον αναλογιστή που έχει ετοιμάσει το σχέδιο, ενώ ο υπουργός δηλώνει την προθυμία να συναντηθεί εκ νέου και εντός της επόμενης εβδομάδας, εφόσον χρειαστεί, με τις συντεχνίες, ούτως ώστε να επιτευχθεί συμφωνία. Μιλώντας στην «Κ», ο Μάριος Δημητριάδης επαναλαμβάνει ότι δεν εντοπίζει οποιοδήποτε λόγο για πραγματοποίηση της εξαγγελθείσας απεργίας, σημειώνοντας ότι «σε περίπτωση που υπάρχουν κάποιες επιμέρους διαφορές επί των προτάσεων, μπορούν να συζητηθούν», διευκρινίζοντας ωστόσο ότι δεν υπάρχει σημαντικό περιθώριο αλλαγών. Ένα από τα σημεία, τα οποία ενδέχεται να συζητηθούν αφορούν το σχέδιο εθελούσιας αφυπηρέτησης, έτσι ώστε να είναι σε θέση να το επιλέξουν ομάδες εργαζομένων, οι οποίες δεν επιθυμούν να μεταγραφούν στον δημόσιο τομέα.

ΜΑΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Υπηρεσία ταχυμεταφορών από Kronos Express και Κυπριακά Ταχυδρομεία

- Πάνω από **60 σημεία εξυπηρέτησης** σε όλα τα **Ταχυδρομικά Γραφεία** και κέντρα **Kronos Express**
- Παραδόσεις καθημερινά σε πάνω από **240 χωριά**
- Ελκυστικές τιμές
- **Ενημέρωση** με **SMS** για αποστολή και παράδοση
- **Ηλεκτρονική παρακολούθηση** της αποστολής

KRONOS express

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
CYPRUS POST

77.777.808

www.kronosexpress.com

Kronos Express

Εξαγωγικό προϊόν με προοπτικές το χαλλούμι

Στον δρόμο των εμποδίων και στον πρόδρομο της κατοχύρωσης βαδίζει η Κυπριακή Δημοκρατία

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Σε μία από τις κυριότερες εξαγωγικές βιομηχανίες εξελίσσεται το χαλλούμι, την ώρα που η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται ολοένα και πιο κοντά στην κατοχύρωσή του ως κυπριακού προϊόντος, μετά και την επίσημη δημοσίευση του σχετικού φακέλου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ενώ αφενός εταιρείες χωρών του εξωτερικού, οι οποίες προσπάθησαν κατά καιρούς να αποκτήσουν την κηδεμονία του χαλλουμιού, συνεχίζουν να αντιδρούν και να θορυβούνται από την κίνηση της Κύπρου, και αφετέρου η αποτελεσματική στήριξη της αιγοπροβατοτροφίας καθίσταται απαραίτητη ούτως ώστε να εγκριθεί παραγωγή να είναι σε θέση να συμβαδίσει με την ποσότητα αιγινού και πρόβειου γάλακτος, που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι υφιστάμενοι αριθμοί πίσω από το προϊόν καταδεικνύουν τη σημασία του και τη συνεισφορά του στην κυπριακή οικονομία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, την περίοδο Ιανουαρίου – Μαΐου του 2015, οι εξαγωγές χαλλουμιού ανήλθαν στα 7.101.442 κιλά, σε σύγκριση με 6.091.687 κιλά την αντίστοιχη περίοδο του 2014, καταγράφοντας έτσι σημαντική αύξηση σε ποσοστό 16,57%. Παράλληλα, ακόμα πιο εμφανής ήταν η διαφορά στην αξία των εξαχθέντων χαλλουμιών, καθώς έφτασε στα 48.328.655 ευρώ σε σχέση με 40.976.823 το αντίστοιχο περσινό πεντάμηνο, σημειώνοντας επίσης αύξηση της τάξεως του 17,94%. Με δεδομένο ότι το πρώτο εξαμηνίο πλησίασαν τα 60 εκατ. ευρώ, οι συνολικές εξαγωγές στο τέλος του 2015 αναμένεται να ξεπεράσουν τα 90 εκατ. ευρώ.

Φτάνει μέχρι Αυστραλία

Διαρκή άνοδο καταγράφουν οι εξαγωγές χαλλουμιού από την κυ-

πριακή αγορά, η οποία φροντίζει όπως σημαντικό μέρος της παραγωγής αποστέλλεται σε άλλες χώρες.

Παρόλο που η πλειοψηφία των εξαγωγών οδηγείται κυρίως σε ευρωπαϊκές χώρες, εντούτοις αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τα κυπριακά χαλλούμια ξεπερνούν τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και φτάνουν μέχρι την Αμερική, την Αυστραλία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Συγκεκριμένα, σχεδόν το ένα τρίτο των εξαγωγών, δηλαδή 2.524.116 κιλά αξίας 17.018.036 ευρώ εξήχθησαν το πρώτο πεντάμηνο της χρονιάς στο Ηνωμένο Βασίλειο, σε σύγκριση με 1.950.669 κιλά αξίας 13.031.508 ευρώ, το αντίστοιχο πεντάμηνο του 2014. Κι ενώ η αξία των εξαγωγών προς το Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν περίπου κατά 4 εκατ. ευρώ μέσα σε μία χρονιά, σταθερή, παρά τη μικρή υποχώρηση, στη δεύτερη θέση των εξαγωγών χαλλουμιού βρίσκεται η Σουηδία, στην οποία τους πρώτους πέντε μήνες του 2015 εξήχθησαν 938.160 κιλά χαλλουμιού συνολικής αξίας 6.399.332 ευρώ σε σχέση με 890.682 κιλά αξίας 6.045.356 ευρώ τους πρώτους πέντε μήνες της περασμένης χρονιάς.

Εξάλλου, κομβική αγορά για την Κύπρο αποδεικνύεται και η γερμανική, στην οποία διοχετεύθηκαν 737.484 κιλά χαλλουμιού, η αξία των οποίων ανήλθε στα 5.054.120

ευρώ, την ώρα που η αντίστοιχη περσινή εξαγωγή ήταν 655.235 κιλά αξίας 4.461.783 ευρώ, με αποτέλεσμα η αύξηση τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο να διαμορφωθεί περί το 23%, ξεπερνώντας τα 592.337 ευρώ.

Επείτα, και σε άλλες ηπείρους φτάνει το κυπριακό χαλλούμι, καθώς πέμπτος κατά σειρά εισαγωγέας του προϊόντος είναι η Αυστραλία, στην οποία παρέμεινε σταθερή η εξαγωγή από την Κύπρο, παρουσιάζοντας ωστόσο αμελητέα υποχώρηση, μιας και το πρώτο πεντάμηνο εξήχθησαν 444.566 κιλά αξίας 3.008.921 ευρώ, έναντι 459.970 κιλά αξίας 3.115.151 ευρώ, το αντίστοιχο πεντάμηνο του 2014. Ελαφρώς πιο πάνω βρίσκεται η αυστριακή αγορά, καταγράφοντας μάλιστα αισθητή αύξηση σε σχέση με την περσινή περίοδο, καθώς η Κύπρος εξήγαγε το πρώτο πεντάμηνο 503.383 κιλά χαλλουμιού αξίας 3.323.982 ευρώ σε σύγκριση με 356.067 κιλά, η αξία των οποίων ανήλθε στα 2.332.027 ευρώ.

Αυξάνεται η ζήτηση

Ραγδαία συνεχίζει να είναι ανά έτος η αύξηση στην παραγωγή χαλλουμιού, εξαιτίας των αναγκών που προκύπτουν τόσο για την αγορά κατανάλωσης όσο και για τις εξαγωγές.

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία, τα οποία έχει στη διάθεσή της η Στατιστική Υπηρεσία, οι πωλήσεις χαλλουμιού ξεπέρασαν σε μία τρίτη τα 16,5 εκατ. ευρώ, καθώς από τα 69.580 εκατ. ευρώ το 2009, οι πωλήσεις εκτοξεύτηκαν το 2012 στα 86.187 εκατ. ευρώ, ενώ το 2010 και το 2011 είχαν διαμορφωθεί στα 75.108 εκατ. ευρώ και στα 81.431 ευρώ αντίστοιχα. Αξιοσημείωτη, πάντως, θεωρείται και η εξαγωγή χαλλουμιού από την Κύπρο σε εναλλακτικές αγορές, όπως η Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ), αλλά

Σχεδόν εννέα χρόνια έχει στη διάθεσή της η Κύπρος προκειμένου να αυξήσει την παραγωγή αιγινού και πρόβειου γάλακτος έτσι ώστε στη σύνθεση του χαλλουμιού να ξεπερνά σε ποσοστό το αγελαδινό γάλα, κάτι που επί του παρόντος είναι πρακτικώς αδύνατο.

Πού πάει το κυπριακό χαλλούμι

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΜΑΪΟΥ 2015		
	ΚΙΛΑ	ΑΞΙΑ (ΕΥΡΩ)
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2.524.116	17.018.036
ΣΟΥΗΔΙΑ	938.160	6.399.332
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	737.484	5.054.120
ΑΥΣΤΡΙΑ	503.383	3.323.982
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	444.566	3.008.921
ΔΑΝΙΑ	407.120	2.683.718
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	372.747	2.615.359
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ	156.144	1.290.066
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	180.199	1.221.448
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	163.516	1.129.204
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	7.101.442	48.328.655

και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Αισθητή ήταν όσον αφορά στην αξία η αύξηση των χαλλουμιών που εξήχθησαν το φετινό πεντάμηνο στη Σαουδική Αραβία, ξεπερνώντας το 1 εκατ. ευρώ και φτάνοντας τα 2.615.359 ευρώ έναντι 1.536.868 την αντίστοιχη περσινή περίοδο, την ώρα που οι εξαγωγές χαλλουμιού προς τα ΗΑΕ διαμορφώθηκαν στο 1.129.204 ευρώ σε σύγκριση με 1.190.371 ευρώ.

Αν και με πτώση, εντούτοις η αμερικανική αγορά βρίσκεται μεταξύ των 10 πρώτων χωρών, στις οποίες η Κύπρος εξάγει χαλλούμι. Συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ εξήχθησαν χαλλούμια συνολικής αξίας 1.290.066 ευρώ έναντι 2.228.017 την αντίστοιχη περίοδο του 2014, με την υποχώρηση να ξεπερνά το

42%, ενώ στα ίδια επίπεδα κινήθηκαν παράλληλα οι εξαγωγές προς τη Φινλανδία, με αξία 1.221.448 ευρώ σε σχέση με 1.184.516 ευρώ.

Ενδεικτική της προηγούμενης πρόθεσης της ελληνικής κυβέρνησης για παρακράτηση φόρου 26% στις εισαγωγές από χώρες με χαμηλό φορολογικό καθεστώς, αλλά και της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική αγορά ήταν η μείωση στις εξαγωγές χαλλουμιού από την Κύπρο.

Την περίοδο Ιανουαρίου – Μαΐου οι εξαγωγές στην Ελλάδα υποχώρησαν κατά 400.000 ευρώ ή σε ποσοστό 23,78% φτάνοντας στο 1.283.345 με 198.432 κιλά, έναντι 1.683.729 και 259.402 κιλά την περσινή περίοδο.

Ο ρόλος των Κατεχομένων

Την ονομασία χαλλούμι/hellim περιλαμβάνει η δημοσίευση του φακέλου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ούτως ώστε από την ενδεχόμενη κατοχύρωση του προϊόντος να καλύπτονται και οι Τουρκοκύπριοι παραγωγοί. Σύμφωνα με δηλώσεις στην «Κ» του αντιπροσώπου του Συνδέσμου Ανεξαρτήτων Βιομηχανιών και Επιχειρηματιών Τουρκίας (MUSIAD) στα κατεχόμενα Οκιά Σαντίκογλου, «η συνολική παραγωγή στις κατεχόμενες περιοχές ανήλθε το 2014 στους 7.000 τόνους συνολικής αξίας 30.000.000 δολαρίων (26.575.400 ευρώ), καταγράφοντας αυξητικές τάσεις εδώ και αρκετά χρόνια», ενώ τα προϊόντα εξάγονται συνήθως σε αγορές όπως Κουβέιτ, Τουρκία, Σαουδική Αραβία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και Ιορδανία. Παράλληλα, παρόλο που χαρακτηρίζει ως «το κύριο μειονέκτημα της αρχικής αίτησης, που είχε υποβληθεί στην Κομισιόν, το ότι δεν υπήρχε κανένας μηχανισμός ελέγχου για την επιθεώρηση στο βόρειο τμήμα του νησιού» ο κ. Σαντίκογλου χαιρετίζει τη συναντιλήψη αναφορικά με το χαλλούμι, στην οποία προχώρησε τελικά η Κομισιόν. Επιπρόσθετα χαρακτηρίζει ως θετική κίνηση προς τα εμπρός, που θα συμβάλει στη συμφιλίωση των δύο κοινοτήτων, την επίτευξη κοινής συμφωνίας μεταξύ των δύο ηγετών για τροποποίηση του κανονισμού για την Πρόσληψη Γραμμής, «έτσι ώστε να επιτραπεί η διακίνηση του hellim μέσω της Πρόσληψης Γραμμής, επιτυγχάνοντας κατ'επέκταση οινοσημοποίησης την ευρωπαϊκή αγορά».

Χρειάζονται κίνητρα ενόψει των σημαντικών αναγκών σε ποσότητα

Τη βελτίωση της στρατηγικής όσον αφορά το θέμα του χαλλουμιού και την παραχώρηση ισχυρών κινήτρων για στήριξη της αιγοπροβατοτροφίας, έτσι ώστε η Κύπρος να μπορεί να ανταποκριθεί τόσο στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την αναμενόμενη κατοχύρωση του χαλλουμιού ως κυπριακό προϊόν όσο και στις αυξημένες ανάγκες που θα προκύψουν στη διεθνή αγορά, προκρίνει τόσο το ΚΕΒΕ όσο και ο Σύνδεσμος Τυροκόμων Κύπρου, χαιρετίζοντας ως θετική εξέλιξη τη δημοσιοποίηση του φακέλου για το χαλλούμι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο αναπληρωτής διευθυντής Τμήματος Βιομηχανίας του ΚΕΒΕ και γραμματέας του Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου Ανδρέας Ανδρέου ευελπιστεί ότι οι ενστάσεις, οι οποίες θα υποβληθούν από εταιρείες και οργανισμούς του εξωτερικού σχετικά με τη δημοσίευση του φακέλου, δεν θα επηρεάσουν σημαντικά και δεν θα ανατρέψουν τους σχεδιασμούς για οριστική κατοχύρωση του χαλλουμιού, σημειώνοντας ότι παρόλο που η κατοχύρωση αναμένεται να περιορίσει τις εταιρείες ξένων χωρών

από το να παράγουν χαλλούμι, εντούτοις δεν θα τους απαγορεύσει την παραγωγή παρόμοιου προϊόντος, στο οποίο θα υποχρεωθούν να δώσουν διαφορετική ονομασία. «Οποιαδήποτε χώρα κρίνει ότι με την ενδεχόμενη σε εκείνην απαγόρευση παραγωγής χαλλουμιού έχει έννομο συμφέρον να υποβάλει ένσταση ως προς την ονομασία του ως κυπριακό προϊόν, τότε δικαιούται να υποβάλει ένσταση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην οποία θα πρέπει να εξηγούνται τεκμηριωμένα οι λόγοι, που την οδηγούν σε αυτή την ενέργεια», σημειώνει ο κ. Ανδρέου, τονίζοντας ότι οι ενστάσεις δεν θα πρέπει να είναι τόσο ισχυρές έτσι ώστε να αλλάζουν τα δεδομένα.

Την ίδια ώρα, εννέα περίπου χρόνια έχει στη διάθεσή της η Κυπριακή Δημοκρατία προκειμένου να αυξήσει την παραγωγή αιγινού και πρόβειου γάλακτος έτσι ώστε στη σύνθεση του χαλλουμιού να ξεπερνά σε ποσοστό το αγελαδινό γάλα, κάτι που επί του παρόντος είναι πρακτικώς αδύνατο, καθώς δεν υπάρχουν επαρκείς ποσότητες των συγκεκριμένων ειδών γάλακτος καθ'όλη τη διάρκεια του έτους,

Την ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για στήριξη της αιγοπροβατοτροφίας, πέραν των 35 εκ. που εξαγγέλθηκαν πρόσφατα στηρίζει ο Σύνδεσμος Τυροκόμων.

που να επιτρέπουν την υπερίσχυση τους έναντι του αγελαδινού. Σε αυτό το πλαίσιο, η Κύπρος αιτήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως επιτραπεί η σύνθεση του χαλλουμιού με αιγινό ή πρόβειο γάλα σε ποσοστό μόλις 20%, τους μήνες που η παραγωγή τους δεν είναι ιδιαίτερα διαθεσίμη, υποσχόμενη ωστόσο ότι μετά το πέρας της με-

ταβατικής περιόδου θα είναι σε θέση να αυξήσει τις ποσότητες αιγινού ή πρόβειου γάλακτος, φτάνοντας τουλάχιστον το 51%, με στόχο να μην χαθούν έσοδα από τις επικείμενες εξαγωγές. Ο Σύνδεσμος Τυροκόμων εκτιμά ότι αν συνεχίσουν οι ισχύοντες ρυθμοί, δύσκολα η βιομηχανία θα φτάσει σε αυτά τα επίπεδα, που απαιτεί η Ε.Ε, το-

νίζοντας την ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων στήριξης της αιγοπροβατοτροφίας, επισημαίνοντας ότι τα πρόσφατα μέτρα των 35 εκατ. ευρώ που εξήγγειλε ο αρμόδιος Υπουργός δεν είναι από μόνα τους αρκετά για να συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγής από τους αιγοπροβατοτρόφους, καθώς «και οι ίδιοι θα πρέπει να καταστούν πιο επαγγελματίες, εξομαλύνοντας τα επίπεδα της παραγωγής, η οποία παρουσιάζει μεγάλες αποκλίσεις και διακυμάνσεις ανά χρονικές περιόδους». Ο γραμματέας του Συνδέσμου δηλώνει ότι σε περίπτωση που γίνουν τα σωστά βήματα από πλευράς των εμπλεκόμενων φορέων, ο τομέας του χαλλουμιού θα καταστεί ακόμα πιο καίριος για την εξαγωγική δραστηριότητα, όπως επίσης και για την κυπριακή οικονομία, αναφέροντας ωστόσο ότι στο εύλογο χρονικό διάστημα που έχει δοθεί από ευρωπαϊκής πλευράς, θα πρέπει να επιτευχθεί η απαιτούμενη ποσότητα γάλακτος για το χαλλούμι.

Οδικός χάρτης

Στο ίδιο μήκος κύματος, το ΚΕΒΕ είχε από τον Οκτώβριο του 2014

κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου προς τον Υπουργό Γεωργίας καλώντας τον να ετοιμάσει έναν οδικό χάρτη αύξησης της παραγωγής πρόβειου και αιγινού γάλακτος, με ξεκάθαρα ετήσια στοιχεία, τα οποία θα καταδεικνύουν τα επίπεδα παραγωγής, φέρνοντας με αυτό τον τρόπο στην επιφάνεια την ανάγκη για λήψη διορθωτικών μέτρων. Το Επιμελητήριο επισημαίνει ότι η Κύπρος θα πρέπει να είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες σε χαλλούμι και όχι να υποχρεωθεί να μειώσει την παραγωγή προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ποσότητας, χάνοντας έτσι έσοδα από τις εξαγωγές.

Παράλληλα, τονίζει τη σημασία της εξεύρεσης διαφορετικών τρόπων κάλυψης του κόστους της αιγοπροβατοτροφίας, που στο παρόν στάδιο φαίνεται να στηρίζεται κυρίως στην παραγωγή γάλακτος, προειδοποιώντας ότι ενδέχεται να αυξηθεί περαιτέρω το κόστος για τον παραγωγό και εν τέλει η τελική τιμή του κυπριακού χαλλουμιού να είναι πιο ακριβή έναντι παρόμοιων προϊόντων, ελλοχεύοντας ο κίνδυνος να καταστεί προϊόν πολυτελείας.

Πρόστιμα για το 20% και ο ρόλος του ΠΟΑ

Η εταιρεία των αγελαδοτρόφων θα πληρώσει 130 χιλ. αφού κατ' εξακολούθηση δεν τηρούσε την ποσόστωση για το καλλούμι

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Την ίδια ώρα που οι εξελίξεις για τον φάκελο του καλλουμιού είναι συνεχείς, η τριμελής επιτροπή που ορίστηκε για να ελέγχει τη συμμόρφωση των εταιρειών με το τελευταίο διάταγμα του υπουργού Εμπορίου, που προβλέπει το ελάχιστο ποσοστό αιγινού ή πρόβειου γάλακτος να είναι στο 20%, επέβαλε πρόστιμα στις εταιρείες Parouis Dairies Ltd και Pittas Dairy Industries για μη συμμόρφωση με το προαναφερόμενο όριο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση της Parouis η οποία από το 2012 ανήκει στον Παγκύπριο Οργανισμό Αγελαδοτρόφων. Το διήμερο 11 και 12 Μαρτίου, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, λήφθηκαν δύο δείγματα από την εταιρεία και οι αναλύσεις έδειξαν ότι το ποσοστό του αιγοπρόβειου γάλακτος ήταν μικρότερο από 2%.

Λήφθηκαν ακόμα τρία δείγματα από καλούμι της εταιρείας στις 7 Απριλίου και διαφάνηκε πως στα δύο δείγματα το ποσοστό ήταν μι-

Επτά δείγματα που λήφθηκαν από την Parouis, που ανήκει στον ΠΟΑ, περιείχαν από 2-15% αιγοπρόβειο γάλα αντί τουλάχιστον 20%.

κρότερο του 2% και στο τρίτο ήταν κάτω από 5%.

Αφού η αρμόδια Επιτροπή ενημέρωσε την εταιρεία για την πρόθεσή της να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο λήφθηκε ακόμα ένα δείγμα από την εταιρεία στις 28 Απριλίου στο οποίο και πάλι το ποσοστό του αιγοπρόβειου ήταν κάτω από 5%.

Τελευταίο δείγμα λήφθηκε στις 26 Μαΐου του 2015 και το ποσοστό του αιγοπρόβειου ήταν μικρότερο από 15%.

Στις 24 Ιουνίου 2015 η εταιρεία απάντησε μέσω του νομικού της συμβούλου. Μεταξύ άλλων στην επιστολή αμφισβητούσαν η εγκυρότητα της μεθόδου ανάλυσης και των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν και ζητούνται διάφορα

Θα κάνουμε ό,τι είναι νόμιμο, δηλώνει με νόημα στην «Κ» ο διευθυντής του ΠΟΑ.

έγγραφα, καθώς και παράταση για να αποσταλούν επιπλέον σχόλια.

Τελικώς, η Επιτροπή αποφάσισε την επιβολή προστίμου 130 χιλ. ευρώ και στον υπολογισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου λήφθηκαν υπόψη τα ακόλουθα:

1. Ότι για την εταιρεία Parouis Dairies Ltd ελέγχθηκαν συνολικά επτά (7) δείγματα σε τέσσερις (4) διαφορετικές δειγματοληψίες και ήταν όλα εκτός των ορίων που ορίζει το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 325/2014.

2. Το μέγεθος της απόκλισης της περιεκτικότητας αιγοπρόβειου γάλακτος από το ελάχιστο καθοριζόμενο στο Διάταγμα.

3. Ότι η παράβαση των προνοιών του Διατάγματος Κ.Δ.Π. 325/2014 από την εταιρεία Parouis Dairies Ltd ήταν επαναλαμβανόμενη.

4. Ότι η εταιρεία Parouis Dairies

Ltd απασχόλησε στο παρελθόν την τριμελή επιτροπή και επιβλήθηκε εναντίον της πρόστιμο για την ίδια παράβαση του Νόμου και δεν συμμορφώθηκε.

5. Ότι το ύψος του διοικητικού προστίμου πρέπει να έχει ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα.

Σε επικοινωνία της «Κ» ο γενικός διευθυντής του ΠΟΑ, Νίκος Παπακυριακού, περιόριστη να σχολιάσει πως ο Οργανισμός θα κάνει ό,τι είναι νόμιμο, όταν ρωτήθηκε κατά πόσο θα συμμορφωθούν με τη ποσόστωση που λέει το διάταγμα. Αξίζει να σημειωθεί πως η Parouis είχε προσφύγει και εναντίον του προηγούμενου διατάγματος που εκδόθηκε σχετικά με το θέμα, η ουσία του οποίου όμως δεν εξετάστηκε αφού μεσολάβησε η έκδοση του νέου διατάγματος. Αν ο υπουργός εγκρίνει το πρόστιμο σίγουρα θα το εφεισβάλουμε σχολίασε ο κ. Παπακυριακού, ο οποίος ανέφερε ότι το 2013 επιβλήθηκε ανάλογο πρόστιμο 38 χιλ. ευρώ στην εταιρεία το οποίο όμως δεν επικυρώθηκε από τον υπουργό. Πάντως, ο ΠΟΑ φαίνεται ήδη να κάνει ενέργειες

κατά του φακέλου που έστειλε το υπουργείο Γεωργίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού θεωρεί πως με τα σημερινά δεδομένα δεν υπάρχουν στην κυπριακή αγορά επαρκείς ποσότητες αιγοπρόβειου γάλακτος για να καλυφθούν οι ανάγκες. «Στο τέλος της μέρας θα προκαλέσουμε μόνοι μας ζημιά σε ένα προϊόν που παρουσιάζει συνεχώς αυξητικές εξαγωγικές τάσεις», πρόσθεσε ο γενικός διευθυντής του ΠΟΑ.

Στην περίπτωση της Pittas Dairy, το πρόστιμο περιορίστηκε στις 20 χιλ. ευρώ αφού μόνο το πρώτο από το δύο δείγματα που λήφθηκαν ήταν εκτός ορίων που ορίζει το διάταγμα.

Συγκεκριμένα το πρώτο δείγμα περιείχε αιγοπρόβειο γάλα κάτω από 10% αντί 20% που είναι το όριο και το δεύτερο το δείγμα περιείχε πάνω από 20%. Η Pittas, όπως αναφέρεται, απασχόλησε και στο παρελθόν την επιτροπή για την ίδια παράβαση.

Τα μέλη της Επιτροπής αποτελούν οι Στέλιος Χειμώνας, Χαράλαμπος Ρούσος και Χαράλαμπος Χαράλαμπος.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Της **ΛΕΙΚΑ ΚΙΗΑΡΑ/REUTERS**

Η ατυχία της Ιαπωνίας

Η υποτίμηση του γουάν εκθέτει το αδύναμο σημείο στις γιγάντιες προσπάθειες της Τράπεζας της Ιαπωνίας να τονώσει την οικονομία της και να καταπολεμήσει τον αποπληθωρισμό. Ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός αξιωματούχων από το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας της Ιαπωνίας εκφράζουν ανησυχία τον προβληματισμό τους για τις αλυσιδωτές αντιδράσεις που μπορεί να προκληθούν στην υπόλοιπη Ασία από την υποτίμηση του γουάν, προκαλώντας μεγαλύτερες επιπτώσεις απ' ό,τι αναμένεται αρχικά. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις εξαγωγές της Ιαπωνίας που παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, η πρόσφατη ανάκαμψή τους μπορεί να ανατραπεί και έτσι να αναγκάσει την Τράπεζα της Ιαπωνίας να προχωρήσει ξανά σε νέα ένεση ρευστότητας.

Από τον Απρίλιο του 2013, η Τράπεζα της Ιαπωνίας έχει διοχετεύσει 1,22 τρις. ευρώ ή 170 τρις. γιεν στο τραπεζικό σύστημα της χώρας με μέτρα ποσοτικής χαλάρωσης, τα οποία επικεντρώνονται ως επί το πλείστον σε αγορές κρατικών ομολόγων από τις εμπορικές τράπεζες. Αρκετά μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Τράπεζας της Ιαπωνίας, ωστόσο, θεωρούν πως το πρόγραμμα αυτό έχει εξαντλήσει κάθε περιθώριο για περαιτέρω δράση, ενώ τα οφέλη μέχρι σήμερα είναι αμφισβητήσιμα. Στόχος του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης είναι να ενισχυθεί η ρευστότητα στην πραγματική οικονομία και κατ' επέκταση η κατανάλωση με την παράλληλη υποχώρηση του γιεν, οδηγώντας στην επιθυμητή άνοδο των τιμών. Ωστόσο, ο πληθωρισμός στην Ιαπωνία παραμένει σε μηδενικά επίπεδα παρά τα μέτρα που έχουν έχει λάβει η

Η ποσοτική χαλάρωση έχει κοστίσει μέχρι τώρα στους Ιάπωνες 1,2 τρις. ευρώ. Όμως η αναταραχή στην υπόλοιπη Ασία θέτει εν αμφιβόλω την αποτελεσματικότητά της.

Τράπεζα της Ιαπωνίας. Συν τοις άλλοις, η υποτίμηση του γουάν σημαίνει πως οι εξαγωγές της Ιαπωνίας προς την Κίνα, οι οποίες αντανakλούν στο 18,3% του συνόλου των ιαπωνικών εξαγωγών, δεν θα είναι και τόσο ελκυστικές.

Πολλοί ανησυχούν για το αυξανόμενο κόστος του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, τον κίνδυνο δημιουργίας φούσκας στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και την αλλοίωση των αγορών - ιδιαίτερα αυτήν των κρατικών ομολόγων της Ιαπωνίας όπου υπερισχύει η κεντρική τράπεζα. Ορισμένοι φοβούνται, παράλληλα, ότι το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης ωθεί την κυβέρνηση να αναβάλει κρίσιμες μεταρρυθμίσεις στο δημοσιονομικό μέτωπο. Όταν η Τράπεζα της Ιαπωνίας προχωρήσει τον Οκτώβριο στην αναθεώρηση των μακροπρόθεσμων προβλέψεων για την οικονομία αναμένεται να υιοθετήσει μια επιφυλακτική στάση ως προς την υιοθέτηση και άλλων μέτρων ποσοτικής χαλάρωσης. Αλλά, ίσως, να μην υπάρχει άλλη επιλογή από το να παρέμβει στα οικονομικά προβλήματα της Κίνας πλήξουν τις εξαγωγές της και παρασυρθεί η χώρα σε ύφεση το τρέχον οικονομικό τρίμηνο. «Οι κίνδυνοι που απειλούν την Ασία έχουν αυξηθεί, αν και δεν είναι αρκετοί σε μεμονωμένη βάση για να πείσουν την Τράπεζα της Ιαπωνίας να προχωρήσει σε πρόσθετα μέτρα» σχολιάζει μια από τις πηγές του πρακτορείου Reuters. Οι περισσότεροι αναλυτές συμφωνούν ότι η ιαπωνική οικονομία θα ανακάμψει το τρέχον τρίμηνο που λήγει τον Σεπτέμβριο ύστερα από τη συρρίκνωση του ΑΕΠ την περίοδο Απριλίου-Ιουνίου. Από την άλλη πλευρά, έχουν ήδη αρχίσει να αιωρούνται υποψίες για νέα μέτρα ποσοτικής χαλάρωσης τον Οκτώβριο, λαμβανομένης υπόψη της υποχώρησης των τιμών του πετρελαίου, της εξασθένησης της εγχώριας ζήτησης αλλά και της πτώσης της εξωτερικής ζήτησης. «Η κεντρική τράπεζα αποδίδει τον μηδενικό πληθωρισμό στην πτώση των τιμών του πετρελαίου, αλλά γεγονός είναι ότι η οικονομία είναι αρκετά αδύναμη για να ενισχυθούν οι τιμές» σχολιάζει ο Χίντεο Κουμάνο, επικεφαλής οικονομολόγος του κέντρου ερευνών Dai-ichi Life Research Institute. «Εάν η ανάπτυξη παραμείνει αρκετά αδύναμη για να πυροδοτήσει δημοσιονομικά μέτρα στήριξης, τότε η Τράπεζα της Ιαπωνίας μπορεί, επίσης, να παρέμβει» προσθέτει ο ίδιος.

Πλ. Λανίτης: Είμαστε έτοιμοι για ανάπτυξη

Μεγαλύτερο πρόβλημα η έλλειψη ρευστότητας στην πραγματική οικονομία

Είμαστε έτοιμοι για ανάπτυξη μετά από μία περίοδο περικοπών και συνεργασιών με προτέρους ανταγωνιστές αλλά απουσιάζει η ρευστότητα, σύμφωνα με τον εκτελεστικό πρόεδρο του Ομίλου Λανίτη, Πλάτωνα Λανίτη.

Αντιλαμβάνομαι πως οι τράπεζες έχουν να διαχειριστούν το μεγάλο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων και γι' αυτό έχουν μετατραπεί σε συλλέκτες χρεών αλλά χρειάζομαστε ρευστότητα για να προχωρήσουμε με τους σχεδιασμούς μας.

Μιλώντας στο Worldfolio, το οποίο έλαβε μία σειρά από συνεν-

Επρεπε να σμικρυνθούμε και να προχωρήσουμε σε απομόχλευση

τεύξεις από Κύπριους επιχειρηματίες και πολιτικούς, σχολίασε πως η χώρα βρίσκεται σε καλύτερη κατάσταση από το 2013 αλλά η ανάκαμψη είναι ακόμα εύθραυστη.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο εκτελεστικός πρόεδρος του Ομίλου και στο ενδιαφέρον που επιδεικνύουν το τελευταίο διάστημα ξένοι επενδυτές, κάτι που πριν από έναν χρόνο, όπως είπε, δεν ίσχυε.

Αναφερόμενος στα θέματα του Ομίλου, σχολίασε πως κτυπήθηκαν σκληρά από την κρίση, δίδοντας το παράδειγμα της Λαϊκής Τράπεζας. «Έπρεπε να σμικρυνθούμε και να προχωρήσουμε σε απομόχλευση και τώρα πλέον επανερχόμαστε σε ρυθμούς ανάπτυξης. Ακόμα έχουμε έδαφος να καλύψουμε σε σχέση με κάποιες από τις εταιρείες που έχουμε και με κάποιες δραστηριότητες στις οποίες εμπλεκόμαστε».

Κουραστήκαμε και είμαστε έτοιμοι για σωστή λύση του Κυπριακού, δηλώνει ο πρόεδρος του Ομίλου Λανίτη.

Ο κ. Λανίτης έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στον τουρισμό όπου διαβλέπει σημαντικές προοπτικές συγκρίνοντας τα μεγέθη της Κύπρου με της Κρήτης και της Ρόδου, οι οποίες παρά το γεγονός ότι είναι μικρότερες προσελκύουν περισσότερους τουρίστες.

Να μάθουμε από τα λάθη μας

Αν δεν μάθεις από τα λάθη του παρελθόντος, είσαι καταδικασμένος να αποτύχεις εκ νέου, αναφέρει με νόημα ο Πλ. Λανίτης, σχολιάζοντας πως είμαστε μέρος της Ευρώπης

και ενός συστήματος ελεύθερης αγοράς και σ' αυτό χρειάζεται να πιστεύουμε.

Προοπτικές από λύση

Όσον αφορά το ενδεχόμενο επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος, διαβλέπει τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης εξηγώντας πως το ρίσκο για τη χώρα σε τέτοιο ενδεχόμενο θα μειωθεί δραματικά. «Οι επιχειρηματίες στηρίζουν τη λύση, μία καλή λύση αν και υπάρχει μία συζήτηση σε σχέση με τα θεωρείται μία καλή λύση». Είμαστε τυχεροί,

προσθέτει, που έχουμε δύο πολιτικούς (σ.σ. Αναστασιάδης-Ακιντζί) που μοιράζονται το ίδιο όραμα και αυτό είναι πολύ σημαντικό. «Ελπίζω να μην επαναλάβουν τα λάθη του παρελθόντος με το Σχέδιο Ανάν όπου πειστήκαμε να ψηφίσουμε μέσα σε μία βδομάδα και δεν δόθηκε χρόνος για να επεξηγηθεί στους πολίτες τι προνοούσε το Σχέδιο. Κουραστήκαμε, περάσαμε πολλά και είναι καιρός για λύση. Φαίνεται πως και η Τουρκία επιθυμεί λύση ως μέρος της προσπάθειάς της για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθειά αναθεώρησής του, το 1963

Το βιβλίο διατίθεται:

Εκδόσεις Σάκκουλα: Ιπποκράτους 23, 10679 Αθήνα | Φράγκων 1, 54626 Θεσσαλονίκη
Από τα γραφεία της εφημερίδας **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ** Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, Έγκλημ, τλέφωνο 22 472500

Τι φόρο πληρώνουν αγρότες και ελεύθεροι επαγγελματίες

Ποσά σε ευρώ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ	Εμποροι - επαγγελματίες			Αγρότες			Διαφορά		
	ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΟΣ	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ
5.000	1.300	715,00	2.015,00	650	178,75	828,75	650	536,25	1.186,25
10.000	2.600	1.430,00	4.030,00	1.300	357,50	1.657,50	1.300	1.072,50	2.372,50
15.000	3.900	2.145,00	6.045,00	1.950	536,25	2.486,25	1.950	1.608,75	3.558,75
20.000	5.200	2.860,00	8.060,00	2.600	715,00	3.315,00	2.600	2.145,00	4.745,00
25.000	6.500	3.575,00	10.075,00	3.250	893,75	4.143,75	3.250	2.681,25	5.931,25
30.000	7.800	4.290,00	12.090,00	3.900	1.072,50	4.972,50	3.900	3.217,50	7.117,50
35.000	9.100	5.005,00	14.105,00	4.550	1.251,25	5.801,25	4.550	3.753,75	8.303,75
40.000	10.400	5.720,00	16.120,00	5.200	1.430,00	6.630,00	5.200	4.290,00	9.490,00
45.000	11.700	6.435,00	18.135,00	5.850	1.608,75	7.458,75	5.850	4.826,25	10.676,25
50.000	13.000	7.150,00	20.150,00	6.500	1.787,50	8.287,50	6.500	5.362,50	11.862,50
55.000	14.650	8.057,50	22.707,50	7.150	1.966,25	9.116,25	7.500	6.091,25	13.591,25
60.000	16.300	8.965,00	25.265,00	7.800	2.145,00	9.945,00	8.500	6.820,00	15.320,00
65.000	17.950	9.872,50	27.822,50	8.450	2.323,75	10.773,75	9.500	7.548,75	17.048,75
70.000	19.600	10.780,00	30.380,00	9.100	2.502,50	11.602,50	10.500	8.277,50	18.777,50
75.000	21.250	11.687,50	32.937,50	9.750	2.681,25	12.431,25	11.500	9.006,25	20.506,25
80.000	22.900	12.595,00	35.495,00	10.400	2.860,00	13.260,00	12.500	9.735,00	22.235,00
85.000	24.550	13.502,50	38.052,50	11.050	3.038,75	14.088,75	13.500	10.463,75	23.963,75
90.000	26.200	14.410,00	40.610,00	11.700	3.217,50	14.917,50	14.500	11.192,50	25.692,50
95.000	27.850	15.317,50	43.167,50	12.350	3.396,25	15.746,25	15.500	11.921,25	27.421,25
100.000	29.500	16.225,00	45.725,00	13.000	3.575,00	16.575,00	16.500	12.650,00	29.150,00

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σχεδιάζονται αγρότες τριών ταχυτήτων με διαφορετική φορολογική αντιμετώπιση

Μικρή η μέχρι σήμερα συνεισφορά του αγροτικού κλάδου στα φορολογικά βάρη

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Αντιμέτωποι με καυτά φορολογικά θέματα όπως αυτό των αγροτών θα βρεθεί η νέα κυβέρνηση που θα προκύψει από τις επερχόμενες εκλογές. Μέχρι τότε, πάντως, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών κ. Τρύφων Αλεξιάδης επεξεργάζεται διάφορα σενάρια σχετικά με τον τρόπο φορολόγησης των αγροτών προκειμένου οι επιβαρύνσεις να είναι αναλογικές. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Αλεξιάδης σχεδιάζει τη δημιουργία αγροτών τριών ταχυτήτων με διαφορετική φορολογική αντιμετώπιση της κάθε κατηγορίας. Στην πρώτη θα ενταχθούν οι κατ' επάγγελμα και αποκλειστικά αγρότες, στη δεύτερη οι φορολογούμενοι που το εισόδημά τους προέρχεται κατά 70-80% από τον αγροτικό τομέα και στην τρίτη και τελευταία κατηγορία όσοι φορολογούμενοι έχουν ένα μικρό αγροτικό εισόδημα, το οποίο σε κάθε περίπτωση θα υπολείπεται από την κύρια δραστηριότητά τους. Μία ακόμη σκέψη είναι να δημιουργηθούν γεωργικές ζώνες ανάλογα με την περιοχή οι οποίες δεν θα συνδέονται με το είδος της καλλιέργειας.

Σε κάθε περίπτωση, το καθεστώς για τους αγρότες θα αλλάξει άρδην. Με τις αλλαγές που θα ψηφισθούν από τον Οκτώβριο και θα τεθούν σε ισχύ από το νέο έτος αλλά και από άλλες που τίθενται σε ισχύ στο επόμενο δίμηνο, οι αγρότες θα κληθούν για πρώτη φορά να συμμετέχουν στα φορολογικά βάρη έστω και σταδιακά. Και αυτό διότι μέχρι σήμερα η συνεισφορά των αγροτών στη φορολογία ήταν ιδιαίτερα μικρή, ενώ παλαιότερα η φορολόγηση των αγροτικών εισοδημάτων ήταν σχεδόν μηδενική.

Με τις αλλαγές που επήλθαν τα προηγούμενα χρόνια αυξήθηκε η συμμετοχή στα φορολογικά βάρη, ωστόσο υπολείπεται σημαντικά από τους φόρους που πληρώνουν οι ελεύ-

θεροι επαγγελματίες, οι έμποροι και οι μισθωτοί. Για παράδειγμα έμπορος με εισοδήματα ύψους 15.000 ευρώ πληρώνει ετησίως στο Δημόσιο (φόρο και προκαταβολή) το ποσό των 6.045 ευρώ. Ένας αγρότης για τα αντίστοιχα εισοδήματα καταβάλλει στο ελληνικό Δημόσιο (φόρο και προκαταβολή) το ποσό των 2.486 ευρώ, δηλαδή λιγότερα κατά 3.558 ευρώ.

Όλα τα σενάρια που επεξεργάζεται το σημερινό οικονομικό επιτελείο θα συζητηθούν το προσεχές διάστημα με τους δανειστές της χώρας και υπό την προϋπόθεση ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα βρεθεί και πάλι στο τιμόνι της διακυβέρνησης της χώρας. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι με βάση τη νέα δανειακή σύμβαση και τους όρους που περιλαμβάνονται σε αυτή, η φορολογία για τους αγρότες θα αλλάξει σταδιακά και θα αυξηθεί από το 13% στο 20% για το 2016 και στο 26% για το 2017. Βέβαια και όπως προαναφέρθηκε το οικονομικό επιτελείο θα προτείνει νέο σχέδιο φορολόγησης των αγροτών που θα αποφέρει τα ίδια έσοδα στον προϋπολογισμό με αυτά που έχουν συμφωνηθεί με τους πιστωτές της χώρας.

Εκτός από τις αυξήσεις στον συντελεστή φορολογίας προβλέπονται και άλλες αλλαγές για τους αγρότες. Συγκεκριμένα προβλέπεται η αύξηση σε δύο δόσεις του συντελεστή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) του αγροτικού πετρελαίου από το 0,066 ευρώ το λίτρο στο επίπεδο του ΕΦΚ του πετρελαίου κίνησης, δηλαδή στο 0,330 ευρώ το λίτρο, μέχρι την 1η Οκτωβρίου 2016. Από την 1-10-2015 ο ΕΦΚ του πετρελαίου κίνησης που χρησιμοποιούν οι αγρότες θα ανέλθει από τα 66 στα 200 ευρώ το χιλιόλιτρο, δηλαδή από το 0,066 στο 0,200 ευρώ το λίτρο. Την 1η Οκτωβρίου 2016 ο ΕΦΚ του αγροτικού πετρελαίου θα αυξηθεί στα 0,33 ευρώ το λίτρο και θα εξομοιωθεί πλήρως με τον ΕΦΚ του πετρελαίου κίνησης που χρησιμοποιούν όλοι οι φορολογούμενοι.

Ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Τρύφων Αλεξιάδης επεξεργάζεται διάφορα σενάρια σχετικά με τον τρόπο φορολόγησης των αγροτών, προκειμένου οι επιβαρύνσεις να είναι αναλογικές.

Εξετάζεται να δημιουργηθούν γεωργικές ζώνες ανάλογα με την περιοχή, οι οποίες δεν θα συνδέονται με το είδος της καλλιέργειας.

Ας δούμε όμως πώς φορολογούνταν μέχρι σήμερα οι αγρότες τόσο για τις εισοδηματικές που λάμβαναν, για τα εισοδήματά τους, τις απαλλαγές που είχαν όπως για παράδειγμα από το τέλος επιτηδεύματος, δεδομένου ότι το ελληνικό Δημόσιο αποφάσισε να μην τους θεωρεί επιτηδεύματες. Ειδικότερα:

1. Ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αποζημιώσεις. Ειδικά, για τους ασκού-

ντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα:

- Οι αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα μόνο κατά το μέρος των ενισχύσεων και επιδοτήσεων που υπερβαίνει το ποσό των 12.000 ευρώ. Παραδείγματα:

- α) Ενισχύσεις - Επιδοτήσεις ύψους 10.000 ευρώ. Το ποσό αυτό δεν περιλαμβάνεται στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.
- β) Ενισχύσεις - Επιδοτήσεις ύψους 17.000 ευρώ. Περιλαμβάνεται στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα μόνο το ποσό των 5.000 ευρώ (17.000 - 12.000 = 5.000).

- Οι αγροτικές αποζημιώσεις δεν συ-

νυπολογίζονται στο σύνολό τους (δεν αποτελούν φορολογητέο εισόδημα!).

2. Ιδιοχρησιμοποίηση - δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων από τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Ν. 4172/2013, ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα:

- Από ιδιοχρησιμοποίηση αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

- Από δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

Για τους άλλους επαγγελματίες (εμπόρους κ.λπ.) για την ιδιοχρησιμοποίηση ακινήτων υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα φορολογούμενο με την κλίμακα του εισοδήματος από ενοίκια και ταυτόχρονα επιπλέον επιτηδεύματος (συνήθως ωφελούνται...).

3. Προκαταβολή φόρου εισοδήματος. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 35 του άρθρου 72 του Ν. 4172/2013, όπως αυτή τέθηκε με την παράγραφο 8 του άρθρου 2 του Ν. 4328/2015, ειδικά για το φορολογικό έτος 2014 για όσους αποκτούν εισόδημα από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα το προς βεβαίωση ποσό προκαταβολής φόρου εισοδήματος της παραγράφου 1 του άρθρου 69 περιορίζεται στο μισό ήτοι με συντελεστή 27,5% από 55% για τους λοιπούς εμπόρους και επαγγελματίες.

Τέλος επιτηδεύματος

- Σύμφωνα με την απόφαση ΠΟΛ. 1167/2.8.2011 για την επιβολή τέλους επιτηδεύματος οι αγρότες ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ δεν θεωρούνται επιτηδεύματες.

- Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1053/17.2.2014:

α) Για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ που θα τηρήσουν βιβλία και θα ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ για πρώτη φορά, η ημερομηνία μεταβολής θα θεωρείται ως πρώτη έναρξη και από την ημερομηνία αυτή και για τα επόμενα 5 έτη θα εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος.

β) Θα εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος όσοι αγρότες τηρήσουν βιβλία και ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και έχουν κλείσει το 62ο έτος της ηλικίας τους.

Διαχείριση ΑΠΕ. Φορολογική αντιμετώπιση του εισοδήματος που προκύπτει από τη διαχείριση ΑΠΕ έως 100 Kw:

- Με το άρθρο 116 του νόμου 4316/2014, στο τέλος της περιόδου της ΑΠΕ έως 100 Kw: του Ν. 3874/2010 «Μπέρω Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» προστέθηκε νέο εδάφιο με το οποίο ορίζεται ότι, ειδικά για το εισόδημα που προκύπτει από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 Kw, ο ως άνω ορισμός της αγροτικής δραστηριότητας ισχύει και για λόγους φορολόγησης το ως άνω εισόδημα.

- Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Ν. 4172/2013 το κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται με βάση το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης ο οποίος συντάσσεται σύμφωνα με το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο και τον ΚΦΑΣ. Κατά συνέπεια το κέρδος των αγροτών από τη διαχείριση ΑΠΕ έως 100 Kw των χρήσεων που λήγουν από 24.12.2014 και στο εξής φορολογείται με συντελεστή 13%.

Οι επιδόσεις του εξαμήνου δείχνουν νέο ρεκόρ στις αφίξεις τουριστών το 2015

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Προς νέα ρεκόρ οδεύει ο ελληνικός τουρισμός το 2015 με τη στήριξη Αμερικανών, Βρετανών και άλλων τουριστών από βασικές και αναδυόμενες για τη χώρα μας αγορές υποδοχής επισκεπτών.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε η Τράπεζα της Ελλάδος για το πρώτο εξάμηνο του έτους, οι αφίξεις ξένων τουριστών αυξήθηκαν κατά 20,8%, φθάνοντας σε 7,56 εκατομμύρια. Παράλληλα, για την ίδια περίοδο οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 8,2% φθάνοντας τα 4,1 δισ. ευρώ. Το ταξιδιωτικό ισοζύγιο εμφάνισε πλεόνασμα 3,1 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 9,5%. Οι καθαρές εισπράξεις από την παροχή των ταξιδιωτικών υπηρεσιών αντιστάθμισαν κατά

38,4% το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών. Οι αφίξεις από τις ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά 41,6% (286.000), από τη Γερμανία κατά 23,5% (881.500), από τη Βρετανία κατά 18% (820.500) και από τη Γαλλία κατά 12,5% (463.500), ενώ από τη Ρωσία μειώθηκαν κατά 60,6% (150.600). Σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις από τους Αμερικανούς τουρίστες αυξήθηκαν κατά 32,9% (305,9 εκατ. ευρώ), από τους Βρετανούς κατά 30,3% (626,7 εκατ. ευρώ), από τους Γάλλους κατά 21,2% (318,7 εκατ. ευρώ) και από τους Γερμανούς κατά 18,1% (652,7 εκατ. ευρώ), ενώ από τους Ρώσους μειώθηκαν κατά 63,2% (129,3 εκατ. ευρώ).

Παράλληλα, για τον Ιούνιο οι συνολικές αφίξεις τουριστών από το εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 12,4% (3 εκατ.), ενώ οι ταξιδιωτικές

Οι αφίξεις ξένων τουριστών αυξήθηκαν κατά 20,8%, φθάνοντας σε 7,56 εκατομμύρια το πρώτο εξάμηνο του έτους.

εισπράξεις κατά 1,2% (1,9 δισ. ευρώ). Να σημειωθεί ότι οι καθαρές εισπράξεις από την παροχή ταξιδιωτικών υπηρεσιών υπεραντιστάθμισαν το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών (132,7%).

Ο Συνδέσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ανθεκτικότητα που έδειξε ο ελληνικός τουρισμός στις δυσκολίες της φετινής σεζόν και θέτοντας ως προϋπόθεση την ομαλή διεξαγωγή της νέας εκλογικής διαδικασίας με την ανάδειξη σταθερού κυβερνητικού σχηματισμού, εκτιμά ότι οι αφίξεις ξένων επι-

σκεπτών θα υπερβούν για το σύνολο της χρονιάς τα 25 εκατ. και οι ταξιδιωτικές εισπράξεις τα 14 δισ. ευρώ. Στη διαμόρφωση θετικών δεδομένων για τον ελληνικό τουρισμό συνέβαλε καθοριστικά

η διατήρηση των ξενοδοχειακών τιμών (των συμβολαίων) σε ανταγωνιστικά επίπεδα στις ξένες αγορές. Οι Έλληνες ξενοδόχοι, όποτε χρειάστηκε στη διάρκεια της σεζόν, έριξαν πακέτα προσφορών στις αγορές αξιοποιώντας τα ανταγωνιστικά επίπεδα των συντελεστών ΦΠΑ -που υφίστατο για τελευταία χρονιά φέτος- στις υπηρεσίες διαμονής και εστίασης. Επίσης, η υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου και της στερίλντας ενίσχυσε την τουριστική ζήτηση από τις ΗΠΑ και τη Βρετανία.

Εξάλλου, μερική ανακατανομή του διεθνούς ταξιδιωτικού ρεύματος προκάλεσαν οι τρομοκρατικές επιθέσεις στην Τυνησία και οι πράξεις τυφλής βίας στην Τουρκία, η οποία επηρεάστηκε και από την εγγύτητα της με την εμπόλεμη ζώνη της Συ-

ρίας. Στους δύο προορισμούς απέφυγε για λόγους ασφαλείας να ταξιδέψει ένας αριθμός τουριστών φέτος, που προτιμήσαν άλλες χώρες για τις διακοπές του, μεταξύ των οποίων και την Ελλάδα.

Στο μεταξύ, το Bloomberg σε ρεπορτάζ του αναφέρει ότι στη θετική πορεία του ελληνικού τουρισμού φέτος, αντιστοιχώντας την πτώση των αφίξεων που παρατηρείται στην Τουρκία. Όπως σημειώνει, η παρ' ολίγον οικονομική κατάρρευση της Ελλάδας δεν αποδείχθηκε αποτρεπτικός παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών. Αντίθετα, ο τουρισμός στην Τουρκία επηρεάστηκε λόγω της κλιμάκωσης της βίας, αλλά και της εγγύτητας της χώρας με την κατεστραμμένη από τον πόλεμο Συρία.

Οι πολιτικές εξελίξεις φρενάρουν εκ νέου την ελληνική οικονομία

Καθυστερήσεις σε εκταμιεύσεις δόσεων, κονδύλια ΕΣΠΑ και ανακεφαλαιοποίηση

Στον αυτόματο πιλότο μπαίνει για μια ακόμη φορά η οικονομία λόγω των πολιτικών εξελίξεων, με τη διαφορά ότι πλέον εξαιτίας των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων είναι πολύ πιο ευάλωτη απ' ό,τι στο παρελθόν, ενώ υπάρχουν και δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα, όπως αυτά που αφορούν στην ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, τα οποία αν δεν τηρηθούν θα προκαλέσουν επικίνδυνες επιπλοκές.

Μέχρι τις εκλογές, δηλαδή τουλάχιστον για ένα μήνα και υπό την προϋπόθεση ότι στη συνέχεια θα σχηματισθεί άμεσα σταθερή κυβέρνηση με σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό:

1. Όλες οι διαδικασίες υλοποίησης του Μνημονίου θα «παγώσουν». Το χρονοδιάγραμμα που είχε συμφωνηθεί με τους πιστωτές προέβλεπε ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης από την τριόκα στα τέλη Οκτωβρίου. Μέχρι τότε θα έπρεπε να είχαν υλοποιηθεί μια σειρά από ειγώδυνα μέτρα, κυρίως φορολογικά και ασφαλιστικά. Η τήρηση του χρονοδιαγράμματος, που δεν περιελάμβανε και μια «νεκρή» προεκλογική περίοδο, είναι εξαιρετικά αμφίβολη πλέον. Αυτό σημαίνει ότι θα καθυστερήσουν οι εκταμιεύσεις των δόσεων του Σεπτεμβρίου και του Οκτωβρίου, συνολικού ύψους 3 δισ. ευρώ, οι οποίες θα διετιθεντο κυρίως για την πληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα. Αυτή η

Αναστέλλεται η όποια προσδοκία για επιστροφή των ελληνικών τραπεζών στην απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ρευστότητα θα έρθει στην ελληνική οικονομία αργότερα.

2. Αναστέλλεται η όποια προσδοκία για επιστροφή των ελληνικών τραπεζών στην απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αντί του έκτακτου μηχανισμού της Τράπεζας της Ελλάδος που έχει υψηλότερο κόστος. Η ΕΚΤ είχε άρει την εξαίρεση με την οποία έκανε δεκτά ως ενέχυρα τα ελληνικά ομόλογα τον περασμένο Φεβρουάριο, καθώς εξέπνεε το

πρόγραμμα. Τώρα, δεδομένου ότι συμφωνήθηκε νέο πρόγραμμα με την Ευρώπη και διατέθηκαν τα πρώτα 10 δισ. ευρώ για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, η ΕΚΤ θα μπορούσε να δεχθεί και πάλι τα ελληνικά ομόλογα ως ενέχυρα από τις αρχές Σεπτεμβρίου.

3. Παγώνουν επίσης αποφάσεις για την υλοποίηση του προηγούμενου ΕΣΠΑ. Κονδύλια ύψους 1,4 δισ. ευρώ από αυτό το πακέτο κινδυνεύουν να καθούν και το υπουρ-

γείο Οικονομίας βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να αποτραπεί η οριστική απόλειά τους. Εάν η πολιτική ηγεσία του υπουργείου αντικατασταθεί από υπηρεσιακή, οι διαβουλεύσεις με την Κομισιόν θα ξαναρχίσουν μετά τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης και με ακόμη μικρότερα χρονικά περιθώρια για να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στα προγράμματα και να απορροφηθούν έγκαιρα τα κονδύλια.

4. Θα ανασταλεί η λήψη αποφάσεων για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί οπωσδήποτε έως το τέλος του έτους, καθώς από το 2016 τίθεται σε εφαρμογή η νέα οδηγία της Ε.Ε. που προβλέπει και «κούρεμα» για τις καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ. Τα στρες τεστ θα συνεχιστούν κανονικά, αλλά ο τρόπος με τον οποίο θα γίνει η ανακεφαλαιοποίηση (π.χ. αν θα δοθούν κίνητρα συμμετοχής στους ιδιώτες) απαιτεί πολιτική απόφαση, η οποία πρέπει να ληφθεί το αργότερο τον Οκτώβριο.

Πάντως, ο επιχειρηματικός κόσμος προσδοκά ότι η σχετικά βραχεία προεκλογική περίοδος, η προοπτική σχηματισμού κυβέρνησης που θα υλοποιήσει τη συμφωνία και οι μέχρι στιγμής συγκαταληγές αντιδράσεις από την πλευρά των πιστωτών θα περιορίσουν τις επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα.

Fitch: Κίνδυνοι για την εφαρμογή του προγράμματος από τις εκλογές

Οι πρώρες εκλογές στην Ελλάδα αναδεικνύουν τους κινδύνους που σχετίζονται με την πολιτική αβεβαιότητα και την εφαρμογή του τρίτου μνημονίου, επισημαίνει σε έκθεσή του ο οίκος αξιολόγησης Fitch, ο οποίος θεωρεί ότι η προσωργή στις κάλπες ενδεχομένως να καθυστερήσει την πρώτη αξιολόγηση τον Οκτώβριο. Η προεκλογική περίοδος θα καθυστερήσει την τεχνική προετοιμασία και τις πολιτικές αποφάσεις (ψηφισι νομοσχεδίων που αφορούν) για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Η καθυστέρηση των νομοσχεδίων που αφορούν κυρίως σε μεταρρυθμίσεις μπορεί να ενισχύσει τις επιφυλάξεις των θεσμών για το κατά πόσο τελικά η Αθήνα θέλει να κάνει μεταρρυθμίσεις και, κατά συνέπεια, κατά πόσο θα εφαρμοστεί το νέο μνημόνιο. Μάλιστα, τα κόμματα αναμένεται κατά την προεκλογική περίοδο να διατηρήσουν απόσταση από το νέο μνημόνιο και όχι να το στηρίξουν.

Οι δημοσκοπήσεις και η δημοφιλία του κ. Τσίπρα δείχνει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα είναι πάλι πρώτο κόμμα και ότι θα κληθεί να συγκυβερνήσει, σύμφωνα με τη Fitch. Παρ' όλα αυτά, το αποτέλεσμα των εκλογών δεν μπορεί να θεωρηθεί βέβαιο ύστερα από τη διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ και τη δημιουργία νέου πολιτικού φορέα από 25 βουλευτές της λεγόμενης «Αριστερής Πλατφόρμας». Ο οίκος Fitch είχε αναβαθμίσει την πιστοληπτική ικανότητα στις 18 Αυγούστου (από CC σε CCC). Η αναβάθμιση ήταν αποτέλεσμα κυρίως της βελτίωσης της ρευστότητας και, συνεπώς, των κινδύνων χρεοκοπίας. Τότε η Fitch είχε προεξοφλήσει την εκταμίευση της πρώτης δόσης από τον ESM, από την οποία πληρώθηκαν οι υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ ύψους 3,2 δισ. ευρώ στις 20 Αυγούστου. Όμως, η αξιολόγηση CCC δείχνει ότι είναι υπαρκτός ο κίνδυνος αθέτησης υποχρεώσεων προς ιδιώτες πιστωτές από την πλευρά της Ελλάδας.

Αναπάντεχο «δώρο» για τις εφορίες τα... capital controls

Τα capital controls και ο φόβος για «κούρεμα» των καταθέσεων οδήγησαν τους φορολογούμενους στην εφορία για να πληρώσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ).

Συγκεκριμένα, τον Ιούλιο τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς την εφορία αυξήθηκαν μόλις 388 εκατομμύρια ευρώ, όταν τους προηγούμενους μήνες, ακόμα και με τη ρύθμιση των εκατό δόσεων οι οφειλές αυξάνονταν με ρυθμό της τάξης του 1 δισ. ευρώ τον μήνα.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΓΓΔΕ, στο τέλος Ιουλίου τα νέα ληξιπρόθεσμα χρέη που δημιουργήθηκαν από τις αρχές του έτους ανήλθαν σε 6,278 δισ. ευρώ (από 5,890 δισ. ευρώ τον Ιούνιο).

Από τα νέα ληξιπρόθεσμα των 6,278 δισ. ευρώ, μόλις 4,014 δισ. ευρώ χαρακτηρίζονται ως «αποτελεσματικό» ληξιπρόθεσμο χρέος - που μπορεί δηλαδή θεωρητικά να ισπραχθεί - μετά την αφαίρεση των οφειλών πτωχευμένων, δημο-

Τον Ιούλιο τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς την εφορία αυξήθηκαν μόλις 388 εκατ., όταν τους προηγούμενους μήνες αυξάνονταν με ρυθμό της τάξης του 1 δισ.

σίων και δημοτικών επιχειρήσεων καθώς και πλασματικών ΑΦΜ καθώς και μια σειρά οφειλών —πέραν των φόρων- που αφορούν σε εννοια, πρόστημα ΚΒΣ και παράβολα.

Οι εισπράξεις ληξιπρόθεσμων οφειλών —από τις αρχές του έτους έως το τέλος Ιουλίου έφτασαν τα 808 εκατ. ευρώ, ενώ στο ίδιο διάστημα διαγράφηκαν οφειλές 158 εκατ. ευρώ.

Συνολικά τα ληξιπρόθεσμα χρέη (νέα και παλαιά πριν από την 1/1/2015) ανέρχονται στο αστρονομικό ποσό των 78,555 δισ. ευρώ

Τα περισσότερα από τα παλαιά χρέη θεωρούνται ανεπίδεκτα εισπραξης δεδομένου ότι αυτά τα χρωστούν πτωχευμένες επιχειρήσεις και ΔΕΚΟ. Το παλιό χρέος, δηλαδή αυτό που έχει δημιουργηθεί μέχρι και το τέλος του προηγούμενου έτους ανέρχεται στα 72,2 δισ. ευρώ εκ των οποίων:

- ΔΕΚΟ και δημοτικές επιχειρήσεις οφείλουν 6 δισ. ευρώ,
- Πτωχευμένες επιχειρήσεις χρωστούν 10,8 δισ. ευρώ,
- Φυσικά πρόσωπα οφείλουν 55 δισ. ευρώ,
- Πλαστά ΑΦΜ χρωστούν 160 εκατ. ευρώ

Η επιτροπή «σοφών» για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Το δύσκολο και φιλόδοξο εγχείρημα να παρουσιάσει μέσα σε ένα ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα, εν μέσω εκλογών και υπό τις έντονες πιέσεις των δανειστών, μια νέα ασφαλιστική μεταρρύθμιση, που θα αλλάξει άρδην το υπάρχον σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, θα διατηρεί τον αναδιανεμητικό του χαρακτήρα, θα είναι κοινωνικά δίκαια, θα είναι διαφορετικό από αυτό που καθορίζεται στο Μνημόνιο, αλλά θα οδηγήσει σε μείωση της δαπάνης για συντάξεις κατά περίπου 2,5 δισ. ευρώ εντός του 2016, αναλαμβάνει η επιτροπή «σοφών» που ορίστηκε από τον αρμόδιο υπουργό Εργασίας Γιώργο Κατρούγκαλο.

Τη συγκρότηση της 12μελούς επιτροπής για τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού προβλέπει υπουργική απόφαση που υπέγραψε ο κ. Κατρούγκαλος.

Σύμφωνα με αυτή, συγκροτείται στο υπουργείο Εργασίας επιτροπή με σκοπό την επεξεργασία και υποβολή προτάσεων για τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος, η οποία θα εξασφαλίζει την εφαρμογή των συνταγματικών επιταγών και των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας για αξιοπρεπείς συντάξεις και βιωσιμότητα του συστήματος.

Η 12μελής επιτροπή «σοφών» θα δουλέψει πάνω στην πρόταση του υπουργού Εργασίας Γ. Κατρούγκαλου, το λεγόμενο «σχέδιο Β» για το ασφαλιστικό.

Η 12μελής επιτροπή «σοφών» θα δουλέψει πάνω στην πρόταση του υπουργού Εργασίας Γ. Κατρούγκαλου, το λεγόμενο «σχέδιο Β» για το ασφαλιστικό, παρ' ό,τι η απόφαση για διεξαγωγή εκλογών δημιουργεί εκ των πραγμάτων ερωτήματα για το κατά πόσο η πρόταση αυτή θα εκφράζει και την κυβέρνηση του Οκτωβρίου.

Η δυσκολία του έργου της επιτροπής βέβαια, έγκειται και στο γεγονός ότι πρέπει μέσα σε στενά χρονικά περιθώρια, μέσα στο πρώτο 15νθήμερο του Οκτωβρίου να

παραδώσει μελέτη που θα περιγράφει τα θεσμικά χαρακτηριστικά του νέου συστήματος, την αναλογιστική εκτίμηση της λειτουργίας του (όχι ολοκληρωμένη μελέτη) αλλά και νομοθετική πρόταση με τις βασικές μεταρρυθμίσεις και την περίοδο μετάβασης από το παλιό στο νέο σύστημα.

Όπως αναφέρει η σχετική απόφαση, το νέο σύστημα θα πρέπει να έχει αναδιανεμητικό χαρακτήρα και να εξασφαλίζει κοινωνική και διαγενεακή δικαιοσύνη, μέσω ομοιομορφων και γενικών κανόνων εφαρμογής.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι τα εξής:

1. Άννα Λιγωμένου, Αντιπρόεδρος Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως Πρόεδρος
2. Βασίλης Ανδρουλάκης, Δικαστής Συμβουλίου της Επικρατείας
3. Διονύσιος Γράβαρης, Καθηγητής Κοινωνικής Πολιτικής
4. Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας
5. Κωνσταντίνος Κρεμάλης, ομ. Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας
6. Σταυρούλα Κτιστάκη, Δικαστής Συμβουλίου της Επικρατείας
7. Φρόλη Κουσκούνα, Πρόεδρος Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής
8. Σπύρος Μαρκάκης, Δικαστής Συμβουλίου της Επικρατείας
9. Δημήτριος Μπούρλος, Δικηγόρος, εξειδικευμένος σε συνταξιοδοτικά θέματα
10. Μιλτιάδης Νεκτάριος, Καθηγητής Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης
11. Αθηνά Πετρούλογου, Δικηγόρος, εξειδικευμένη σε συνταξιοδοτικά θέματα
12. Άγγελος Στεργίου, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας.

Η Επιτροπή θα λειτουργεί εκτός του νομίμου ωραρίου με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης του υπουργείου.

Παράταση για τις φορολογικές δηλώσεις με αιχμές Αλεξιάδη κατά της ΓΓΔΕ

Αιχμές στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για τα προβλήματα που παρουσίασε το ηλεκτρονικό σύστημα taxiset λίγο πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας άφησης ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών κ. Τρύφωνας Αλεξιάδης.

Στην ανακοίνωση που εξέδωσε αναφέρει ότι το ηλεκτρονικό σύστημα «εμφάνισε σοβαρότατα προβλήματα λειτουργίας την Τετάρτη 19 Αυγούστου και την Πέμπτη 20 Αυγούστου, τα οποία προβληματίζουν έντονα και ως προς τη χρονική σύμπτωση με την ανακοίνωση του υπουργείου μια μέρα πριν (για τις φορολογικές δηλώσεις) αλλά και ως προς τη δυνατότητά του να ολοκληρωθεί αξιόπιστα και εμπρόθεσμα την παραλαβή των φορολογικών δηλώσεων το επόμενο διάστημα. «Με δεδομένο

το σεβασμό και τη συμπάρασταση στα στελέχη που αγωνίζονται πέρα από ωράριο και πενήντημερο για τη μηχανογραφική στήριξη του υπουργείου, είμαι αναγκασμένος να διερευνήσω, αν τα προβλήματα που εμφανίστηκαν ήταν τεχνικά ή άλλης φύσης. Στην κατεύθυνση αυτή έχω ζητήσει από χθες σχετικές εισηγήσεις από τη ΓΓΔΕ και τη ΓΓΠΣ».

Σύμφωνα με πληροφορίες από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων είχαν διαβεβαιώσει τον κ. Αλεξιάδη ότι το ηλεκτρονικό σύστημα θα μπορούσε να δεχθεί ημερησίως και χωρίς κανένα πρόβλημα περί τις 200.000 δηλώσεις. Φυσικά το σύστημα δεν άντεξε, με αποτέλεσμα να καταρρεύσει.

Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών είναι προβληματισμένη σχετικά με τον τρόπο

που λειτουργεί η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων και ειδικότερα για τον τρόπο που διενεργούνται οι έλεγχοι σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την ελληνική οικονομία. Στελέχη του υπουργείου Οικονομικών αναφέρουν ότι μόλις στις 25 Ιουλίου υπογράφηκαν εντολές προκειμένου να ξεκινήσουν διευρυνμένοι έλεγχοι στις ντισιωτικές και τουριστικές περιοχές.

Ο κ. Αλεξιάδης αναφέρει επίσης ότι: «Αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα των πολιτών, των επιχειρήσεων και των λογιστών με πραγματικά και φυσικά με κοινωνική ευαισθησία. Προσπαθούμε να κινηθούμε στα περιορισμένα οικονομικά και πολιτικά πλαίσια της περιόδου. Ανταγωνιζόμαστε πλήρως τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει διαχρονικά η φορολογική

πολιτική και η αναντιστοιχία της, με τη συνταγματική επιταγή για φορολογική δικαιοσύνη. Στο σύντομο διάστημα της θητείας μου (από τις 20.7.15) προσπάθησα με κάθε δυνατότητα που υπήρχε, να ανταποκριθώ στα συγκεκριμένα προβλήματα του υπουργείου, με ασφυκτικά πλαίσια χρόνου, μηχανισμών και αρμοδιοτήτων».

Σημειώνεται ότι: 1. Η προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων για τα νομικά πρόσωπα έχει παραταθεί μέχρι και την Παρασκευή 28 Αυγούστου.

2. Η προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων για τα φυσικά πρόσωπα έχει παραταθεί μέχρι και την Κυριακή 30 Αυγούστου. Η πρώτη δόση θα καταβληθεί τη Δευτέρα 31 Αυγούστου.

ΠΡ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η προθεσμία υποβολής φορολογικών δηλώσεων για τα φυσικά πρόσωπα έχει παραταθεί μέχρι και την Κυριακή 30 Αυγούστου.

«Μαχαίρι» 40% στις εισαγωγές λόγω των capital controls

Πληρωμές προς εξωτερικό 2,9 δισ. σε 6 εβδομάδες, έναντι 5 δισ. πέρυσι

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

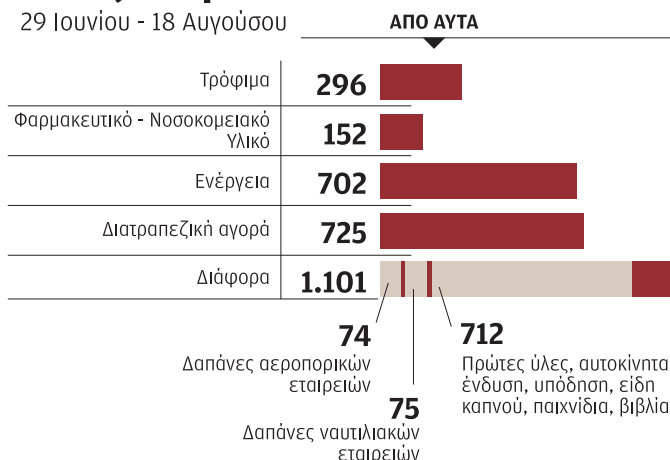
Περίπου 60% των αναγκών ρευστότητας των επιχειρήσεων για συναλλαγές στο εξωτερικό καλύπτουν οι εγκρίσεις της Επιτροπής Εγκρίσεως Τραπεζικών Συναλλαγών. Σύμφωνα με στοιχεία της Επιτροπής, στο διάστημα 29 Ιουνίου μέχρι 18 Αυγούστου εγκρίθηκαν συναλλαγές επιχειρήσεων στο εξωτερικό συνολικού ύψους 2,97 δισ. ευρώ έναντι αναγκών ύψους 5 δισ. ευρώ βάσει των στοιχείων πριν από την επιβολή των περιορισμών. Δηλαδή οι συναλλαγές επιχειρήσεων με το εξωτερικό «τρέχουν» με μικρότερο ρυθμό κατά 40% σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής, στο διάστημα 29 Ιουνίου μέχρι και 18 Αυγούστου, εγκρίθηκαν αιτήματα συνολικού ύψους 2.976 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 725 εκατ. ευρώ αφορούσαν τη διατραπεζική αγορά, τα 702 εκατ. ευρώ την ενέργεια, τα 296 εκατ. ευρώ τρόφιμα, τα 152 εκατ. ευρώ φαρμακευτικά προϊόντα και τα υπόλοιπα 1,1 δισ. ευρώ αφορούσαν άλλους τομείς, όπως δαπάνες αεροπορικών και ναυτιλιακών εταιρειών, εισαγωγές πρώτων υλών, αυτοκινήτων, ένδυση - υπόδηση, είδη καπνού, παιχνίδια, βιβλία κ.ά.

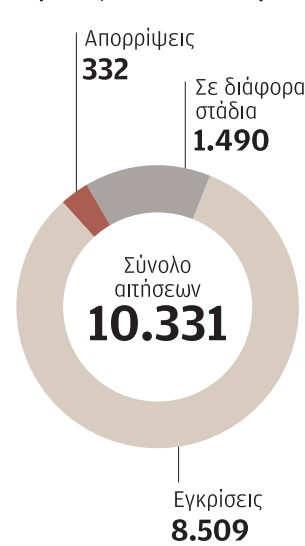
Συνολικά υποβλήθηκαν στην Επιτροπή 10.331 αιτήματα για έγκριση χρηματοδότησης εκ των οποίων εγκρίθηκαν τα 8.509, απορρίφθηκαν 332, ανακλήθηκαν 373, ενώ για 579 αιτήματα απαιτείται πρόσθετη επεξεργασία. Από τις αιτήσεις που εγκρίθηκαν, 1.293 αφορούσαν αιτήματα για ποσά κάτω των 100.000 ευρώ και 1.195 αιτήσεις ποσά κάτω των 150.000 ευρώ. Σημειώνεται ότι κατά την 3η εβδομάδα των περιορισμών τα ημερήσια αιτήματα σχεδόν διπλασιάστηκαν, ενώ εγκρίθηκαν αιτήματα ύψους ανάλογου των αιτημάτων που εγκρίθηκαν συνολικά κατά τις δύο πρώτες εβδομάδες της επιβολής κεφαλαιακών περιορισμών.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΒΕ, παρά τη σημαντική μείωση των ελληνικών εισαγωγών τα τελευταία

Συνολικό ποσό εγκρίσεων συναλλαγών επιχειρήσεων στο εξωτερικό
29 Ιουνίου - 18 Αυγούστου

Στατιστικά στοιχεία αιτημάτων προς την Επιτροπή Εγκρίσεως Τραπεζικών Συναλλαγών

Στη διάρκεια του 2015, εκτιμάται ότι έχουν δοθεί περίπου 110 εκατ. ευρώ νέα στεγαστικά δάνεια.

Σε ιστορικό χαμηλό οι αιτήσεις χορήγησης για νέα δάνεια

Του **ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΔΩΡΙΚΗ**

Πλήρη ανατροπή στους στόχους χρηματοδοτήσεων στη λιανική τραπεζική, και ειδικότερα στη στεγαστική και καταναλωτική πίστη, που είχαν τεθεί για το 2015 έχει επιφέρει η επιβολή των capital controls, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, και η τραπεζική αργία των τριών εβδομάδων, που έληξε στις 20 Ιουλίου.

«Οι αιτήσεις για νέα δάνεια στη στεγαστική και στην καταναλωτική πίστη μετά το άνοιγμα των καταστημάτων κινούνται σε ιστορικό χαμηλό επίπεδο όλων των εποχών», αναφέρει χαρακτηριστικά στην «Κ» επιλεκτικό στέλεχος συστημικής τράπεζας.

Ειδικότερα στον τομέα της στεγαστικής πίστης, τα νέα δάνεια που εκταμιεύθηκαν από το άνοιγμα των καταστημάτων μέχρι σήμερα στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα κυμαίνονται γύρω στα 12 εκατ. ευρώ και αφορούν κυρίως διεκπεραίωση αιτημάτων που είχαν υποβληθεί πριν από την επιβολή της τραπεζικής αργίας, και συγκεκριμένα τη χρονική περίοδο που κυμαίνεται από την τελευταία εβδομάδα του Μάιου έως και τον Ιούνιο. Τον Ιούνιο, πριν από την επιβολή των capital controls, οι νέες εκταμιεύσεις στον τομέα της στεγαστικής πίστης σε επίπεδο τραπεζικού συστήματος εκτιμάται ότι ανήλθαν σε 30 εκατ. ευρώ περίπου. Για τον τομέα της στεγαστικής πίστης, οι εκτιμήσεις που είχαν διατυπωθεί στις αρχές του χρόνου έκαναν λόγο ακόμη και για συνολικές νέες εκταμιεύσεις που θα περνούσαν τα 600-800 εκατ. ευρώ, στόχος που πλέον δεν θεωρείται εφικτός ακόμη και με τα πλέον αισιόδοξα σενάρια. Μέχρι σήμερα, στη διάρκεια

του 2015, εκτιμάται ότι έχουν δοθεί περίπου 110 εκατ. ευρώ νέα στεγαστικά δάνεια. Για να δοθεί το μέγεθος της διαφοράς σε σχέση με τη χρυσή εποχή του 2006 για τη στεγαστική πίστη, υπενθυμίζεται ότι είχαν δοθεί νέα στεγαστικά 16 δισ. ευρώ περίπου.

Σε κάθε περίπτωση, οι τράπεζες εφαρμόζουν αυστηρά τα κριτήρια αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τη χορήγηση δανείων στη στεγαστική πίστη και δίνουν πλέον πολύ μεγάλη σημασία στην ίδια συμμετοχή που πελατών που θα πρέπει να φθάνει τουλάχιστον το 25%. Στην καταναλωτική πίστη, οι συγκλίνουσες

Τα νέα στεγαστικά που εκταμιεύθηκαν από το άνοιγμα των καταστημάτων από τις 20 Ιουλίου μέχρι σήμερα είναι γύρω στα 12 εκατ. ευρώ.

εκτιμήσεις για το 2015 που είχαν διατυπωθεί, όταν η οικονομία είχε μπει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης έπαιτα από έξι χρόνια ύφεσης, έκαναν λόγο για νέα δάνεια που θα μπορούσαν να φθάσουν και το 1 δισ. ευρώ. Εκτιμήσεις που επίσης έχουν ανατραπεί και σε καμία περίπτωση δεν θα προσεγγίσουν τα νομίσματα αυτά. Η ζήτηση και στον τομέα αυτό είναι εξαιρετικά περιορισμένη και αφορά τον τομέα των αυτοκινήτων και του εμπορίου, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να συγκριθεί ούτε με το πρόσφατο παρελθόν, αναφέρουν τραπεζικά στελέχη.

Καθαρή εισροή καταθέσεων 800 εκατ. ευρώ από τα τέλη Ιουνίου έως τα μέσα Αυγούστου

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σταθεροποίηση στη μείωση των καταθέσεων παρατηρείται τον Αύγουστο, αποτέλεσμα των κεφαλαιακών περιορισμών που επιβλήθηκαν στις 28 Ιουνίου και διανύουν ήδη την όγδοη συνεχή εβδομάδα από την ημέρα επιβολής τους. Τα στοιχεία από τις τράπεζες, δείχνουν ότι στα μέσα Αυγούστου τα υπόλοιπα έχουν σταθεροποιηθεί στα 123 δισ. ευρώ (από 122 δισ. ευρώ που ήταν στον τέλος Ιουνίου με βάση τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ), καταγράφοντας μάλιστα μικρή αύξηση, της τάξης των 800 εκατ. ευρώ περίπου.

Η σταθεροποίηση των καταθέσεων σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, απέχει πολύ από μια πιθανή εξομάλυνση της κατάστασης. Οι αναλήψεις μετρητών που έχουν επιβληθεί στο επίπεδο των 60 ευρώ την ημέρα - 420 ευρώ την εβδομάδα - μπορεί να συμβάλλουν στη συγκράτηση της εκροής καταθέσεων από τις τράπεζες, αλλά η ρευστότητα του συστήματος δεν επαρκεί για να καλύψει τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας, που είναι πολλαπλές. Με δεδομένο ότι τα όρια που έχουν χορηγηθεί προς τις τράπεζες για εγκρίσεις εισαγωγών από τις επιχειρήσεις - 5 εκατ. ευρώ ανά τράπεζα την ημέρα - σε συνδυασμό με την έκτακτη ρευστότητα που έχει χορηγηθεί σε δύο δόσεις μέχρι σήμερα συνολικού ύψους 187 εκατ. ευρώ - επαρκεί για να καλύψει το 30% των αναγκών των ελληνικών επιχειρήσεων, η επάνοδος στην κανονικότητα, φαντάζει προς το παρόν όνειρο θερινής νυκτός.

Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι δεν θα μπορούσε να υπάρξει στα-

Η ουσιαστική χαλάρωση των κεφαλαιακών περιορισμών αναμένεται ότι θα γίνει σταδιακά τους επόμενους έξι μήνες περίπου, σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών στελεχών.

διακά ολόένα και μεγαλύτερη εξομάλυνση. Η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα, μέσα από την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών που τοποθετείται έως τα τέλη του χρόνου και η εξασφάλιση πολιτικής σταθερότητας, θεωρούνται τα κλειδιά για σταδιακή επάνοδο στην κανονικότητα. Ένα πρώτο βήμα θα ήταν η αύξηση της κάλυψης των αναγκών που μεταφράζονται σε 150 εκατ. ευρώ την

ημέρα με μικρές ενέσεις ρευστότητας, είτε αυξάνοντας το ημερήσιο όριο ανά τράπεζα είτε μέσα από έκτακτες εγκρίσεις σωρευτικών ποσών. Σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών στελεχών, ο χρόνος για μια πιο ουσιαστική χαλάρωση των κεφαλαιακών περιορισμών, αναμένεται ότι θα γίνει σταδιακά τους επόμενους έξι μήνες περίπου. Αντίθετα μια σοβαρή ένδειξη της αποκατάστασης του επιπέδου ρευσ-

τότητας, αναμένεται όταν πια οι καθημερινές ανάγκες επιχειρήσεων και νοικοκυριών, δεν θα υπερβαίνουν το ανώτατο όριο του επιτρεπόμενου ορίου εγκρίσεων για εξαγωγή χρημάτων ή αναλήψεις μετρητών - κάτι που δεν αναμένεται πριν το 2016.

Η ανακοπή της εκροής καταθέσεων που καταγράφεται άλλωστε τον τελευταίο μήνα εκτός από τους κεφαλαιακούς περιορισμούς στο μέτωπο κυρίως της εξαγωγής χρημάτων για την εισαγωγή πρώτων υλών και προϊόντων από τις επιχειρήσεις, αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό και στην κορύφωση του του-

Στα 123 δισ. ευρώ έχουν σταθεροποιηθεί τα υπόλοιπα των καταθέσεων στα μέσα Αυγούστου.

ριστικού ρεύματος που επέτρεψε την εισροή φρέσκου χρήματος στην αγορά. Η τάση αυτή έχει ημερομηνία λήξης με την ολοκλήρωση της τουριστικής περιόδου, ενώ την ίδια στιγμή οι φορολογικές υποχρεώσεις του φθινοπώρου, αναμένεται να στερθούν ρευστότητα από το σύστημα. Στο τέλος Αυγούστου έρχεται η επόμενη δόση για την πληρωμή του φόρου εισοδήματος από τα φυσικά πρόσωπα που θα πρέπει να εξοφληθεί έως τα τέλη του χρόνου, ενώ από τον Οκτώβριο ξεκινά και η καταβολή του ΕΝΦΙΑ, που θα στερθεί από το σύστημα κατ' εκτίμηση 2,6 δισ. ευρώ.

Πιστώνεται η 2η δόση ύψους 16,3 εκατ. στην κάρτα σίτισης

Την επόμενη Δευτέρα, 24 Αυγούστου, θα πιστωθεί στους δικαιούχους της κάρτας σίτισης η δεύτερη δόση ύψους 16,3 εκατ. ευρώ. Οπως ανακοίνωσε το υπουργείο Εργασίας, η ενεργοποίηση της κάρτας αλληλεγγύης για δεύτερη φορά πραγματοποιείται στην «προγραμματισμένη ημερομηνία». Σημειώνεται ότι η πρώτη φορά που ενεργοποιήθηκε η κάρτα ήταν η 24η Ιουλίου, ενώ ο συνολικός προγραμματισμός του υπουργείου αφορά την πίστωσή της για 9 μήνες. Αυτό σημαίνει ότι θα πραγματοποιηθούν τουλάχιστον δύο καταβολές εντός του επόμενου έτους. Υπενθυμίζεται ότι η κάρτα αλληλεγγύης αφορά 145.357 δικαιούχους που διαβιβάζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Το ποσό που θα καταβληθεί ανέρ-

χεται στα 16,3 εκατ. ευρώ και επιμερίζεται σε 70-220 ευρώ για κάθε δικαιούχο κάρτας, με βάση εισοδηματικά κριτήρια. Κατά την καταβολή της α' δόσης, ο τζίρος των καταστημάτων τροφίμων, στα οποία έσπευσαν οι δικαιούχοι για να κάνουν χρήση της κάρτας αλληλεγγύης, αυξήθηκε σημαντικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι, μέσα στις πρώτες 15 ημέρες, οι αγορές με την κάρτα ξεπέρασαν τα 11 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι η κάρτα αλληλεγγύης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τυχόν ηλεκτρονικές αγορές μέσω Διαδικτύου, ούτε για αγορές με άτοκες δόσεις. Επίσης, δεν χρησιμοποιείται στα ATM για ανάληψη μετρητών, ενώ το ποσό που έχει πιστωθεί σε αυτήν δεν μπορεί να εισπραχθεί σε μετρητά.

Δεδομένου ότι η κινεζική ηγεσία έχει προωθήσει επίμονα τη διεθνή χρήση του γουάν, θα ήταν δύσκολο για τις Αρχές να παραδεχθούν ότι το υποτιμούν.

Αναμένεται περαιτέρω υποχώρηση του γουάν

Το γουάν ενδέχεται να υποχωρήσει περαιτέρω παρά τις περί του αντιθέτου διαψεύσεις από την πλευρά του Πεκίνου. Αυτή είναι η εκτίμηση του Andy Mukherjee, αναλυτή συνεργάτη του Reuters, που αποδίδει την υποτίμηση του κινεζικού νομίσματος σε πρόθεση του Πεκίνου να σπριζέει την επιβραδυνόμενη κινεζική οικονομία. Ο εν λόγω αναλυτής υπογραμμίζει βέβαια πως το Πεκίνο δεν θέλει να ερμηνευτεί ο κόσμος τις κινήσεις του ως αντίδραση στην επιβράδυνση, γι' αυτό και επιμένει ότι απλώς προσαρμόζει την ισοτιμία κατά τρόπο που να αντανakλά τη ζήτηση και την προσφορά.

Δεδομένου ότι η κινεζική ηγεσία έχει προωθήσει επίμονα τη διεθνή χρήση του γουάν, θα ήταν δύσκολο να παραδεχθούν οι Αρχές ότι το υποτιμούν. Είναι, όμως, σαφές για ποιο λόγο είναι προς το συμφέρον της Κίνας ένα ασθενέστερο νόμισμα. Δεδομένου ότι είναι αναμικτό το διεθνές εμπόριο, οι τιμές παραγωγού στην Κίνα αυξάνονται λιγότερο σε σύγκριση με τις τιμές της αμερικανικής παραγωγής. Χωρίς την παρέμβαση των Αρχών, η χώρα θα αντιμετώπιζε άμεσα αποπληθωρισμό και, δεδομένου του τεράστιου χρέους της Κίνας, θα ήταν τεράστιο λάθος του Πεκίνου να αφήσει να υποχωρήσουν τιμές και μισθοί. Εξ ου και η ανάγκη να επιστρέψει το ρολόι στο 2011, όταν η απώλεια ανταγωνιστικότητας άρχισε να γίνεται πρόβλημα.

Ανατιμήθηκε κατά 14%

Στη διάρκεια του 2011 το κινεζικό νόμισμα ανατιμήθηκε κατά 14% σε πραγματικούς όρους. Για να αντιστραφεί κατά το ήμισυ αυτή η ανατίμηση θα χρειαστεί μια υποτίμηση 7% από την ισοτιμία στην οποία βρισκόταν στα τέλη του 2011, που αντιστοιχεί με μια διολίσθηση 5% σήμερα. Ισως αυτή η υποτίμηση να ωφελήσει τους εγχώριους εξαγωγείς, αλλά θα δυσχεράνει τη ζωή των κινεζικών επιχειρήσεων που έχουν πάρει από ξένες τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους 963 δισ. δολαρίων. Και as μν αναφέρουμε καν τα ομόλογα που είναι σε δολάρια. Ο υπόλοιπος κόσμος, άλλωστε, θα αντιμετωπίσει έναν χειρότερο πονοκέφαλο. Μια μείωση των δαπανών στην Κίνα θα έχει ως αποτέλεσμα να εξαρτάται και πάλι ο κόσμος από την κατανάλωση στις ΗΠΑ. Δεδομένου ότι το Πεκίνο αναλαμβάνει ένα τέτοιο ρίσκο, είναι λογικό να συμπεράνουμε πως η κινεζική οικονομία αντιμετωπίζει πρόβλημα. Οι διαβεβαιώσεις που δίνει η κινεζική ηγεσία περί της σταθερότητας της οικονομίας είναι τόσο διατηρητές όσο και εκείνες περί καλοπροαίρετης παρέμβασης στην αγορά συναλλάγματος.

ΕΥΡΩΖΩΝΗ

54,1

μονάδες ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών τον Αύγουστο, σύμφωνα με τη Markit, έναντι 53,9 μονάδων τον Ιούλιο. Η αύξηση του δείκτη PMI, που αντανakλά τις προσδοκίες της μεταποίησης και της οικονομικής δραστηριότητας για το επόμενο διάστημα, ήρθε ως θετική έκπληξη, καθώς οι αναλυτές ανέμεναν πτώση.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

54

μονάδες έδειξε η μέτρηση της Markit για τον δείκτη PMI για τη μεταποίηση τον Αύγουστο, ο οποίος ενισχύθηκε σε σχέση με τον Ιούλιο (53,7 μονάδες). Πτωτικά κινήθηκαν ο PMI για τις υπηρεσίες και ο δείκτης οικονομικού κλίματος GfK.

ΚΙΝΑ

77

μήνες πίσω γύρισε ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών PMI, σύμφωνα με προκαταρκτικούς υπολογισμούς για τον Αύγουστο. Οι μετρήσεις τοποθετούν τον MPI Αυγούστου στις 47,1 μονάδες από 47,8 τον προηγούμενο. Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 6 ετών.

VALEANT

1 δισ.

δολάρια είναι διατεθειμένη να προσφέρει η φαρμακευτική για να εξαγοράσει την εταιρεία του «θηλυκού Viagra», Sprout.

ΗΠΑ

4.000

ήταν η αύξηση των αιτημάτων για νέα επιδόματα ανεργίας την περασμένη εβδομάδα. Συνολικά ανήλθαν στις 277.000.

Big brother σε χώρους εργασίας με τη χρήση της τεχνολογίας

Παρακολούθηση εργαζομένων με διάφορα γκάτζετ για αύξηση της παραγωγικότητας

«Αν με ρωτούσε κανείς πώς αισθάνθηκα, θα έλεγα πως δεν είχε διαφορά από ένα εμβόλιο», εξομολογείται ο Σουηδός Χανς Σζόμπλαντ, περιγράφοντας τη στιγμή που ένας ειδικός στο τρύπημα του δέρματος εμφύτευσε μικροτσίπ κάτω από το δέρμα του. Το μικροτσίπ ονόματι NFC (near-field communication/επικοινωνία κοντινού πεδίου) δίνει τη δυνατότητα στον νεαρό Σουηδό να εισέλθει στο γραφείο του, να ενεργοποιήσει τον συναγερμό, να εξασφαλίσει πόντους σε κοντινά καταστήματα και να έχει πρόσβαση στο γυμναστήριο. Σχεδόν 15%-20% των 250 εργαζομένων στην Epicenter, μια εταιρεία στη Στοκχόλμη που ενοικιάζει χώρους για γραφεία, συναντήσεις και εκθέσεις, διάλεξαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα μικροτσίπ. Αφ' ης στιγμής ανακοινώθηκε η εφαρμογή του, ο Χανς Σζόμπλαντ, ο οποίος είναι ο διευθυντής της εταιρείας, κατακλύστηκε από ερωτήσεις εκ μέρους άλλων επιχειρησίων, που ήθελαν να διαπιστώσουν το πώς λειτουργεί η τεχνολογία NFC.

Όλα αυτά ανήκουν στην ευρύτερη τάση της αγοράς για χρήση της τεχνολογίας με στόχο την παρακολούθηση των κινήσεων των εργαζομένων και τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους. Η τεχνολογία αυτή βρίσκεται εγκατεστημένη συνήθως σε συσκευές που φορούνται (έξυπνα γυαλιά, ηλεκτρονικά περικάρπια, έξυπνα ρολόγια και κονκάρδες), αλλά όχι σε εμφυτευμένα στοιχεία. Πολύ πιθανόν η υπόσχεση της αύξησης της παραγωγικότητας με την παρακολούθηση των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων να φαίνεται δελεαστική για το Δ.Σ. των εταιρειών, αλλά έχει σημαντικό τίμημα: το δικαίωμα των εργαζομένων στην ιδιωτικότητα. «Η όλη συζήτηση ξεκίνησε από τη συγκέντρωση μεγάλων συνόλων δεδομέ-

Η παρακολούθηση των κινήσεων των εργαζομένων για τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους αποτελεί νέα τάση, που κερδίζει διαρκώς έδαφος. Η τεχνολογία αυτή βρίσκεται εγκατεστημένη συνήθως σε συσκευές που φορούνται, όπως έξυπνα γυαλιά, ηλεκτρονικά περικάρπια, έξυπνα ρολόγια και κονκάρδες.

νων, ώστε να υπάρχει εις βάθος εικόνα της εταιρείας και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο ανθρώπινος παράγοντας. Η τεχνολογία, που φοράμε, καθιστά ορατό το εργατικό δυναμικό», επισημαίνει ο Κρις Μπάουερ, διευθυντής καινοτομίας στο πανεπιστήμιο Γκόλντσμινθ του Λονδίνου. Βέβαια, οι εν λόγω συσκευές, που φέρουμε στο σώμα μας, πρέπει να υποστηρίζονται από πολύ ισχυρά συστήματα. Όπως σημειώνει ο Γκιγιόμ Ροκέ της Salesforce, που ασχολείται με τεχνολογία λογισμικού νέφους, «οι συσκευές που φορούνται δεν είναι χρήσιμες από μόνες τους, εφόσον θα πρέπει να αποτελούν τμήμα της μετάβασης σε ένα σύστημα νοημοσύνης, το οποίο συνδυάζει μεγάλα σύνολα δεδομέ-

νων, το λογισμικό νέφους και συστήματα λογισμικού για επιχειρηματικές αναλύσεις».

Μία τάση που παρατηρείται στις μεγάλες επιχειρήσεις είναι να χρησιμοποιούν τις συσκευές που φορούνται για να παρακολουθούν την πορεία της υγείας των εργαζομένων τους. Τα δεδομένα μετά πιδανώς να συσχετιστούν με τα ασφάλιστρό τους ή άλλα προγράμματα κινήτρων, ώστε να μειωθεί το κόστος περίθαλψης. Η BP, παραδείγματος χάριν, έχει εφοδιάσει 24.500 εργαζομένους της στη Β. Αμερική με 24.500 περικάρπια Fitbit για να παρακολουθούν τις αθλητικές επιδόσεις τους. Τα δεδομένα αυτά θεωρούνται πολύ πιο αξιόπιστα από τα όσα οι ίδιοι οι εργαζο-

μενοι αναφέρουν για τη φυσική τους κατάσταση στις ασφαλιστικές. Μια άλλη εφαρμογή αφορά τη βαριά βιομηχανία.

Στις πετρελαιοικές, στις εταιρείες φυσικού αερίου και στους εξορυκτικούς ομίλους η τεχνολογία, που φοριέται, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ασφάλεια. Στα ανθρακωρυχεία της Rio Tinto, στην πεδιάδα Χάντερ της Αυστραλίας, οι οδηγοί των φορτηγών φορούν ειδικό καπέλο με την επωνυμία «έξυπνο καπέλο». Οι αισθητήρες που διαθέτει δίνουν εγκαίρως σήμα όταν βρίσκεται σε κατάσταση υπνηλίας ο οδηγός και κινδυνεύει να κοιμηθεί, οπότε μειώνεται η πιθανότητα ατυχημάτων λόγω κόπωσης.

BLOOMBERG

Πυρά για τις εργασιακές συνθήκες στην Amazon

Ακόμη και μία εβδομάδα μετά το δημοσίευμα των New York Times για τις σκληρές συνθήκες εργασίας στον κολοσσο ηλεκτρονικού εμπόριου Amazon, το θέμα συνεχίζει να απασχολεί τον διεθνή Τύπο. Οι δημοσιογράφοι Ντέιβιντ Στριφέλντ και Τζόντι Κάντορ ανέπτυξαν σε ένα άρθρο 7.000 λέξεων τις εμπειρίες 100 νυν και πρώην εργαζομένων της Amazon, η πλειονότητα των οποίων περιέγραψε ένα «έντονο και συχνά απειλητικό» εργασιακό περιβάλλον.

Τα διευθυντικά στελέχη ενθαρρύνουν μια επιθετική στάση μεταξύ των εργαζομένων σε ό,τι αφορά τις προτάσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των συσκέψεων με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας. Εργαζόμενοι που πάσχουν από καρκίνο ή έχουν αποβάλει ή αντιμετωπίζουν άλλα προσωπικά ζητήματα τίθενται στο περιθώριο ή επωμίζονται κυρώσεις, σύμφωνα με τις μαρτυρίες των συγκεκριμένων υπαλλήλων. Την ίδια τύχη αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι που δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια της εταιρείας. Οι αντιδράσεις στο δημοσίευμα ήταν ποικίλες και συγκρουόμενες, συμ-

Το ρεπορτάζ των New York Times για το εργασιακό περιβάλλον της Amazon αποκαλύπτει τις ιδιαίτερα σκληρές συνθήκες που επικρατούν. Εργαζόμενοι που πάσχουν από καρκίνο ή έχουν αποβάλει ή αντιμετωπίζουν άλλα προσωπικά ζητήματα τίθενται στο περιθώριο ή επωμίζονται κυρώσεις.

περιλαμβανομένων σχολίων από 4.000 αναγνώστες της αμερικανικής εφημερίδας, ως επί το πλείστον εργαζομένων στην Amazon. Με επιστολή που ανάρτησε στους New York Times και σε άλλες ιστοσελίδες ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Amazon, Τζεφ Μπέζος, τονίζει πως «δεν θα ανεχτεί τις προκλητικά σκληρές πρακτικές από τη διοίκηση», παροτρύνοντας τους εργαζομένους να επικοινωνήσουν απευθείας με τον ίδιο εάν υπάρχουν περιστατικά κατάχρησης.

Μέχρι τον Ιανουάριο του 2015, η Amazon απασχολούσε 154.100 άτομα σε παγκόσμια κλίμακα, προσθέτοντας 40.000 θέσεις εργασίας το 2014. Όπως αναφέρεται σε σχόλιο του Εντουαρντ Χαντς στο πρακτορείο Reuters, καμία εταιρεία δεν πρέπει να ανέχεται διευθυντικό στέλεχος που δεν εκδηλώνει κάποια ευαισθησία σε υπάλληλο που είχε την εμπειρία να γεννήσει ένα νεκρό παιδί, όπως αναφέρεται στο επίμαχο δημοσίευμα των New York Times. «Μια εταιρεία που θα ανεχόταν αυτήν τη συμπεριφορά πάσχει από βαθύτατο πολιτισμικό πρόβλημα», αναφέρει ο αρθρογράφος του Reuters.

Ο έλεγχος ποιότητας στοιχείων ενεργητικού των ευρωπαϊκών τραπεζών, που άρχισε η ΕΚΤ τον περασμένο Νοέμβριο, εκτιμάται ότι θα διαρκέσει περίπου τέσσερα χρόνια.

Σε 4 χρόνια θα τελειώσει ο έλεγχος των τραπεζών

Τέσσερα χρόνια θα χρειαστεί τελικά η ΕΚΤ για να ολοκληρώσει τον έλεγχο ποιότητας στοιχείων ενεργητικού των ευρωπαϊκών τραπεζών, που άρχισε τον περασμένο Νοέμβριο, και η παράταση του χρονοδιαγράμματος ενδέχεται να εξωθήσει τις μεγαλύτερες τράπεζες της Ευρώζωνας να διατηρούν περισσότερα κεφάλαια. Το αρχικό σχέδιο της ΕΚΤ ήταν να ολοκληρώσει τον ποιοτικό έλεγχο των τραπεζών μέσα σε ένα ή δύο χρόνια. Σύμφωνα, όμως, με τις εκτιμήσεις παραγόντων του κλάδου,

δεν αποκλείεται να χρειαστεί ακόμη μεγαλύτερο χρονικό διάστημα πέραν των τεσσάρων ετών, καθώς πρόκειται για περίπλοκο έργο και προϋποθέτει την εμπλοκή πολλών στελεχών.

Οι περισσότερες από τις τράπεζες που ελέγχει η ΕΚΤ διαθέτουν δικά τους εσωτερικά μοντέλα ελέγχου της διακινδύνευσης. Ανάμεσά τους οι 123 τράπεζες διαθέτουν περίπου 7.000 μοντέλα ελέγχου κινδύνου. Εν όψει της αξιολόγησής τους από την ΕΚΤ, οι τράπεζες αυτές έχουν αντλήσει κεφάλαια ύψους

άνω των 260 δισ. ευρώ στο διάστημα από το 2008 και μέχρι τον Οκτώβριο του περασμένου έτους. Εχουν μεσολαβήσει τα «τεστ κοπιόσεως» που διεξήγαγε η ΕΚΤ και τα οποία δημοσιοποίησε στα τέλη του περασμένου Οκτωβρίου. Από τα πορίσματά τους ήρθαν στο φως ελλείψεις κεφαλαίων ύψους 25 δισ. ευρώ βάσει της κατάστασης στην οποία βρίσκονταν οι εν λόγω τράπεζες στα τέλη του 2013. Εκτοτε, όμως, έχουν καλυφθεί οι περισσότερες από τις ελλείψεις αυτές.

Εκτοτε, όμως, έχουν καλυφθεί οι περισσότερες από τις ελλείψεις αυτές.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2015

ΔΙΕΘΝΗ

Οι τιμές βρέθηκαν στο απόγειό τους κατά το 2014 και πλέον έχουν επιστρέψει σε τροχιά διόρθωσης.

Μειώθηκαν 10% οι τιμές των κατοικιών στο Ντουμπάι το δεύτερο τρίμηνο

Υποχώρηση της τάξεως του 10% κατέγραψαν οι τιμές των κατοικιών στο Ντουμπάι κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2014. Όπως προκύπτει από σχετική έκθεση της εταιρείας ανάπτυξης ακινήτων Tasweek Real Estate Development, οι τιμές βρέθηκαν στο απόγειό τους κατά το 2014 και πλέον έχουν επιστρέψει σε τροχιά διόρθωσης.

Η πτώση των τιμών αποδίδεται στην έλλειψη ζήτησης για την αγορά πολυτελών κατοικιών, στην υποχώρηση των τιμών του πετρελαίου και στην ενίσχυση του αμερικανικού δολαρίου. Ετσι, κατά μέσο όρο οι τιμές στο Ντουμπάι υποχώρησαν από 5% έως 10% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014.

Αντίστοιχα, οι τιμές των ενοικίων μειώθηκαν κατά 3% στα διαμερίσματα με ένα υπνοδωμάτιο και έως 10% στα διαμερίσματα με δύο ή τρία υπνοδωμάτια.

Ωστόσο, σύμφωνα με την ανάλυση της εταιρείας, είναι πιθανή μια ανάκαμψη των αξιών, τόσο στις τιμές πώλησης όσο και στις τιμές ενοικίασης προς το τέλος του έτους, δεδομένου ότι κατά το δεύτερο τρίμηνο καταγράφηκε ιδιαίτερη κινητικότητα στην αγορά, «ξεπερνώντας τις αρχικές προβλέψεις», όπως τονίζεται χαρακτηριστικά.

Ως εκ τούτου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές ενοικίασης, εκτιμάται ότι η ανάκαμψη δεν είναι μακριά, ενώ εκφράζεται και η πεποίθηση ότι σταδιακά η αγορά ακινήτων του Ντουμπάι θα κατορθώσει να ξεπεράσει τις έντονες διακυμάνσεις τιμών.

Οι υποθήκες δείχνουν βελτίωση

Νέες δανειοδοτήσεις και αναδιάρθρωσεις επέδρασαν θετικά στον κλάδο των ακινήτων

Του **ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Σταθερή ανοδική πορεία καταγράφεται από τον Φεβρουάριο του 2015 στις εγγραφές υποθηκών, ενδεικτική της αύξησης της κινητικότητας που παρουσιάζεται στην αγορά ακινήτων, καθώς η παροχή νέων δανείων από πλευράς τραπεζών και οι αναδιարθρωσεις υφιστάμενων δανείων, οι οποίες επιτυγχάνονται μετά από διακανονισμό μεταξύ δανειολήπτη και χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, κατάφεραν να επανεκκινήσουν την αγορά, μετά το πάγωμα των προηγούμενων ετών. Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, οι συνολικές υποθήκες κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Ιουνίου 2015 ανήλθαν στις 4523, σε σχέση με 3402 την αντίστοιχη περίοδο του 2014, σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό 32,95%. Το συνολικό ποσό αυτών των υποθηκών διαμορφώθηκε στα 734.607.879 ευρώ έναντι

Οι υποθήκες ανήλθαν τον φετινό Ιούνιο στις 931 έναντι 602 τον αντίστοιχο περσινό Ιούνιο, παρουσιάζοντας άνοδο 54,65%, ενώ το συνολικό ποσό των υποθηκών του Ιουνίου αυξήθηκε κατά 16,01% φτάνοντας στα 133.230.491 ευρώ σε σχέση με 114.839.301 ευρώ τον Ιούνιο του 2014.

Συνεχίζεται σταδιακά και ανά μήνα η άνοδος στον αριθμό των πωλητήριων εγγράφων.

544.757.576 ευρώ το αντίστοιχο περσινό εξάμηνο, καταγράφοντας αύξηση της τάξεως του 34,85%. Όσον αφορά ανά μήνα, οι υποθήκες ανήλθαν τον φετινό Ιούνιο στις 931 έναντι 602 τον αντίστοιχο περσινό Ιούνιο, παρουσιάζοντας άνοδο 54,65%, ενώ το συνολικό ποσό των υποθηκών του Ιουνίου αυξήθηκε κατά 16,01% φτάνοντας στα 133.230.491 ευρώ σε σχέση με 114.839.301 ευρώ τον Ιούνιο του 2014. Την αύξηση των υποθηκών με την αναθέρμανση της κτηματογορίας συνδέει ο πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΚΣΙΑ), Γιώργος Μουσκίδης, σημειώνοντας ότι έστω και οι λίγες αναδιարθρωπώσεις δανείων και η διευθέτηση των εκκρεμοτήτων με τις τράπεζες δημιουργούν αισιοδοξία για σταδιακή ανάκαμψη της αγοράς. «Η παροχή περισσότερων δανείων, η οποία συνδέεται με την αύξηση των υποθηκών και τις αναδιարθρωπώσεις υφιστάμενων δανείων, φανερώνει παράλληλα κάποιου είδους κινητικότητα στην αγορά ακινήτων και δημιουργεί θετικές ενδείξεις για την παραπέρα πορεία της αγοράς», δηλώνει ο κ. Μουσκίδης, το-

νίζοντας ότι η υποβολή προτάσεων από τις δύο πλευρές για αξιοποίηση υποθηκών (όπως οικόπεδα, χωράφια και εξοχικά), οι οποίες δύναται να μειώσουν το ύψος τόσο των δόσεων όσο και των δανειστικών επιτοκίων, αποτελεί δείγμα καλής θέλησης για ένα βιώσιμο διακανονισμό μεταξύ τραπεζών και δανειοληπτών.

Αύξηση στις πωλήσεις

Ανοδικές τάσεις παρατηρήθηκαν και στις πράξεις αγοραπωλησιών που έγιναν τους πρώτους επτά μήνες του 2015, καταδεικνύοντας κυρίως σταθεροποίηση της αγοράς ακινήτων, με θετικές προοπτικές για το τέλος της χρονιάς. Οι πωλήσεις την περίοδο Ιανουαρίου – Ιουλίου ανήλθαν στα 2.844 τεμάχια, σημειώνοντας αύξηση περί το 9% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, οπότε η πωλητήρια έγγραφα είχαν φτάσει τα 2.620, την ώρα που οι πωλήσεις μέχρι το τέλος του 2015 αναμένεται να ξεπεράσουν τις 5.000. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο μέσος όρος πωλήσεων ανά έτος κυμαίνεται μεταξύ 8.000 και 10.000, ο δρόμος

που έχει να διανύσει η αγορά, η οποία βρίσκεται ακόμα στα μισά, είναι μεγάλος. Βέβαια, εκείνο που αναγνωρίζεται από τους παράγοντες της αγοράς ακινήτων είναι ότι η εικόνα μήνα με τον μήνα βελτιώνεται, με αποτέλεσμα να έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά τόσο σε σχέση με το 2013, όταν τα πωλητήρια έγγραφα είχαν διαμορφωθεί στα 3.767, όσο και συγκριτικά με το 2014, που τα έγγραφα είχαν ανέλθει στα 4.527. Ερωτηθείς κατά πόσο σημαντικό μέρος των πολιτών έχουν στραφεί εξ αρχής στα ενοίκια ή έχουν προχωρήσει σε πώληση πρώτης κατοικίας προκειμένου να καταφύγουν στην ενοικίαση, ο πρόεδρος του ΚΣΙΑ αναφέρει ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός περιπτώσεων πώλησης και στρώσης στην ενοικίαση ή ενοικιαγορά, εξηγώντας ότι σε αυτό το στάδιο η πληροψηφία των δανειοληπτών επιδιώκουν την επίτευξη συμβιβασμού με τις τράπεζες, στις περιπτώσεις πάντοτε που κάτι τέτοιο είναι εφικτό. Όσον αφορά στο προφίλ των αγοραστών, που συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται στην κυπριακή αγορά, το ενδιαφέρον

προκύπτει τόσο από ξένους, οι οποίοι επωφελούνται από τα κίνητρα για παραχώρηση μόνιμης διαμονής και υπηκοότητας, όσο και από Κύπριους. Από τη μία, οι ξένοι αγοραστές, κυρίως Ρώσοι, Λιβανέζοι, Αιγύπτιοι και Ασιάτες, φαίνεται να έχουν αντιληφθεί ότι έχει ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για το κυπριακό τραπεζικό σύστημα και ότι μοιάζει ιδανική η τωρινή χρονική συγκυρία για επένδυση στην Κύπρο, η οποία, ωστόσο, δεν παύει να νιώθει απειλή από τον ανταγωνισμό άλλων χωρών, που προσφέρουν αντίστοιχα κίνητρα σε ξένους επενδυτές και ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς. Από την άλλη, οι εγχώριοι επενδυτές που επιλέγουν τη δραστηριοποίηση στην αγορά ακινήτων, φαίνεται να είναι είτε όσοι εξακολουθούν να έχουν την οικονομική ευχέρεια και προβαίνουν στην αγορά ενός ακινήτου για να καλύψουν τις δικές τους στεγαστικές ανάγκες είτε εκείνοι που διαθέτουν τα απαραίτητα κεφάλαια αλλά ανέμεναν την κατάλληλη ευκαιρία, δηλαδή να αποκτήσουν ακίνητο, στο οποίο θα επενδύσουν με σκοπό το κέρδος.

Στροφή στα επιπλωμένα διαμερίσματα

Σημαντική ζήτηση έχει αρχίσει να διαμορφώνεται για τα επιπλωμένα διαμερίσματα τα οποία εντάσσονται σε συγκροτήματα κατοικιών και συνοδεύονται από κάποιο επίπεδο υπηρεσιών, κυρίως συντήρησης και ασφάλειας.

Σε πρόσφατη έκθεσή της, η εταιρεία HVS London τονίζει ότι η ανάπτυξη νέων συγκροτημάτων επιπλωμένων κατοικιών στον ανερχόμενο αυτό κλάδο και μια σειρά σημαντικών συναλλαγών έχουν ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της συγκεκριμένης κατηγορίας κατοικιών. Ως εκ τούτου, τα επιπλωμένα διαμερίσματα έχουν αρ-

Ανερχόμενος κλάδος σε Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία.

χίσει να μετακινούνται προς το προσκήνιο της ευρωπαϊκής αγοράς κατοικίας. Ταυτόχρονα, η συνεχής ανάπτυξη του κλάδου δεν σημαίνει ότι έχει σταματήσει και η εξέλιξη των τάσεων, καθώς σε πολλές περιπτώσεις καταγράφονται σημαντικές μεταβολές σε σχέση με πριν από μερικά χρόνια.

Όπως τονίζει η HVS London, οι

νέες τάσεις στη συγκεκριμένη αγορά κινούνται προς την κατεύθυνση ακινήτων που είναι μικρότερα σε επιφάνεια, αξιοποιούν καλύτερα την τεχνολογία και κάνουν καλύτερη χρήση του διαθέσιμου χώρου. Παράλληλα, από την έρευνα προκύπτει ότι οι πιθανοί χρηματοδότες, χρήστες, εταιρείες ανάπτυξης και επενδυτές είναι πρόθυμοι να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη νέων αγορών των επιπλωμένων διαμερισμάτων σε Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία, που αποτελούν και τις πιο δημοφιλείς αγορές. Εμπόδιο αποτελεί μέχρι στιγμής το γεγονός ότι ο κλάδος διαθέτει αρκετές υπο-

κατηγορίες, με βάση το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών και παροχών, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η άμεση σύγκριση των επιμέρους ακινήτων. Αυτό δυσκολεύει τους ενδιαφερόμενους επενδυτές και πιστωτές, καθώς δεν μπορούν εύκολα να αξιολογήσουν απαραίτητα στοιχεία, όπως το μέσο ενοίκιο και το περιθώριο λειτουργικού κέρδους από συγκρότημα σε συγκρότημα.

Ως εκ τούτου, είναι σαφές ότι θα απαιτηθούν ορισμένα χρόνια ακόμα έως ότου ωριμάσει ακόμα περισσότερο η αγορά των επιπλωμένων διαμερισμάτων.

Κίνδυνο «φούσκας» σε Γερμανία, Νορβηγία, Βρετανία βλέπει η Moody's

Αυξημένο κίνδυνο για δημιουργία φαινομένου «φούσκας» ακινήτων στις αγορές κατοικίας της Γερμανίας, της Νορβηγίας και της Μεγάλης Βρετανίας, εντοπίζει σχετική έρευνα της Moody's Analytics. Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι το πρόγραμμα ποσοτικών χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ενδέχεται να αυξήσει κι άλλο τις τιμές στις ήδη υπερτιμημένες αγορές ακινήτων των παραπάνω τριών χωρών. Σημειώτεον ότι ο ρυθμός αύξησης των τιμών έχει επιταχυνθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων 18 μηνών, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ανάλογα και ο κίνδυνος δημιουργίας «φούσκας».

Στην ανάλυσή της, η Moody's τονίζει ότι η Γερμανία, η Μεγ. Βρε-

τανία και η Νορβηγία διαθέτουν αγορές ακινήτων που δεν αντιμετωπίζουν παρά μόνο ελαφρά πτώση των τιμών, κατά τη διάρκεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης και πλέον αναπτύσσονται εκ νέου ταχύτατα.

Ετσι, οι εν λόγω χώρες είναι και οι περισσότερο ευάλωτες για φαινόμενα «φούσκας» τιμών, καθώς η ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ στην αγορά ομολόγων, που θα διαρκέσει τουλάχιστον έως τον Σεπτέμβριο του 2016, έχει ενθαρρύνει πολλούς επενδυτές στην τοποθέτησή τους στην αγορά ακινήτων των χωρών που θεωρούνται επενδυτικά «καταφύγια», σε αναζήτηση ακόμα υψηλότερων αποδόσεων.

Για παράδειγμα, στη Γερμανία, οι τιμές των κατοικιών αυξάνονται

Στη Γερμανία, οι τιμές των κατοικιών αυξάνονται σταθερά από το 2009, καθώς η χώρα θεωρείται ασφαλής επενδυτικός προορισμός.

σταθερά από το 2009, καθώς η χώρα θεωρείται ασφαλής επενδυτικός προορισμός, εν μέσω αυξανόμενων αβεβαιοτήτων. Αλλωστε, οι τιμές ποτέ δεν υποχώρησαν ιδιαίτερα, καθώς είχε αποφευχθεί ο υπερδανεισμός των νοικοκυριών για την απόκτηση κατοικιών. Ωστόσο, σή-

μερα, η αυξημένη ζήτηση για κατοικίες στη Γερμανία οδηγεί σε υπερτιμήσεις των ακινήτων, ιδίως από τη στιγμή που η προσφορά δεν επαρκεί για να καλύψει τις σχετικές ανάγκες και εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν ορισμένα ακόμα χρόνια έως ότου κατασκευαστούν αρκετές νέες κατοικίες. Ως εκ τούτου, οι τιμές αυξάνονται με ρυθμό ταχύτερο απ' ό,τι οι τιμές των ενοικίων και κυρίως τα εισοδήματα των νοικοκυριών. Η Moody's εκτιμά ότι αν διατηρηθεί η τάση αυτή, η αγορά θα υπερθερμανθεί, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Πάντως, η Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας, παρότι παρακολουθεί την κατάσταση, δεν έχει προχωρήσει μέχρι στιγμής σε κάποια παρέμβαση, σε αντίθεση με την Κεν-

τρική Τράπεζα της Αγγλίας, η οποία, ήδη από το 2014, προειδοποίησε για την απειλή δημιουργίας «φούσκας» στην αγορά κατοικίας, που θα μπορούσε να εκτροχιάσει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ετσι, εισήγαγε αυστηρότερα κριτήρια δανεισμού, ώστε να περιοριστεί η διαθέσιμη ρευστότητα.

Τέλος, όσον αφορά τη Νορβηγία, το ΔΝΤ ήδη από το 2012 προειδοποίησε για απειλή δημιουργίας «φούσκας» στην αγορά κατοικίας. Στις αρχές του τρέχοντος έτους, η αρμόδια αρχή της χώρας ανακοίνωσε ότι τα χαμηλά επιτόκια ωθούν την αγορά κατοικίας σε οριακές καταστάσεις, δεδομένου ότι το χρέος των νοικοκυριών έχει εκτοξευτεί στο 230% του διαθέσιμου εισοδήματος.

Το ΔΝΤ έχει προειδοποιήσει από το 2012 για απειλή δημιουργίας «φούσκας» στην αγορά κατοικίας της Νορβηγίας. Στη φωτογραφία, χαρακτηριστικές πολυκατοικίες στο Οσλο.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2015

Κομεντί α λα αμερικανικά

Αμεσότητα και... ευχάριστη μελαγχολία συνθέτουν το πρόσωπο της νέας κωμωδίας στο Χόλιγουντ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Δύο αμερικανικές κωμωδίες, το «Κατακούτελα» του Τζαντ Απατούου και το «Όσο είμαστε νέοι» του Νόα Μπάουμπαχ, ήρθαν με αξιώσεις στα θερινά σινεμά τις τελευταίες εβδομάδες. Δεν προκάλεσαν ανακατατάξεις στο box office, στο οποίο κυριαρχούν και φέτος οι γαλλικές κωμωδίες, έφεραν όμως γλυκόπικρη γεύση στο καυτό ελληνικό καλοκαίρι. Και οι δύο τους είναι ενδεικτικές της νέας αμερικανικής κωμωδίας που ξεπήδησε από τους κόλπους του ανεξάρτητου σινεμά προς τα μέσα

της δεκαετίας του '90 και ωρίμασε στο πέρασμα του χρόνου. Η αμεσότητα και η προσγείωση στην αληθινή ζωή, ακόμη κι όταν οι σεναριογράφοι έχουν ροπή προς την υπερβολή ή τα κλισέ, αποτελούν βασικά της χαρακτηριστικά.

Στο «Κατακούτελα», που αδικείται κάπως από την απόδοση του πρωτότυπου τίτλου του «Trainwreck» (ναυάγιο), μια ασχημούλα Νεοϋορκέζα, εργαζόμενο κορίτσι σε ένα περιοδικό λαϊφστάιλ που κανείς σοβαρός δημοσιογράφος δεν θα το 'θελε στο βιογραφικό του, βρίσκει τον πρίγκιπά της στο πρόσωπο ενός επα-

γγελματικά επιτυχημένου και ολίγον πουριτανού άνδρα. Ο πρίγκιπας σε αυτό το παραμύθι είναι μάλλον αδιάφορος ως κινηματογραφικός ήρωας. Η Στακτοπούτα, όμως, είναι τόσο politically incorrect, που κρατάει την ταινία στον δρόμο στις επικίνδυνες στροφές. Η πληθωρική ηθοποιός Εϊμι Σούμερ, διάσημη στη stand up κωμωδία στις Ηνωμένες Πολιτείες, είναι το κέντρο βάρους σε ένα Μανχάταν που θα ταίριαζε σε αυτό του «Sex and the City» αν είχε γκλάμουρ και λίγο από σοφιστίκε άρλεκιν. Παρατηρώντας προσεκτικά την ταινία και την πρωταγωνί-

στρια, μας δημιουργείται η εντύπωση πως βρισκόμαστε σε ένα μεταίχμιο σε ό,τι αφορά πρότυπα και στερεότυπα γύρω από το ωραίο.

Στο «Όσο είμαστε νέοι», μια ανάλαφρη αίσθηση μελαγχολίας διατρέχει τις εικόνες του. Η ταινία θα μπορούσε να ιδωθεί και ως ντοκουμέντο για τα στέκια των διανοουμένων και των καλλιτεχνών, αλλά και των χίπιστερ του σημερινού Μπρούκλιν. Κεντρικά πρόσωπα εδώ είναι δύο σύζυγοι χωρίς παιδιά, η Κορνίλια και ο Τζος, που αρχίζουν να κοιτάζουν με τρόπο τον καθρέφτη τους καθώς έχουν ήδη πε-

ράσει τα σαράντα. Ο Τζος, αποτυχημένος σκηνοθέτης ντοκιμαντέρ, ζει στη σκιά του διάσημου ντοκιμαντερίστα πεθερού του. Μια μέρα γνωρίζει τυχαία ένα ζευγάρι εικοσάρηδων, που λατρεύει τις αντίκες, και τον παραμυθιάζουν εκθειάζοντας τη μοναδική ταινία που έχει γυρίσει. Οι μικρές συμβάσεις της ζωής (το τέρας που δεν πρόσεξε πως είναι δίπλα σου έτοιμο να σε καταπιεί) είναι το βασικό θέμα αυτής της ταινίας. Το πέρασμα του χρόνου, το «κόλλημα» με το παρελθόν, αλλά και η απομυθοποίηση της νεότητας, συνθέτουν ένα άκρως ενδιαφέρον κολάζ.

Χιουμορίστες της εποχής μας

Στον επίλογο της περασμένης χιλιετίας στο Χόλιγουντ, τρεις ταινίες υπήρξαν κομβικές για το μέλλον της κωμωδίας, ανοίγοντας τον δρόμο σε μια νέα γενιά σεναριογράφων, σκηνοθετών και ηθοποιών: το «Κάτι τρέχει με τη Μάιρν» (1998), ο «Αρχάριος» (1998) και το «American Pie» (1999). Οι δυσλειτουργικές σχέσεις, οι ανατροπές γύρω από το ισχυρό και το ασθενές φύλο, το σεξ και η πορνογραφία στα χρόνια του Διαδικτύου ήταν τα κεντρικά τους μοτίβα. Στη δεκαετία που ακολούθησε, τέσσερις σκηνοθέτες (και σεναριογράφοι) και ένας ηθοποιός αναδείχθηκαν άτυπα βασικοί εκπρόσωποι της νέας αμερικανικής κωμωδίας.

Νόα Μπάουμπαχ: Βέρος Νεοϋορκέζος. Είναι 45 χρόνων και έχει υπογράψει μερικές από τις πιο σημαντικές δραματικές κομεντί της τελευταίας δεκαετίας. Ο Μπεν Στίλερ, πρωταγωνιστής και στο πρόσφατο «Όσο είμαστε νέοι», έδωσε την καλύτερη μέχρι τώρα ερμηνεία του στο δικό του «Δεν σκέφτομαι, άρα υπάρχω» το 2010. Πρόπερσι στο εξαιρετικό «Frances», ο Μπάουμπαχ μας σύστησε την ηθοποιό Γκρέτα Γκέργουικ. Έχει συνεργαστεί με τον Γουές Αντερσον ως σεναριογράφος στις «Υδάτινες ιστορίες» και στον «Απίθανο κύριο Φοξ». Πολλοί κριτικοί θεωρούν πως είναι συνεχιστής της παράδοσης του Γούντι Αλεν.

Τζαντ Απατούου: Ξεκίνησε δυναμικά την κινηματογραφική του καριέρα το 2005 γράφοντας και σκηνοθετώντας τη σεξοκωμωδία «Παρθένος ετών 40», με την οποία έγινε γνωστός στους σινεφίλ και ο πρωταγωνιστής του Στιβ Καρέλ. Το 2007 ο Απατούου μας σύστησε τον Σεθ Ρόγκεν στο «Με την πρώτη».

Τζέισον Ράιτμαν: Καναδός στην καταγωγή, ανήκει στην αφρόκρεμα των σκηνοθετών της νέας αμερικανικής κωμωδίας. Το «Ραντεβού στον αέρα», που ήταν υποψήφιο για 5 Όσκαρ το 2010, τον έκανε γνωστό στο ευρύ κοινό. Στις ταινίες του συνήθως περιγράφει ανεπιθύμητες καταστάσεις ενώ σκιαγραφεί πορτρέτα αντιπρώων που αποτελούν ζωντανή παραφωνία μέσα στο περιβάλλον τους («Jun», «Thank you for Smoking»).

Γουές Αντερσον: Η ευρωπαϊκή όψη της σύγχρονης αμερικανικής κωμωδίας. Ο Γουές Αντερσον, ο οποίος λατρεύει το Παρίσι, εδώ και χρόνια έχει στρέψει την κωμωδία προς το ιδιόρρυθμο, το μη κανονικό και το παράλογο. Αγαπημένο του θέμα είναι η ασφυξία του παιδιού (που μπορεί να έχει φτάσει σε ηλικία γάμου) σε ένα δυσλειτουργικό οικογενειακό περιβάλλον. Η «Οικογένεια Τένενμπαουμ» είναι η διασημότερη ταινία του.

Μπεν Στίλερ: Ο Νεοϋορκέζος Μπεν Στίλερ ανήκει σε μια γενιά κωμικών (Τζακ Μπλακ, Ουεν Ουίλσον, Γουίλ Φέρελ, Bins Bon) που βούτηξαν παντού: σε τηλεοπτικά σόου, σε μουσικά βίντεο, στον κινηματογράφο. Κινείται πάντα σαν εκκρεμές ανάμεσα στη φάρσα και στο δράμα. Δεν φοβήθηκε ακρότητες, ούτε το kits. Η καριέρα του εκτινάχθηκε στα ύψη χάρη στο «Κάτι τρέχει με τη Μάιρν». Το ταλέντο και το στυλ του τον έκαναν απολαυστικό και σε κωμωδίες όπως ο «Γαμπρός της συμφοράς».

Ο Μπεν Στίλερ είναι από τους πιο αναγνωρίσιμους ηθοποιούς της σύγχρονης κωμωδίας. Το στιγμιότυπο από το «Όσο είμαστε νέοι».

Οι σκηνοθέτες Τζαντ Απατούου, Νόα Μπάουμπαχ και Τζέισον Ράιτμαν ανήκουν στους ανανεωτές της αμερικανικής κωμωδίας.

Η Εϊμι Σούμερ (γνωστή στις ΗΠΑ από τις επιδόσεις της στη stand up κωμωδία) και ο Μπιλ Χέιντερ στο «Κατακούτελα».

Ξαναβλέποντας 10 ταινίες

American Pie (1999). Σταθμός στη νεανική κουλτούρα των '90s. Σήμερα, σου δημιουργείται η εντύπωση πως βλέπεις μια ταινία για μια νέα «σεξουαλική επανάσταση» λίγο πριν από το Facebook. Επίσης, είναι ενδιαφέρον το ότι τα κορίτσια έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση από τα αγόρια και κυριαρχικό ρόλο στο φλερτ και στον έρωτα.

Κάτι τρέχει με τη Μάιρν (1998). Η καλύτερη ταινία των Μπομπ και Πίτερ Φαρέλι. Ο Μπεν Στίλερ φαντάζει σαν καρικατούρα Τραβόλτα από το «Γκρίζ», η Κάμερον Ντίαζ είναι αέρινη και ο Ματ Ντίλον (ο κακός της παρέας) στα όρια του γκροτέσκ.

Δεσμοί διαζυγίου (2005). Κωμωδία χαμηλών τόνων του Νόα Μπάουμπαχ, που περιγράφει το δράμα δύο παιδιών των οποίων οι γονείς χωρίζουν.

Δεν σκέφτομαι, άρα υπάρχω (2010). Ο Νόα Μπάουμπαχ παρουσιάζει ανάλαφρα το πορτρέτο ενός νευρωτικού, σχεδόν αγοραφοβικού άνδρα, σε ένα Λος Αντζελες της αποξένωσης. Με τον Μπεν Στίλερ.

Υδάτινες ιστορίες (2004). Η πιο θαλασσινή ταινία του Γουές Αντερσον. Ο Στιβ Ζισού, παράξενος ωκεανογράφος και σκηνοθέτης ντοκιμαντέρ για τον βυθό, που η φιγούρα του παραπέμπει στον Ζακ Ιβ Κουστό, θα ζήσει μια κρίση όταν θα εμφανιστεί στο πλοίο του το εξώγαμο παιδί του που μια έχει γίνει άνδρας.

Ο έρωτας του φεγγαριού (2012). Η πιο καλοκαιρινή ταινία του Γουές Αντερσον. Το «Le temps de l' amour» τραγουδισμένο από τη Φρανσουάζ Αρντί είναι το... σήμα κατατεθέν της! Ένας μικρός πρόσκοπος κλέβει την αγαπημένη του. Στη συνέχεια το ανήλικο ζευγάρι βρίσκεται καταφύγιο σε ένα απομακρυσμένο νησί.

Με την πρώτη (2007). Ένα ρεμάλι, που βλέπει διαρκώς παρόν στο Διαδίκτυο, γίνεται κατά λάθος πατέρας και ανακαλύπτει την αξία της οικογένειας. Γυρίστηκε από τον Τζαντ Απατούου.

Junio (2007). Η 16χρονη Τζούνιο μένει έγκυος έπειτα από ένα πλαστικό απόγευμα στο σπίτι ενός σπασίκλα συμμαθητή της. Πρώτη σκέψη της είναι να απαλλαγεί από το ανεπιθύμητο φορτίο. Όμως, η πρώτη επίσκεψή της σε έναν σύλλογο γυναικών που βρίσκονται στην ίδια θέση την κάνει να αλλάξει γνώμη. Του Τζέισον Ράιτμαν με την Ελεν Πέιτζ και τον Μάικλ Σέρα.

Νιάτα σε έξαψη (2009). Ο Νικ Τούιστ, καλλιτεργηγμένος έφηβος που ονειρεύεται να γίνει συγγραφέας κι απορεί γιατί τα ραδιόφωνα δεν παίζουν καθημερινά Φρανκ Σινάτρα, μισεί τ' όνομά του και έχει προβλήματα με το σεξ. Γυρίστηκε από τον Μιγκέλ Αρτέτα. Με τον Μάικλ Σέρα.

Frances Ha (2012). Ασπρόμαυρη ταινία του Νόα Μπάουμπαχ με την Γκρέτα Γκέργουικ. Η ζωηρή Φράνσις συχνάζει σε μια σχολή χορού, αλλά δεν πρόκειται να γίνει χορεύτρια. Συγκatoικεί με μια φίλη της, με την οποία μάλλον δεν είναι φίλη. Ζει τη ζωή της ανάλαφρα και βλέπει τον κόσμο θετικά.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

23.8-29.8.15

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΜΟΥΣΙΚΗ

Θανάσης
Παπακωνσταντίνου

Ο **Θανάσης Παπακωνσταντίνου** και οι μόνιμοι τα τελευταία χρόνια συνεργάτες του θα προσπαθήσουν κι αυτό το καλοκαίρι να προσφέρουν διασκέδαση, παίζοντας και τραγουδώντας για τα απλά και τα περίπλοκα, με οδηγό την παράδοση από τη μία και τον μαγικό ρεαλισμό από την άλλη. Μαζί του στο τραγούδι θα είναι η Ματούλα Ζαμόνη. Κυριακή 23 Αυγούστου, Κοινοτικό Πάρκο Λυμίων στις 9:00 μ.μ. Είσοδος 20 ευρώ. **Πληρ. 99810011.**

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Nicosia Beer Fest 2015

Για ακόμη μία χρονιά ο Δήμος Λευκωσίας διοργανώνει το ιδιαίτερα επιτυχημένο Beer Festival που θα διαρκέσει έξι ημέρες. Αφθονη μύρα, κέφι και πολλή μουσική υπόσχεται και φέτος η διοργάνωση. Για άλλη μια φορά γνωστά και αγαπημένα ονόματα της ελληνικής μουσικής σκηνής θα βρεθούν στη σκηνή του φεστιβάλ για να χαρίσουν στο κοινό τα τραγούδια τους. Μαζί τους θα απολαύσουμε εγχώρια μουσικά συγκροτήματα και φωνές που γνωρίσαμε μέσα από διάφορες μουσικές σκηνές της χώρας. Φέτος, θα δούμε του Λαυρέντη Μαχαιρίτσα μαζί με τον Γιάννη Κότσιρα και το συγκρότημα Τα Ξύδια Ατελείωτα, την Ελεωνόρα Ζουγανέλη μαζί με τους Prospectus, τον Πάνο Μουζουράκη, την Πέννυ Μπαλτατζή με τους Gadjo Dilo, τους Κώστα Μακεδόνα, Ελένη Πέτα με Τα Ξύδια Ατελείωτα, τον Κωστή Μαραβέγια με τους Big Band Theory και τους Χρήστο Δάντη, Γιώργο Παπαδόπουλο και Στέλιο Πατρίκιο. Από την Παρασκευή 28 Αυγούστου μέχρι την Τετάρτη 2 Σεπτεμβρίου στην Τάφρο Κωνσταντίνου, Λευκωσία. Γενική είσοδος 6 ευρώ με μία μπίρα δωρεάν. Προπώληση με πακέτα τριών εισιτηρίων προς 15 ευρώ στο Pacific Cafe στην Ονασαγόρου. **Πληρ. 96700020.**

Το φεστιβάλ ανοίγει με μεγάλη συνουσία των Ελλήνων καλλιτεχνών Γιάννη Κότσιρα και Λαυρέντη Μαχαιρίτσα.

& Fish
& chips

Γράφει ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΔΕΙΛΙΝΗΣ

• **Από τα εφηβικά μου χρόνια** ήθελα να πάω στους Παζούς, αλλά ποτέ δεν τα κατάφερα. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κάθε φορά που έπεφταν ιδέες για το «πού θα πάμε αυτό το καλοκαίρι», ο χάρτης πάντα γυρόφερνε στο Αιγαίο. Το κόλλημά μου με τις Κυκλάδες είναι δεδομένο, έχει μια διάρκεια δεκαετιών και παραμένει ακόμα ζωντανό, το παραδέχομαι. Αποφάσισα όμως αυτό το καλοκαίρι να αλλάξω συνήθειες και να βρεθώ στο Ιόνιο. Τα Επτάνησα δεν μου είναι άγνωστα, ο ένας μου παππούς ήταν από την Κεφαλονιά, επομένως ήμουν σχεδόν υποψιασμένος για το τι θα συναντήσω. Λέω «σχεδόν» γιατί δεν περίμενα ότι στους Παζούς θα βρεθώ στον δικό μου, επίγειο παράδεισο!

• **Για να γίνω** πιο κατανόητος, μοιάζει επιβεβλημένο να σας εκμυστηρευτώ και τις συνήθειές μου όταν βρίσκομαι σε καλοκαιρινές διακοπές. Πρώτος και απαραίτητος κανόνας, όχι στις μεγάλες παρέες. Μπορεί να γνωρίζεις τις συνήθειες και τα χούγια των κολλητών σου, δεν ξέρεις όμως τι θα σου προκύψει με τις φίλες και τις γυναίκες τους. Έχουν δει παραξενιές τα μάτια μου... άνευ ποταμών. Αυτό βέβαια σημαίνει πως κι εγώ είμαι παράξενος, δεν το αρνούμαι!

• **Αν αποφασίσω** λοιπόν να πάω σε νησί, αποφεύγω όπως ο διάβολος το λιβάδι εκείνα που έχουν αεροδρόμιο. Καλύτερα να ταλαιπωρηθώ λίγες ώρες παραπάνω μέχρι να φτάσω στον προορισμό μου, παρά να συναντήσω ορδές αδιάφορων τουριστών, λόγω εύκολης πρόσβασης, να ακούσω βλαχομπαρόκ μουσικές που συνήθως παίζουν σε mainstream νησιά και να δοκιμάσω τυποποιημένες γεύσεις σε εστιατόρια, σχεδόν πάντα ασφυκτικά γεμάτα από κόσμο. Δεν πάω σε οργανωμένες παραλίες ή τουλάχιστον τις αποφεύγω όσο μπορώ - παραδοσιακά είναι αυτές που βρίσκονται κοντά σε ασφάλτινο δρόμο. Σχεδόν πάντα έχουν φασαρία, πολλές από αυτές διαθέτουν και θαλάσσια σπορ, αρκετοί λουόμενοι παίζουν ρακέτες (αυτό δεν με πειράζει, παίζω κι εγώ όταν βρω την ευκαιρία), και σχεδόν ποτέ δεν σουαχάζεις όσο θα ήθελες.

• **Όταν οι συνθήκες** το επιτρέπουν, προτιμώ με χίλια να βρεθώ σε νησί που δεν φαίνεται καλά-καλά στον χάρτη. Τρελαίνομαι από χαρά να βρίσκομαι σε χωματινούς δρόμους που οδηγούν σχεδόν πάντα σε υπέροχες, κρυστάλλινες παραλίες που πρέπει να περπατήσεις και λίγο για να τις συναντήσεις. Είμαι ευτυχισμένος όταν κάθομαι σε ένα λιτό ταβερνάκι δίπλα στη θάλασσα, που σε βερβίζει αγνές γεύσεις έτσι όπως τις έμαθαν από την οικογένεια και τις παραδόσεις τους. Γουστάρω τα εστιατόρια -και τα ακριβά- που σου προσφέρουν αυτό που σου υποσχονται, χωρίς να σε υπερχρεώνουν, με πιάτα που σου μένουν στο μυαλό για πολλά χρόνια. Και βεβαίως θέλω να μπαίνω σε cafe και bar και να ακούω καλές μουσικές και όχι «πού σου νέφκω, πού πάεις...»

• **Ο κανόνας λέει** (και έχω πάει σε πολλά νησιά) ότι ένα τέτοιο μέρος με αυτές τις προδιαγραφές, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα συναντήσεις και κόσμο που σου κάνει ένα κλικ, μοιάζει οικείος με σένα και τον συμπαθείς με την πρώτη ματιά. Μπορεί να πιάσεις εύκολα κουβέντα χωρίς να παρεξηγηθείς και να βρεθείς στο τέλος με κοινές συνήθειες και επιδιώξεις.

• **Αν όλα** αυτά ακούγονται σαν επίγειος παράδεισος, τότε ναι, οι Παζοί είναι. Μικρό και καταπράσινο νησί κάτω από την Κέρκυρα, με πολλούς «σκαφάτους» είναι αλήθεια, γαλαζοπράσινες chill out παραλίες, οι περισσότερες βοτασαλωτές που πρέπει να περπατήσεις για να τις βρεις, όμορφα γουστόζικα σπίτια που σέβονται την παράδοση του Ιονίου, με καταπληκτικό φαγητό και αιθέριες, καλόγουστες μουσικές όπου κι αν βρίσκεσαι. Διάλεξε την παρέα -εάν είσαι ερωτευμένος ακόμα καλύτερα- και βάλε σοβαρά στα υπόψη αυτόν τον προορισμό για το χρόνο!

adilinisys@sppmedia.com

ΘΕΡΙΝΟ ΣΙΝΕΜΑ

Η ελληνική α-φιλοξενία
στην ταινία «Xenia»

Το «**Xenia**» αφηγείται την ιστορία του Ντάνου και του Οδυσσέα, δύο αδελφών που μετά το θάνατο της Αλβανίδας μητέρας τους ξεκινούν ένα ταξίδι στην Ελλάδα προκειμένου να συναντήσουν τον Έλληνα πατέρα τους που τους έχει εγκαταλείψει όταν ήταν ακόμη παιδιά. Σκοπός τους να εξασφαλίσουν την ελληνική ιθαγένεια αλλά και τη συμμετοχή του ταλαντούχου Οδυσσέα σε έναν διαγωνισμό τραγουδιού στη Θεσσαλονίκη. Στην πορεία, θα αντιμετωπίσουν εχθρούς και φίλους, θα κυνηγήσουν μια καλύτερη ζωή και θα ενθλιπωθούν χωρίς ποτέ να παραιτηθούν από το δικαίωμα να ονειρεύονται. Ο κριτικός Θεόδωρος Κουτσογιαννόπουλος γράφει για την ταινία: «Ο Πάνος Κούτρας είναι ο μοναδικός Έλληνας σκηνοθέτης που υφαίνει αξεδιάλυτα το ονειρικό με τον ρεαλισμό, αφηγηόμενος πάντα στέρεα δομημένες ιστορίες, σκληρές και στρατευμένες. Στο Xenia, μια ειρωνική σύντηξη της διφορούμενης ελληνικής (α)φιλοξενίας που περιλαμβάνει και ένα από τα πολλά ρηγμένα ξενοδοχεία Xenia». Πέμπτη 27 Αυγούστου, Θερινός κινηματογράφος Κωνσταντίνου Λευκωσία στις 9:00 μ.μ. **Πληρ. 22349085.**

Ο Πάνος Χ. Κούτρας ξεκινάει τη συμβολική Οδύσεια των δύο αταίριαστων αδελφών από εκεί που πρέπει: το υπό πολιορκία θαρρείς κέντρο της σύγχρονης Αθήνας.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ταξίδι στα νησιά
της Μεσογείου

Το **Πολιτιστικό** Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου παρουσιάζει την έκθεση Ταξίδι στα νησιά της Μεσογείου. Σε μια ομάδα χαρτών από τη Χαρτογραφική Συλλογή του Πολιτιστικού Ιδρύματος, η Κύπρος απεικονίζεται ως μέρος του ευρύτερου ελληνικού κόσμου μαζί με άλλα ελληνικά νησιά, όπως επίσης και με νησιά της Μεσογείου. Οι χάρτες χρονολογούνται από τον 16ο έως τον 19ο αιώνα. Την έκθεση συνοδεύει μικρός κατάλογος ο οποίος προσφέρεται δωρεάν. Διάρκεια έκθεσης μέχρι τις 31 Οκτωβρίου στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου Λευκωσία. Ώρες επισκέψεων: καθημερινά 10:00 π.μ. - 7:00 μ.μ. **Πληρ. 22128157.**

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Cyprus Comic Con 2015

Κορυφαίοι, καταξιωμένοι Κύπριοι και διεθνείς δημιουργοί από όλο το φάσμα της pop κουλτούρας θα βρεθούν στο φετινό Cyprus Comic Con οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία να προωθήσουν την δουλειά τους στο ευρύ κοινό. Παράλληλα, θα υπάρξει μίνι φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους, θα διοργανωθούν σεμινάρια, τουρνουά βιντεοπαιχνιδιών και καρτών, διαγωνισμός Cosplay, παζαράκι και άλλες πολλές εκπλήξεις που ετοιμάζει για την συγκεκριμένη μέρα η οργανωτική ομάδα. Σημειώνεται πως στην εκδήλωση το παρών τους θα δώσουν και διάφορα καταστήματα από τον χώρο των βιντεοπαιχνιδιών και των κόμικς, τα οποία θα διαθέτουν σχετικά εμπορεύματα προς πώληση για τους λάτρεις της έβδομης και ένατης τέχνης. Σάββατο 29 Αυγούστου, Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία, Λευκωσία από τις 9:00 π.μ. μέχρι τις 9:00 μ.μ. **Πληρ. 99570250.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

Kreator, οι θρύλοι
της heavy metal
στην Κύπρο

Το **νούμερο** ένα ευρωπαϊκό συγκρότημα και θρύλοι της heavy metal, Kreator, έρχονται στην Κύπρο για πρώτη φορά με το νέο τους live show set-up για μια δυνατή συνουσία. Οι οπαδοί

και θαυμαστές όλων των ηλικιών θα έχουν επιτέλους την ευκαιρία να ζήσουν μια μοναδική μουσική και οπτική εμπειρία από ένα παγκόσμιο φαινόμενο τους πρωτοπόρους της Thrash-Metal σκηνής Kreator. Η καριέρα του ξεκίνησε το 1985 με το Endless pain και από το Pleasure to kill της επόμενης χρονιάς, βρίσκονται στην ελίτ του ευρωπαϊκού thrash metal. Σάββατο 29 Αυγούστου, Pavilion Hall στη Λευκωσία. Οι πόρτες ανοίγουν στις 8:00 μ.μ. Εισιτήρια 30 ευρώ προπώληση και 35 ευρώ το βράδυ της συνουσίας. **Πληρ. 22322222.**

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Τα μυαλά στα κάγκελα

Εβλεπα ένα ντοκιμαντέρ που περιέγραφε ότι μέσα από τις καταστροφικές (για τα δικά μας μάτια) εκρήξεις των άστρων «σούπερ νόβα», δημιουργήθηκαν τα στοιχεία από τα οποία αποτελούνται όλοι οι πλανήτες, όπως και η γη και τα έμβια όντα της. Διάβασα επίσης, ότι Ιάπωνες επιστήμονες δημιούργησαν πειραματικά ελεγχόμενες προσομοιώσεις συγκρούσεων κομητών με πλανήτες, όπου οι προκαλούμενες εκρήξεις δημιούργησαν σύνθετες οργανικές ενώσεις, ικανές να λειτουργήσουν ως πυρήνες δημιουργίας ζωντανών οργανισμών. Δηλαδή, οτιδήποτε είμαστε και μας περιβάλλει δημιουργήθηκε μέσα από συγκρούσεις και εκρήξεις. Επίσης, η επιστήμη της αστροφυσικής υποστηρίζει ότι η συνέχεια των αέριων συγκρούσεων ανανεώνει τη ζωτικότητα του σύμπαντος και όταν κάποτε, μετά τα κάποια τρισεκατομμύρια χρόνια, πάψουν να συμβαίνουν, το σύμπαν θα «πεθάνει» μέσα στη γαλήνη του...

Ίσως γι' αυτό συνεχίζουμε τη σχετική «συμπαντική παράδοση» ως ανθρώπινα «έλλογα» όντα κατά την πεπερασμένη πολιτισμική μας ιστορία επάνω σε αυτόν τον πλανήτη. Είμαστε αποτελέσματα συ-

κρούσεων και εξακολουθούμε να τις ανανεώνουμε με όλο το φάσμα των παρανοϊκών επιλογών μας. Και οι αναλογίες με τις συμπαντικές διεργασίες περνάνε εύκολα στην πολιτική ζωή, παρότι χρησιμοποιούνται συνήθως για εντυπωσιασμό: π.χ. «η μαύρη τρύπα των δημοσιονομικών», «ο κομήτης της πολιτικής» κτλ. Αλλά ακόμα και οι αστροειδείς που κατακλύζουν τον διαστημικό χώρο και απειλούν τον πλανήτη μας με μια πιθανή σύγκρουση και το επακόλουθο τέλος του πολιτισμού μας, έχουν τροχιές που υπολογίζονται με ακρίβεια, εάν φυσικά τους ανακαλύψουμε εγκαίρως.

Αντίθετα, στις οικονομικές και πολιτικές διαδικασίες, η εξέλιξη εμπεριέχει περισσότερο στοιχεία χάους, όπως συμβαίνει και στις μεταβολές των μετεωρολογικών συστημάτων, παρά στοιχεία λογικής προβλεπτικότητας. Τα αίτια εξακολουθούν να υπάρχουν, απλώς είναι τόσο πολλά που καθίστανται μη μετρήσιμα και μας υποχρεώνουν να καταφεύγουμε στους νόμους των πιθανοτήτων. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε σιγουριά για το τι θα συμβεί, αλλά απλώς η πιθανότητα να συμβεί. Το τι

τελικά συμβαίνει το μαθαίνουμε βιώνοντας τα αποτελέσματά του. Άρα, οι πολιτικοί που εκφράζονται με βεβαιότητα για το μέλλον μοιάζουν περισσότερο με τους έμπειρους μετεωρολόγους που προβλέπουν τον καιρό από τα «μηναλλάγια» του Αυγούστου.

Τα αποτελέσματα των αποφάσεών τους είναι αυτά που δείχνουν το γιατί λαμβάνονται αυτές. Όπως π.χ. το αποτέλεσμα της μελέτης του γερμανικού Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών της Χάλε (IWI), της ένωσης ινστιτούτων Λάιμνιτς, που κατέδειξε ότι: «η Γερμανία έχει εξοικονομήσει 100 δις. ευρώ χάρη στην κρίση χρέους γενικότερα της Ευρωζώνης αλλά κυρίως της Ελλάδας και το οποίο υπερβαίνει το οποίο κόστος κατέβαλε η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσης». Ποιον λοιπόν συμφέρει περισσότερο η επιμήκυνση αυτής της κρίσης; Φυσικά αυτούς που επιμένουν στις όποιες πολιτικές συνταγές συντήρησής της.

Υ.Γ. Στο άρθρο της περασμένης εβδομάδας, κατά τον απολογισμό της τουρκικής

εισβολής έγραφα: «6.000 νεκροί, αγνοούμενοι και σοβαρά τραυματισμένοι» ως σύνολο κατά προσέγγιση, αφού όσο κι αν έψαξα δεν ανακάλυψα τα σχετικά επίσημα στοιχεία της κυπριακής πολιτείας και έμεινα σε αριθμούς που ευρέως κυκλοφόρησαν τα προηγούμενα χρόνια. Π.χ. η εγκυκλοπαίδεια της Δομής (έκδοση 2006) γράφει: «χιλιάδες πολίτες φονεύθηκαν, ενώ 1619 άτομα είναι ακόμα αγνοούμενοι» και η Βικιπαίδεια του διαδικτύου: «...περίπου 4.000 νεκροί και 1.619 δηλωθέντες αγνοούμενοι». Ο διευθυντής της εφημερίδας με πληροφόρησε ότι: «ο κατάλογος πεσόντων του 1974 αναφέρεται σε 555 και 1493 αγνοούμενους». Με την επιφύλαξη για τον άγνωστο αριθμό των τραυματιών και υπολογίζοντας ότι συνήθως οι τραυματίες είναι περίπου διπλάσιοι από τους φονευθέντες, ίσως ο αριθμός 6000 ως σύνολο φονευθέντων, αγνοούμενων και τραυματισθέντων να προσεγγίζει την πραγματικότητα. Ωστόσο, παραμένει άξιο απορίας το γιατί δεν αποκαθίσταται η αλήθεια από εκείνους τους αρμόδιους που έχουν τα πραγματικά στοιχεία, διορθώνοντας τις σχετικές ανακρίβειες σε εγκυκλοπαίδειες και διαδίκτυο...

Το rock and roll «πάτησε» τα εξήντα

Η καθοριστική παρουσία των Τζέιμς Ντιν και Ελβις Πρίσλεϊ, ο ρόλος του Φατς Ντόμινο και των ραδιοφωνικών παραγωγών

Του ΒΑΓΓΕΛΗ ΚΑΒΒΑΔΙΑ

Τι είναι το rock and roll; Πώς και πότε γεννήθηκε; Ποιο είναι «το πρώτο rock and roll τραγούδι»; Πώς επηρέασε τη μοντέρνα ποπ μουσική; Δεκάδες βιβλία, εκατοντάδες άρθρα, χιλιάδες απόψεις έχουν διατυπωθεί στο πέρασμα των τελευταίων εξήντα χρόνων. Και όμως, οι απαντήσεις ακόμη δίστανται έπειτα από τόσες δεκαετίες για το τραγούδι που πυροδότησε την έκρηξη του rock and roll. Το περιοδικό Rolling Stone θεωρεί ως έτος γέννησης του rock and roll το 1954, με την ηχογράφηση του τραγουδιού «That's All Right» από τον Ελβις Πρίσλεϊ. Από την άλλη, το Rock and Roll Hall of Fame χαρακτήρισε το «Rocket 88» του Τζάκι Μπρένστον, το 1951, ως το «πρώτο rock and roll τραγούδι». Και η λίστα με τα τραγούδια που διεκδικούν αυτόν τον ζηλευτό τίτλο, είναι ατέλειωτη.

Ποιος είναι όμως ο βασικός παράγοντας που οδήγησε στη γέννηση του rock and roll; Ποιος είναι ο συνθήκης που συντέλεσαν στην έκρηξη του; Βασικό παράγοντα για τη γέννηση του rock and roll θα πρέπει να θεωρήσουμε την ανάδυση μιας νεολαίας που επιθυμεί να σταθεί απέναντι στον συντηρητισμό της προηγούμενης γενιάς. Οι teenagers αναζητούσαν διακάως τα μέσα που θα τους διαφοροποιούσαν ως προς τον τρόπο ζωής και σκέψης των γονιών τους.

Πρώτα ο κινηματογράφος και μετά η μουσική θα επιτελέσουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση προτύπων όπως ο Τζέιμς Ντιν και ο Ελβις Πρίσλεϊ για τη λευκή αμερικανική νεολαία. Στις αρχές της δεκαετίας του '50, η αμερικανική ποπ μουσική κατακλύζονταν από γλυκανάλατες μπαλάντες καλλι-

Η εκτέλεση του Μπιλ Χάλεϊ στο «Rock around the clock», που ηχογραφήθηκε στις 12 Απριλίου του 1954, είναι η επιτομή του rock and roll.

τεχνών όπως οι Πιέρι Κόμο, Ντόρις Ντέι και Ρόζμαρι Κλούνεϊ. Γι' αυτόν τον λόγο οι νέοι στράφηκαν σιγά σιγά στους ανεξάρτητους ραδιοφωνικούς σταθμούς, που έπαιζαν ένα είδος μαύρης χορευτικής μουσικής όπου τα φωνητικά ήταν τραχιά, οι στίχοι είχαν σαφές σεξουαλικό περιεχόμενο και τα μουσικά όργανα (όπως η ηλεκτρική κιθάρα) παίζονταν δυνατά το όνομά της; Rhythm and Blues. Για τη στροφή των λευκών εφήβων σε μια μουσική από μαύρους για μαύρους και την εκλαίκευσή της, κάτω από το όνομα του rock and roll, υπεύθυνη ήταν μια μικρή μερίδα ραδιοφωνικών παραγωγών και ειδικότερα ο Άλαν Φριντ από το Κλίβελαντ του Οχάιο.

Μέσα από μεταμεσονύχτιες εκπομπές όπως το «To rock 'n' roll πάρτι του Moondog» έγιναν γνωστοί πρωτοπόροι καλλιτέχνες των rhythm and blues που έθεταν με τα τραγούδια τους σοβαρές υπο-

ψιφιότητες για το πρώτο rock and roll τραγούδι. Ο Λούις Τζόρνταν με τα «Caldonia» και «Saturday Night Fish Fry», ο Γουινόνι Χάρρις με το «Good Rockin' Tonight», ο Γουάιλντ Μπιλ Μουρ με το «Rock and Roll», ο Γκόρι Κάρτερ με την ηλεκτρική κιθάρα στο «Rock Around the Clock» και ο επιδραστικότερος Φατς Ντόμινο με το «The Fat Man». Ο Άλαν Φριντ μπορεί να μην ήταν ο δημιουργός της έκφρασης και της μουσικής «rock and roll» όπως λανθασμένα ισχυριζόταν, αλλά έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διάδοση των rhythm and blues μέσα από ένα άλλο όνομα στο λευκό νεανικό παραμόρφωση στην ηλεκτρική κιθάρα του Γουίλι Κιζάρτ μπορεί επάξια να θεωρείται από πολλούς το πρώτο rock and roll τραγούδι, αλλά το χρώμα του δέρματος των μουσικών ίσως να ήταν ο σημαντικό-

τερος παράγοντας που δεν προκάλεσε την εμπορική έκρηξη του rock and roll.

Η εμφάνιση του Μπιλ Χάλεϊ

Αυτό που δεν κατάφερε ο «Ρουκέτα 88» του Τζάκι Μπρένστον το κατάφερε ο Μπιλ Χάλεϊ με τους Κομήτες του, τέσσερα χρόνια μετά. Η εμφάνιση του τριαντάχρονου Μπιλ Χάλεϊ δεν έμοιαζε σε τίποτα με την εμφάνιση ενός αστέρα της rock and roll μουσικής. Πριν από το 1955 αυτός και το συγκρότημά του είχαν γνωρίσει μια μικρή επιτυχία με το τραγούδι «Crazy Man Crazy», η οποία ήταν αρκετή για να υπογράψουν συμβόλαιο στη μεγάλη δισκογραφική εταιρεία Decca. Οι μουσικές καταβολές του Μπιλ Χάλεϊ ήταν η country and western μουσική, και πιο συγκεκριμένα η western swing του Μπομπ Γουίλς.

Στις 12 Απριλίου του 1954, ο

Μπιλ Χάλεϊ με την μπάντα του μπαίνουν στο στούντιο για να ηχογραφήσουν το επόμενο σινγκλ τους, «Thirteen Women». Ένα τραγούδι που επισκιάστηκε από το τραγούδι της άλλης πλευράς, το «Rock around the clock», το οποίο και ηχογραφήθηκε την τελευταία μισή ώρα. Είναι διασκεδαστικό εάν αναλογιστεί κανείς πως ο στιχουργός του «Rock around the clock» που ξεσήκωσε μια ολόκληρη γενιά εφήβων ήταν ένας μεσήλικας άνδρας. Η πρώτη εκτέλεση του τραγουδιού πραγματοποιήθηκε λίγες εβδομάδες νωρίτερα από μια ιταλοαμερικανική φωνητική μπάντα με το όνομα Sonny Dae and His Knights. Η εκτέλεση του Μπιλ Χάλεϊ είναι η επιτομή του rock and roll, συνδυάζοντας τα δύο βασικά συστατικά του, τα rhythm and blues και την country and western μουσική (που θυμίζει πολύ το διαχρο-

νικό τραγούδι «Move it on Over» του Χανκ Γουίλιαμς). Το κιθαριστικό σόλο του Danny Cedrone (ο οποίος πέθανε ένα μήνα μετά την ηχογράφηση και δεν πρόλαβε να χαρεί την επιτυχία του τραγουδιού) και το βαρύ backbeat των ντραμς του Billy Guesack δεν στάθηκαν ικανά να προκαλέσουν την έκρηξη του rock and roll.

Το τραγούδι κυκλοφόρησε ως 2η πλευρά και πούλησε μόλις 75.000 αντίτυπα. Μία από αυτές τις κόπες βρισκόταν στο Λος Άντζελες και στη συλλογή του 10χρονου Πίτερ Φορντ, όπου έπαιξε ξανά και ξανά στο πικάπ το «Rock around the clock». Ο πατέρας του, ο διάσημος ηθοποιός Γκλεν Φορντ, την ίδια περίοδο πρωταγωνιστούσε στην ανατρεπτική ταινία «Η ζούγκλα του μαυροπίνακα». Η πλοκή της ταινίας πραγματεύεται τη νεανική παραβατικότητα με την οποία βρίσκεται αντιμέτωπος ο νεοφερμένος δάσκαλος Richard Dacier (Γκλεν Φορντ) σε ένα κακόφημο σχολείο. Ο σκηνοθέτης Ρίτσαρντ Μπουκς, ψάχνοντας ένα τραγούδι που θα αντιπροσωπεύει την ατίθαση νεολαία, πήρε το 45άρι με το «Rock around the clock» από τη δισκοθήκη του μικρού Πίτερ και το έβαλε στους τίτλους αρχής της ταινίας. Από τα τέλη Μαρτίου του 1955, οπότε προβλήθηκε η ταινία στους κινηματογράφους και μέχρι το τέλος της χρονιάς, η νεολαία της Αμερικής χόρευε στους ξέφρενους ρυθμούς του «Rock around the clock». Τον Ιούλιο του 1955 γίνεται το πρώτο rock and roll τραγούδι που κατακτά την κορυφή των ποπ τσαρτ στις ΗΠΑ, σηματοδοτώντας και επίσημα την έκρηξη της μουσικής που άλλαξε τον δυτικό πολιτισμό στο δεύτερο μισό του περασμένου αιώνα.

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

ΤΕΥΧΟΣ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

ΟΜΟΡΦΙΑ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΟ, ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΜΑΛΛΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

must

www.must.com.cy

40 ΣΕΛΙΔΕΣ NEW LOOK

ΗΒΗ ΑΔΑΜΟΥ ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

the instaleaders

8+1 ΚΥΠΡΙΕΣ TO FOLLOW (OR UNFOLLOW)

HOLLY MADISON Η ΖΩΗ ΜΕ ΕΝΑΝ 70ΧΡΟΝΟ

Fall in Love

ΜΟΤΙΒΑ ΕΙΣΓΙΝΕΥΣΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ, BLAZER ΚΑΙ ΠΛΕΚΤΑ ΜΑΣ ΒΑΖΟ ΣΤΗ ΛΙΑΒΕΣΗ ΤΗΣ ΤΗΛΟΣ ΖΕΖΟΙ

KORRES

AFTER SUN

GREEK YOGHURT COOLING GEL FOR FACE & BODY

YOGHURT GREEC SOIN RAFFRAÎCHISSANT POUR LE VISAGE & LE CORPS

169 FL. OZ. (50 mL)

ΜΑΖΙ AFTER SUN KORRES

Συσκευασία 50ML

SPP MEDIA

ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ITUNES APPSTORE - MUST MAGAZINE

Available on the App Store

f t y

YouTube

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Τον ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Για τον Ανταίο Χρυσοστομίδα

Ηταν **φουριόζος**, πάντα βιαστικός και μονίμως έτοιμος να εκνευριστεί. Όλοι μας ήμασταν κάπως έτσι τότε. Βλέπαμε γύρω μας τον κόσμο να αλλάζει, βιαζόμασταν να αλλάξουμε κι εμείς, φοβόμασταν μη μείνουμε «εκτός». Ήταν τα μέσα της δεκαετίας του ογδόντα και μοιραζόμασταν το ίδιο γραφείο στο περιοδικό «Ένα» του Παύλου Μπακογιάννη. Μακαρίτης κι αυτός, όπως και η τρίτη της παρέας, η Ισαβέλλα Παπαζήση. Ο Ανταίος είχε ήδη μια πολιτική σταδιοδρομία πίσω του, όπως όλοι μας λίγο ως πολύ, όμως αν θυμάμαι καλά, μιλούσαμε ελάχιστα για πολιτικά. Μου έχει μείνει η αγάπη του για τον Ξαρχάκο. Ακουγε πολλή μουσική, αγόραζε δίσκους, και εννοείται σχολίαζε φωνές, εκτελέσεις. Τρεις εκνευρισμένοι στο ίδιο δωμάτιο δεν μπορούσαν να αντέξουν για πολύ. Στο τέλος χωρίσαμε, διαλύθηκε και το περιοδικό και καθήκαμε για καιρό. Μάθαινα νέα του, δούλευε σε διάφορα περιοδικά, έκανε αρχισυνταξία σε εκπομπές στην τηλεόραση, και δεν θυμάμαι αν είχε ακόμη αρχίσει να μεταφράζει.

Φίλοι γίναμε αργότερα, όταν πια είχαμε εγκαταλείψει τον εκνευρισμό μας, στην ηλικία που έχεις καταλάβει πια πως ακόμη κι αν αλλάξει ο κόσμος, δεν πρόκειται να τον αλλάξεις εσύ. Όσοι το καταλαβαίνουν εν πάση περιπτώσει. Οι υπόλοιποι μένουν αενάως εγκλωβισμένοι σε ένα είδος κακοφορημένων εφηβείας. Συναντηθήκαμε όταν παραιτήθηκα από τη θέση του υπεύθυνου ξένης λογοτεχνίας στον Καστανιώτη και πρότεινα αυθόρμητα τον Ανταίο για αντικαταστάτη μου. Λες και είχαμε συνεννοηθεί, ενώ δεν είχαμε συνεννοηθεί. Λες και ήξερα πως η αγάπη του για τη λογοτεχνία, την οποία μοιραζόμασταν όπως παλιότερα τον εκνευρισμό μας και τους μικροκαβγάδες μας, ήταν αυτή που τον

Ο Ανταίος Χρυσοστομίδης (αριστερά) με τον Ιρλανδό συγγραφέα Τζον Μπάνβιλ.

απελευθέρωσε από τις αγκυλώσεις της υπερπολιτικοποιημένης νεότητας. Τότε ήταν ήδη γνωστός μεταφραστής από τα ιταλικά. Η αγάπη του Ανταίου για τη λογοτεχνία ήταν έντιμη, γιατί ήταν ανεπιθύμητη. Διάβαζε και μετέφραζε επειδή του άρεσε να διαβάζει και να μεταφράζει. Και αναλάμβανε την ευθύνη των επιλογών του χωρίς τη γνωστή αθηναϊκή επιτήδευση όπου ο καθένας που μπορεί να βάλει πέντε γραμμές σε μια σειρά

και να δώσει όνομα στον έρωτά του παριστάνει τον Προυστ ή τον Μπόρχες. Μείναμε φίλοι ως το τέλος. Ήταν απ' αυτές τις φίλιες που δεν χρειάζεται να τις τροφοδοτείς με καθημερινές συννομιλίες για να ξέρεις πως υπάρχουν. Εξή μήνες μετά συνεχίζεις την κουβέντα εκεί που την άφησες ξέλι μήνες πριν χωρίς πολλά-πολλά. Συμφωνούσαμε στα βασικά. Και το βασικότερο όλων ήταν ότι η λογοτεχνία σου δείχνει έναν

τρόπο να βλέπεις τον κόσμο, είναι μια αυτοκρατορία πολύγλωσση, πολυεθνική και ανεξίτηλη, μια άσκηση πνευματικής ελευθερίας. Οι ιδεολογίες έρχονται και παρέρχονται, μασάνε πολλά μυαλά και πολλές ζωές, καταπίνουν νοημοσύνη και εμίσσουν απόψεις, όμως η άσκηση της ελευθερίας που είναι η ανάγνωση της λογοτεχνίας σε κρατάει πάντα ζωντανό. Τα δόγματα είναι για όσους μπερδεύουν το αίσθημα με τη βλακεία.

Άσκηση ελευθερίας είναι και το γέλιο. Στις συναντήσεις μας τα τελευταία χρόνια, μεσημέρια στο Ιντεά της Πανεπιστημίου που δυστυχώς έκλεισε κι αυτό, γελοούσαμε πολύ. Τον θυμάμαι να χαμλώνει τον τόνο της φωνής για να μην ακουστεί και να μου αφηγείται το τελευταίο επεισόδιο της μικρής αθηναϊκής δημοκρατίας των γραμμάτων με τους καρατερίστες που το παίζουν πρωταγωνιστές.

Τη Δευτέρα στην κηδεία του άκουσα πολλά για το στρατευμένο του παρελθόν. Λυπάμαι Ανταίε μου, αλλά πήρα την απόφαση, όταν έρθει η ώρα μου να προτιμήσω να με συνοδεύουν με την αθάνατη επιστολή του Παύλου προς τους Θεσσαλονικείς. Κι ως δηλώνω αγνωστικιστής όπως κι εσύ. Όμως αυτά έχουν οι φίλιες, οι πραγματικές. Χαρούν τις διαφωνίες, ακόμη κι όταν αφορούν ζητήματα γούστου και αισθητικής. Κι αυτό το είχε ο Ανταίος. Ζητούσε την κομψότητα, ακόμη και στο ντύσιμο, ακόμη και στα πνευματικά ζητήματα, ακόμη και στην πολιτική, μια σπάνια ευγένεια που δεν παραχωρεί τα δικαιώματά της στους χαλδές που δίνουν τον τόνο των καιρών μας.

Όταν έμαθα πως πέθανε το πρώτο που σκέφτηκα ήταν πως επιτέλους λυτρώθηκε από το βάσανο που του επεφύλαξε η ζωή του για το τέλος της.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της ΑΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

Χειμέριο καλοκαίρι

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
Ο ψιθύρος της Ευδοκίας
εκδ. Πόλις, σελ. 180

Γυναίκα υπόθεση και πάλι το νέο μυθιστόρημα της Χριστίνας Καραμπέλα. Όπως στο προηγούμενο βιβλίο της («Καιροί τέσσερεις», Πόλις 2014), και εδώ ο ρεαλισμός της πλοκής διασαλεύεται από αιφνίδιες εισροές μυθικών στοιχείων, καθώς οι ήρωες διατηρούν άδηλους δεσμούς με ένα απόκοσμο, φαντασιώδες παρελθόν. Η εγγύτητα παραμυθίου και πραγματικότητας υποδηλώνεται από την παράθεση επιτάξεως της αφήγησης ενός μύθου, που σχολιάζει λοξά τα μυθιστορηματικά συμβάντα. Πέρα από την αλληλοδιείσδυση φαντασίας και αληθοφάνειας, ένα ακόμη μοτίβο που η Καραμπέλα δανείζεται από την προγενέστερη συλλήψη της είναι η ολέθρια επίδραση των αρσενικών στις ηρωίδες της. Τώρα, μάλιστα, δεν διατάζει να συνδέσει το γένος με το ομώνυμο δηλητήριο, με το οποίο ποτιζόνταν οι κακοί άρρενες.

Το κεντρικό θέμα παρουσιάζεται υπό το πρόσχημα αστυνομικού μυστηρίου. Μια νεαρή αστυνομικός αναλαμβάνει να διαλευκάνει την υπόθεση της εξαφάνισης της Ευδοκίας Δημουλίδου, ειδικής στη χαρτομαντεία και την καφεμαντεία. Η γυναίκα αυτή είχε στενή σχέση με τρεις ηλικιωμένες ετεροθαλείς αδελφές, οι οποίες την επισκέπτονταν τακτικά. Ωστόσο, το

καταλυτικό πρόσωπο ανάμεσά τους υπήρξε ο πατέρας της Ευδοκίας, ο οποίος παλιά ασελγούσε εις βάρος των τριών αδελφών. Τα αίτια του θανάτου του ποτέ δεν εξιχνιάστηκαν επακριβώς. Ο αστυνομικός γρίφος αρχίζει να μετατοπίζεται προς ένα παραισθητικό πεδίο, από τη στιγμή που οι σελίδες ενός παραμυθιού παριστούν στον παρόντα χρόνο της αφήγησης. Το «εδώ και τώρα» της έρευνας αποσταθεροποιείται από το «μια φορά και έναν καιρό».

Μια φορά και έναν καιρό τρεις ξερακανές, κακορίζικες αδελφές τάισαν την κόρη του δυνάστη και βιαστή τους με τις κατακρεουργημένες σάρκες του, βυθίζοντάς την σε λήθαργο για έναν ολόκληρο χειμώνα. Τα τρία σκιάχτρα και η νεκροζώντανη κόρη τύλιξαν με τις μυστικές αλληλεπιδράσεις τους το χωριό σε μια ζοφώδη αχλή, την οποία, μετά από μια σύντομη εαρινή ανόσταση, διέλυσε διά παντός ο θάνατος δικαίων και αδικών. Όμως, μέχρι το κακό τέλος του παραμυθιού, όπου τελικά κανείς δεν έμεινε να ζήσει ούτε καλά ούτε καλότερα,

παρεμβάλλονται μύρια δεινά, λιμασμένες λάμεις, ζωτικά και αιμοβόρες νυχτερίδες, φαρμακερές καταλαλιές, σκοτεινά ξόρκια και μαύρα μάγια, αόρατα, άραχλα νήματα, που υφαίνουν αλαφροίσκιωτες για να δέσουν τους αρσενικούς, και άλλα, που ράβουν τα στομάτια λιγούφανων αγοριών.

Τα νήματα του μύθου μπλέκονται με το κουβαριασμένο νήμα της αστυνομικής πλοκής, μέσω των διαφαινόμενων συναφιών μεταξύ των δύο μερών της αφήγησης. Τα πάθη των κατωίκων του μυθικού χωριού μοιάζουν να μυθοποιούν τα τραύματα της νεαρής αστυνομικού και του προϊστάμενου της. Η πρώτη, η μόνη που έχει πρόσβαση στη φανταστική ιστορία, μπορεί να αναγνωρίσει σε αυτήν ανεπούλωτες δυστυχίες της και γι' αυτό συμπονά εκθύμιας τα δύστυχα πλάσματα του παραμυθιού. Ο διοικητής της, από την άλλη, αν διάβαζε τις ίδιες σελίδες, δεν θα δυσκολευόταν να διακρίνει μια παραλλαγή των παιδικών του χρόνων, φαρμακωμένων από τις τοξικές συνταγές της μητέρας του και την εκδικητική του

ανορεξία. Η Καραμπέλα προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στην τροφή, που άλλοτε λαχταρούν και άλλοτε αρνούνται οι ήρωές της, αξιοποιώντας μυθολογικά τις πολυάπλες της εκφάνσεις. Συστατικό επιβιώσης, τέρψη, θάλπωρη, έγνοια, προσφορά, ιατρικό, ναρκωτικό, δηλητήριο, η τροφή υποσημαίνει στη μυθολογία τη σχέση του κάθε ήρωα με τα πιο καθοριστικά για τη ζωή του πρόσωπα, είτε πραγματικά, είτε επινοημένα, είτε παρόντα, είτε εκλιπόντα. Εξίσου πρισματική εικονίζεται και η μορφή της Ευδοκίας, η οποία για τον καθένα υποστασιοποιεί μίαν αδήριτη, ζωτική ανάγκη, αναπληρώνοντας φαντασιακά οδυνηρές ελλείψεις. Μητρική, συμπονετική, δυναστική, ένοχη και την ίδια στιγμή εξαγνιστική, η Ευδοκία διατρέχει σαν ίσκιος τις σελίδες, κάνοντας τους ενοίκους τους να αναριγούν από όλα τα ξεχασμένα που επιμένουν να τους επισκέπτονται, ψιθυρίζοντάς τους παραμυθίες για παλιές λύπες.

Η διυσπόστατη ιστορία της Καραμπέλα εκτυλίσσεται στη διάρκεια ενός παράξενου καλοκαιριού, ενός κακού καιρούς το διατίθουν οι ριπές που, μόνο κατ' όνομα, παραμυθίζουν χειμώνα. Λόγω μιας συμπαγίας, από αυτές που συχνά διαμειβονται μεταξύ ζωής και γραφής, το καλοκαίρι της Ευδοκίας μοιάζει με το φρενιτό καλοκαίρι, υποθερμικό, εφιαλτικό, οπωσδήποτε σουρεαλιστικό.

ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Γράφει η ΕΛΕΝΗ ΞΕΝΟΥ

Η πέμπτη ιστορία

Σοφία Μάτσου

Ο τρόπος ζωής σας δεν μου ταιριάζει

Η επιγραφή στην άκρη του δρόμου έγραφε «Petra» και οδηγούσε σε ένα ανηφορικό χωματόδρομο. «Ακολούθησε την ταμπέλα» μου είχε πει στο τηλέφωνο, αυτό έκανα και σε πολύ λίγο ξεπρόβαλε ένα μικρό σπιτάκι όπου πίσω του βρισκόταν ένα εξίσου μικρό θερμικό κτήριο. Ήμασταν λίγο έξω από την Κλήρου, η μέρα ήταν ζεστή, η Σοφία μας υποδέχτηκε με γλυκά που έφερε ο πατέρας της από τις αρσενικές χώρες. «Είναι υπέροχα εδώ» της είπα μόλις καθίσαμε στην αυλή και πραγματικά το εννοούσα. Όπου κι αν κοιτούσε το μάτι σου ακουμπούσε στη φύση. «Εδώ ζεις πια;» τη ρώτησα, ναι, εδώ ζει, σ' αυτό το μικρό σπιτάκι όπου είναι περιτριγυρισμένο από τις μόνιμες καλλιέργειες που η Σοφία καλλιεργεί. «Πριν φύγετε θα σας δώσω φρέσκα κολοκυθάκια και μπόμπες», μας είπε, χαμογελάσαμε κι ύστερα άρχισα να τη ρωτώ πώς έγιναν όλα αυτά. Πώς από σπουδές στη χημεία και στις καλές τέχνες κατέληξε να ασχολείται με τις μόνιμες καλλιέργειες. «Η κρίση μου έφερε ένα μεγάλο δώρο» μου απαντά. Τι εννοείς, απορώ. Εννοεί πως όταν έγινε το κούρεμα και έμειναν οι τράπεζες κλειστές για μέρες, τότε συνειδητοποίησε ότι δεν είχε την αυτονομία και τα μέ-

σα να επιβιώσει σε μια τέτοια ανατροπή. Κι αυτό την πανικόβαλε. Δεν έμεινε όμως με τα χέρια δεμένα. Αποφάσισε να παρακολουθήσει ένα σεμινάριο για τις μόνιμες καλλιέργειες για να αξιοποιήσει αυτή την οικογενειακή γη, φυτεύοντας ό, τι της ήταν απαραίτητο για να επιβιώσει. Έπεισε μάλιστα και τον πατέρα της να την ακολουθήσει σ' αυτά τα μαθήματα. Το αποτέλεσμα; «Συνειδητοποίησα ότι ο τρόπος που μας έχουν μεγαλώσει είναι να υπηρετούμε ένα σύστημα που στην ουσία μας μετατρέπει σε δούλους» μου λέει. Συνειδητοποίησε κι άλλα πολλά. Όπως ότι δεν της χρειάζονται 1500 ευρώ τον μήνα για να ζει αλλά μπορεί να τα βγάλει πέρα και με 200 ευρώ. Όπως ότι «Το να δουλεύω δέκα ώρες την ημέρα για να αποπληρώω ένα δάνειο το οποίο θα μου χρειαστεί 30 χρόνια να το ξεφλώσω και σ' αυτά τα 30 χρόνια να είμαι ένας δούλος του συστήματος, δεν είναι ό, τι ονειρεύτηκα στη ζωή μου». Οι σπουδές της στη χημεία και παράλληλα στις καλές τέχνες βρήκαν τον συνδυασμό τους στις μόνιμες καλλιέργειες: Επιστήμη και δημιουργικότητα. Και η Σοφία Μάτσου τώρα ονειρεύεται να χτίσει κάποια στιγμή μια κοινότητα όπου θα είναι αυτόνομη, θα ζει στη φύση, θα τρέφεται από τις δικές της καλλιέργειες και θα αποτελεί την απάντηση στο αδιέξοδο αυτού του τρόπου ζωής που μας επιβάλλουν σαν τη μονοδική μας επιλογή.

Info: Και οι δέκα ιστορίες θα προβάλλονται ανά δεκαενθήμερο στην ιστοσελίδα της Καθημερινής, το MAD TV Κύπρου και το κανάλι «Φωτεινές Ιστορίες» στο YouTube, με τη στήριξη της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΛΑΣΙΚΟ
ΦΙΟΝΤΟΡ ΝΤΟΣΤΟΓΕΦΣΚΙ
Ο παίκτης
μετ.: Κίρα Σίνου εκδ.: Μίνωας

Κλασικό και πάντα επίκαιρο το εν λόγω μυθιστόρημα του μεγάλου Ρώσου συγγραφέα. Πρόκειται για την ανατομία της ανθρώπινης φύσης, τις συγκρούσεις των αντιθέτων που τη διαμορφώνουν. Μέσω της ιστορίας του δασκάλου, του Αλεξί, διαφαίνεται ο διαρκής πόλεμος ανάμεσα στη σύνθεση και την επιπολαιότητα, την ωριμότητα και την απερισκεψία, τη σταθερότητα και την ασυνέπεια, τη σεμνότητα και την επιδειξιμανία. Ο αφηγητής, αν και οδηγείται στην αυτογνωσία, αφήνεται να άγεται και να φέρεται από τις ακρόατες επιθυμίες του, που τον οδηγούν στην καταστροφή.

ΧΡΥΣΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΚΑΪΤΟ ΓΚΑΖΝΤΑΝΟΦ
Το φάντασμα του Αλεξάντρ Βολφ
μετ.: Ελένη Μπακοπούλου

Επιμ.: Χρήστος Αστερίου εκδ. Αντίποδες, σελ. 184 **Εκοντας παραμένει** για δεκαετίες άγνωστος ως μέλος της ρωσικής εμμηκράτειας στο Παρίσι, ο Γκάιτο Γκαζντάνοφ (1903-1971) και το γοητευτικό πεζογραφικό έργο του γνωρίζουν μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ενωσης μια δεύτερη, λαμπρή αυτήν τη φορά, ζωή. Βαθιά επηρεασμένος από τον Ενγκορ Αλαν Πόε και τα λογοτεχνικά τεχνάσματα του κλασικού Αμερικανού που γεννούν σκιάς, ο Γκαζντάνοφ αφηγείται μια περιπέτεια στην ουκρανική στέπα που θα σηματοδοτήσει διά παντός τον δεκαεξάχρονο ήρωά του.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΙΓΕΝ ΛΙ
Αντίδοτο στη μοναξιά
μετφ.: Τόνια Κοβαλένκο εκδ. Καστανιώτη

Οι ζωές τριών παιδικών φίλων, διασκορπισμένων σε διαφορετικές πόλεις του κόσμου, μπλέκονται ξανά ύστερα από χρόνια σιωπής με αφορμή ένα θάνατο. Αν και η Σασάι είχε στην πραγματικότητα πάψει να ζει πολλά χρόνια νωρίτερα, όταν δηλητηριάστηκε υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες στο Πεκίνο, η Μοράν, η Μπογιάνγκ και η Ρουγιού δεν έχουν καταφέρει να αφήσουν πίσω τους τα γεγονότα, που σημάδεψαν την εφηβεία τους. Μετά τους «Περιπλανώμενους», η Κινεζοαμερικανίδα Γιγέν Λι επιστρέφει με ένα λυρικό μυθιστόρημα για τη μοναξιά.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΑΝΟΥΔΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΙΩΑΝΝΑ ΤΟΜΠΡΟΥ
Βαλίτσα παρά πόδα
εκδ. Γαβριηλίδης

Μια γυναίκα, η Δήμητρα, αφηγείται τα γεγονότα που συγκλόνισαν την ίδια, αλλά και μια χώρα ολόκληρη. Μόλις δεκαεφτά ετών, έλαβε μέρος στον εμφύλιο πόλεμο και κατέφυγε στην Πολωνία. Κάνει τον απολογισμό ζωής, μιλάει για τις ατομικές και συλλογικές διαψεύσεις, εξομολογείται τα λάθη των απλών ανθρώπων που πίστεψαν στα ιδεώδη. Με άμεσο τρόπο καταγράφονται τα περιστατικά, τα ντοκουμέντα μιας εποχής που σημάδεψαν τον τόπο. Λέγονται αλήθειες, που ο αναγνώστης θα αναγνωρίσει στο παρόν.

ΧΡΥΣΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΕΩΡΓΗΣ ΣΙΜΕΝΟΝ
Στριπ τηζ
μετ.: Αργυρώ Μακάριωφ εκδ. Αγρα, σελ. 220

Στα αναρίθμητα μυθιστορήματά του θέλησε να απεικονίσει το ανθρώπινο πεπρωμένο στην αβεβήλυτη πολυποικιλιότητά του. Και όπως διακρίνεις στην ωριμότητά του, η αγαπημένη τεχνική του ήταν μία: να δημιουργεί έναν κοινωνικό κύκλο πέντε-έξι προσώπων γύρω από έναν κεντρικό χαρακτήρα. Κι έπειτα να ταυτίζεται με αυτόν τον χαρακτήρα. Το «Μονακό» είναι ένα καμπαρέ στις Κάννες. Και ο μικρόκοσμός του αποτελείται από τη μοντάη Φλόρανς, τον άντρα της και τις χορεύτριες, με κεντρικό πρόσωπο ανάμεσά τους τη στριπτιζέ Σεζίλα.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

Χιλιάδες «διαμάντια» δωρεάν στο Διαδίκτυο

Πάνω από 22.000 ιστορικά έργα από το θησαυροφυλάκιο του Κέντρου Ράνσομ ψηφιοποιήθηκαν και είναι πλέον διαθέσιμα

Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΣΑΝΟΥΔΟΥ**

Μια νεανική φωτογραφία του Τζακ Λόντον, ένα υπογεγραμμένο πορτρέτο του Τζόζεφ Κόνραντ, λεπτομερή αρχιτεκτονικά σκίτσα του Τόμας Χάρντι για την ανακαίνιση μιας εκκλησίας Saint Juliot στην Κορνουάλη, μια σελίδα από το χειρόγραφο του «Μάγου του Οζ» του Φρανκ Μπάουμ και η λίστα με τα αγαπημένα βιβλία του Ρόμπερτ Λιούις Στίβενσον (μεταξύ άλλων, ο «Αμλετ», ο «Βασιλιάς Ληρ» και το Βιβλίο του Ιώβ): Περισσότερα από 22 χιλιάδες «διαμάντια» από το μοναδικό στο είδος του θησαυροφυλακίου του Κέντρου Ράνσομ του Πανεπιστημίου του Τέξας είναι πλέον διαθέσιμα στο Διαδίκτυο, σε υψηλή ανάλυση, εντελώς δωρεάν και χωρίς να υπόκεινται σε περιορισμούς πνευματικής ιδιοκτησίας.

Στο πλαίσιο του πρότζεκτ REVEAL (Read and View English & American Literature), 25 συλλογές χειρογράφων κορυφαίων εκπροσώπων της αγγλικής και αμερικανικής λογοτεχνίας έχουν αναρτηθεί στο πόνταλ ψηφιακών συλλογών του Κέντρου Ράνσομ. Στόχος του εγχειρήματος είναι αφενός να αποκαλυφθούν στο κοινό τα επί δεκαετίες κρυμμένα ντοκουμέντα και αφετέρου να αναβαθμιστεί η εμπειρία των ερευνητών, που μελετούν τα αρχεία του Κέντρου.

Η ερευνητική βιβλιοθήκη για τις ανθρωπιστικές επιστήμες του Κέντρου Χάρι Ράνσομ διαθέτει μια αξιολογή συλλογή χειρογράφων, που περιλαμβάνει από παπύρους του 3ου αιώνα π.Χ. κι ένα μεσαιωνικό «Βιβλίο των Ωρών» μέχρι σημειώσεις του Εντγκαρ Άλαν Πόε και φωτογραφίες του Τζέιμς Τζόις. Πρόσφατα, στην κατοχή της περιήλθαν τα αρχεία του Ντέιβιντ Φόστερ Ουάλας, του Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες και του τρέως διευθυντή της Washington Post Ben Bradlee, ο οποίος είχε επικοινωνία με προσωπικότητες όπως η Τζάκι Κένεντι και ο Τζιμ Κάρτερ. «Βασική προτεραιότητά μας είναι να παρέχουμε πρόσβαση στις συλλογές μας, έτσι ώστε ο καθένας –με-

Η συλλογή χειρογράφων του Τζακ Λόντον, που ψηφιοποιήθηκε στο πλαίσιο του πρότζεκτ Reveal, περιλαμβάνει επιστολές προς τους Edward Martin Moore, H. Ray Peck και Vincent Starrett, άρθρα του συγγραφέα και δημοσιογράφου δημοσιευμένα σε εφημερίδες και λογοτεχνικά περιοδικά κ.ά.

λεττές, φοιτητές και το ευρύ κοινό – να έχει την ευκαιρία να τις απολαύσει», λέει στην «Κ» η Elizabeth Gushee, διευθύντρια των ψηφιακών συλλογών του Κέντρου και επικεφαλής του πρότζεκτ REVEAL.

Η καινοτομία του εγχειρήματος, το οποίο διήρκεσε ένα χρόνο και αφορά αποκλειστικά αγγλόφωνους συγγραφείς του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα, είναι ότι οι συλλογές ψηφιοποιήθηκαν στην ολότητά τους. Δεδομένου ότι τα χρονικά περιθώρια και ο προϋπολογισμός του πρότζεκτ είχαν προσδιοριστεί εξαρχής, η υπεύθυνη ομάδα έπρεπε να επι-

κεντρώσει σε 25 συγγραφείς, τους οποίους ξεχώρισε ανάμεσα σε έναν υπολογίσιμο αριθμό υποψηφίων. Κατ' αρχάς, «επιλέξαμε συλλογές που, σχεδόν στο σύνολό τους, δεν προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα, επομένως ανήκουν στη συλλογική σφαίρα. Επίσης εστίασαμε σε λογοτεχνικά χειρόγραφα από τις ΗΠΑ και τη Βρετανία και εξασφαλίσαμε ότι οι συλλογές είχαν ήδη καταγραφεί», συνεχίζει η κ. Gushee. «Φυσικά, φροντίσαμε να εστιάσουμε σε προσωπικότητες, για τους οποίους γνωρίζαμε ότι θα υπάρχει ενδιαφέρον».

Πορτρέτο του Χένρι Τζέιμς. Το μεγαλύτερο μέρος των χειρογράφων που κατέχει το Κέντρο Ράνσομ του Πανεπιστημίου του Τέξας σχετίζεται με τη θεατρική δραστηριότητα του συγγραφέα στη Μεγάλη Βρετανία, από το 1886 και μέχρι τον θάνατό του.

“
Το εγχείρημα διήρκεσε ένα χρόνο και αφορά αποκλειστικά αγγλόφωνους συγγραφείς του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα.

Το ενδιαφέρον του κοινού δεν μπορεί παρά να είναι εγγυημένο, όταν στη μικρή αλλά περιεκτική λίστα έχουν ενταχθεί ονόματα όπως του ποιητή Ντάντε Γκάμπριελ Ροσέτι, του Χένρι Τζέιμς και της φεμινίστριας Σάρλοτ Πέρκινς Γκίλμαν. Στις πιο εκτενείς συλλογές του πρότζεκτ συγκαταλέγονται εκείνες του Οσκαρ Ουάιλντ και του Χένρι Ντέιβιντ Θωρό. Η πρώτη αποτελείται κυρίως από την πλούσια αλληλογραφία και τα χειρόγραφα εμβληματικών έργων του Βρετανού λογοτέχνη. Η δεύτερη φωτίζει άγνωστες πτυχές του χαρακτήρα του πολυσχιδούς

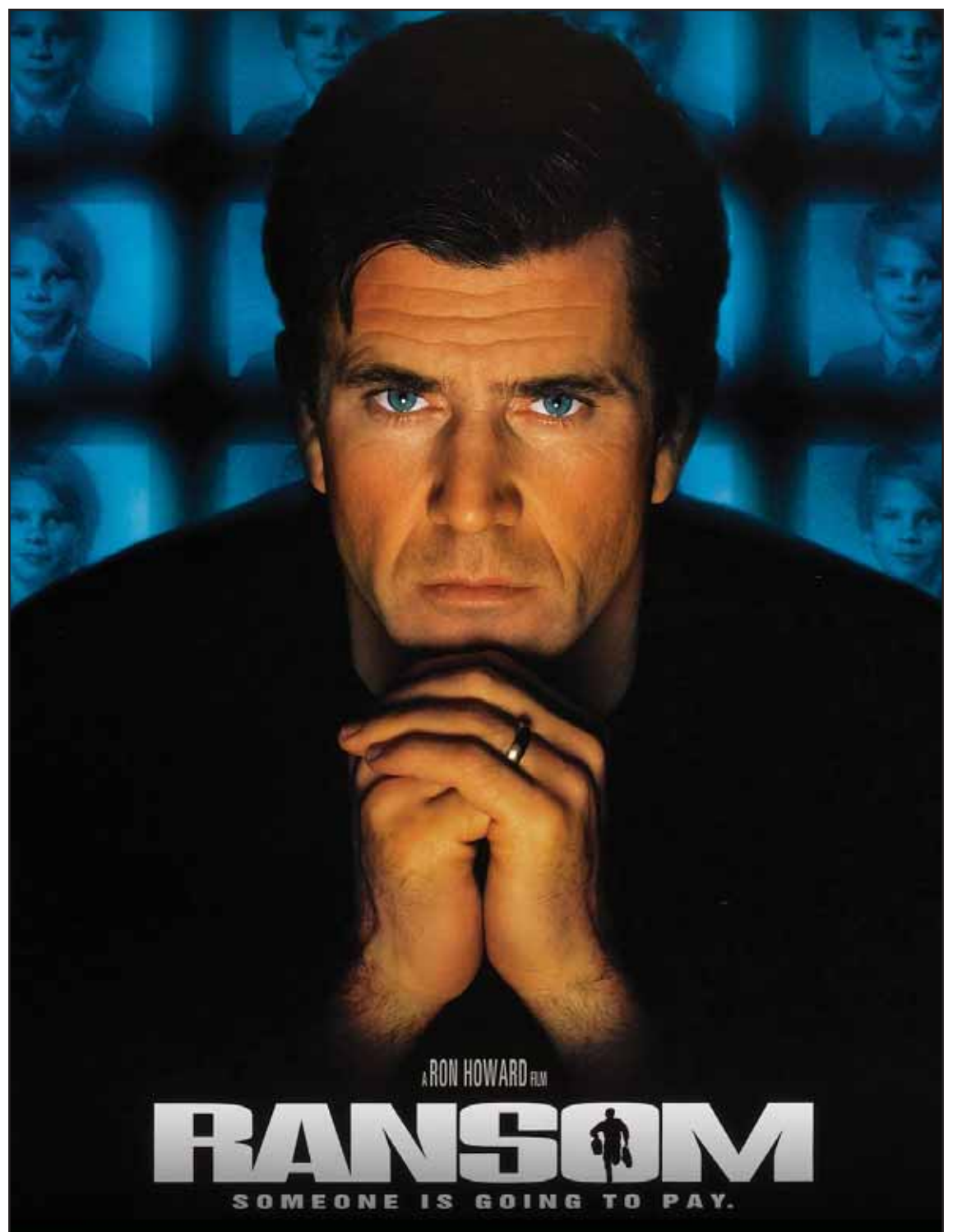
Θωρό, ο οποίος στα γραπτά του φιλοσοφεί για τη μοίρα του ανθρώπου, τον έρωτα, την ηθική, τους νόμους της φύσης και το τραγούδι των πουλιών. Πιο πολιτικοποιημένος, σε ένα σημείωμά του ο σοσιαλιστής Τζακ Λόντον κλείνει την επιστολή του προς τον δημοσιογράφο και συγγραφέα Vincent Starrett με τη φράση «δικός σας, για την επανάσταση», ενώ ο Ο. Henry διασκεδάει την κόρη του με εικονογραφημένα ποιήματα και ο Εντουαρντ Λίαρ σχεδιάζει μία κιουμοριστική καρικατούρα του εαυτού του.

Αργή και επίπονη διαδικασία, η ψηφιοποίηση των 22.739 αρχείων προσέφερε στην ομάδα της Elizabeth Gushee τη δυνατότητα να δοκιμάσει τις δυνάμεις της σε ένα τόσο φιλόδοξο εγχείρημα, εκσυγχρονίζοντας παράλληλα τις μεθόδους εργασίας της. «Τα καταφέραμε αρκετά καλά», υποστηρίζει. Τόσο καλά, που, μολονότι το πρότζεκτ ολοκληρώθηκε, πολλές ακόμη συλλογές θα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Κέντρου Ράνσομ έως το τέλος του μήνα. «Οπωσδήποτε διαθέτουμε περισσότερες συλλογές από όσες χρειαζόμαστε για ένα REVEAL 2», υπογραμμίζει η διευθύντρια. Ταυτόχρονα, η ενσκόληση με τα πολύτιμα χειρόγραφα επεφύλασσε απρόσμενες ανακαλύψεις: «Σε προσωπικό επίπεδο, είχα την ευκαιρία να εξοικειωθώ με λογοτέχνες για τους οποίους δεν ήξερα τίποτα, όπως ο Αμερικανός ποιητής Vachel Lindsay και η μυθιστοριογράφος Violet Hunt». Σύγχρονος και φίλος του Ουίλιαμ Γέιτς, ο Lindsay οραματιζόταν την αναβίωση της μουσικής διάστασης της ποίησης, ακολουθώντας τα παράδειγμα των αρχαίων Ελλήνων. Η Βρετανίδα Violet Hunt, από το λογοτεχνικό σαλόνι της οποίας παρήλασαν προσωπικότητες όπως ο Εζρά Πάουντ, ο Χένρι Τζέιμς και ο Ντ. Χ. Λόρενς, δεν δίσταζε να «χρησιμοποιεί» τους επιφανείς καλεσμένους της ως πρότυπα για τους χαρακτήρες των βιβλίων της.

Οι συλλογές του πρότζεκτ REVEAL είναι διαθέσιμες στο hrc.contentdm.oclc.org.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ
KITCHEN STARS
Με τον
Chef Γιώργο Ερωτοκρίτου
και την Λίνα Ζαντή
ΚΥΡΙΑΚΗ 23/08
21:15
plus
Plus Channel Cy

ΤΑΙΝΙΕΣ
RANSOM
ΚΥΡΙΑΚΗ 23/08
22:15
plus
Plus Channel Cy

Το «**The Last Ship**», του Μάικλ Μπέι, βρίσκεται στον δεύτερο κύκλο του.

Ο Ράμι Μάλεκ και ο Κρίστιαν Σλέιτερ πρωταγωνιστούν στο εξαιρετικό «**Mr. Robot**».

Από τις πιο επιτυχημένες σειρές που συνεχίζουν και αυτό το καλοκαίρι είναι το «**Χάνιμπαλ**»

Η δημοφιλής σειρά «**Orange is the New Black**» επιστρέφει με νέο κύκλο επεισοδίων.

Το... φθινοπωρινό καλοκαίρι των σειρών

Πρεμιέρες και πολυαναμενόμενες επιστροφές, με αμείωτο ρυθμό, στην τηλεόραση της άλλης πλευράς του Ατλαντικού

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Τρία-τέσσερα χρόνια πριν, το καλοκαίρι εθεωρείτο νεκρή περίοδος για την τηλεόραση. Και μπορεί για τα ελληνικά δεδομένα το αξίωμα να παραμένει –αν όχι να εντείνεται–, όμως δεν ισχύει το ίδιο και στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, όπου οι αγαπημένες μας σειρές συνεχίζουν να προβάλλονται με αμείωτους ρυθμούς και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Ας δούμε λοιπόν ένα μίνι μενού με τα καλύτερα τηλεοπτικά «πάτα» που μπορεί κανείς να απολαύσει φέτος το καλοκαίρι, τόσο από πρεμιέρες όσο και από πολυαναμενόμενες επιστροφές.

Κορυφαία εξ αυτών (των επιστροφών) αποτελεί, χωρίς συζήτηση, ο δεύτερος κύκλος του «**True Detective**». Το αστυνομικό θρίλερ του Νικ Πιτσολάτο, με την εκπληκτική ατμόσφαιρα και τις κορυφαίες ερμηνείες, ήταν από αυτές τις καθοριστικές σειρές που συνέβαλαν αποφασιστικά στο να αλλάξει το στάτους της τηλεόρασης. Στη δεύτερη σεζόν ωστόσο (σχεδόν) τίποτα δεν είναι ίδιο. Η δράση μεταφέρεται από τους βάλτους της Λουιζιάνας στην Καλιφόρνια, όπου οι εντελώς νέοι πρωταγωνιστές (Βινς Βον, Ρέιτσελ Μακ Ανταμς, Τέιλορ Κιτς, Κόλιν Φάρελ) συγκροτούνται με φόντο τους επάλθλους αυτοκινητόδρομους και τη βιομηχανική πόλη του Βίντσι. Εκεί, ένας πρόην μαφιόζος ετοιμάζεται να κάνει μια μεγάλη (νόμιμη) επένδυση σε ένα νέο δίκτυο σιδηροδρόμων, όταν ο βασικός του συνεταίρος βρίσκεται άγρια δολοφονημένος. Οι τρεις ντετέκτιβ που αναλαμβάνουν την υπόθεση σύντομα βρίσκονται αντιμέτωποι με τερά-

Η νέα σεζόν του «**True Detective**» μεταφέρει τη δράση στη βιομηχανική Καλιφόρνια και αλλάζει εξ ολοκλήρου πρωταγωνιστές.

“Ο δεύτερος κύκλος του «**True Detective**», το σπουδαίο «**Mr. Robot**», η σειρά φαντασίας «**Sense8**» είναι μερικές από τις σειρές που θα προβάλλονται σε τηλεοπτικές και διαδικτυακές οθόνες.

στια συμφέροντα, καθώς και με τους προσωπικούς τους δαίμονες. Το διδαλώς σεναριο και οι 4 βασικοί χαρακτήρες –έναντι των προηγουμένων 2– κάνουν αυτήν τη σεζόν πολύ πιο απαιτητική στην παρακολούθηση και εν τέλει κάπως αμήχανη. Η ατμόσφαιρα, ωστόσο, είναι και πάλι εδώ, μαζί με τους

ευφείς διαλόγους και μονολόγους, συντελώντας σε ένα αποτέλεσμα τουλάχιστον ενδιαφέρον.

Παρ' όλα αυτά, η σπουδαία σειρά του φετινού καλοκαιριού είναι άλλη. Το «**Mr. Robot**» αφηγείται την ιστορία ενός νεαρού και ταλαντούχου προγραμματιστή υπολογιστών, ο οποίος στον ελεύθερο χρόνο του είναι (προφανώς) χάκερ. Η ήδη ταραγμένη ζωή του θα γίνει ακόμα πιο περίπλοκη όταν θα τον προσεγγίσει ένας μυστηριώδης «αναρχικός», ο οποίος έχει στόχο να διαλύσει το παγκόσμιο σύστημα, μέσω στοχευμένων ηλεκτρονικών επιθέσεων. Με επιρροές από ταινίες όπως το «**Fight Club**» και το «**Μάτριξ**», αλλά και το κίνημα των Ανοημων, το συναρπαστικό σενάριο δεν διστάζει να πει πολλά πράγματα με το όνομά τους, όσον αφορά τον σύγχρονο κόσμο. Επιπλέον, ο ρόλος των κορυφαίων εταιρειών

πληροφορικής (Microsoft, Google, Apple κτλ.) αναδεικνύεται μέσω της ειρωνικής «**Evil Corp**», η οποία τις συνοψίζει ταιριαστά. Πλεονέκτημα του «**Mr. Robot**» είναι και ο πρωταγωνιστής του. Ο 30άρης Ράμι Μάλεκ χαρίζει στον αποξενωμένο και αντικοινωνικό χάκερ –κάτι σαν τον Νιο του «**Μάτριξ**», δηλαδή– μια απόκοσμη διάσταση και μια πειστικότητα απαραίτητη προκειμένου να αποφευχθεί ο ξεπεσμός στη γραφικότητα και την καρικατούρα. Από την άλλη, ο Κρίστιαν Σλέιτερ («**True Romance**») είναι αρκετά cool και «αλλόκοτος» στον ρόλο του εμπνευστή του παράτολμου σχεδίου.

Μια και αναφέραμε το «**Μάτριξ**», μία ακόμη ενδιαφέρουσα σειρά φαντασίας είναι το «**Sense8**» των δημιουργών της επιτυχημένης τριλογίας, Αντι και Λάνα Γουατορόφσκι. Ο πρώτος κύκλος που κυκλοφόρησε ολόκληρος εξαρχής από

το δίκτυο του Netflix, επικεντρώνεται σε μια ομάδα ανθρώπων από διάφορα μέρη του κόσμου, οι οποίοι ξαφνικά συνδέονται πνευματικά μεταξύ τους. Σύντομα θα αντιληφθούν ότι κάποιοι τους θεωρούν απειλή, οπότε θα αναγκαστούν να συνεργαστούν για να ξεφύγουν τον κίνδυνο. Το ευφάνταστο σενάριο επενδύεται από μια πολύ ακριβή παραγωγή, ωστόσο το αφηγηματικό κέντρο δύσκολα διατηρείται στην πορεία. Οι φαν του είδους πάντως θα το εκτιμήσουν δόντως.

Κατά τα λοιπά, οι επιλογές μας συμπληρώνονται με τις νέες σεζόν των δημοφιλών «**Χάνιμπαλ**», «**The Last Ship**» και «**Orange is the New Black**», ενώ από τα καινούργια ξεχωρίζουν τα «**The Brink**» και «**Fear the Walking Dead**». Το τελευταίο αποτελεί προέξοδος της κορυφαίας σειράς του AMC.

PIK1 ΤΗΛ.: 22862000

19.20 Πατάτες 10

08.00 Οι όρνιθες τ' Αριστοφάνη
Κωμωδία με τους Γιωργούλα Σινέλ, Πόπη Αβραάμ κ.ά.

09.45 Ιστορία της Αρχαίας Κύπρου (Ε)
Η Ελληνιστική Κύπρος.

10.30 Πόσα ξέρεις (Ε)

11.30 Πέτρινο ποτάμι (Ε)

12.30 Σιλλουορόκαμπος (Ε)

Ντοκιμαντέρ.

13.30 Κύπρος ένα ταξίδι (Ε)

Στατός - Άγιος Φώτιος.

14.15 Σάββατο κι απόβραδο (Ε)

Ψυχαγωγική εκπομπή.

16.30 Τετ - Α - Τετ (Ε)

Πέτρος Φιλιππίδης.

17.40 Θαλασσογραφία (Ε)

Μουσικό ταξίδι στις ομορφιές της Ελλάδας.

18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

18.15 Χωρίς αποσκευές (Ε)

Ταξιδιωτική εκπομπή με την Αλεξία Αναστασίου.

18.45 Το καφενείο (Ε)

Κωμική σειρά με τους Κώστα Δημητρίου, Σταύρο Λούρα, κ.ά.

19.20 Πατάτες 10 (Ε)

20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.30 Απογεύματα με τη Μαργαρίτα

Κοινωνική ταινία με τους Ζεράρ Ντεπαρντιέ, Ζιζέλ Κασσαντεσούς.

23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

23.45 Σάββατο κι απόβραδο (Ε)

01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ε)

02.00 Σιλλουορόκαμπος (Ε)

Ντοκιμαντέρ.

PIK2 ΤΗΛ.: 22862000

21.00 Ντετέκτιβ Βέρα

08.00 Παιδική ζώνη
Η φραουλίσσα Η μικρή Λουλού Ματλίν

Πολύχρωμα ψαράκια Άρθουρ Ζήγκμπι

Σούπερ Μάριο

Αστύνόμος Σαίβης

Τιν Ντέις

13.00 Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Στίβου

Πεκίνο 2015

16.30 Οικογένεια Στίβενς

17.00 Eurotax

17.30 Γευστικές περιπλανήσεις

Ένα ταξίδι γεύσεων.

18.00 Επικίνδυνες πτήσεις

Αυτοτελείς ταινίες της Αλάσκα

18.00 Επικίνδυνες πτήσεις

Αυτοτελείς ταινίες της Αλάσκα

19.00 Ο κόσμος του μέλλοντος

19.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ στην αγγλική

20.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ στην τουρκική

20.15 Κύπρος ένα ταξίδι (Ε)

Καντού.

21.00 Ντετέκτιβ Βέρα

Αυτοτελείς ταινίες μυστηρίου.

22.30 Σάββατο κι απόβραδο (Ε)

Ψυχαγωγική εκπομπή.

00.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ε)

MEGA ΤΗΛ.: 22477777

22.20 Colombiana

07.00 Λένη (Ε)
Ελληνική σειρά.

08.00 UNA Φότσα (Ε)

09.00 Μπουκιά και συκώρι (Ε)

Εκπομπή μαγειρικής.

10.00 Καν' το όπως ο Άκης (Ε)

Εκπομπή μαγειρικής.

10.40 Το σπίτι της Έμμας (Ε)

Ελληνική σειρά.

11.30 Πίσω στο σπίτι (Ε)

Ελληνική σειρά.

12.20 Οι αταίριαστοι (Ε)

Κωμική σειρά.

13.00 Επτά θανάσιμες πεθερές (Ε)

Ελληνική σειρά.

14.40 Ένας μήνας και κάτι (Ε)

Ελληνική σειρά.

16.00 Η ώρα η καλή (Ε)

17.20 Πενήντα - Πενήντα (Ε)

Ελληνική σειρά.

18.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

18.20 Εραστής δυτικών

προστίτων (Ε)

Ελληνική σειρά.

19.20 Είσαι το ταίρι μου (Ε)

Ελληνική κωμική σειρά.

20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.20 YOLO

Τηλεπαίχνιδο με τον

Βαγγέλη Ευαγγέλου.

Colombiana

Αυτονομική ταινία δρά-

σης με τους Ζόε Σαλντά-

να, Μάικλ Βάρταν κ.ά.

00.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

00.10 Κλείσε τα μάτια (Ε)

Ελληνική σειρά

με τους Πέμο Ζούνη,

Χρήστο Παπακαλιτά.

01.00 Your song (Ε)

04.30 Μπαμπά μην τρέξεις (Ε)

Ελληνική σειρά.

ANT1 ΤΗΛ.: 22200200

22.10 Οι συμμαθητές

07.00 Άκρωις οικογενειακών (Ε)

Ελληνική σειρά.

07.50 Max Atlantos (Ε)

Παιδικό πρόγραμμα.

08.20 Ζόρικα επαγγέλματα (Ε)

09.10 Super μπαμπάς (Ε)

10.00 Το πιο γλυκό μου ψέμα (Ε)

Ελληνική σειρά.

11.15 Ο Τζιτζίκας και ο Μέρμηγκας (Ε)

13.00 Τύχη βουνό (Ε)

Ελληνική σειρά.

14.45 The Voice II - Battles (Ε)

16.30 Αίγιμα... Fuxial - (Ε)

17.45 Τα νέα του ANT1 σε 10'

18.00 Κωνσταντίνου και Ελένης (Ε)

Ελληνική σειρά.

18.45 Το καφέ της Χαράς (Ε)

Ελληνική σειρά.

20.20 Τα νέα του ANT1

21.20 Πρώτη σταγόνα (Ε)

Κυπριακή σειρά,

με τους Λώρη Λοϊζίδη,

Δώρα Κακουράτου, κ.ά.

22.10 Οι συμμαθητές (Ε)

Κωμική σειρά

με τους Παύλο Χαϊκάλη,

Μαρίαννα Τουμασάτου.

23.30 Replay

Αθλητική εκπομπή.

00.45 Τίτλοι ειδήσεων

00.50 Ο γηπευτής (Ε)

Κοινωνική σειρά με τους

Αλέξανδρο Σταύρου,

Ιωσήφ Μαρινάκη, κ.ά.

01.40 Το παιχνίδι της συγγνώμης (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΤΗΛ.: 22580100

21.20 Απόψε τραγουδάμε

06.30 Ζωή ποδήλατο (Ε)

07.35 Στο χωρκό μας (Ε)

08.25 Bio Life

08.30 Barbie and the magic of Pegasus

Ταινία κινουμένων

σχεδίων.

09.55 Βουράτς γεπόνιοι (Ε)

11.00 Οι Τάκκοι (Ε)

Κυπριακή σειρά.

11.30 Θα σε δω στο πλοίο (Ε)

13.10 October baby

Δράμα, με τους

Ράχελ Χέντρινκ,

Τζέισον Μπέρκεϊ κ.ά.

15.05 Ακου τι είπαν! (Ε)

16.30 Κόκκινο ποδήλατο (Ε)

17.05 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα (Ε)

Ελληνική σειρά.

17.45 Τα γεγονότα σε συντομία

17.55 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα

Συνέχεια.

18.40 Πάμε πακέτο (Ε)

20.15 Τομές στα γεγονότα

21.15 Απόψε τραγουδάμε

Εκπομπή με πορτραίτα

Ελλήνων καλλιτεχνών.

21.55 Στην υγεία μας

ρε παιδιά (Ε)

Ψυχαγωγική εκπομπή.

00.45 Γεγονότα σε τίτλους

00.50 CSI: Vegas, VI

Ξένη αστυνομική σειρά.

01.55 Όρκος σωτηρίας (Ε)

02.20 Κρυφός Καιάδας (Ε)

03.00 Οι ιστορίες του

αστυνομίου Μπέκα (Ε)

MAD ΤΗΛ.: 22472472

17.30 Fashion Music Project

06.00 Wake Up... Hits

08.00 Breakfast

11.00 Greeks Only Mixer

12.00 MAD Greek Top 10

13.00 Greeks Only Mixer

14.00 Mixer

15.00 Zone M

17.00 Mixer

17.30 Fashion Music Project

18.00 Λάικ στα Ελληνικά

Οι πόλεις θα σε ακολουθούν...

Μια βόλτα στην Αλεξάνδρεια και τη Σμύρνη, στα κτίρια, στους ανθρώπους και στις μυρωδιές

Της **ΕΦΗΣ ΑΓΓΡΑΦΙΩΤΗ***

Πάνε χρόνια που πρωτοεπισκέφτηκα την Αλεξάνδρεια. Ήταν ακόμα μακράν τουριστικής προβολής. Πατούσες συγχρόνως σε δυο πόλεις, μια μπελ επόκ και μια αυθεντικά παραδοσιακή, βγαλμένη από διηγήσεις παραμυθιάδων για τη Σαχάρα. Φύτρωσε δυτικά του Νείλου τριακόσια χρόνια πριν από τον Χριστό. Το ανάκτορο της Μοντάζα που χτίστηκε το 1892 από τον Αμπάς Χελμί Πασά ως θερινή κατοικία της βασιλικής οικογένειας εντυπωσίαζε, το νησάκι Φάρος, έξω από το λιμάνι, παρέπεμπε αυθόρμητα στον φάρο του Σώστρατου, που δεν υπάρχει ήδη από τον 14ο αιώνα, αλλά απογείωνε τη φαντασία. Εκεί που στεκόταν ο φάρος έχτισαν το φρούριο Καϊτ Μπέη, που ήταν αφιερωμένο στους ψαράδες. Εντυπωσιακή η πλιοφώτιστη προκυμαία στις δέκα το πρωί. Ο ελληνόφωνος συνοδός εξαιρετικός.

Εικόνες πρωτόγνωρες παρέπεμπαν αυθόρμητα σε δικά μας πρόσωπα. Οριγένης, Ευκλείδης, Υπατία, Πηνελόπη Δέλτα, Κώστας Παρθένος, μερικοί Αλεξανδρείς. Η ελληνική κοινότητα δεν μένει πια εδώ.

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης μας έμαθε με τα λιτά, αισθησιακά ποιήματα να περιμένουμε το απρόσμενο σε ιαμβικό ρυθμό και στίχο, με την ιδιαίτερη μουσική

“

Εικόνες πρωτόγνωρες
παρεπέμπουν αυθόρμητα
σε δικά μας πρόσωπα, ενώ
η Ιστορία ξεπηδά από παντού,
και στους δύο αυτούς τόπους.

Χαρακτηριστική πολυκατοικία στην πόλη ποτέ κοσμοπολίτικη Αλεξάνδρεια (αριστερά), περίπατος στη σύγχρονη Σμύρνη (δεξιά), με φόντο τα λιγоста απομνημόνια μιας άλλης εποχής που παραμένει οδυνηρά ζωντανή.

Και η ζωή συνεχίζεται στις προκυμαίες δύο σπουδαίων λιμανιών της Μεσογείου που έχουν πολλά να μοιραστούν, της Αλεξάνδρειας (πάνω) και της Σμύρνης (κάτω).

των στίξεων και των λεπτομερειών. Στην οδό Σαρμ Ελ Σέικ 10 (ο δρόμος ονομαζόταν Λεψίους) έζησε 35 χρόνια ζωγραφίζοντας με λέξεις τον μύθο της πόλης. Τον αναζητάς στο καφενείο που έπινε τον καφέ του.

Στη δική τους Αλεξάνδρεια αφιέρωσαν σημαντικοί λογοτέχνες τα έργα τους. Ο Λόρενς Ντάρρελ στο «Αλεξανδρινό Κουαρτέτο», ο Στρατής Τσίρκας στις «Ακυβέρνητες Πολιτείες» περιγράφουν στιγμές, τοπία, ήθη.

Στο κέντρο θυμάμαι τρία τουλάχιστον ξενοδοχεία που περιείχαν στο όνομά τους τον Μέγα Αλέξανδρο και δύο τη λέξη Ακρόπολη. Τα ονόματα των άλλων ήταν δικά τους (Ξεμίραμς, Νείλος) ή γαλικά, αυτά ήταν τότε τα γνωστότερα διεθώς, όπως το Cecil στο οποίο αναφέρεται ο Ντάρρελ. Λίγα χρόνια μετά η Αλεξάνδρεια είχε αλλάξει. Οι τουριστικές αλυσίδες αφαίρεσαν χρώμα από τα παλιά ξενοδοχεία δίνοντας σύγχρονη λάμψη και προσφέροντας ανέσεις στους διεθνείς τουρίστες.

Τριάντα δύο Αλεξανδρείες είχαν ιδρύ-

σει οι αρχαίοι Έλληνες. Ο Μέγας Αλέξανδρος ήθελε αυτή, στις όχθες του ποταμού, αδιαφορώντας για την κακή ποιότητα του χώματος και τους κινδύνους από το Δέλτα του Νείλου.

Από το 1810 οι Έλληνες είδαν την Αλεξάνδρεια ως πόλη όπου μπορούν να μεγαλουργήσουν. Έχτισαν πλοία, δραστηριοποιήθηκαν, ο Μιχαήλ Τσοτσάς δίνει φτερά οργανώνοντας την κοινότητα. Με τον καιρό η πόλη γίνεται διεθνής, από όλη την Ευρώπη έμποροι στεριώνουν εκεί. «Η πόλη, που μας χρησιμοποιούσε σαν την πανίδα της, έβρεξε μέσα μας συγκρούσεις που ήταν δικές της και που τις πήραμε για δικές μας: αγαπημένη Αλεξάνδρεια!». Ετσι αποχαιρέτα την πόλη αυτή ο Ντάρρελ στο «Αλεξανδρινό Κουαρτέτο» του.

«Καλωσόρισες, μουσαφίρη»

Δεν θα ξεχάσω ποτέ όμως και το πρώτο ταξίδι στη Σμύρνη. Με караβάκι από τη Χίο στον Τσεσμέ και με λεωφορείο μέσα στο οποίο σε κερνούν τσάι και κουλούρια στη θρυλική πόλη μήνα Νοέμβριο. Σύν-

τομη βόλτα στην πόλη. Αίφνης παρατηρώ κάποιον μεσπλίκα να σκαλίζει μια ξύλινη επιφάνεια και ακούω να τραγουδάει μαγικά. Το καλωσόρισε μουσαφίρη, σκέφτομαι. Στην προκυμαία μια ορχήστρα παίζει ανατολίτικα και δυτικότερα τραγούδια όσο γυναίκες με λεπτοδουλεμένες στολές κέρναγαν λουκούμια. Το λιμάνι είχε τοπικό χρώμα εκείνη την εποχή και ετερόκλητες κουλούρες ανακατεύονταν πολύ έντονα. Στην επιστροφή για το ξενοδοχείο στο μυαλό μου ο Παλαμάς: Και μια φυλή ζη μέσα σας και λιώνει, και μια ζωή δεμένη σπαρταρά, Γιαννιώτικα, Σμυρνιώτικα, Πολιτικά, μακρόσυρτα τραγούδια ανατολίτικα, λυπητερά.

Σήμερα καταθέθεν στη Σμύρνη παραμένει ο Πύργος του Ρολογιού που χτίστηκε το 1901 από τον σουλτάνο Αμπντούλ Χαμίτ, το Γαλί τζαμί απέναντί, η αύρα του δρόμου πηγαίνοντας στην επιβλητική αρχαία αγορά, η οποία χτίστηκε την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, το Αλσαντζάκ με τα υπέροχα παραθυρόφυλλα και τους χαμογελαστούς μεροκαματιάρηδες, το Μπορνόβα με

τα εξάισια κτίρια. Η Πούντα και το Κορδελιό, υποσυνείδητη ταραχή.

Πήρα την τελευταία μέρα του ταξιδιού εισιτήριο για βόλτα με ένα υποτυπώδες τουριστικό πούλμαν, να πατήσω, χάρη στις ρόδες του, την ιώνια ιστορία. Δεν ένιωσα ούτε στιγμή να τους απασχολεί που κυκλοφορούσα μόνη αν και μου είχαν εισηγήσει το αντίθετο. Οι Σμυρνιές δεν στερήθηκαν πολλά, αυτό καταλαβαίνεις παρατηρώντας τις.

Ο οργανωτής της συναυλίας και η Γαλιδα σύζυγός του μετά τη συναυλία μου με ξενάγησαν υποδειγματικά. Στις αρχαίες Κλαζομένες, ακριβώς εκεί που το Ιζμίρ τελειώνει, ένα υποτυπώδες υπαίθριο μουσείο εκθέτει τα εργαλεία με τα οποία οι αρχαίοι επεξεργάζονταν τις ελιές. Στον Τσεσμέ μυρίζει Ελλάδα. Περιπατήσαμε στα Βούρλα, μου χάρισαν μια επίσκεψη στο σπίτι του Σεφέρη και στα Αλάτσατα. Ήπια εκεί καφέ που δεν θα ξεχάσω το άρωμα ούτε το φλιτζάνι που τον σέρβιραν.

Ο Κοραής, ο Καλομοίρης, ο τεραστίου διαμετρήματος συνθέτης τους Αχμέτ

Σαϊγκούν, ο γλύπτης Απάρτης, ο Σεφέρης, ο Ωνάσης, ο Μήτσος Μυράτ, ο Μίνως Αργυράκης, ο Γιάννης Κωνσταντινίδης, η Ιωάννα Τσάτσου, ο Δημήτρης Γληνός άνοιξαν τα μάτια τους στη γη αυτή και τα έκλεισαν με τη γλυκιά της μελαγχολία να τους αποχαιρέτα.

Αναρωτήθηκα τι θα αισθανόταν αυτές τις τέσσερις μέρες ένα κορίτσι που στο σπίτι του στην Αθήνα οι πρόγονοι διηγούνται τη φρίκη της μικρασιατικής καταστροφής; Θα έβλεπε τέτοιο ταξίδι καμμένο για επαγγελματικούς λόγους;

Λίγα χρόνια μετά επιστρέφω στο Ιζμίρ. Βρίσκω γκεμισμένες αλλοτινές επαύλεις, χτισμένα κακόγουστα σπίτια, κατοίκους να κινούνται άναρχα σε χειρότερη πόλη. Η αγάπη στον μουσαφίρη, το μπακιρένιο σερβίτσιο και το άσπρο τραπέζομάντιλο παρέμειναν. Αγνάντευα τώρα τη ζωή από τον όροφο αρ. 36 του Χίλτον και κοιτώντας δυο πλεούμενα να κινούνται ήρεμα σκεφτόμουν: Πόσο κοντά είναι οι ζωές των ανθρώπων τελικώς!

* Η κ. Εφη Αγραφιώτη είναι pianista.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμέρισμα στη Λακατάκια 2 υπνοδωμάτων, πλήρης επιπλωμένο, με όλα τα είδη οικιακών συσκευών. 75τ.μ. και 15τ.μ. βεράντα, στον 3ο όροφο με ανασέρ σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία 1 ετών και με γκαράζ στεγασμένο. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99184295. Τιμή €370,00.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γυναικό διαμέρισμα 2 υπν., 6 ετών, με σαλοτραπεζαρία, κουζίνα με όλα τα χρειώδη, wc, μπάνιο, έξτρα wc και ντους στο 1 υπν., γύρω βεράντες, a/c παντού, πάρκινγκ, αποθήκη. Μικρή νέα οικοδομή, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, περιοχή Κοιμητηρίου Κωνσταντίνου και Ελένης. Ενοίκιο €370 και κοινόχρηστα, κατάλληλο και για φοιτητές. Τηλ. 99623267, Λευκωσία.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμέρισμα 2 & 3 υπν. στον Λυκαβηττό, επιπλωμένα ή μη, ενταξιμένη κουζίνα, θέρμανση, κλιματισμός, ηλιακός, χώρος στάθμευσης, κλειστό σύστημα παρακολούθησης. Τηλ. 99682782.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή πωλείται μοντέρνο διαμέρισμα, υπερσύγχρονο, ανεξάρτητο, 170τ.μ., στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστη πισίνα. Μεγάλο μέτωπο, βεράντα 32τ.μ., κυρίως

υπονοδιώπι με γκαρνταρόμπα και χώρο υγείας walkthrough, υπονοδιώπι en-suite, με πλήρη ποιοτικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα. Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@grandad.com.cy ή τηλέφωνο 99621380.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. 105 τ.μ. στην περιοχή Πολυκατοικίας, έναντι Πύλης Αμμοχώστου, σε άριστη κατάσταση. Εντοιχισμένη κουζίνα, 2WC, Storage Heaters, επιπλωμένο, Air Conditions σε όλους τους χώρους, ηλιακός, αποθήκη και στεγασμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή €400. Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλ. 99490942, 99566540.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 1 υπν. (54 τ.μ.) στη Μακεδονία, πίσω από τον Τύμβο. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή κοντά στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και διαθέτει χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. Ενοίκιο €400. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99693859.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιοδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικιστικό τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα,

μεταξύ Παλαιού και Νέου δρόμου Λαίας-Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 τηλ.99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τ.μ. στην περιοχή Coloumbia-Γερμασόγεια. Εργάζεται πεζοδρόμιου και μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνας. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΑ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητήσιμη). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας,

776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoldou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμί, 580 τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην

περιοχή Φοινικαριά. Ολικό εμβαδό 5,686 με Σ.Δ 20%. Τηλ.: 96885030 ιδιοκτήτης.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικιστικό τεμάχιο, στην Αλάμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωμάτων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάφου των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Παφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ BMW 318ci Coore του 2000, manual, leder, σε γκρι χρώμα σε πολύ καλή κατάσταση. Τιμή €2.700. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99184295

ΠΩΛΕΙΤΑΙ OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασημί, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αμάξι Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 αλόγα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο MOT, σύστημα triptonic, leather, με αρκετά extra. Τιμή 5.800 ευρώ. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ επικερδής επιχείρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενσωματωμένο dvd club και τεράστιο περίπτερο. Στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάστημα αθλητικών παπουτσιών. Πλούσιο stock. Πωλείται λόγω άλλων ασχολιών των ιδιοκτητών. Τηλ. 99843498.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ επιχείρηση (Πάρκο Καρπασατόριο) με τον εξοπλισμό, λόγω άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Υπαίθρια παιχνιδούσολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γάμος, βαφτίσεις κ.α). Τηλ. 99843498.

Πωλείται ανεξάρτητη οικία

Πωλείται ανεξάρτητη οικία τύπου μεζονέτα, πάνω-κάτω, 275 τ.μ, με στεγασμένη αυλή 150 τ.μ, 4 υπνοδωμάτια και επιπλέον αυτόνομη σοφίτα 25 τ.μ, με δικό της μπάνιο.

Περιοχή Αρχαγγέλος, Λευκωσία.

Τιμή €370,000.

Για περισσότερες πληροφορίες καλέστε στα τηλέφωνα 99680069, 99659259 μεταξύ των ωρών 18:00 - 20:00.

Πωλείται προκατασκευασμένη οικία

Πωλείται διώροφη προκατασκευασμένη οικία, καινούργια, σύγχρονη κατασκευή, βαρσιού τύπου από μέταλλο και μπετόν, 145 τ.μ. καθαρό και 20 τ.μ. βεράντα, 3 δωμάτια, 3 WC, σαλοκουζίνα και αποθήκη. Μεταφέρεται σε όλη την Κύπρο. Τιμή ευκαιρίας από €135.500 τώρα **€104.800**

παραδίδεται με το κλειδί.

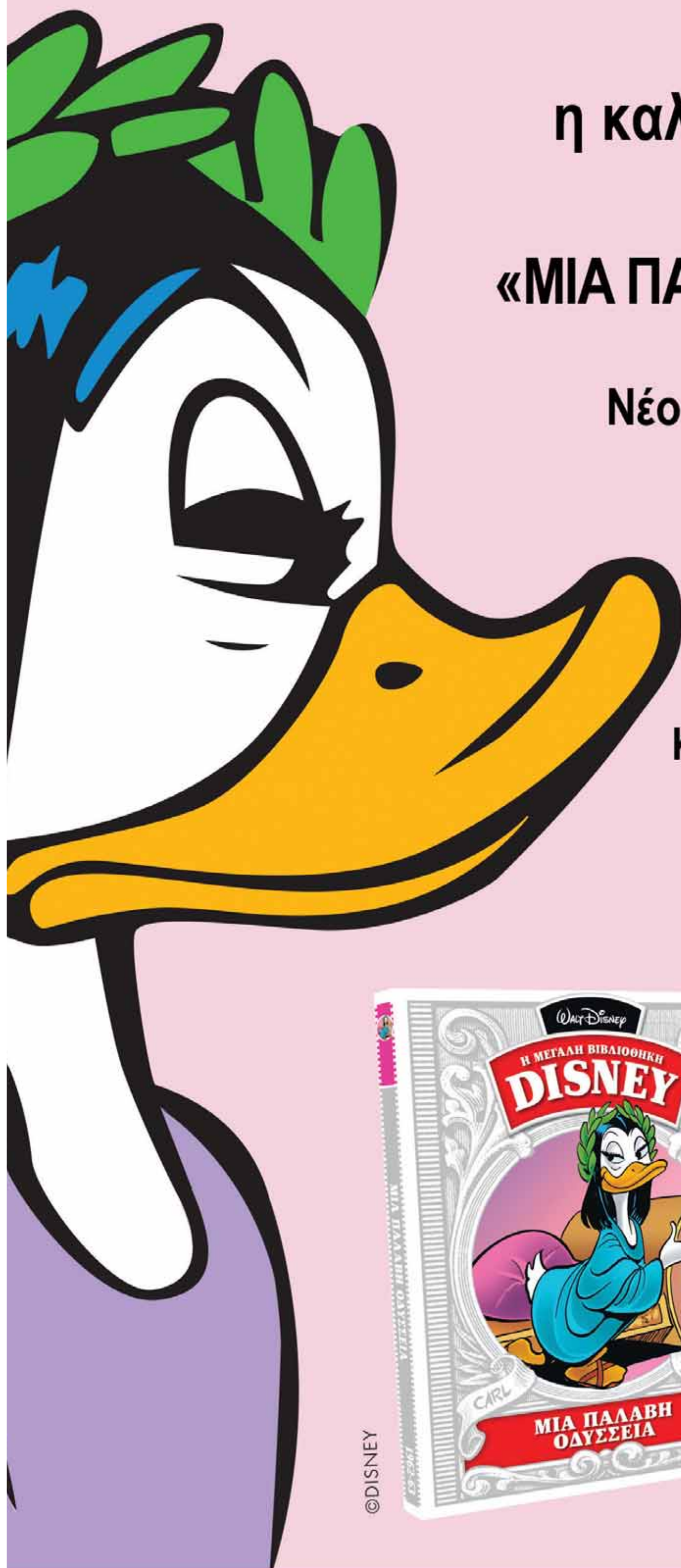
Πληροφορίες στα τηλ. 0030 6944905607 και 0030 2394052973

Πωλείται προκατασκευασμένη οικία

Πωλείται προκατασκευασμένη οικία καινούργια, σύγχρονη κατασκευή, βαρσιού τύπου από μέταλλο και μπετόν, 77 τ.μ. καθαρό και 18 τ.μ. βεράντα, 3 δωμάτια, 1 WC, σαλοκουζίνα.

Μεταφέρεται σε όλη την Κύπρο. Τιμή ευκαιρίας από €66.150 τώρα **€49.800** παραδίδεται με το κλειδί.

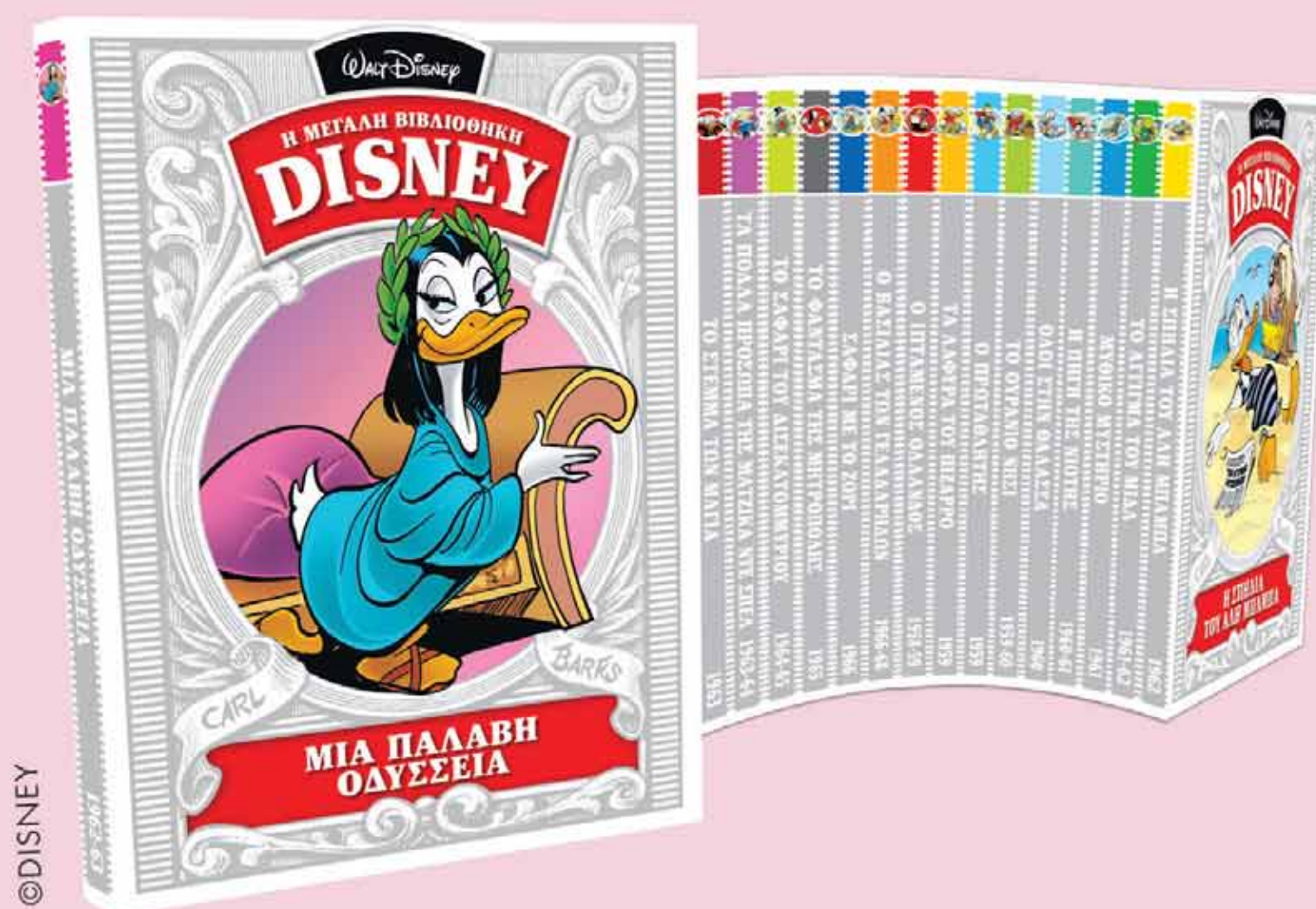
Πληροφορίες στα τηλ. 0030 6944905607 και 0030 2394052973

**Ποια είναι
η καλύτερη περιπέτεια
του καλοκαιριού;
«ΜΙΑ ΠΑΛΑΒΗ ΟΔΥΣΣΕΙΑ»**

Νέοι ακυκλοφόρητοι τόμοι της Μεγάλης Βιβλιοθήκης Disney!

**...Γιατί καλοκαίρι
χωρίς τις ιστορίες του
Καρλ Μπαρκς δεν γίνεται!**

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ